

**TURUN KAUPUNGIN
TILINPÄÄTÖS
2009**

| | |
|---|------------|
| I TOIMINTAKERTOMUS | 3 |
| 1. Kaupunginjohtajan katsaus | 3 |
| 2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset | 5 |
| 3. Yleinen taloudellinen kehitys | 7 |
| 4. Oman talousalueen kehitys | 8 |
| 5. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa | 8 |
| 6. Kaupungin henkilöstö | 10 |
| 7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä | 11 |
| 8. Ympäristötekijät | 13 |
| 9. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä | 15 |
| 10. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus | 17 |
| 10.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen..... | 17 |
| 10.2. Toiminnan rahoitus..... | 23 |
| 11. Rahoitusasema ja sen muutokset | 25 |
| 12. Kokonaistulot ja –menot | 27 |
| 13. Kaupunkikonsernin toiminta ja talous | 27 |
| 13.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä | 27 |
| 13.2 Konsernin toiminnan ohjaus..... | 28 |
| 13.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat..... | 29 |
| 13.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä | 30 |
| 13.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut..... | 32 |
| 13.6 Konsernin toiminnan rahoitus | 33 |
| 13.7 Konsernin rahoitusasema ja sen muutokset..... | 35 |
| 14. Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä | 37 |
| II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN | 39 |
| 14. Talousarvion toteutuminen | 39 |
| 14.1 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen | 39 |
| Johdanto | 39 |
| Hallinto | 40 |
| 1 01 Keskusvaalilautakunta | 40 |
| 1 02 Kaupunginvaltuusto..... | 41 |
| 1 03 Tarkastuslautakunta..... | 42 |
| 1 04 Kaupunginhallitus..... | 46 |
| 1 11 Kaupunginhallitus, kaupungin omarahoitusosuus Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunnan menoista..... | 48 |
| 1 12 Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta..... | 49 |
| Turku Touring Oy | 53 |
| Palvelutoimi | 55 |
| Palvelutoimen tavoitteiden toteutuminen | 55 |
| 1 25 Peruspalvelulautakunta..... | 58 |
| 1 52 Liikuntalautakunta | 62 |
| 1 54 Nuorisolautakunta | 68 |
| 1 56 Kulttuurilautakunta | 73 |
| Myllykoti Oy | 80 |
| Forum Marinum säätiö | 82 |
| Osaamis- ja elinkeinotoimi | 85 |
| Osaamis- ja elinkeinotoimen tavoitteiden toteutuminen | 85 |
| 1 40 Opetuslautakunta..... | 88 |
| 1 45 Ammattiopetuslautakunta | 96 |
| 1 46 Ammattikorkeakoulun hallitus | 102 |
| Turku Science Park –konserni..... | 111 |
| Koneteknologiakeskus Turku Oy | 113 |
| Pilot Turku Oy | 115 |
| Ympäristötoimi | 117 |
| Ympäristötoimen tavoitteiden toteutuminen..... | 117 |
| 1 61 Joukkoliikennelautakunta..... | 122 |
| 1 63 Ympäristö- ja kaavoituslautakunta..... | 126 |
| 1 64 Rakennuslautakunta | 131 |

| | |
|---|--------------|
| 1 70 Vesiliikelaitoksen johtokunta, Turun Vesiliikelaitos..... | 133 |
| 1 74 Satamaliikelaitoksen johtokunta, Turun satamaliikelaitos..... | 136 |
| 1 75 Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta, Turun Kiinteistöliikelaitos..... | 139 |
| 1 77 Tilaliikelaitoksen johtokunta, Turun Tilaliikelaitos | 141 |
| 1 78 Jätteenpolttoliikelaitoksen johtokunta, Turun Jätteenpolttoliikelaitos | 144 |
| 1 81 Kunnallistekniikkaliikelaitoksen johtokunta, Turun Kunnallistekniikkaliikelaitos | 146 |
| 1 82 Viherliikelaitoksen johtokunta, Turun Viherliikelaitos | 149 |
| 1 83 Talotoimiliikelaitoksen johtokunta, Turun Talotoimiliikelaitos..... | 151 |
| 1 84 Kiinteistöpalveluliikelaitoksen johtokunta, Turun Kiinteistöpalveluliikelaitos..... | 153 |
| Kiinteistö Oy Lehtolaakso..... | 155 |
| Oy Turku Energia - Åbo Energi Ab | 157 |
| TVT Asunnot Oy..... | 159 |
| Turun Seudun Vesi Oy..... | 161 |
| Turun seudun puhdistamo Oy..... | 163 |
| Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy..... | 165 |
| Turun Tekstiilihuolto Oy | 167 |
| Turun Ylioppilaskyläsäätiö | 169 |
| Turun kaupunkiliikenne Oy..... | 171 |
| 14.2 Taloudellisten tavoitteiden toteutumisvertailu..... | 173 |
| Käyttötalousosan, liikelaitosten ja investointiosan toteutumisvertailu..... | 173 |
| Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu..... | 176 |
| Investointiosan toteutumisvertailu..... | 178 |
| Rahoitusosan toteutumisvertailu..... | 182 |
| III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT | 183 |
| <i>Tuloslaskelma.....</i> | <i>183</i> |
| <i>Tase</i> | <i>184</i> |
| <i>Rahoituslaskelma.....</i> | <i>186</i> |
| <i>Konsernituloslaskelma.....</i> | <i>187</i> |
| <i>Konsernitase.....</i> | <i>188</i> |
| <i>Konsernirahoituslaskelma</i> | <i>190</i> |
| IV TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT..... | 191 |
| <i>Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....</i> | <i>.....</i> |
| <i>Tuloslaskelman liitetiedot</i> | <i>.....</i> |
| <i>Taseen liitetiedot</i> | <i>.....</i> |
| <i>Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot</i> | <i>.....</i> |
| <i>Henkilöstöä koskevat liitetiedot.....</i> | <i>.....</i> |
| <i>Liikelaitosten ja muiden taseyksikköjen tilinpäätöslaskelmat</i> | <i>.....</i> |
| <i>Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos</i> | <i>.....</i> |
| <i>Kunnallistekniikka.....</i> | <i>.....</i> |
| <i>Viherlaitos.....</i> | <i>.....</i> |
| <i>Talotoimi.....</i> | <i>.....</i> |
| <i>Kiinteistöjen hoito.....</i> | <i>.....</i> |
| <i>Kaupungin varikko.....</i> | <i>.....</i> |
| <i>Turun Vesilaitos</i> | <i>.....</i> |
| <i>Liikennelaitos</i> | <i>.....</i> |
| <i>Turun Satama</i> | <i>.....</i> |
| <i>Kiinteistölaitos</i> | <i>.....</i> |
| <i>Tilalaitos</i> | <i>.....</i> |
| <i>Jätelaitos</i> | <i>.....</i> |
| <i>Vahinkorahasto</i> | <i>.....</i> |
| <i>Turun Vesilaitoksen investointirahasto</i> | <i>.....</i> |
| <i>Turun Sataman investointirahasto</i> | <i>.....</i> |
| <i>Taloudellisten tunnuslukujen laskentakaavat.....</i> | <i>.....</i> |
| V LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITESARJOISTA..... | |
| VI TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS | |

1. Kaupunginjohtajan katsaus

Suhdanteet

Kansainvälisen talouden lasku käynnistyi vuonna 2008. Bruttokansantuotteen supistuminen alkoi kahden viimeisen vuosineljänneksen aikana ja Suomen talouden katsottiin olevan taantumassa. Tuotanto supistui edelleen vuoden 2009 aikana 7,8 prosenttia. Varsinais-Suomen kokonaistuotanto supistui Etlan tekemän alue-ennusteen mukaan vielä enemmän eli 10,1 prosenttia. Yleisen taloudellisen tilanteen heikentyminen vaikutti voimakkaasti kaupungin vuoden 2009 toimintaan ja talouteen. Reagoidakseen suhdannekehitykseen päätti kaupunginvaltuusto menoja supistavasta lisätalousarviosta jo maaliskuussa. Hallintokunnat lähtivät erinomaisesti mukaan talkoisiin ja sen ansiosta menokasvu 2009 jäi historiallisen alas noin 2,4 prosenttiin. Toimintakulut jopa alittivat muutetun talousarvion yli 20 milj. eurolla. Viime vuodelle oli lisäksi leimaa-antavaa se, että julkisen sektorin osalta valtio otti taloudellisen taantumasta vastaan ensimmäisenä velkaantuen voimakkaasti. Kuntien tilinpäätökset ovat yleisesti ottaen parempia, kuin vuoden 2009 alussa ennakoitiin. Kuntien saamat verotulot ylittivät alkuvuoden arviot yli 400 milj. eurolla.

Väestömuutos

Turussa väestönkasvu nopeutui edelliseen vuoteen verrattuna, mutta väestömuutos oli edelleen hidasta. Kaupungin asukasluku oli vuoden vaihteessa 176 087, jossa oli kasvua 505 henkeä. Ulkomaalaisperäisen väestön kasvu jatkui Turussa.

Työllisyys

Turun työttömyysaste nousi loppuvuotta kohden. Työttömyysaste vuoden lopussa oli 13,6 %. Työttömien määrä joulukuun 2009 lopussa oli 3 325 enemmän kuin vuotta aiemmin. Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi 766 hengellä. Työttömyyden nousu tuo uusia haasteita kaupungin toiminnan ja talouden hoidolle.

Talous

Vuosi 2009 alkoi kaupungin talouden kannalta haasteellisesti. Kaupunki oli tehnyt edelliseltä vuodelta noin 33 milj.euron alijäämän. Alijäämään johti rahoitusmarkkinoiden kriisi, joka vei myös kaupungin sijoitusten arvon jyrkkään laskuun. Jyrkän taantumasta vaikutus arvopapereiden hintoihin jatkui vielä alkuvuoden. Samaan aikaan saatiin vuoden 2009 veroennusteet, joiden mukaan kaupungin verotulojen ennakoitiin vähenevän noin 38 milj. eurolla.

Synkistä lähtökohdista kaupungin talous kääntyi vuoden kuluessa positiiviseksi. Kaupungin henkilöstö ymmärsi tilanteen ja lähti hyvin mukaan menojen vähentämistalkoisiin. Talkoovapaiden ja

lomautusten tuloksena henkilöstökulut pysyivät lähes edellisen vuoden tasolla. Kokonaistyövoiman käyttö laski 347 henkilötyövuodella. Talkoovapaiden ja lomautusten vaikutus oli 172,5 henkilötyövuotta. Eläköitymisestä ja muista palvelussuhteen päättymisistä johtuva henkilötyövuosien muutos oli 83,5. Henkilöstölle kuuluu kiitos osallistumisesta yhteiseen ponnistukseen tavoitteiden saavuttamisessa.

Omien toimenpiteiden lisäksi talouden tasapainon saavuttamiseen vaikuttivat rahoitusmarkkinoiden rauhoittuminen sekä verotulojen tilityksiin tehdyt jako-osuuksien muutokset vuoden aikana.

Rahoitusmarkkinoiden tasapainottuminen vuoden 2009 aikana mahdollisti kurssien nousun niin osake- kuin korkomarkkinoilla. Lähes puolet edellisestä vuonna kirjatuista sijoitusten arvonalennuksista pystyttiin palauttamaan päättäneen tilikauden tulokseen ja sijoitusten arvoihin.

Kunnan tuloveroa kertyi enemmän kuin vuoden kuluessa ennustettiin johtuen veronsaajien jako-osuuksiin tehdyistä muutoksista vuoden aikana. Myös jako-osuusmuutoksilla on merkittävä vaikutus kaupungin tilikauden kääntymiseen lopulta ylijäämäiseksi. Tätä voidaan pitää verotukseen liittyvänä rytmihäiriönä, jonka varaan ei kuitenkaan voida laskea tulevaa kehitystä.

Lähivuosien haasteina ovat maailmantalouden hidas elpyminen ja sen seurauksena työllisyysasteen voimakas heikkeneminen. Turun alueella telakan työllisyystilanne on tällä hetkellä erittäin huono. Työttömyyden lisääntyminen tulee edelleen heikentämään kuntien tulopohjaa ja lisäämään sosiaalietuuksien kysyntää. Ratkaisevaa on se, miten Suomen ja Turun kilpailukyvyistä pystytään huolehtimaan osana kansainvälistä kilpailua.

Tilinpäätös osoittaa, että päättäväisesti toimien pystymme omin toimenpitein merkittävästi vaikuttamaan kaupungin menokasvuun. Jatkamalla ja syventämällä rakenteellisia uudistuksia pystymme muuttamaan kaupungin talouden pysyvästi kestäväälle uralle.

2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Turun kaupunginvaltuustossa on kaudella 2009-2012 yhteensä 67 valtuutettua. Valtuutettujen määrä on kuntalaissa sidottu kaupungin asukaslukuun.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana vuonna 2009 toimi Jukka Mikkola (sdp), I varapuheenjohtajana Petteri Orpo (kok) ja II varapuheenjohtajana Mika Helva (vihr).

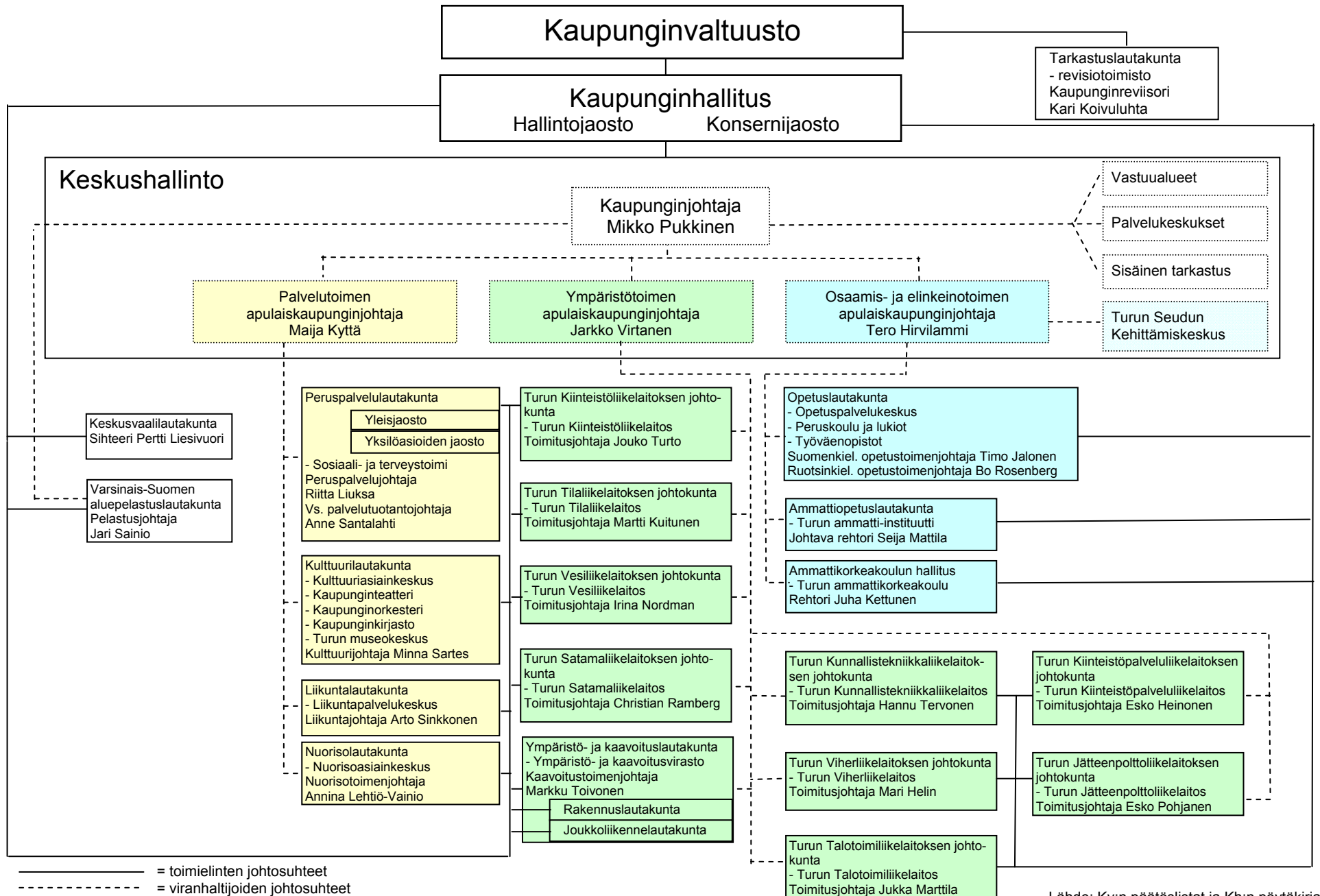
Kaupunginhallituksessa on 13 jäsentä, joista jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Valtuusto valitsee kaupunginhallituksen jäsenet kahdeksi vuodeksi kerrallaan.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimii Aleksis Randell (kok), 1. varapuheenjohtajana Seppo Lehtinen (sd) ja 2. varapuheenjohtajana Katri Sarlund (vihr).

Kaupunginvaltuuston ja – hallituksen poliittiset voimasuhteet vuoden 2009 lopussa olivat:

| | Valtuusto | Hallitus |
|------------------|-----------|----------|
| Kokoomus | 20 | 4 |
| Sdp | 15 | 3 |
| Vasemmistoliitto | 10 | 2 |
| Vihreät | 11 | 2 |
| Rkp | 4 | 1 |
| Keskustapuolue | 3 | 1 |
| KD | 2 | 0 |
| SKS | 1 | 0 |
| PS | 1 | 0 |

TURUN KAUPUNGIN HALLINNOLLINEN ORGANISAATIO 31.12.2009



Lähde: Kv:n päätöslistat ja Kh:n pöytäkirjat

3. Yleinen taloudellinen kehitys

Bruttokansantuotteen määrä supistui Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 7,8 prosenttia vuonna 2009. Eniten kysyntää vähensi viennin volyymin supistuminen 24 prosenttia. Investoinnit vähenivät yli 13 prosenttia ja yksityinen kulutus 2,1 prosenttia. Julkinen kulutus kasvoi 0,7 prosenttia.

Koko maan työttömyysaste oli joulukuun lopussa 2009 Työ- ja elinkeinoministeriön tietojen mukaan 11,3 prosenttia (8,8 prosenttia joulukuussa 2008). Koko vuoden 2009 keskimääräinen työttömyysaste oli 9,8 prosenttia (7,6 prosenttia vuonna 2008).

Kuluttajahintojen vuosimuutos oli -0,5 prosenttia joulukuussa 2009. Kuluttajahintoja laski joulukuussa edellisestä vuodesta eniten korkojen aleneminen. Myös elintarvikkeiden ja puhelumaksujen halpeneminen alensi inflaatiota. Kuluttajahintoja sen sijaan nosti eniten polttonesteiden, alkoholijuomien vähittäishintojen, vuokrien, ravintola- ja kahvilapalveluiden sekä tupakan kallistuminen vuodentakaisesta.

Rahoitusmarkkinoilla vuoden 2008 lopulla tapahtunut omaisuusarvojen jyrkkä pudotus heijastui arvopapereiden hintoihin vielä alkuvuodesta 2009. Maaliskuussa tapahtui käänne ja rahoitusmarkkinoiden tasapainottuminen vuoden 2009 aikana mahdollisti kurssien nousun niin osake- kuin korkomarkkinoilla.

Euroopan keskuspankin ohjauskorkoa laskettiin kolme kertaa vuoden 2009 alkupuolella. Ohjauskorko oli vuoden lopussa 1,0 prosenttia (2,5 vuoden 2008 lopussa). Kolmen kuukauden euribor-korko oli vuoden 2009 lopussa 0,7 (v. 2008 lopussa noin 2,9 prosenttia).

Tilastokeskuksen keräämien tilinpäätösten ennakkotietojen mukaan kuntien toimintakate heikkeni viime vuonna 5 prosenttia. Toimintamenojen suurin yksittäinen erä, palkat ja palkkiot lisääntyivät 2 prosenttia. Toimintamenoista palvelujen ostot olivat 10 prosenttia suuremmat kuin vuotta aiemmin. Kuntien yhteenlaskettujen vuosituottojen ja – kulujen erotus, vuosikate, heikkeni 33 prosenttia vuoteen 2008 verrattuna.. Kuntien verotulot kasvoivat 2 prosenttia ja valtionosuustulot kasvoivat 5 prosenttia.

Ennakkotietojen mukaan kuntien lainakanta oli vuoden 2009 joulukuun lopussa 15 prosenttia suurempi kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Kunnilla on ennakkotietojen mukaan lainaa nyt keskimäärin lähes 1 875 euroa asukasta kohden.

(Lähteet: Tilastokeskus, Työ- ja elinkeinoministeriö)

4. Oman talousalueen kehitys

Varsinais-Suomen kokonaistuotanto supistui Etlan joulukuussa 2009 tekemän alue-ennusteen mukaan 10,1 prosenttia vuonna 2009. Erityisesti Nokian matkapuhelintuotannon supistuminen pu-dotti maakunnan bruttokansantuotetta.

Työttömyysaste oli Varsinais-Suomessa joulukuun lopussa 2009 Työ- ja elinkeinoministeriön tieto- jen mukaan 10,5 prosenttia (7,3 prosenttia joulukuussa 2008). Turun seutukunnan työttömyysaste oli vuoden 2009 lopussa 11,2 prosenttia (vastaavasti Helsingin seutukunta 8,1 prosenttia, Tampe- reen seutukunta 14,0 prosenttia ja Oulun seutukunta 13,7 prosenttia).

Turun työttömyysaste oli 13,6 prosenttia joulukuun lopussa 2009 (9,9 prosenttia joulukuussa 2008). Vuoden 2009 keskimääräinen työttömyysaste oli Turussa 11,6 prosenttia (9,1 prosenttia vuonna 2008). Turun pitkäaikaistyöttömien määrä oli vuoden 2009 lopussa 2 322 (1 556 vuoden 2008 lopussa).

5. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Muutokset organisaatiossa

Peruspalvelulautakunnan alainen yhdistetty sosiaali- ja terveystoimisto aloitti toimintansa 1.1.2009 alkaen.

Kaupunginvaltuusto päätti vuoden 2008 lopulla kuntalain mukaisten liikelaitosten ja niiden johto- kuntien perustamisesta. Liikelaitokset aloittivat toimintansa 1.1.2009 alkaen. Kunnallisina liikelai- toksina toimivat Turun Vesiliikelaitos, Turun Satamaliikelaitos, Turun Kiinteistöliikelaitos, Turun Ti- laliikelaitos, Turun Jätteenpolttoliikelaitos, Turun Kunnallistekniikkaliikelaitos, Turun Vihერიikelaitos, Turun Talotoimiliikelaitos ja Turun Kiinteistöpalveluliikelaitos.

Turun kaupungin liikennelaitoksen liiketoiminta luovutettiin kaupungin perustamalle tytäryhtiölle. Liiketoiminta jatkui yhtiömuotoisena 1.1.2009 alkaen Turun kaupungin kokonaan omistamassa Tu- run Kaupunkiliikenne Oy:ssä.

Yleinen edunvalvonta sekä kuluttajaneuvonta siirtyivät valtiolle 1.1.2009

IT-toiminta keskitettiin 1.1.2009 alkaen keskushallintoon.

Varasto- ja jakelutoiminnot keskitettiin vuoden 2009 aikana keskushallinnon Hankinta- ja logistiik- kakeskukseen siten, että 1.9.2009 alkaen oli uusi toimintamalli kokonaisuudessaan toiminnassa.

Merkittävimmät poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon

Kaupunginvaltuusto päätti keväällä 2009 talouden tasapainottamiseen liittyen toimintamenoja vähentävistä talousarviomuutoksista. Tasapainottamiseen liittyviin toimenpiteisiin kuului mm. henkilöstökulujen vähentäminen talkoovapailla ja lomautuksilla sekä ulkopuolisten palveluiden käytön vähentäminen. Toimielimet sitoutuivat kokonaisuutena talouden tasapainottamiseen. Kaupungin käyttötalousosan nettomenot yhteensä olivat 3,4 milj. euroa muutettua talousarviota suuremmat.

Käyttötalousosan merkittävin poikkeama oli peruspalvelulautakunnalla. Toimintamenot ylittivät muutetun talousarvion 12,7 milj. euroa ja toimintatulot ylittivät 0,8 milj. euroa. Nettomenojen ylitys oli 11,8 milj. euroa. Asiakaspalvelujen ostoihin käytettiin 9,9 milj. euroa budjetoitua enemmän joutuksen sekä kustannusten noususta että asiakasmäärien kasvusta. Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden kustannuksia ei enää kustannettu perustoimeentulotuesta. Kun valtionosuutta ei enää saatu kustannuksiin, tulivat asumispalveluiden kustannukset kokonaan kaupungin maksettavaksi. Suun terveydenhuollon ostopalveluihin turvaututtiin suunniteltua enemmän, jotta hoitotakuu kyettäisiin täyttämään. Vanhuspalveluissa tehostetun palveluasumisen, vanhainkotiasumisen ja saattohoidon määrärahat ylittyivät. Vanhuspalveluissa ostopalvelujen määrää jouduttiin supistamaan vuoden 2008 tasosta. Vanhainkotihoitoon ja tehostetun palveluasumisen keskimääräinen hinnannousu viime vuonna oli 4,5 % ja pitkäaikaissairaanhoidon ostopalvelujen hinnannousu oli 5,5 %.

Liikelaitokset eivät sisälly käyttötalousosan talousarvioon. Liikelaitoksista merkittävimmät poikkeamat olivat Turun Satamaliikelaitoksen, Turun Kiinteistöliikelaitoksen ja Turun Tilaliikelaitoksen tavoitteiden toteutumisessa. Satamaliikelaitoksen liikeylijäämä + poistot – tavoite alittui 6,2 milj. euroa. Kiinteistöliikelaitoksen vastaava tavoite alittui 1,0 milj. euroa ja Tilaliikelaitoksen 1,6 milj. euroa. Satamaliikelaitoksen tulokseen vaikuttivat suunnitellun kiinteistömyynnin toteutumatta jääminen sekä viennin supistumisen seurauksena sataman kautta kulkeneen tavaramäärän ja aluskäyntien merkittävä supistuminen. Kiinteistöliikelaitoksen liikevaihto parani lähes 3 milj. euroa budjetoitusta vuokratulojen ja maankäyttösopimustulojen kasvun vuoksi. Kiinteistöliikelaitoksen tonttuluovutusten myyntitavoitteesta jäätin kuitenkin 9,4 milj. euroa ja liiketoiminnan muut tuotot alittuivat 6,6 milj. euroa, sillä myyntivoitot eivät toteutuneet talousarvion mukaisesti. Tilaliikelaitoksen rakennusten myyntitavoitetta ei saavutettu, sillä se olisi edellyttänyt viiden nimetyn suuren kohteen myymistä, joista yhtään ei onnistuttu myymään vuonna 2009. Pienempiä kohteita myytiin 1,6 milj. euron edestä (talousarviotavoite 13,0 M€). Myynneistä kirjattiin myyntivoittoja 1,3 milj. euroa, kun budjettiin oli arvioitu 11,5 milj. euroa.

Verotuloja toteutui 18,6 milj. euroa budjetoitua enemmän. Veronsaajien jako-osuuksien tarkistukset vuoden aikana kasvattivat kaupungin verotilityksiä yhteensä 20,6 milj.eurolla. Kunnallisveron jako-osuutta nostettiin vuoden aikana kolme kertaa. Yhteisöveron jako-osuutta nostettiin 10 %-yksiköllä kesäkuusta alkaen. Aikaisempien vuosien tilitysten oikaisuista kertyi noin 9 milj. euroa.

Valtionosuustuloja toteutui 5,0 milj. euroa budjetoitua enemmän.

Muut rahoitustuotot ylittivät 11,3 milj. euroa. Rahoitustuottoihin kirjattiin arvopapereiden arvonalennusten palautuksia 13,2 milj. euroa.

Käyttötalouden, tuloslaskelmaosan ja investointiosan toteutumisvertailut esitetään luvussa Talousarvion toteutuminen.

Tulevaisuuden näkymät

Suhdannenäkymien heikentyminen vuoden 2008 loppupuolella näkyi yhteisöverotuottojen laskuna. Kaupungin yhteisöverotuotot laskivat 23,7 %. Vaikutukset kunnan tuloverossa näkyvät viiveellä. Vuoden 2010 talousarviossa verotuloja arvioidaan kertyvän 555,9 milj. euroa. Turun kaupungin työttömyysaste nousi voimakkaasti vuoden 2009 lopulla. Työttömyyden vaikutuksia verotulojen sekä myynti- ja maksutulojen kehitykseen sekä peruspalvelujen kysynnän muutokseen seurataan. Erityisen ratkaisevaa kaupungin talouden tasapainon kannalta on uusien tilausten saaminen Turun seudun telakkateollisuudelle.

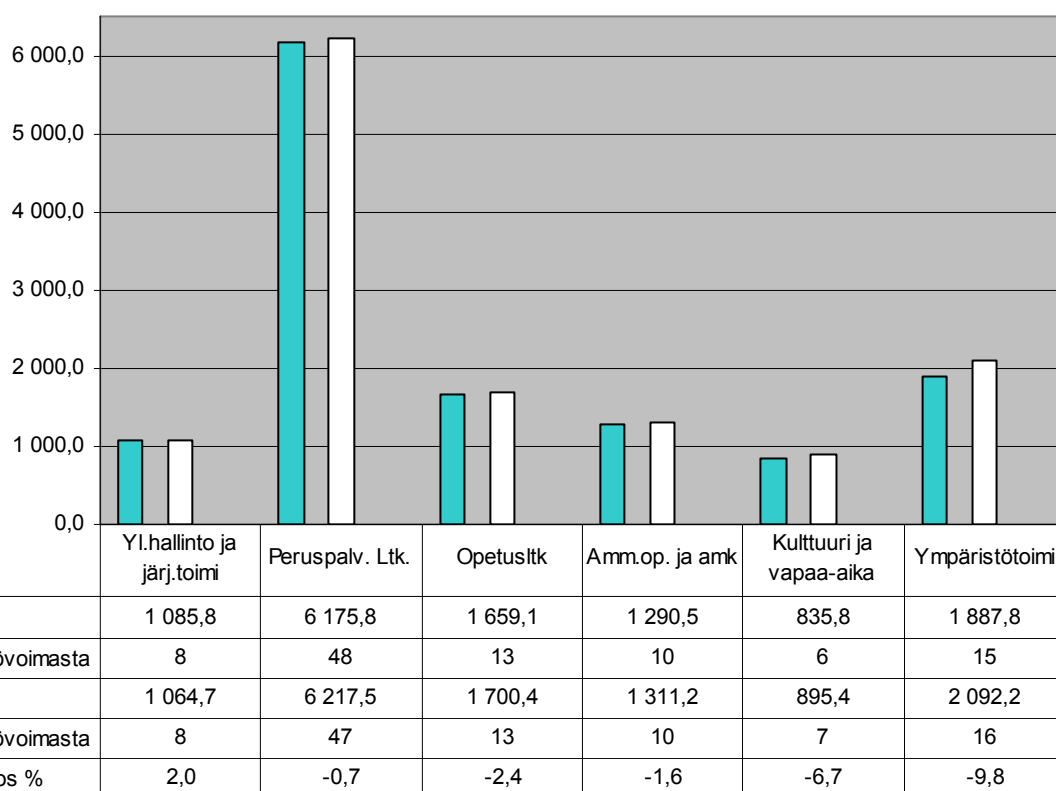
6. Kaupungin henkilöstö

Henkilöstöä vuonna 2009 henkilötyövuosina mitattuna oli 12 934,8. Vastaava luku edellisellä vuonna oli 13 281,4. Luvut kuvaavat täysiaikaiseksi muutettua palkallista henkilöstöä vuoden aikana. Työvoiman määrä vähentyi edelliseen vuoteen verrattuna 346,6 henkilötyövuodella. Työvoiman vähentymiseen vaikuttivat vuoden 2009 aikana pidetyt talkoovapaat ja lomautukset, jotka toteuttivat keväällä 2009 päätettyä talouden tasapainottamisohjelmaa. Talkoovapaiden ja lomautuksen vaikutus oli 172,5 henkilötyövuotta. Liikennelaitoksen yhtiöittäminen vähensi kaupungin työvoimaa 70,8 henkilötyövuodella.

Työvoimasta 7 011,6 oli palvelutoimessa (sosiaali- ja terveystoimi, nuorisotoimi, liikuntatoimi ja kulttuuritoimi), 2 949,6 osaamis- ja elinkeinotoimessa (perus- ja lukio-opetus, toisen asteen ammatillinen opetus, ammattikorkea, elinkeinotoimi), 1 887,8 ympäristötoimessa (ympäristö- ja kaavoitus, kunnalliset liikelaitokset, aluepelastus) ja 1 085,8 hallinnossa (revisiotoimi, keskushallinto ml. matkailu, keskitetty IT, taloushallintopalvelut, hankinta- ja logistiikka).

Turun kaupunki julkaisee erillisen henkilöstötilinpäätöksen keväällä 2010.

Työvoiman käyttö ja muutos 2008 - 2009, koko henkilöstö, htv



7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä

Toiminnalliset riskit

Merkittävimmät toiminnalliset riskit liittyvät henkilöstön saatavuuteen ja osaamiseen, tietojärjestelmien toimivuuteen, palvelutuotannon turvaamiseen ja suhdannevaihteluihin.

Rekrytointihaasteita on Turun kaupungilla ollut viime vuosina vain muutamilla yksittäisillä tehtäväaloilla. Tehtäviä joissa on ilmennyt jonkin verran vaikeuksia saada työvoimaa ovat lääkärit, erityisopettajat ja sosiaalityöntekijät. Myös pätevän hoitohenkilöstön palkkaamisessa lyhytaikaisiin sijaistuksiin on ollut ajoittain vaikeuksia. Näiltä osin Turun kaupungin tilanne ei kuitenkaan eroa muiden suurten kaupunkien vastaavasta tilanteesta. Uuden sähköisen rekrytointijärjestelmän avulla on haettu lisää tehokkuutta erityisesti sosiaali- ja terveystoimen hoitohenkilöstön sijaisrekrytointiin.

Tietojärjestelmien pettäminen lyhytaikaisestikin voisi lamaannuttaa palvelutoiminnan, ellei järjestelmien toimivuuteen ja varmuuteen varauduta. Kaupungilla on jatkuvuus- ja toipumissuunnitelma, joka on suunniteltu ja dokumentoitu ohjaamaan ja tukemaan jatkuvuus- ja toipumistoimenpiteitä ti-

lanteissa, joissa kaupungin keskitettyä tietojärjestelmäympäristöä kohtaa odottamaton vika- tai muu häiriötilanne. Jatkuvus- ja toipumissuunnitelman suunnittelun osana on suoritettu vaikutus-analyysi, jonka tavoitteena on kartoittaa järjestelmien kriittisyyttä kaupungin toiminnalle. Kaupungin virastot ja liikelaitokset huolehtivat toimialakohtaisten tietojärjestelmien jatkuvasta ylläpidosta, varajärjestelmien toimivuudesta, varmuuskopioinneista ja tietoturvasta sekä jatkuvus- ja toiminta-suunnitelmien ylläpidosta.

Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen häiriöt voivat aiheuttaa merkittäviä vahinkoja palvelunsaajille. Vesi- ja jätevesihuollon sekä sähkön jakelun laatuun ja jatkuvuuteen häiriötilanteissa on kiinnitettävä jatkuvasti huomioita. Kaupungin vesihuollon valmius- ja varautumissuunnitelmat ovat ajan tasalla. Energialiiketoiminnasta vastaa kaupungin omistama energiayhtiö.

Suhdannevaihtelut vaikuttavat ennen kaikkea verotulojen kehittymiseen ja sitä kautta kaupungin tulopohjan vakauteen. Tulopohjan pettäminen ja kustannusten ennakoimattomat muutokset vaikuttavat palvelutoiminnan järjestämiseen ja investointihankkeiden toteutukseen. Lyhyen tähtäyksen sääs-tötavoitteet voivat heikentää vanhan rakennuskannan sekä katu-, vesi- ja viemäriverkoston peruspa-rannuksen rahoitusta ja kasvattaa siten korjausvelkaa.

Vahinkoriskit

Kaupungilla on lakisääteisten tai sen luonteisten vakuutusten lisäksi julkisyhteisön vastuuva-kuutus ja kaupungin toiminnassa mukana oleville ryhmätapaturma- ja matkavakuutus. Omai-suuteen kohdistuvat vahinkoriskit katetaan osittain vakuuttamalla ja osittain kaupungin vahinko-rahaston korvauksilla. Kaupunki ottaa omaisuusvakuutuksia siten, että kaupungin arvioitu ko-konaismeno (vakuutusmaksut + omalle vastuulle jäävät vahinkomaksut) on mahdollisimman matala. Vahinkoarviot perustuvat tapahtuneisiin vahinkoihin. Vahinkorahastolla katetaan hallin-tokunnan/laitoksen omavastuun ja vahingon suuruuden tai vakuutuksen omavastuun ja vahin-gon välinen erotus.

Vakuutusmaksut sekä vahinkorahastosta maksetut korvaukset vuonna 2009:

| | € |
|---|-----------|
| Henkilövakuutusmaksut (ei sisällä eläke-, sosiaali-turva- eikä työttömyysvakuutusmaksuja) | 4 018 893 |
| Muut vahinkovakuutusmaksut (omaisuus-, keskey-tys-, kuljetus-, liikenne-, vastuu-, alusvakuutukset) | 569 789 |
| Kaupungin vahinkorahaston korvaukset | 108 498 |
| Yhteensä | 4 697 779 |

Vireillä olevissa oikeudenkäynneissä ei ole sellaisia, jotka vaikuttaisivat oleellisesti kaupungin tulokseen.

Myllysiltaan maaliskuun 2010 alussa kohdistunut vahinko aiheuttaa joko sillan peruskorjauksen tai sillan purkamisen ja uudelleen rakentamisen. Tästä aiheutuvaksi purku- ja rakentamismenoksi on arvioitu 5-10 milj.euroa.

Rahoitusriskit

Rahoitusriskit liittyvät likviditeettiriskeihin, korkoriskeihin, valuuttariskeihin ja luottoriskeihin. Konsernin rahoitusstrategian mukaan kaupunki turvaa rahoituksen saatavuuden ylläpitämällä kaupungin hyvää nimeä markkinoilla sekä käyttämällä rinnan erilaisia rahoitusmuotoja ja rahanlähteitä. Vieraan pääoman käytöstä aiheutuva nettorasitus pidetään tasaisena hajauttamalla lainojen takaisinmaksutaakka ajallisesti.

Rahoitusriskejä hallitaan hajauttamalla nostettavat lainat ja tehtävät sijoitukset kulloisenkin markkina- ja salkkutilanteen edellyttämällä tavalla ja kattamalla valikoidusti avoimia riskipositioita käyttämällä mm. koron- ja valuutanvaihtosopimuksia, sopimuksia enimmäis- ja vähimmäiskorosta sekä korko- ja valuuttaoptioita ja termiinejä. Em. sopimusten tarve on vähentynyt euroon siirtymisen seurauksena.

Merkittävässä takaus- ja leasingvastuissa ei tapahtunut vuoden aikana suuria muutoksia. Takausvastuut tytäryhteisöjen velasta olivat 190,5 milj. euroa ja tytäryhteisöjen leasingvastuista 25,3 milj. euroa. Takausvastuista ei ole aiheutunut tappioita päättyneellä tilikaudella.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2002 joulukuussa kaupungin sijoitustoiminnan periaatteet -asiakirjan, jossa määritellään kaupungin toimiala-, kassavaranto- ja rahastosijoitusten periaatteet, käytettävät instrumentit sekä raportointi ja päätöksentekoprosessit. Kaupunki on noudattanut sijoitustoiminnassaan em. periaatteissa määritettyä riskienhallintaa.

Turun kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet päivitettiin vuoden 2009 aikana. Kaupunginvaltuusto hyväksyi periaatteet 15.2.2010

8. Ympäristötekijät

Turun kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelma on osa kaupunginvaltuuston hyväksymää ohjelmarakennetta strategiakaudelle 2009 – 2013. Ilmasto- ja ympäristöohjelma asettaa 30 % kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteen v. 1990 tasosta v. 2020 mennessä. Ohjelman toimenpiteillä saavutetaan suurimmat kasvihuonekaasujen päästövähennykset uusiutuvan energian osuuden lisäämisellä kaukolämmön ja sähkön tuotannossa, energiatehokkuuden lisäämisellä kaikessa toiminnassa sekä kestävästi liikkumisen edistämällä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi joulukuussa 2009 Turun seudun joukkoliikenne 2020 -selvityksen si-

ten, että joukkoliikennejärjestelmäksi valitaan runkobussijärjestelmä. Raskaimmin kuormitetuille linjoille toteutetaan pikaraitiotie, kun sille on rahoitukselliset ja kaavalliset edellytykset sekä valtion-rahoitus ja muiden seudun kuntien osuus toteutuksesta on sovittu. Pikaraitiotien toteuttaminen ja siihen liittyvä maankäytön kehittäminen ratkaistaan kaupunkiseudun rakennemallissa.

Vuonna 2009 käyttöön otettu Turku Energian lämpöpumppulaitos tuottaa jätevedestä uusiutuvasti kaukolämpöä. Lämpöpumppu vähentää hiilidioksidipäästöjä jopa 50 000 tonnia vuodessa. Jätevedestä saatava lämpöenergia vastaa noin 7500 pientalon vuotuista lämmönkulutusta ja noin 10 % koko Turun kaukolämmön ja 80 % kaukokylmän tarpeesta. Turku Energian tavoitteena on tuottaa yli 50 % Turun kaukolämmöstä uusiutuvilla energialähteillä vuoteen 2020 mennessä. Kakolan lämpöpumpun käyttöönoton myötä uusiutuvien energialähteiden osuus lämmöntuotannossa nousee vuonna 2009 - 2010 jo noin 30 %:iin. Investoinnin arvo oli 15 milj. euroa. Turun kaupunki on sitoutunut siihen, että 100 % kaupungin ostamasta sähköstä tuotetaan uusiutuvilla vuoteen 2013 mennessä.

Kakolanmäen seudullisen jätevedenpuhdistamon ensimmäinen toimintavuosi on takana. Yhteensä 128 milj. euroa maksamaan tullut Turun seudun jäteveden puhdistuslaitos korvaa viisi tekniikaltaan vanhentunutta laitosta ja se vastaa noin 300 000 ihmisen jätevesien puhdistamisesta. Uuden jätevedenpuhdistamon käyttöönotto on erittäin merkittävä vesiensuojelutoimenpide seudullisesti. Jätevesien yhteensä aiheuttama vesistökuormitus pienentyi 27 - 55 % viime vuonna, kun Turun keskuspuhdistamo, Raision, Kaarinan, Piikkiön ja Paimion jätevedenpuhdistamot on poistettu käytöstä ja jätevedet puhdistetaan seudullisessa jätevedenpuhdistamossa. Pitää huomioida, että kaikki jätevedet eivät tulleet koko vuotta seudulliseen puhdistamoon, vaan Piikkiön ja Paimion jätevedet ohjattiin Kakolaan kesäkuussa ja Raisiossa jätevesiä puhdistettiin 15.10. asti.

Jätepolttolaitoksen Orikedon jätteenpolttolaitos poltti jätettä vuonna 2009 46,7 Mt ja tuotti noin 6 % Turussa käytettävästä kaukolämmöstä. Jätteenpolttolaitokselle saatiin uusi ympäristölupa vuoden 2014 loppuun saakka. Alueen asukkaat ovat valittaneet luvan myöntämisestä. Päätöksestä on valittanut myös Turun kaupunki, sillä lupaa haettiin vuoteen 2017 saakka. Tilivuoden aikana rakennettiin laitteisto, jolla polttouuneihin syötetään ureaa savukaasujen typen oksidien määrän rajoittamiseksi uuden ympäristöluvan ehtojen mukaiseksi. Lisäksi valmistauduttiin pystykattiloiden saneeraukseen. Toimintavuoden aikana kaupunginvaltuusto teki periaatepäätöksen myydä laitos vuoden 2010 aikana Turku Energia Oy:lle.

Turun ja Helsingin kaupunkien aloittaman Itämerihaasteen ajatuksena on toimia vapaaehtoisesti ja aktiivisesti omista lähtökohdistaan Itämeren tilan parantamiseksi. Turku ja Helsinki ovat haastaneet Suomesta noin 800 tahoja mukaan Itämerihaasteeseen. Haasteen on vastaanottanut toistaiseksi yli 160 tahoja. Mukana on mm. kaupunkeja, kuntia, yrityksiä, järjestöjä, oppilaitoksia ja korkeakouluja. Haastetta on levitetty myös muiden Itämeren maiden piiriin, joista 13 kaupunkia on vastannut myönteisesti haasteeseen. Jokainen haasteeseen vastannut taho laatii oman toimenpi-

deohjelmansa, jonka mukaisilla toimilla pyritään vaikuttamaan vesien tilaan. Haasteeseen vastaan-
neista noin puolet on toistaiseksi laatinut oman ohjelmansa.

Turun kaupungin oma toimenpideohjelma sisältää mm. toimia ja tavoitteita pistekuormituksen ja hajakuormituksen osalle, pilaantuneiden sedimenttien ruoppaukselle, laivojen ja veneiden jätevesien vastaanottoon ja käsittelyyn, kaupungin harjoittamaan maatalouteen, kansainväliseen ympäristöyhteistyöhön sekä valistukseen, opastukseen ja neuvontaan. Yhtenä Turun toimenpiteenä on ollut myös Saaristomeren Suojelurahaston perustaminen, jonka toimintaa ja vesiensuojeluhankkeita on tuettu rahallisesti. Kaupunginjohtajan päätöksellä perustettiin hallintokuntien yhteinen Itämerihaastetyöryhmä, joka koordinoi ja suunnittelee kaupungin haasteeseen liittyviä toimenpiteitä. Vuoden 2009 aikana toteutettiin mm. seuraavia toimia:

Kaupungin maille perustettiin kosteikkoja, laskeutusaltaita sekä pohjapatoketjuja vähentämään kaupungin omistamien peltojen kuormitusta erityisesti Ruissalossa ja Rauvolanlahdella. Viemäri- ja hulevesiverkostoa saneerattiin kaikkiaan noin 15,9 km. Aurajoen puhdistusruoppaus päättyi tammikuussa 2009. Pilaantuneet ruoppausmassat käsiteltiin prosessistabiloimalla ne Pansion altaaseen. Myös kaupungin venesatamien jätehuoltoa uusittiin.

Kuluneen tilikauden aikana ei ole toteutunut merkittäviä ympäristövahinkoja.

Talousarviossa tehdään Ilmasto- ja ympäristöohjelman tavoitteiden asettaminen (kestävän kehityksen budjetointi) vuosittain ja seuranta tilinpäätöksen yhteydessä vuodesta 2010 alkaen. Yleinen yhdyskunnan kestävän kehityksen seuranta, joka perustuu jo tehdylle kuutoskaupunkiyhteistyölle, ja kehitystrendit julkaistaan internetiin vuosittain.

9. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Selonteko perustuu sisäisen tarkastuksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä tekemään arviointiin. Arviointi pohjautuu COSO-ERM – mallin mukaiseen kyselylomakkeeseen, johon suuri osa kaupungin hallintokunnista, liikelaitoksista ja tytäryhteisöistä on vastannut.

Kaupunginhallitus johtaa ja kehittää kaupungin hallintoa sekä valvoo, että sen alaiset yksiköt suorittavat tehtävänsä voimassa olevia säädöksiä ja päätöksiä noudattaen ja toimivat kaupungin edun mukaisesti. Kaupunginhallitus hyväksyi tammikuussa 2009 kaupungin sisäisen valvonnan yleisohjeen, minkä lisäksi suuri osa kaupungin virastoista ja laitoksista on hyväksynyt omat riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnitelmansa. Kaupungin johto- ja toimintasäännön perusteella sisäinen valvonta ja riskienhallinta on vastuutettu virastoille ja laitoksille sekä sisäisen valvonnan yleisohjeen nojalla edelleen toimintojen vastuuhenkilöille. Ohjeistuksen tasolla sisäinen valvonta on vastuutettu selkeästi, mutta käytännössä sisäisessä valvonnassa on havaittavissa selkeitä kehittämistarpeita esimerkiksi teknisen sektorin virastoissa ja liikelaitoksissa.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Sääntöjä, määräyksiä ja päätöksiä on noudatettu pääosin asianmukaisesti. Tilikauden 2009 alussa annetun säästöohjeen voidaan arvioida hillinneen jonkin verran hallintokuntien menokehitystä.

Tavoitteiden toteutuminen sekä tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Kaupunginhallituksen yleisiin tehtäviin kuuluu vastata organisaation tuloksellisesta toiminnasta sekä seurata kaupunginvaltuuston asettamien tulostavoitteiden toteutumista ja tarvittaessa täsmentää tavoitteiden asettelua. Kaupungin hallintoa ja taloutta sekä toimielinten, virastojen, laitosten ja henkilökunnan toimintaa ja muuta toimintaa johtaa ja valvoo kaupunginjohtaja. Tavoitteiden ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumista käsitellään tasekirjassa ao. yksikön kohdalla. Merkittävimmät poikkeamat talousarvion toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin sekä toimenpiteet, joihin mahdollisesti on ryhdytty, on samoin esitetty ko. hallintokuntaa koskevassa kohdassa. Teknisen sektorin liikelaitoksista talotoimiliikelaitoksen sisäisessä valvonnassa on kehitettävää etenkin käytettäessä ns. vuosisopimustoimittajia alihankkijoina ja valvottaessa alihankkijoiden laskutusta. Lisäksi yhtenä kehittämiskohteena on ollut kaupungin projektien hallinta kuten myös hallinnon tehostaminen ja keventäminen

Riskienhallinnan järjestäminen

Kaupunginhallitus on hyväksynyt aiemmin kaupungin riskienhallintaoppaan, joka päivitettiin kansliapäällikön päätöksellä tammikuun 2010 alussa. Kaupunginhallitus ratkaisee asiat, jotka koskevat kaupungin riskienhallinnan ja vakuuttamisen periaatteita, kun taas riskienhallintaa on koordinoitunut keskushallinnon kansliapäällikkö. Hallintokuntakohtainen riskienhallinnan järjestäminen vaihtelee ja joillakin hallintokunnilla on näiltä osin huomattavasti kehitettävää. Riskienhallinnan selkeä vastuutus edellyttäne vielä mm. kaupungin johto- ja toimintasääntöjen tarkentamista. Muita kuin tilinpäätöksestä ilmeneviä riskejä ei vuodelta 2009 ole tiedossa. Vuonna 2010 kehittämiskohteena tulee olemaan hallintokuntien riskien tunnistaminen, arviointi ja vastaaminen.

Omaisuuksien hankinnan, luovutus ja hoito

Omaisuuksien hankinta, luovutus ja hoito on hoidettu asianmukaisesti tilikauden aikana. Osa sijoitustoiminnasta tilikaudella 2008 aiheutuneista arvonalennuksista on kirjattu palautuksina tilikauden 2009 aikana.

Sopimukset

Sopimusehtojen noudattamisen valvonta ja muu sopimuseuranta on ao. yksikön vastuulla. Hankinnat ja hankintasopimukset tulee tehdä hankinta- ja logistiikkakeskuksen kautta tai sen päättä-

mistä hankintapaikoista. Suuret ja taloudellisesti merkittävät sopimukset tehdään yhteistyössä la-
kiasiainpalvelukeskuksen kanssa. Sopimusten seurannan hallintaa tullaan kehittämään edelleen.
Tiedossa ei ole uusia sopimuksista johtuvia seuraamuksia, joista aiheutuisi kaupungille taloudellista vahinkoa.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa. Se avustaa kaupungin johtoa sen valvontavelvollisuuden täyttämässä. Yksikön tehtävänä on arvioida sisäisen valvonnan toimivuutta ja tehokkuutta sekä tukea virastoja ja laitoksia riskienhallinnan toteuttamisessa. Sisäinen tarkastus tarkasti tilikauden aikana muun muassa palvelujen ja materiaalien hankintaa, sopimusten hallintaa, kassahallintaa, laskennallisen arvonlisäveron palautuksien laskentaa, avustustoimintaa, työajan noudattamista sekä EU-projekteja. Tilikauden aikana valmistui yhteensä 51 erilaista raporttia mukaan lukien varsinaiset tarkastukset, jälkitarkastukset sekä erilaiset selvitykset. Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman hyväksyy kaupunginjohtaja.

10. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

10.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilinpäätöksen toimintakate oli - 834,7 milj. euroa (- 801,2 milj. euroa v. 2008). Toimintakate kuvaa nettokäyttömenojen määrää, jotka jäävät rahoitettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Kaupungin nettokäyttömenot kasvoivat 33,5 milj. eurolla (+ 4,2 %:lla) edellisvuoteen verrattuna.

Toimintatuotot olivat 258,9 milj. euroa. Toimintatuotot laskivat 4,1 milj. euroa (- 1,6 %) johtuen pääasiassa myyntivoittojen laskusta.

Kaupungin toimintamenot olivat 1 126,2 milj. euroa. Toimintamenot kasvoivat 26,7 milj. euroa (+ 2,4 %). Toimintamenoista 49,3 % on henkilöstökuluja ja 34,3 % palvelujen ostoja. Toimintakate heikkeni 4,2.

Toimintakulut oikaistuna Valmistus omaan käyttöön – erällä olivat 1 093,6 milj. euroa. Toimintakuluihin sisältyvät, omaan investointirakentamiseen liittyvät valmistusmenot on käsitelty menojen oikaisuna tuloslaskelman rivillä Valmistus omaan käyttöön ja kirjattu investointimenoksi ja taseen

omaisuuden lisäykseksi. Oman rakentamisen valmistusarvo oli 32,6 milj. euroa (35,2 milj. euroa v. 2008). Suurin osa oman rakentamisen valmistusarvosta on tilalaitoksen ja kiinteistölaitoksen investointirahoilla rahoitetun omaisuuden perusparannusmenoja.

Henkilöstökulut yhteensä olivat 555,3 milj. euroa. Henkilöstökulujen kasvu oli 2,3 milj. euroa (+ 0,4 %). Talkoovapailla ja lomautuksilla pystyttiin vähentämään henkilöstökuluja noin 7,1 milj. eurolla. Palvelujen ostot yhteensä olivat 386,3 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoteen oli 23,1 milj. euroa (+ 6,3 %). Sosiaali- ja terveystoimen palvelujen ostot ulkopuolisilta olivat 257,8 milj. euroa (+ 11,3 milj. euroa).

Verotulot ja valtionosuudet kasvoivat yhteensä 23,5 milj. euroa (2,3 %). Verorahoituksen kasvu ei täysin kattanut toimintamenojen kasvua. Toimintatuotoilla katettiin 23,7 % toimintakuluista (24,7 % v. 2008). Verotuloilla ja valtionosuuksilla jää rahoitettavaksi siten 76,3 %

Rahoitustuotot olivat 39,8 milj. euroa rahoituskuluja suuremmat. Korke- ja muut rahoitustuotot olivat yhteensä 50,3 milj. euroa. Rahoitustuottoihin kirjattiin 13,2 milj. euroa rahoitusarvopapereiden arvonalennusten palautuksia. Rahoituskulut yhteensä olivat 10,5 milj. euroa. Korkotason lasku johdosta korkokulut laskivat lähes 10 milj. eurolla edelliseen vuoteen verrattuna.

Vuosikatteenä jäi 72,8 milj. euroa.

Suunnitelmanmukaiset poistot olivat 56,0 milj. euroa.

Satunnaisiin tuottoihin sisältyy Turun liikennelaitoksen liiketoiminnan luovutuksesta kertynyt luovutusvoitto.

Tilikauden tulos on + 17,6 milj. euroa. Tulos ilman arvonalennusten palautuksia on 4,4 milj. euroa.

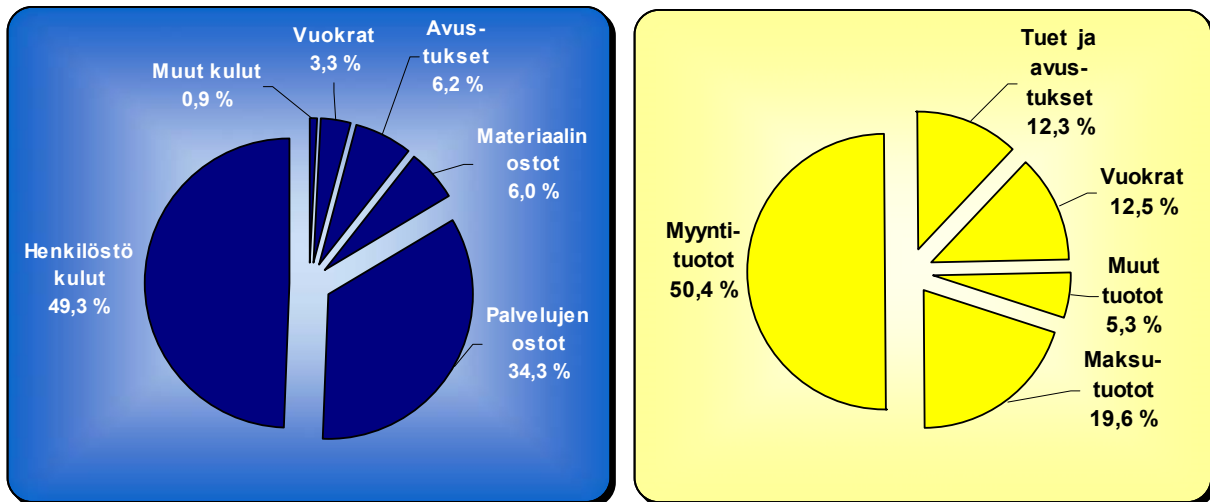
Tilikauden tuloksesta on tehty 7,5 milj. euron uusi investointivaraus Suikkilantien rakentamiseen. Lisäksi tuloksesta on siirretty kaupunginvaltuuston 15.6.2009 päätöksen mukaisesti Turun Ammatikorkeakoulun investointirahastoon 4,1 milj. euroa. Vapaaehtoisista varauksista on tuloutettu tilikauden aikana valmistuneiden, investointivarauksilla rahoitettujen kohteiden hankintamenoja vastaava määrä yhteensä 6,2 milj. euroa ja tehty samansuuruiset poistoeron lisäykset. Poistoeroa on purettu investointivarauksilla rahoitettujen kohteiden suunnitelmanmukaisten poistojen määrällä yhteensä 1,1 milj. euroa. Vesilaitoksen rahastosta tuloutettiin 0,5 milj. euroa Lounais-Kukolan vesihuollon rakentamismenoihin. Vahinkorahastosta on tuloutettu 0,1 milj. euroa kattamaan vahinkorahaston sääntöjen mukaisia vahingonkorvauksia.

Tilinpäätöksen ylijäämä oli 7,2 milj. euroa.

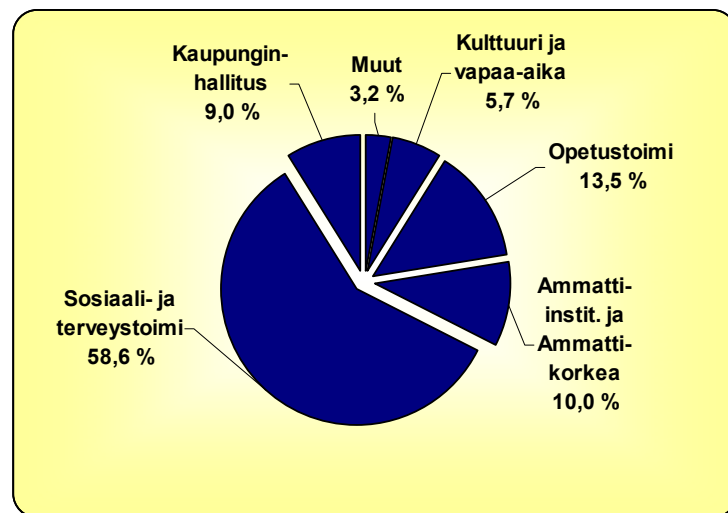
| TULOSLASKELMA | 2009 | 2008 |
|--|-------------------|-------------------|
| | 1 000 € | 1 000 € |
| Toimintatuotot | 258 938 | 263 084 |
| Myyntituotot (+) | 130 448 | 122 777 |
| Maksutuotot (+) | 50 697 | 50 143 |
| Tuet ja avustukset (+) | 31 847 | 31 317 |
| Vuokratuotot (+) | 32 346 | 30 043 |
| Muut toimintatuotot (+) | 13 600 | 28 804 |
| Valmistus omaan käyttöön (+) | 32 553 | 35 191 |
| Toimintakulut | -1 126 157 | -1 099 448 |
| Henkilöstökulut | | |
| Palkat ja palkkiot (-) | -419 760 | -415 206 |
| Henkilösivukulut | | |
| Eläkekulut (-) | -107 030 | -105 653 |
| Muut henkilösivukulut (-) | -28 553 | -32 163 |
| Palvelujen ostot (-) | -386 309 | -363 178 |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat | -67 060 | -67 211 |
| Avustukset (-) | -70 281 | -71 739 |
| Vuokrakulut (-) | -37 560 | -35 198 |
| Muut toimintakulut (-) | -9 603 | -9 100 |
| TOIMINTAKATE | -834 666 | -801 173 |
| Verotulot | 574 488 | 573 480 |
| Kunnan tulovero (+) | 497 108 | 483 988 |
| Osuus yhteisöveron tuotosta (+) | 44 985 | 58 943 |
| Koiravero (+) | 0 | 120 |
| Kiinteistövero (+) | 32 394 | 30 430 |
| Valtionosuudet (+) | 293 174 | 270 638 |
| Rahoitustuotot ja -kulut | 39 805 | -19 758 |
| Korkotuotot (+) | 11 587 | 16 769 |
| Muut rahoitustuotot (+) | 38 764 | 19 347 |
| Korkokulut (-) | -6 783 | -15 376 |
| Muut rahoituskulut (-) | -3 764 | -40 498 |
| VUOSIKATE | 72 800 | 23 187 |
| Poistot ja arvonalentumiset | -55 977 | -57 440 |
| Suunnitelman mukaiset poistot (-) | -55 977 | -57 436 |
| Arvonalentumiset (-) | 0 | -3 |
| Satunnaiset erät | 778 | 0 |
| Satunnaiset tuotot (+) | 778 | 0 |
| TILIKAUDEN TULOS | 17 600 | -34 253 |
| Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) | -5 616 | -3 609 |
| Varausten lisäys (-) tai vähennys (+) | -1 267 | 4 435 |
| Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+) | -3 500 | 180 |
| TILIKAUDEN YLI-/ ALIJAAMA | 7 218 | -33 246 |

| Tuloslaskelman tunnusluvut | 2009 | 2008 |
|-----------------------------------|-------------|-------------|
| Toimintatuotot/Toimintakulut, % | 23,7 | 24,7 |
| Vuosikate/Poistot,% | 130,1 | 40,4 |
| Vuosikate, €/ asukas | 413 | 132 |
| Asukasmäärä | 176 087 | 175 582 |

Kuva: Toimintatuotot ja -kulut lajeittain 2009



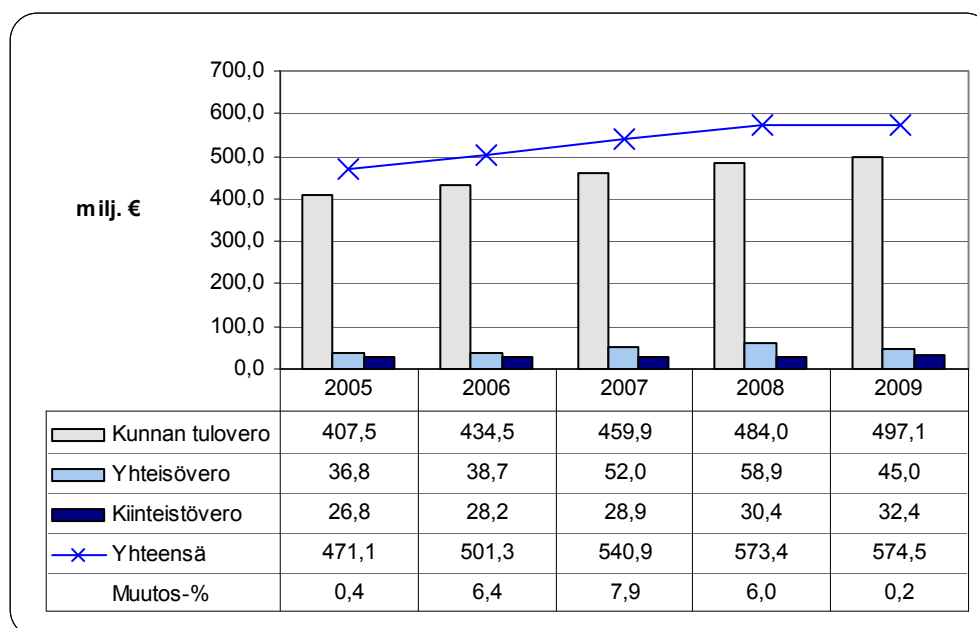
Kuva: Käyttötalouden nettomenot 2009 (ei sis. liikelaitoksia)



Verotulojen erittely 2009

| Verotulojen toteutuminen | € | Talousarvio | Talousarvio muutoksin | Toteutuma 2009 | Toteutuma 2008 |
|-----------------------------|---|----------------|-----------------------|----------------|----------------|
| Kunnan tulovero | | 501.500.000,00 | 488.800.000,00 | 497.108.245,74 | 483.987.748,32 |
| Osuus yhteisöveron tuotosta | | 62.046.000,00 | 36.300.000,00 | 44.985.201,66 | 58.943.177,60 |
| Kiinteistövero | | 30.766.000,00 | 30.800.000,00 | 32.394.430,61 | 30.429.882,70 |
| Koiravero | | | | 96,14 | 119.516,32 |
| Verotulot yhteensä | | 594.312.000,00 | 555.900.000,00 | 574.487.974,15 | 573.480.324,94 |

Kuva. Verotulojen toteutuminen vv. 2005 - 2009 (ilman koiraveroa):



Kunnan verotulojen määräytymisen perusteet

| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 |
|--|-------|-------|-------|-------|-------|
| Tulovero -% | 18,00 | 18,00 | 18,00 | 18,00 | 18,00 |
| Kiinteistövero -%: | | | | | |
| Yleinen | 0,80 | 0,80 | 0,80 | 0,80 | 0,80 |
| vakituinen asunto | 0,28 | 0,28 | 0,28 | 0,28 | 0,28 |
| muuhun asumiseen käytettävät rakennukset | 0,70 | 0,70 | 0,70 | 0,70 | 0,70 |
| Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti | 2,50 | 2,50 | 2,50 | 2,50 | 2,50 |
| Koiravero, €/koira | 34,00 | 34,00 | 34,00 | 34,00 | 0 |

Yleinen taloudellinen tilanne vuoden 2009 alussa ennakoiki verotulojen vähenemistä edelleen ja kaupunginvaltuusto päättikin 30.3.2009 kuntaliiton veroennustekehikon pohjalta, että vuoden 2009 talousarviota muutetaan siten, että kunnan veron tuloarviota alennetaan 12.700.000 eurolla ja yhteisöveron tuloarviota alennetaan 25.746.000 eurolla. Kiinteistöveron tuloarviota lisättiin 34.000 euroa.

Kuntasektorin kunnan tuloveron ja yhteisöveron tilitysten väheneminen johti kunnan tuloveron kuntaryhmän jako-osuuden nostamiseen kolme kertaa vuoden 2009 aikana ja yhteisöveron kuntaryhmän jako-osuuden nostamiseen 10 prosenttiyksiköllä 22,03 prosentista 32,03 prosenttiin. Nämä jako-osuusmuutokset toivat Turun kaupungille n. 20 milj. euroa lisää verotuloja. Aikaisempien vuosien tilitysten oikaisuja kertyi n. 9 milj. euroa. Toteutuma ilman jako-osuusmuutoksia olisi ollut lähes muutetun talousarvion mukainen.

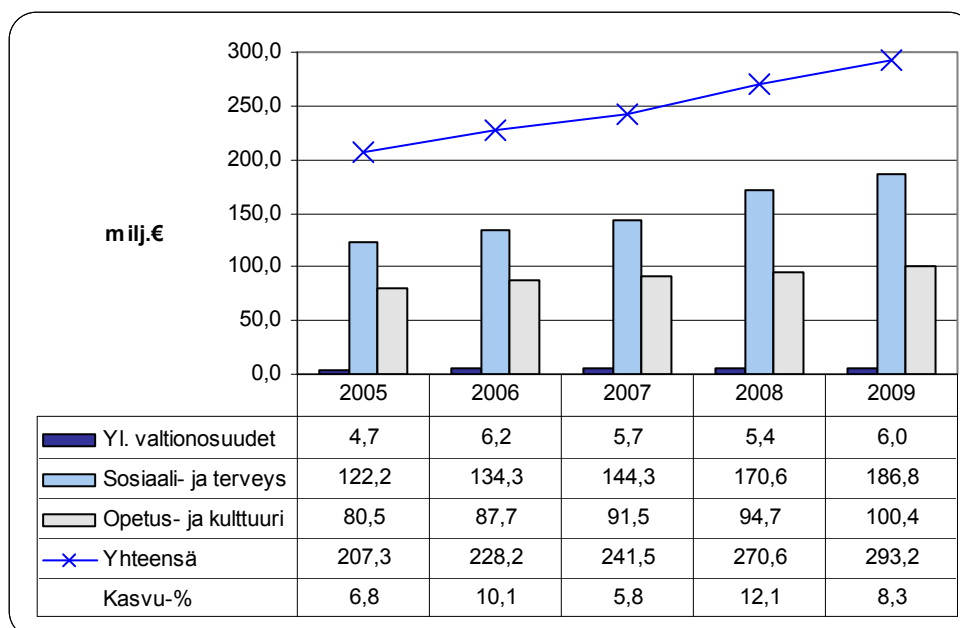
Kaupungin kokonaisverotulot olivat yhteensä 574,5 milj. euroa. Kasvu edelliseen vuoteen oli 0,2 %. Kuntasektorin verotulotilitykset vähenivät -3,4 %.

Kunnan tuloveroa kertyi 8,3 milj. euroa yli muutetun talousarvion ja yhteisöveroa kertyi 8,7 milj. euroa enemmän kuin muutettuun talousarvioon oli merkitty. Kiinteistöveroa toteutui 1,6 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän.

Valtionosuuksien erittely 2009

| Valtionosuudet | € | Talousarvio | Talousarvio muutoksin | Toteutuma 2009 | Toteutuma 2008 |
|------------------------------|---|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
| Yleinen | | 4.772.643,00 | 4.772.643,00 | 6.038.376,00 | 5.366.736,00 |
| Sosiaali- ja terveydenhuolto | | 186.436.655,00 | 186.436.655,00 | 186.754.997,00 | 170.579.666,00 |
| Opetus- ja kulttuuritoimi | | 95.174.623,00 | 96.950.395,00 | 100.380.347,00 | 94.691.578,00 |
| Yhteensä | | 286.383.921,00 | 288.159.693,00 | 293.173.720,00 | 270.637.980,00 |

Kuva. Valtionosuuksien toteutuminen vv. 2005 - 2009:



Valtionosuuksia kertyi 293,2 milj. euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli 22,5 milj. euroa (+8,3 %).

Valtionosuuksien toteutuminen suurempana kuin mitä oli budjetoitu, johtui pääosin seuraavista syistä:

- a) Yleiseen valtionosuuteen lisättiin verotulojen vähenemisen kompensationsa 1,3 milj. euroa talousarvion valmistumisen jälkeen.
- b) Opetus- ja kulttuuritoimeen saatiin maahanmuuttajien valmistavaan opetukseen noin 1,0 milj. euroa valtionosuutta, mitä ei oltu budjetoitu.
- c) Ammatilliseen opetukseen ja oppisopimuskoulutukseen saatiin valtionosuutta noin 1,4 milj. euroa enemmän kuin oli budjetoitu. Ammattiopetusta on jouduttu laman myötä lisäämään.
- d) Kunnan omarahoitusosuutta opetus- ja kulttuuritoimenrahoituksessa on vähennetty noin 0,7 milj. euroa (noin 3,8 euroa/asukas).

Kaupunginvaltuusto päätti 28.9.2009 korottaa ammattiopetuslautakunnan vuoden 2009 talousarvion määrärahaa 1.280.265 eurolla opetusministeriön vahvistettua ammattiopetuksen lopullisen opiskelijamäärän. Korotus katettiin vastaavan suuruisella tuloslaskelman valtionosuustuloarvion korotuksella.

Kaupunginvaltuusto päätti 28.9.2009 korottaa ammattikorkeakoulun hallituksen vuoden 2009 talousarvion käyttötalousosan määrärahaa 495.507 eurolla opetusministeriön myönnettyä ammattikorkeakoululle lisäopiskelupaikkoja. Korotus katettiin vastaavan suuruisella tuloslaskelman valtionosuustuloarvion korotuksella.

10.2. Toiminnan rahoitus

Kaupungin vuosikate oli 72,8 milj. euroa. Vuosikate ilmoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainanlyhennyksiin.

Varsinaisen toiminnan tulorahoituksella katettiin investointien omahankintameno. Investointien tulorahoitusprosentti oli 101,6.

Omaisuuksia myytiin 9,1 milj. eurolla. Antolainojen lyhennyksistä kertyi 8,9 milj. euroa. Talousarvioon merkityt pitkäaikaiset lainat nostettiin kokonaan. Uutta lainaa nostettiin 100 milj. euroa. Korollisten velkojen lyhennykset olivat 106,9 milj. euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -rivin sekä investointien ja pääomamenojen tulorahoitusprosentti -tunnuslukujen ja lainanhoitokate -tunnusluvun vertailukelpoisuutta edelliseen vuoteen heikentävät vuoden 2009 vuosikatetta parantaneet rahoitusarvopapereiden arvonalennusten palautukset ja vuoden 2008 vuosikatetta pienentävät rahoitusarvopapereiden arvonalennukset.

RAHOITUSLASKELMA

| | 2009 | 2008 |
|--|---------------|----------------|
| | 1 000 € | 1 000 € |
| Toiminnan rahavirta | | |
| Vuosikate | 72 800 | 23 187 |
| Satunnaiset erät | 778 | 0 |
| Tulorahoituksen korjauserät | -8 701 | -21 361 |
| | 64 877 | 1 826 |
| Investointien rahavirta | | |
| Investointimenot | -73 749 | -73 270 |
| Rahoitusosuudet investointimenoihin | 2 089 | 2 283 |
| Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot | 9 064 | 23 757 |
| | -62 595 | -47 230 |
| Toiminnan ja investointien rahavirta | 2 282 | -45 405 |
| Rahoituksen rahavirta | | |
| Antolainauksen muutokset | | |
| Antolainasaamisten lisäykset | -11 | 0 |
| Antolainasaamisten vähennykset | 8 919 | 8 934 |
| | 8 908 | 8 934 |
| Lainakannan muutokset | | |
| Pitkäaikaisten lainojen lisäys | 100 000 | 45 000 |
| Pitkäaikaisten lainojen vähennys | -59 001 | -15 001 |
| Lyhytaikaisten lainojen muutos | -47 908 | -36 779 |
| | -6 908 | -6 780 |
| Muut maksuvalmiuden muutokset | | |
| Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset | -990 | 1 136 |
| Vaihto-omaisuuden muutos | 377 | -1 |
| Saamisten muutos | -10 155 | 706 |
| Korottomien velkojen muutos | -679 | 310 |
| | -11 446 | 2 152 |
| Rahoituksen rahavirta | -9 447 | 4 306 |
| Rahavarojen muutos | -7 165 | -41 099 |
| Rahavarojen muutos | -7 165 | -41 099 |
| Rahavarat 31.12. | 154 195 | 161 360 |
| Rahavarat 1.1. | 161 360 | 202 459 |
| Rahoituslaskelman tunnusluvut | 2009 | 2008 |
| Investointien tulorahoitus, % | 101,6 | 32,7 |
| Pääomamenojen tulorahoitus, % | 59,8 | 30,1 |
| Lainanhoitokate | 1,7 | 0,7 |
| Kassaan riittävyys, pv | 52 | 49 |
| Asukasmäärä | 176 087 | 175 582 |

11. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kaupungin koko kassavaranto oli vuoden 2009 alussa 123 milj. euroa ja vuoden 2009 lopussa n. 106 milj. euroa (ei sisällä omien rahastojen sijoituksia) eli kassavaranto aleni vuoden aikana 17 milj. euroa. Alimmillaan koko kassavaranto oli vuoden aikana 67 milj. euroa ja ylimmillään 201 milj. euroa. Kaupungin maksuvalmius säilyi vuoden aikana hyvänä. Lyhytaikaisia kuntatodistus- tai muita limiittejä käytettiin vain yllättävien menojen yhteydessä. Lyhytaikaisia käyttämättömiä kuntatodistuslimiittejä tai muita ei-sitovia limiittejä kaupungilla oli vuoden lopussa n. 100 milj. euroa.

Kaupungin pitkäaikaisten lainojen määrä vuoden 2009 lopussa oli (koron- ja valuutanvaihtosopimusten jälkeen) noin 235 milj. euroa. Pitkäaikaisten lainojen keskiporko (ml. seuraavan vuoden lyhennykset) vuoden 2008 lopussa oli 3,46 % ja vuoden lopussa 2009 se oli pudonnut jo 1,72 %:n yleisen korkotason laskun mukana. Vuoden aikana lyhennettiin 59 milj. euroa lainoja ja nostettiin 100 milj. euron pitkäaikaisen laina. Uusi laina oli kotimaisille sijoittajille suunnattu joukkovelkakirjalaina, joka toteutettiin helmikuussa hyvällä menestyksellä vaikeassa markkinatilanteessa. Lisäksi konserniyhtiöstä Turun Seudun Vesi Oy:n 60 milj. euron pitkäaikainen laina jälleenrahoitettiin joulukuussa.

Kaupungin pitkäaikaisten lainojen maturiteettijakauma on jakautunut varsin tasaisesti, vaikka kaikki pitkäaikaiset lainat ovat kertalyhenteisiä. Niin ne erääntyvät suhteellisen pitkän ajan kuluessa lukuun ottamatta viime vuonna nostettua 100 milj. euroa, joka erääntyy jo 2011. Muutoin lainat erääntyvät vuoteen 2025 mennessä. Lainakanta on myös jakaantunut useisiin eri rahoitustalähteisiin.

Korollisen kokonaisvelan keskiporko oli 1,36 % vuoden lopussa. Korolliseen kokonaisvelkaan sisältyi muuta lyhytaikaista korollista velkaa 93 milj. euroa, joka muodostui henkilöstökassaan tehdyistä talletuksista (58 milj. euroa) ja konserniyhtiöiden tekemistä kassatalletuksista (35 milj. euroa). Nämä vähentyivät selvästi vuoden aikana.

Merkittävässä leasing- tai takausvastuissa ei tapahtunut vuoden aikana suuria muutoksia. Takausvastuut olivat 216,2 milj. euroa ja leasingvastuut olivat yhteensä 45,2 milj. euroa vuoden 2009 lopussa. Suurimmat leasingvastuut koostuvat leasingpuitesopimukseen sisältyvät käyttöomaisuushankinnat sekä Satamaliikelaitoksen kiinteistöleasingkohteesta. Takausvastuissa suurimmat vastuut ovat takaukset kaupungin vesi- ja vuokratyöyhtiöille.

Kaupungin omien ja lahjoitusrahastojen omaisuusarvot palautuivat merkittävästi vuoden 2008 tapahtuneen rahoituskriisin jälkeen tapahtuneista rahoitusarvopapereiden arvonalennuskirjauksen jälkeisistä arvoista.

TASE

| VASTAAVAA | 31.12.2009 | 1.1.2009 | VASTATTAVAA | 31.12.2009 | 1.1.2009 |
|--|------------------|------------------|--|------------------|------------------|
| | 1000 € | 1000 € | | 1000 € | 1000 € |
| PYSYVÄT VASTAAVAT | 1 017 989 | 1 012 691 | OMA PÄÄOMA | 710 499 | 697 426 |
| Aineettomat hyödykkeet | 3 326 | 2 909 | Peruspääoma | 601 956 | 601 956 |
| Aineettomat oikeudet | 1 569 | 1 271 | Muut omat rahastot | 23 254 | 19 247 |
| Muut pitkävaikutteiset menot | 1 734 | 1 615 | Edellisten tilikausien ylijäämä | 78 070 | 109 469 |
| Ennakkomaksut | 23 | 23 | Tilikauden alijäämä | 7 218 | -33 246 |
| Aineelliset hyödykkeet | 739 971 | 725 498 | POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET | 43 106 | 38 578 |
| Maa- ja vesialueet | 108 297 | 104 563 | Poistoero | 33 535 | 27 919 |
| Rakennukset | 298 595 | 305 314 | Vapaaehtoiset varaukset | 9 570 | 10 658 |
| Kiinteät rakenteet ja laitteet | 301 789 | 278 636 | | | |
| Koneet ja kalusto | 15 271 | 19 100 | | | |
| Muut aineelliset hyödykkeet | 1 943 | 1 805 | | | |
| Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat | 14 077 | 16 079 | | | |
| Sijoitukset | 274 691 | 284 283 | PAKOLLISET VARAUKSET | 18 170 | 19 282 |
| Osakkeet ja osuudet | 194 414 | 195 098 | Eläkevaraukset | 14 526 | 15 528 |
| Muut lainasaamiset | 80 265 | 89 184 | Muut pakolliset varaukset | 3 644 | 3 754 |
| Muut saamiset | 12 | 1 | | | |
| TOIMEKSIANTOJEN VARAT | 97 099 | 94 781 | TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT | 98 138 | 96 810 |
| Valtion toimeksiannot | 83 991 | 85 760 | Valtion toimeksiannot | 84 652 | 86 393 |
| Lahjoitusrahastojen erityiskatteet | 13 108 | 9 020 | Lahjoitusrahastojen pääomat | 13 484 | 10 412 |
| Muut toimeksiantojen varat | 1 | 1 | Muut toimeksiantojen pääomat | 1 | 5 |
| VAIHTUVAT VASTAAVAT | 235 596 | 232 984 | VIERAS PÄÄOMA | 480 773 | 488 359 |
| Vaihto-omaisuus | 2 834 | 3 211 | Pitkäaikainen | 227 820 | 162 657 |
| Aineet ja tarvikkeet | 2 810 | 3 149 | Joukkovelkakirjalainat | 100 000 | 0 |
| Valmiit tuotteet | 23 | 49 | Lainat rah. ja vak.laitoksilta | 114 963 | 149 963 |
| Ennakkomaksut | 0 | 13 | Liittymismaksut ja muut velat | 12 858 | 12 694 |
| Saamiset | 78 567 | 68 412 | Lyhytaikainen | 252 952 | 325 703 |
| Pitkäaikaiset saamiset | 6 994 | 7 058 | Joukkovelkakirjalainat | 0 | 0 |
| Lainasaamiset | 1 699 | 1 188 | Lainat rah. ja vak.laitoksilta | 20 000 | 44 000 |
| Muut saamiset | 5 196 | 5 789 | Lainat julkisyhteisöiltä | 0 | 1 |
| Siirtosaamiset | 99 | 81 | Lainat muilta luotonantajilta | 94 150 | 142 058 |
| Lyhytaikaiset saamiset | 71 574 | 61 354 | Ostovelat | 49 462 | 46 093 |
| Myyntisaamiset | 24 590 | 24 438 | Muut velat | 18 751 | 20 877 |
| Lainasaamiset | 249 | 196 | Siirtovelat | 70 589 | 72 674 |
| Muut saamiset | 32 645 | 17 148 | | | |
| Siirtosaamiset | 14 090 | 19 572 | | | |
| Rahoitusarvopaperit | 133 613 | 159 279 | | | |
| Osakkeet ja osuudet | 17 958 | 17 178 | | | |
| Joukkovelkakirjalainasaamiset | 83 654 | 98 631 | | | |
| Muut arvopaperit | 32 000 | 43 470 | | | |
| Rahat ja pankkisaamiset | 20 583 | 2 081 | | | |
| VASTAAVAA YHTEENSÄ | 1 350 685 | 1 340 455 | VASTATTAVAA YHTEENSÄ | 1 350 685 | 1 340 455 |
| TASEEN TUNNUSLUVUT | 2009 | 2008 | | | |
| Omavaraisuusaste, % | 55,8 | 54,9 | | | |
| Suhteellinen velkaantuneisuus | 42,7 | 44,1 | | | |
| Oikaistu suht. velkaantuneisuus | 37,5 | 38,0 | Vieraasta pääomasta vähennetty henkilöstö-kassatalletukset | | |
| Kertynyt yli-/alijäämä (1.000 €) | 85 288 | 76 223 | | | |
| Kertynyt yli-/alijäämä (1.000 €/as.) | 484 | 434 | | | |
| Lainakanta 31.12. (1.000 €) | 329 113 | 336 021 | Korolliset velat sisältäen henkilöstökassa- ja konsernitilipääomat | | |
| Lainat, €/asukas | 1 869 | 1 914 | Korolliset velat | | |
| Lainasaamiset 31.12. (1.000 €) | 80 265 | 89 184 | | | |
| Asukasmäärä | 176 087 | 175 582 | | | |

12. Kokonaismenot ja -tulot

| TULOT | € | MENOT | € |
|-------------------------------------|----------------------|--------------------------------------|----------------------|
| Toiminta | | Toiminta | |
| Toimintatuotot | 258 937 725 | Toimintakulut | 1 126 156 879 |
| Verotulot | 574 487 974 | - Valmistus omaan käyttöön | -32 552 737 |
| Valtionosuudet | 293 173 720 | Korkokulut | 6 782 762 |
| Korkotuotot | 11 587 360 | Muut rahoituskulut | 3 764 110 |
| Muut rahoitustuotot | 38 764 152 | Satunnaiset kulut | 0 |
| Satunnaiset tuotot | 777 645 | Tulorahoituksen korjauserät | |
| Tulorahoituksen korjauserät | | Pakollisten varausten muutos | |
| - Pysyvien vastaavien hyödykkeiden | | - Pakollisten varausten lis., väh. - | 0 |
| luovutusvoitot | -8 712 239 | - Pysyvien vastaavien hyödykkeiden | |
| | | luovutustappiot | -11 567 |
| Investoinnit | | Investoinnit | |
| Rahoitusosuudet investointimenoihin | 2 089 363 | Investointimenot | 73 748 991 |
| Pysyvien vastaavien hyödykkeiden | | | |
| luovutustulot | 9 064 471 | | |
| Rahoitustoiminta | | Rahoitustoiminta | |
| Antolainasaamisten vähennykset | 8 918 552 | Antolainasaamisten lisäykset | 10 920 |
| Pitkäaikaisten lainojen lisäys | 100 000 000 | Pitkäaikaisten lainojen vähennys | 59 000 517 |
| Lyhytaikaisten lainojen lisäys | 0 | Lyhytaikaisten lainojen vähennys | 47 907 621 |
| Oman pääoman lisäykset | 0 | Oman pääoman vähennykset | 0 |
| Kokonaistulot yhteensä | 1 289 088 723 | Kokonaismenot yhteensä | 1 284 807 495 |

Kokonaistuloissa on esitetty rahanlähteinä toimintatuotot ja investointitulot sekä antolainasaamisten vähennykset ja uusien pitkäaikaisten lainojen nostot. Kokonaismenoissa rahankäyttönä on esitetty toimintakulut ja investointimenot sekä antolainasaamisten lisäykset, pitkäaikaisten lainojen lyhennykset ja lyhytaikaisten lainojen vähennykset.

Kokonaistulot olivat 4,3 milj. euroa kokonaismenoja suuremmat.

13. Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

13.1. Konsernissa tapahtuneet muutokset

Uutena tytäryhtiönä konserniin on tullut Turun kaupungin kokonaan omistama Turun kaupunkiliikenne Oy. Yhtiö jatkaa kaupungin liikennelaitoksen liiketoimintaa 1.1.2009 alkaen.

13.2. Yhdistelmä konserniin sisällyvistä yhteisöistä

Konserniin kuuluvat yhteisöt 2009

| TURUN KAUPUNKI | | | |
|---|--|---|--------|
| TYTÄRYHTEISÖT | | KUNTAYHTYMÄT | |
| Kiinteistö- ja asuntoyhteisöt | Muut yhtiöt | Kärkulla samkommun | 3,1 % |
| Eskelin Pysäköintilaitos Oy 99,4 % | Koneteknologiakeskus Turku Oy 83,2 % | Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin ky | 39,2 % |
| Kiinteistö Oy Kupittaaan Asemakulma 100,0 % | Myllykoti Oy 100,0 % | Varsinais-Suomen liitto | 41,5 % |
| Kiinteistö Oy Lehtolaakso 100,0 % | Oy Turku Energia - Åbo Energi Ab 100,0 % | Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ky | 30,5 % |
| ja sen alakonserni*: | ja sen alakonserni*: | | |
| * Asunto Oy Amiraalistonkatu 9 93,1 % | * Turku Energia Sähköverkot Oy 100,0 % | | |
| * Asunto Oy Ristisompa 51,0 % | * Turun Seudun Kaukolämpö Oy 60,8 % | | |
| * Kiinteistö Oy Rukki 52,0 % | * Kiinteistö Oy Biotorni 100,0 % | | |
| * Kiinteistö Oy Turun Rauhankatu 14b 99,9 % | Oy Turkuhalli Ab 67,3 % | | |
| * Kiinteistö Oy Paakarlanpuisto 66,7 % | Pilot Turku Oy 64,9 % | | |
| Kiinteistö Oy Paashuolto 75,4 % | Turku Science Park Oy Ab 96,7 % | | |
| Kiinteistö Oy Teollisuuskatu 20 100,0 % | ja sen alakonserni*: | | |
| Kiinteistö Oy Turun Monitoimihalli 80,9 % | * ICT Turku Oy Ab 96,7 % | | |
| Kiinteistö Oy Turun Puutarhakatu 14 66,6 % | * Turun Biolaakso Oy 96,7 % | | |
| Kupittaaan Jäähalli Oy 81,2 % | * Kiinteistö Oy Focu 96,7 % | | |
| TVT Asunnot Oy 100,0 % | * Bioclex Oy 57,1 % | | |
| * Kiinteistö Oy Turun Puistovalkama 100,0 % | Turku Touring Oy 84,4 % | | |
| Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy 56,7 % | Turun Seudun Puhdistamo Oy 68,5 % | | |
| | Turun Seudun Vesi Oy 64,7 % | | |
| | Turun Tekstiilihuolto Oy 66,5 % | | |
| | Turun Kaupunkiliikenne Oy 100,0 % | | |
| | Säätiöt | | |
| | Forum Marinum Säätiö - h 8j/Pj+3j | Turun Seudun Maakaasu ja | |
| | Stiftelsen Forum Marinum - | Energiatuotanto Oy | 42,5 % |
| | The Forum Marinum Foundation | Akseli kiinteistöpalvelut Oy | 23,4 % |
| | Museoalus Sigynin säätiö h 9j/6j | Haritun Huolto Oy | 30,0 % |
| | Pro Cultura -säätiö h 9j/9j | Jäkärlän Huolto Oy | 23,9 % |
| | Turun Aikuiskoulutussäätiö vk 14j/9j | Kiikun Huolto Oy | 22,0 % |
| | Turun Musiikkijuhlasäätiö h 9j/9j | Mesipolun Autokatos Oy | 23,5 % |
| | Turun Ylioppilaskyläsäätiö vk 48j/25j | Pernon Huolto Oy | 20,1 % |
| | | Svartisen Holging A/S | 34,7 % |
| | Turku 2011 säätiö h 15j/9j | Turun Seudun Jätehuolto Oy | 34,8 % |
| | | Turun Vapaavarasto Oy | 33,3 % |
| | | Varissuon Lämpö Oy | 24,3 % |
| | | OSAKKUUSYHTEISÖT | |
| | | Kiinteistö- ja asuntoyhteisöt | |
| | | Asunto Oy Turun Pihlajanmarja | 27,1 % |
| | | Asunto Oy Turun Karjakuja 56 | 38,3 % |
| | | Asunto Oy Poseidon | 38,6 % |
| | | Asunto Oy Talolankatu 6 | 28,6 % |
| | | Asunto Oy Tornikartio | 31,4 % |
| | | Asunto Oy Turun Auranranta | 36,9 % |
| | | Kiinteistö Oy Datacity | 24,2 % |
| | | Kiinteistö Oy ICT | 44,5 % |
| | | Kiinteistö Oy Ilpoisten Liikekeskus | 35,1 % |
| | | Kiinteistö Oy Jyrkkälänpolku | 42,4 % |
| | | Kiinteistö Oy Myllysarka | 47,5 % |
| | | Kiinteistö Oy Pernonpuisto | 40,0 % |
| | | Kiinteistö Oy Turun Kaskenlinna | 49,9 % |
| | | Kiinteistö Oy Turun Lintula | 46,0 % |
| | | Kiinteistö Oy Turun Autopiha | 40,2 % |
| | | Muut yhteisöt | |
| | | Turun Seudun Maakaasu ja | |
| | | Energiatuotanto Oy | 42,5 % |
| | | Akseli kiinteistöpalvelut Oy | 23,4 % |
| | | Haritun Huolto Oy | 30,0 % |
| | | Jäkärlän Huolto Oy | 23,9 % |
| | | Kiikun Huolto Oy | 22,0 % |
| | | Mesipolun Autokatos Oy | 23,5 % |
| | | Pernon Huolto Oy | 20,1 % |
| | | Svartisen Holging A/S | 34,7 % |
| | | Turun Seudun Jätehuolto Oy | 34,8 % |
| | | Turun Vapaavarasto Oy | 33,3 % |
| | | Varissuon Lämpö Oy | 24,3 % |

Tytäryhteisöistä on yhdistelty konsernitilinpäätökseen 19 kpl ja yhdistelemättä on jätetty kaupunginhallituksen päätöksellä 8 kpl (näistä 4 kpl osakeyhtiöitä ja 4 kpl säätiöitä). Lisäksi yhdistelemättä on 1 tytäryhteisöä ja 2 säätiötä konsernitaseen liitetiedoissa esitetyin perustein.

Koy Lehtolaaksosta, TVT Asunnot Oy:stä, Oy Turku Energia Ab:sta ja Turku Science Park Oy Ab:sta on yhdistelty alakonsernitilinpäätökset. Alakonsernitilinpäätöksiin sisältyvinä on konsernitaseeseen yhdistelty 12 osakkuusyhteisöä, jotka on selvitetty konsernitaseen liitetiedoissa. Muutoin osakkuusyhteisöjä ei yhdistellä konsernitaseeseen.

Kuntayhtymistä on yhdistelty konsernitilinpäätökseen 3 kpl ja yhdistelemättä on kaupunginhallituksen päätöksellä 1 kpl.

13.3. Konsernin toiminnan ohjaus vuonna 2009

Kaupunginvaltuusto hyväksyy koko konsernin tavoitteet talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä. Kaupunginvaltuusto on asettanut talousarvion vahvistamisen yhteydessä toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet Turku Touring Oy:lle, Myllykoti Oy:lle, Forum Marinum Säätiölle, Turku Science Park –konsernille, Koneteknologia Turku Oy:lle, Pilot Turku Oy:lle, Kiinteistö Oy Lehtolaaksolle, Oy Turku Energia – Åbo Energi Ab –konsernille, TVT Asunnot Oy:lle, Turun Seudun Vesi Oy:lle, Turun seudun puhdistamo Oy:lle, Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy:lle, Turun Tekstiilihuolto Oy:lle ja Turun Ylioppilaskyläsäätiölle.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden kehittämisestä on raportoitu kaupunginvaltuustolle, kaupunginhallitukselle ja tarkastuslautakunnalle kaksi kertaa talousarviovuoden aikana. Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen esitetään tilinpäätökseen sisältyvässä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisvertailussa.

Turku-konsernia ohjaa ja valvoo kaupunginhallitus. Sen tehtävänä on valvoa, että tytäryhteisöt toimivat kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti. Kaupunginhallitus valvoo myös sitä, että näiden yhteisöjen toimintapolitiikat ovat kaupungin päämäärien mukaiset.

Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävänä on huolehtia konserniohjauksen kehittämisestä sekä kaupungin liikelaitosten ja niiden kuntayhtymien, yhtiöiden, osuuskuntien ja yhdistysten sekä säätiöiden omistajaohjauksesta, toiminnan ohjaamisesta sekä valvonnasta, joiden osakkaana tai jäsenenä kaupunki on tai joissa kaupungilla on määräysvalta tai yhtiöjärjestykseen tai sääntöihin perustuva oikeus nimittää hallituksen tai muiden toimielimien jäseniä.

Konsernijaosto päättää kaupunginvaltuuston konserniohjeita noudattaen kaupungin edustajien nimeämisestä konserniyhteisöjen hallintoelimiin ja tilintarkastajiksi. Kaupunginjohtaja vastaa Turku-konsernin operatiivisesta johtamisesta ja seurannasta. Kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä raportoi kaupunginhallitukselle konserniyhteisöjen toiminnasta ja tuloksesta vähintään kaksi kertaa vuodessa tilinpäätöksen lisäksi ja aina kun yhteisön toimintaan liittyy olennaisia poikkeamia kaupungin määrittämistä tavoitteista.

Kaupunginjohtaja ja omalla toimialallaan kukin apulaiskaupunginjohtaja seuraavat konserniyhteisöjen toimintaa, huolehtivat toiminnan yhteensovittamisesta ja arvioivat konsernirakenteen kehittämistarpeita. Konsernijohto antaa tarvittaessa ohjeet kaupungin edustajille konserniyhteisöjen yhtiö- tai vastaavissa kokouksissa sekä kuntayhtymien yhtymäkokouksissa käsiteltävänä oleviin asioihin.

Kaupunginhallitus on 8.2.2010 § 98 hyväksynyt uudet konserniohjeet. Konserniohjeissa on määritelty yhtiöiden valvontavastuut ja raportointivelvoitteet.

13.4. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupungin konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että konsernin toiminta on taloudellista, asetut tavoitteet saavutetaan, saatu tieto on luotettavaa, sääntöjä noudatetaan, omaisuus on turvattu ja resurssit ovat tehokkaassa käytössä.

Toimivallan ja -vastuun jako konserniohjauksessa

Konsernijaoston tehtävänä oli huolehtia konserniohjauksen kehittämisestä. Lisäksi konsernijaoston vastuulle kuului omistajaohjaus sekä toiminnan ohjaus ja valvonta niissä liikelaitoksissa, kuntayhtymissä, yhtiöissä, osuuskunnissa ja yhdistyksissä, joiden osakkaana tai jäsenenä kaupunki on tai joissa kaupungilla on määräysvalta tai yhtiöjärjestykseen tai sääntöihin perustuva oikeus nimittää hallituksen tai muiden toimielimien jäseniä. Keskushallinnon toimintasäännön mukaan talouden vastuualue avusti kaupungin johtoa ja huolehti mm. omistajaohjauksesta ja konserniohjauksesta.

Konserniohjeiden päivittäminen oli vireillä tilikaudella 2009 ja kaupunginhallitus hyväksyi uudet konserniohjeet tilikauden 2010 alkupuolella. Vuoden 2010 alusta lähtien konsernivalvonnasta vastaavat strategisten yhtiöiden osalta kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat konsernijaoston määrittämällä tavalla. Kaupunginjohtaja ja johtokunnat määrittävät operatiivisten yhtiöiden valvontavastuut. Valvontavastuuhenkilö määrätään sen yksikön viranhaltijoista, jonka taaseeseen yhteisö kuuluu. Kaupungin johto voi siirtää päätöksellään valvontavastuunsa muulle viranhaltijalle.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Kaupunginhallituksen konsernijaosto nimeää kaupungin ehdokkaat yhtiöiden toimielimiin ja tilintarkastajiksi. Yhtiökokous valitsee toimielinten jäsenet ja tilintarkastajat. Tarkastuslautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tilintarkastuksen yhteensovittamisesta. Vuoden 2010 alusta lähtien valvontavastuuhenkilö tai hänen valtuuttamansa edustaa kaupunkia yhtiökokouksessa ja toteuttaa hänelle annettua konserniohjetta kokouksissa. Valvontavastuuhenkilö huolehtii siitä, että omistajan kannanotot toimitetaan yhtiöille ja että kannanotot tehdään konserniohjeessa määrättyllä tavalla.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Kaupunginhallituksen yleisiin tehtäviin kuuluu seurata kaupunginvaltuuston kaupungin organisaatioille asettamien tulostavoitteiden toteutumista ja tarvittaessa täsmentää tavoitteiden asetelua. Konserniyhteisöiltä edellytetään hyvää johtamis- ja hallintotapaa. Konsernitavoitteiden toteutumista selvitetään tasekirjassa asianomaisen yhteisön kohdalla.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Konserniyhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta ja taloudellista asemaa seurataan ja analysoidaan niiden oman raportoinnin avulla. Talouden vastuualue huolehtii talouden seurannan ja johdon raportoinnista sekä lisäksi avustaa kaupunginjohtoa omistajaohjauksessa ja konserniohjauksessa mm. controller-toimintonsa avulla.

Vuoden 2010 alusta lähtien valvontavastuuhenkilö edustaa emoa yhtiön suuntaan ja vastaanottaa yhtiötä koskevat tiedonannot ja vuosiraportoinnin.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja konsernipalvelujen käyttö sekä siirtohinnoittelun kustannusvastaavuus

Kaupunkikonsernin yksiköt käyttävät hyväkseen sijoitus- ja laina-asioissa talusasioiden vastuualueen osaamista. Lisäksi ne voivat halutessaan hyödyntää hankinnoissa hankinta- ja logistiikkakeskusta sekä it-toiminnan ja henkilöstökeskuksen palveluja. Siirtohinnoittelussa it-palvelujen kustannusvastaavuus toteutuu vain osittain, muutoin siirtohinnoittelu on toiminut asianmukaisesti.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Riskienhallintaa on koordinoitu tilikauden aikana keskushallinnon kansliapäällikkö. Riskikartoituksia tytäryhteisöissä on tehty vaihtelevasti ja niiden riskienhallinnassa onkin vielä kehitettävää. Kaupunkikonsernin riskienhallinta ja sen seuranta on vastuutettu selkeästi ja sitä kehitetään edelleen vuonna 2010 uuden konserniohjeen avulla.

13.5. Konsernin tilikauden tuloksen muodostuminen

| KONSERNITULOSLASKELMA | 2009 | 2008 |
|---|-------------------|-------------------|
| | 1 000 € | 1 000 € |
| Toimintatuotot | 657 556 | 645 647 |
| Myyntituotot (+) | 516 557 | 496 528 |
| Maksutuotot (+) | 57 228 | 56 603 |
| Tuet ja avustukset (+) | 36 159 | 35 037 |
| Vuokratuotot (+) | 29 668 | 26 200 |
| Muut toimintatuotot (+) | 17 944 | 31 279 |
| Valmistus omaan käyttöön (+) | 112 947 | 95 462 |
| Toimintakulut | -1 505 838 | -1 448 176 |
| Henkilöstökulut | | |
| Palkat ja palkkiot (-) | -526 548 | -517 191 |
| Henkilösivukulut | | |
| Eläkekulut (-) | -130 614 | -128 291 |
| Muut henkilösivukulut (-) | -35 079 | -39 421 |
| Palvelujen ostot (-) | -351 285 | -333 016 |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat | -314 573 | -285 111 |
| Avustukset (-) | -69 426 | -68 269 |
| Vuokrakulut (-) | -39 833 | -38 551 |
| Muut toimintakulut (-) | -42 476 | -38 849 |
| Osuus osakkuusyhtiön voitosta/tappiosta | 3 997 | 522 |
| TOIMINTAKATE | -735 334 | -707 066 |
| Verotulot | 573 003 | 573 480 |
| Kunnan tulovero (+) | 573 003 | 573 480 |
| Valtionosuudet (+) | 293 174 | 270 638 |
| Rahoitustuotot- ja kulut | -7 470 | -66 538 |
| Korkotuotot (+) | 8 695 | 18 600 |
| Muut rahoitustuotot (+) | 18 247 | 7 258 |
| Korkokulut (-) | -30 177 | -47 902 |
| Muut rahoituskulut (-) | -4 235 | -44 494 |
| VUOSIKATE | 123 372 | 70 514 |
| Poistot ja arvonalentumiset | -96 904 | -97 001 |
| Suunnitelman mukaiset poistot (-) | -96 852 | -94 461 |
| Tilikaudella tuloutettu alipariarvo | -51 | 4 |
| Arvonalentumiset (-) | 0 | -2 544 |
| Satunnaiset erät | 778 | 0 |
| Satunnaiset tuotot (+) | 778 | 0 |
| Satunnaiset kulut (-) | 0 | 0 |
| TILIKAUDEN TULOS | 27 247 | -26 487 |
| Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) | -9 911 | -6 084 |
| Varausten lisäys (-) tai vähennys (+) | -5 904 | 469 |
| Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+) | -3 500 | 180 |
| Vähemmistöosuus | -876 | -1 330 |
| TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ | 7 056 | -33 251 |
| | | |
| Konsernituloslaskelman tunnusluvut | 2009 | 2008 |
| Toimintatuotot/Toimintakulut, % | 43,7 | 47,8 |
| Vuosikate/Poistot,% | 127,3 | 73,6 |
| Vuosikate, € / asukas | 701 | 396 |
| Asukasmäärä | 176 087 | 175 582 |

Konsernin toimintatuotot kasvoivat 11,9 milj. euroa (1,9 %) ja toimintamenot 57,7 milj. euroa (4,0 %). Konsernin toimintakate heikkeni 4,0 %.

Konsernin vuosikate oli 123,4 milj. euroa. Vuosikate kattoi suunnitelman mukaiset poistot.

Vuoden 2008 tilinpäätökseen kirjatut Turun kaupungin rahoitusomaisuuden arvosta tehtyjä laskennalliset arvonalennukset (n. 33 milj. euroa) ja vuoden 2009 tilinpäätökseen kirjatut arvonalennusten palautukset (n. 13,2 milj. euroa) heikentävät vuosikatteiden ja tulosten vertailukelpoisuutta.

Tilikauden tulos oli 27,2 milj. euroa. Tuloksesta tehtiin uusia investointivaroja noin 12,5 milj. euroa, joista 7,5 milj. euroa tehtiin Turun kaupungin investointeihin ja 5,0 milj. euroa tytäryhteisöjen asuintalo- ja muihin investointivaroiksi. Rahastojen lisäksi sisältyy Turun kaupungin tuloksesta tehty siirto ammattikorkeakoulun investointirahastoon.

Tuloksenjärjestelyerien jälkeen konsernin yli/alijäämäksi tilikaudelta 2009 muodostui 7,1 milj. euroa.

13.6. Konsernin toiminnan rahoitus

Konsernin nettoinvestoinnit olivat 184,1 milj. euroa (135,2 v. 2008). Tulorahoitus ei riittänyt investointien rahoittamiseen.

Konsernin korolliset velat lisääntyivät 49,0 milj. euroa (89,2 milj. euroa). Lisäyksestä 30 milj. euroa on vesi-yhtiön lainoja.

Konsernin rahavarat vähenivät 8,3 milj. euroa.

| KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA | 2009 | 2008 |
|--|---------------|----------------|
| | 1 000 € | 1 000 € |
| Toiminnan rahavirta | | |
| Vuosikate | 123 372 | 67 978 |
| Satunnaiset erät | 778 | 0 |
| Tulorahoituksen korjauserät | -11 448 | -25 197 |
| | 112 703 | 42 781 |
| Investointien rahavirta | | |
| Investointimenot | -232 155 | -200 892 |
| Rahoitusosuudet investointimenoihin | 2 102 | 2 389 |
| Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot | 46 001 | 64 777 |
| | -184 052 | -133 726 |
| Toiminnan ja investointien rahavirta | -71 349 | -90 945 |
| Rahoituksen rahavirta | | |
| Antolainauksen muutokset | | |
| Antolainasaamisten lisäykset | -871 | -2 932 |
| Antolainasaamisten vähennykset | 38 | 569 |
| | -833 | -2 362 |
| Lainakannan muutokset | | |
| Pitkäaikaisten lainojen lisäys | 203 783 | 67 203 |
| Pitkäaikaisten lainojen vähennys | -155 355 | -33 603 |
| Lyhytaikaisten lainojen muutos | 589 | -2 924 |
| | 49 017 | 30 676 |
| Oman pääoman muutokset | | |
| Oman pääoman muutokset | 5 690 | -2 541 |
| Muutokset vähemmistön osuudessa | 2 617 | 0 |
| | 8 307 | -2 541 |
| Muut maksuvalmiuden muutokset | | |
| Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset | -880 | 1 108 |
| Vaihto-omaisuuden muutos | 627 | -408 |
| Saamisten muutos | 11 630 | -9 575 |
| Korottomien velkojen muutos | -4 815 | 12 716 |
| | 6 561 | 3 841 |
| Rahoituksen rahavirta | 63 053 | 29 614 |
| Rahavarojen muutos | -8 296 | -58 790 |
| Rahavarojen muutos | -8 296 | -58 790 |
| Rahavarat 31.12. | 170 117 | 178 413 |
| Rahavarat 1.1. | 178 413 | 237 203 |
| Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut | 2009 | 2008 |
| Investointien tulorahoitus, % | 53,6 | 34,7 |
| Pääomamenojen tulorahoitus, % | 31,9 | 29,4 |
| Lainanhoitokate | 0,8 | 1,4 |
| Kassan riittävyys, pv | 37 | 39 |

13.7. Konsernin rahoitusasema ja sen muutokset

Turku-konsernin lainakanta vuoden päättyessä oli 1 101,6 milj. euroa (1 052,5 milj. euroa v. 2008). Konsernin lainat asukasta kohden olivat 6 256,9 milj. euroa (5 994 euroa /as. v. 2008). Lainakantaan sisältyy lyhytaikaisina korollisina velkoina kaupungin henkilöstökassatalletuksia yhteensä 58 milj. euroa.

Konsernin koko lainakannasta kohdistuu kiinteistö- ja asuntoliiketoimintaan 52 %, muuhun elinkeino- ja liiketoimintaan 18 %, kuntayhtymien toimintaan 4 % ja emon eli Turun kaupungin toimintaan 27 %.

Konsernin leasingvastuiden määrä 31.12.2009 oli 83,6 milj. euroa (67,9 milj. euroa v. 2008). Leasingvastuista Turun kaupungin osuus on 45,2 milj. euroa ja tytäryhteisöiden osuus 38,4 milj. euroa. Suurin osa tytäryhteisöjen leasingvastuista on seudullisen jätevedenpuhdistamon investointihankkeen leasingrahoitusta.

Konsernin omavaraisuusaste oli 40,7 % (40,5 % v. 2008).

KONSERNITASE

| VASTAAVAA | 2 009 | 2008 | VASTATTAVAA | 2 009 | 2008 |
|--|------------------|------------------|--|------------------|------------------|
| | 1 000 € | 1 000 € | | 1 000 € | 1 000 € |
| PYSYVÄT VASTAAVAT | 2 042 538 | 1 943 929 | OMA PÄÄOMA | 777 892 | 762 910 |
| Aineettomat hyödykkeet | 10 293 | 7 270 | Peruspääoma | 601 956 | 601 956 |
| Aineettomat oikeudet | 3 522 | 3 673 | Muut omat rahastot | 98 097 | 91 844 |
| Konserniliikearvo | -37 | 0 | Ed. tilikausien yli-/alijäämä | 70 783 | 102 361 |
| Muut pitkävaikutteiset menot | 6 286 | 3 291 | Tilikauden yli-/alijäämä | 7 056 | -33 251 |
| Ennakkomaksut | 522 | 306 | | | |
| Aineelliset hyödykkeet | 1 947 756 | 1 857 991 | VÄHEMMISTÖSUUDET | 52 379 | 48 282 |
| Maa- ja vesialueet | 180 365 | 176 089 | | | |
| Rakennukset | 1 131 881 | 1 056 580 | POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET | 129 145 | 110 326 |
| Kiinteät rakenteet ja laitteet | 403 057 | 376 230 | Poistoero | 89 817 | 79 906 |
| Koneet ja kalusto | 68 192 | 56 274 | Vapaaehtoiset varaukset | 39 328 | 30 420 |
| Muut aineelliset hyödykkeet | 12 078 | 12 245 | | | |
| Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat | 152 183 | 180 573 | | | |
| | | | | | |
| Sijoitukset | 84 489 | 78 667 | PAKOLLISET VARAUKSET | 21 798 | 22 756 |
| Osakkuusyhteisöosuudet | 34 458 | 29 194 | Eläkevaraukset | 14 644 | 15 648 |
| Osakkeet ja osuudet | 41 418 | 41 694 | Muut pakolliset varaukset | 7 154 | 7 108 |
| Joukkovelkakirjasaamiset | 2 639 | 2 601 | | | |
| Muut lainasaamiset | 879 | 917 | TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT | 24 949 | 22 137 |
| Muut saamiset | 5 095 | 4 262 | Valtion toimeksiannot | 6 323 | 8 470 |
| | | | Lahjoitusrahastojen pääomat | 13 864 | 10 673 |
| TOIMEKSIANTOJEN VARAT | 23 633 | 19 941 | Muut toimeksiantojen pääomat | 4 762 | 2 994 |
| Valtion toimeksiannot | 5 662 | 7 836 | | | |
| Lahjoitusrahastojen erityiskatteet | 13 210 | 9 120 | | | |
| Muut toimeksiantojen varat | 4 761 | 2 985 | | | |
| | | | | | |
| VAIHTUVAT VASTAAVAT | 295 752 | 313 903 | VIERAS PÄÄOMA | 1 355 761 | 1 311 362 |
| Vaihto-omaisuus | 7 020 | 7 639 | | | |
| Aineet ja tarvikkeet | 6 993 | 7 575 | Pitkäaikainen | 965 191 | 895 664 |
| Keskeneräiset tuotteet | 0 | 0 | Joukkovelkakirjalainat | 100 000 | 0 |
| Valmiit tuotteet | 23 | 49 | Lainat rah. ja vak.laitoksilta | 316 217 | 310 688 |
| Muu vaihto-omaisuus | 3 | 3 | Lainat julkisyhteisöiltä | 226 650 | 236 128 |
| Ennakkomaksut | 0 | 13 | Lainat muilta luotonantajilta | 281 206 | 310 402 |
| | | | Liittymismaksut ja muut velat | 41 119 | 38 445 |
| Saamiset | 118 616 | 127 851 | | | |
| Pitkäaikaiset saamiset | 7 006 | 7 695 | Lyhytaikainen | 390 570 | 415 698 |
| Lainasaamiset | 1 943 | 1 880 | Lainat rah. ja vak.laitoksilta | 88 941 | 113 340 |
| Muut saamiset | 5 063 | 5 789 | Lainat julkisyhteisöiltä | 9 367 | 8 427 |
| Siirtosaamiset | 0 | 25 | Lainat muilta luotonantajilta | 79 186 | 73 469 |
| Lyhytaikaiset saamiset | 111 609 | 120 156 | Saadut ennakot | 1 906 | 2 464 |
| Myyntisaamiset | 55 891 | 58 409 | Ostovelat | 72 671 | 73 682 |
| Lainasaamiset | 704 | 725 | Liittymismaksut ja muut velat | 36 482 | 36 870 |
| Muut saamiset | 35 525 | 35 420 | Siirtovelat | 102 017 | 107 447 |
| Siirtosaamiset | 19 490 | 25 602 | | | |
| | | | | | |
| Rahoitusarvopaperit | 135 192 | 162 456 | | | |
| Osakkeet ja osuudet | 17 958 | 17 178 | | | |
| Sijoitukset rahamarkkinainstr. | 0 | 0 | | | |
| Joukkovelkakirjalainasaamiset | 83 654 | 99 131 | | | |
| Muut arvopaperit | 33 579 | 46 147 | | | |
| Rahat ja pankkisaamiset | 34 925 | 15 957 | | | |
| | | | | | |
| VASTAAVAA YHTEENSÄ | 2 361 924 | 2 277 773 | VASTATTAVAA YHTEENSÄ | 2 361 924 | 2 277 773 |
| | | | | | |
| Konsernitaseen tunnusluvut | 2009 | 2008 | | | |
| Omavaraisuusaste, % | 40,7 | 40,5 | | | |
| Suhteellinen velkaantuneisuus, % | 88,9 | 87,8 | | | |
| Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 € | 77 839 | 69 110 | | | |
| Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas | 442 | 394 | | | |
| Lainakanta 31.12., 1000 € | 1 101 567 | 1 052 454 | | | |
| Lainat, €/asukas | 6 256 | 5 994 | | | |
| Lainasaamiset 31.12., 1000 € | 3 518 | 3 518 | | | |
| Asukasmäärä | 176 087 | 175 582 | | | |

14. Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä

Tilikauden tulos on 17 600 320,68 euroa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Tilaliikelaitoksen kertynyttä poistoeroa vähennetään investointivarauksilla toteutettujen investointien hankintamenosta (Pääkirjasto – hanke, Vähä-Heikkilän koulu – hanke ja Hirvensalon/Haarlan koulu – hanke) tehdyn suunnitelmapoiston määrällä, yhteensä 887.758,06 euroa,
- Kiinteistöliikelaitoksen vapaaehtoisista varauksista tuloutetaan Kärmekallionkatu ja – silta, Huhkolan eritasoliittymän lisärampit ja Skanssin aluekeskuksen katujärjestelyt investointien hankintamenoon tehtyä investointivarausta hankintamenoa vastaava määrä yhteensä 5.233.280,25 euroa ja tehdään kohteisiin liittyvä poistoeron lisäys 5.233.280,25 euroa,
- Kiinteistöliikelaitoksen kertynyttä poistoeroa vähennetään investointivarauksilla toteutettujen investointien hankintamenosta tehdyn suunnitelmapoiston määrällä, yhteensä 192.865,79 euroa,
- Kiinteistöliikelaitoksen tuloksesta muodostetaan 7.500.000 euron vapaaehtoinen investointivaraus Suikkilantien rakentamiseen,
- Satamaliikelaitoksen vapaaehtoisista varauksista tuloutetaan Pansion ro-ro – laiturin hankintamenoon tehtyä investointivarausta hankintamenoa vastaava määrä yhteensä 1 000 000 euroa ja tehdään kohteeseen liittyvä poistoeron lisäys 1 000 000 euroa,
- Vesiliikelaitoksen investointirahastosta tuloutetaan 526 781,65 euroa Lounais-Kukolan vesihuollon rakentamiseksi ja tehdään kohteeseen liittyvä poistoeron lisäys 526 781,65 euroa,
- Vesiliikelaitoksen kertynyttä poistoeroa vähennetään investointivarauksella toteutettujen investointien hankintamenosta tehdyn suunnitelmapoiston määrällä, yhteensä 63 393,81 euroa,
- Turun Ammattikorkeakoulun investointirahastoon siirretään 4 135 018 euroa,
- vahinkorahastosta tuloutetaan kaupungin vastuulle jäävien vahinkojen korvaamisesta aiheutuvia menoja vastaava määrä, yhteensä 108 498 euroa
- kaupungin vuoden 2009 ylijäämä 7 217 818,33 euroa siirretään kaupungin taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämäriiville.

14.1. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

TOIMINNAN JA TALOUDEN SEURANTA 1.1.–31.12.2009

Johdanto

Toiminnan ja talouden seuranta 1.1.–31.12.2009 -osassa annetaan kuntalain mukainen selvitys toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt vuoden 2009 talousarvion noudattamista koskevilla määräyksissään (17.11.2008 § 254), että sitoviksi tarkoitettujen kriittisten menestystekijöiden, näiden arviointikriteerien/mittarien ja mittareiden tavoitearvojen vuodelle 2009 sekä muiden mahdollisesti kaupunginvaltuuston sitoviksi hyväksymien tavoitteiden toteutumisesta tulee raportoida tasekirjaan liitettynä kaudelta 1.1.–31.12.2009.




Toiminnan ja talouden seurantaraporteissa on käytetty mittareihin liitettyjä "liikennevaloja". Liikennevalo näkyy vuosiraportissa kunkin mittarin kohdalla sarakkeessa "Toteutunut 2009". Seurantaraporttiin sisältyy virastopäällikön lyhyt selitys, jos tavoitetta ei ole saavutettu.

Käyttötaloudessa toimielimiä sitovat erikseen toimintatuotot ja toimintakulut. Poikkeuksen muodostavat ammattikorkeakoulun hallitus, joukkoliikennelautakunta ja ympäristö- ja kaavoituslautakunta, jotka ovat nettositovia. Sitovuus on ilmaistu talousarviossa rasterilla. Liikelaitoksilla sitovaksi tavoite-euromääräksi on määritelty peruspääoman korko sekä likeylijäämä/-alijäämä + poistot.

Investointiosassa toimielimiä sitovat erikseen käyttöomaisuuden menot ja tulot. Liikelaitosten osalta on erikseen sidottu kiinteistöliikelaitoksen pääliikenneväylät sekä keskustan kehittämisen menot ja tulot. Tilaliikelaitoksen osalta on sidottu hankkeet kustannusarvioitain ja toteuttamisai-katauluittain. Tuloslaskelmaosassa on sidottu menojen ja tulojen osalta verotulot, valtionosuudet, korkomenot ja -tulot, muut rahoitusmenot ja -tulot sekä liikelaitosten korko peruspääomalle. Sitovuus on esitetty toteutumisvertailuissa rasterilla.

Toiminnan ja talouden vuosiraportissa käytettyjen merkkien selitykset:

"Liikennevalot":

| | |
|---|---|
|  | mittarin tavoitearvo saavutettiin eli tavoite toteutui |
|  | mittarin tavoitearvo lähes saavutettiin |
|  | mittarin tavoitearvoa ei saavutettu eli tavoite ei toteutunut |

Poikkeamasarake:

| | |
|---|---------------------------------|
| + | tulojen ylitys / menojen alitus |
| - | tulojen alitus / menojen ylitys |

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

| | |
|--------------------------------------|---|
| Tilivelvollinen viranhaltija: | Keskusvaalilautakunnan sihteeri Pertti Liesivuori |
|--------------------------------------|---|

STRATEGINEN KEHYS

| | |
|-------------------------|--|
| Toiminta-ajatus: | Ylläpitää valmiutta vaalien ja kansanäänestysten järjestämiseen ja suorittaa vaalien tuloksen laskenta valtakunnallisten ohjeaikojen puitteissa. |
| Visio: | 100% äänestysvilkkaus ja tuloksen laskeminen ohjeaikaa nopeammin. |

| | |
|--|--|
| Turku-strategian keskeiset haasteet hallintokunnalle: | |
| Strateginen painopiste: | Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä |
| Strateginen painopiste: | Hyvinvointia ja elämänlaatua |
| Strateginen painopiste: | Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä |

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

| |
|--|
| Tärkeimmät lainsäädännön, kansallisten kehittämissuunnitelmien ja toimintaympäristön muutokset ja niiden vaikutukset: |
|--|

TAVOITTEET

Tuloskortteille sijoittuvat hallintokunnan kriittiset menestystekijät vuosille 2009–2011:

| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | | |
|--|------------|----------------------|-------|-------|----------|------------|
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | |
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Äänestysprosentti | Ei vaaleja | C) 74,1 D) 77,9 | 67,1 | 58,6 | A) 60 | 40,5 |
| Laskennan valmistumisaika | Ei vaaleja | C) 21.30 D) 21.10 | 22.08 | 23.10 | A) 22.00 | 21.50 |
| A) Europarlamenttivaalit | | | | | | |
| B) Kunnallisvaalit | | | | | | |
| C) Presidentinvaalin I vaali | | | | | | |
| D) Presidentinvaalin II vaali | | | | | | |
| Viranhaltijan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |

| TALOUS | | | | | | | |
|--|---|---------------------|---------------------|-----------|--------------------------|---------------------|-----------|
| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | |
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama |
| Keskusvaalilautakunta | | | | | | | |
| 1 01 | T | 0 | 262.000 | | | 280.014 | + 18.014 |
| | M | 388.560 | 388.942 | | | 344.839 | + 44.103 |
| | N | - 388.560 | - 126.942 | | | - 64.824 | + 62.117 |
| Viranhaltijan kuvaus talouden toteutumisesta: | | | | | | | |

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|----------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 4,2 | | 4,8 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuunottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosten lukumäärä.

| | | |
|------------|---|--------------------|
| Kv: | toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö | - 122 euroa |
|------------|---|--------------------|

Viranhaltijan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

KAUPUNGINVALTUUSTO

| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | |
|-------------------------------|---|---------------------|---------------------|-----------|--------------------------|---------------------|-----------|
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama |
| Kaupunginvaltuusto | | | | | | | |
| 1 02 | T | 5.059 | 7.000 | | | 10.385 | + 3.385 |
| | M | 701.075 | 990.236 | | | 781.973 | + 208.263 |
| | N | - 696.016 | - 983.236 | | | 771.587 | + 211.648 |
| Investoinnit | | | | | | | |
| 2 02 | M | 0 | 600.000 | | | 0 | + 600.000 |
| | T | 0 | 0 | | | 0 | 0 |
| | N | 0 | - 600.000 | | | 0 | + 600.000 |

TARKASTUSLAUTAKUNTA

| | |
|--------------------------------------|------------------------------------|
| Tilivelvollinen viranhaltija: | Kaupunginreviisori Kari Koivuluhta |
|--------------------------------------|------------------------------------|

STRATEGINEN KEHYS

| | |
|-------------------------|--|
| Toiminta-ajatus: | Tarkastuslautakunnan tehtävänä on <ul style="list-style-type: none"> - järjestää hallinnon ja talouden tarkastus - huolehtia kaupungin ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta - tuottaa kaupungin strategisen johtamisen ja toiminnan kehittämisen tueksi luotettavaa ja olennaista arviointitietoa <ul style="list-style-type: none"> - valtuustolle ja muille päätöksentekijöille - kuntalaisille ja ympäröivälle yhteiskunnalle - kaupungin henkilöstölle sekä - arvioida <ul style="list-style-type: none"> - valtuuston asettamien strategisten tavoitteiden ja talousarvion tavoitteiden toteutumista - toiminnan tarkoituksenmukaisuutta, tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta - muita kuntalaissa lautakunnan tehtäväksi annettuja asioita |
| Visio: | Arviointi- ja tarkastustoiminta varmistaa kaupunkikonsernin toiminnan tarkoituksenmukaisuuden ja tuloksellisuuden sekä kuntalaisten etujen toteutumisen. |

Turku-strategian keskeiset haasteet hallintokunnalle:

Strateginen painopiste: **Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä**

Strateginen painopiste: **Hyvinvointia ja elämänlaatua**

Strateginen painopiste: **Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä**

Tarkastuslautakunta vastaa Turku-strategian painopisteisiin tarkastuslautakunnan arviointi- ja tarkastusstrategian mukaisella kolmella painopistealueella, jotka ovat:

- arviointi- ja tarkastustoiminnan tuloksellisuus
- kaupungin strategiajohtamisen arviointi ja tukeminen
- konsernin toimintaa ja taloutta koskevan tiedon luotettavuus

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Tärkeimmät lainsäädännön, kansallisten kehittämissuunnitelmien ja toimintaympäristön muutokset ja niiden vaikutukset:

Tarkastuslautakunnan tehtäviin vaikuttavat kuntalain muutokset koskien kunnan talouden tasapainottamiseen liittyvien toimenpiteiden riittävyys arviointia, koko kuntakonsernin tavoitteiden toteutumisen arviointia sekä kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamista. Suunnitelmakaudella toimintaan tulevat vaikuttamaan vuonna 2009 kaksi yhtäaikaaisesti toimivaa tarkastuslautakuntaa, uusien tilintarkastajaehdokkaiden nimeäminen ja valinta, sekä valtuustokaudelle 2009-2012 valmisteltavat strategiat ym. Tarkastuslautakunnan tehtäväkenttään vaikuttavat myös kuntien toimintaympäristössä vaikuttavat muutokset, kuten kunta- ja palvelurakennemuutos, sekä toiminnan ja talouden tasapainottamisen haasteet.

TAVOITTEET

Tuloskortteille sijoittuvat hallintokunnan kriittiset menestystekijät vuosille 2009–2011:

YHTEISKUNNALLISET VAIKUTUKSET

1.1. Arviointi kohdistuu Turku-strategian, kaupungin toiminnan, talouden ja kuntalaisten kannalta kulloinkin olennaisiin asioihin

Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista:

Arvioinnin yhteiskunnallinen merkittävyys riippuu arviointikohteiden valinnan onnistumisesta, arvioinnin sisällöstä ja tarkasteluun valituista näkökulmista (esim. palvelujen laatu, taloudellisuus, vaikuttavuus, asiakastytytyväisyys). Arviointi on sekä toiminnan kehittämisen että ohjauksen väline. Oikea-aikainen arviointitieto edesauttaa kaupungin toiminnan suuntaamista ja suunnittelua. Arviointitiedon tulee olla valtuuston ja kaupungin johdon käytettävissä oikeaan aikaan päätöksenteon kannalta.

Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan:

| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|--|------------|------|----------------------|---|--|----------------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Yhteydenpito asiakkaisiin, yhteistyökumppaneihin ja sidosryhmiin | | | Neuvottelut on käyty | Arvioinnin suunnittelussa on hyödynnetty eri tahoilta saatua tietoa ja palautetta | Yhteydenpito tukee arvioinnin suunnittelua | Neuvottelut on käyty |

Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

ASIAKKUUDEN HALLINTA JA PALVELUKYKY**2.1. Kaupungin strategiaprosessin ja johtamisen tukeminen****Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista:**

Tarkastuslautakunnan arviointi- ja tarkastusstrategian yksi painopiste on kaupungin strategiajohtamisen arviointi ja tukeminen, mikä toteutuakseen edellyttää aktiivista yhteydenpitoa mm. kaupungin eri toimielimiin ja hallintokuntiin. Asiakaskysely valtuutetuille toteutetaan joka toinen vuosi. Tarkoituksena on jatkossa kehittää palautejärjestelmän sisältöä ja laajentaa sitä eri kohderyhmille.

Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan:

Tarkastuslautakunta ja revisiotoimiston virkamiehet tapaavat kaupungin ja sen toimielimien sekä hallintokuntien edustajia arviointitoiminnan edellyttämällä tavalla tarpeen mukaan. Asiakaskyselyjen toteutus.

| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|--|------------|----------------------|------|--|---------|---------------------------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Asiakaskyselyn toteuttaminen | | Asiakaskysely Kv:lle | | Asiakaskysely Kv:lle ja sidosryhmille toteutettu | | Seuraavan kyselyn toteutus 2010 |
| Hallintokuntavierailut/ kaupungin ja hallintokuntien ylimmän johdon tapaamiset | 14 | 29 | 19 | 19 | 10 | 20 |

Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

TALOUS**Toteutumisvertailu 31.12.2009**

| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksiin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama |
|----------------------------|---|------------------|------------------|-----------|------------------------|------------------|-----------|
| Tarkastuslautakunta | | | | | | | |
| 1 03 | T | 0 | 0 | | | 0 | 0 |
| | M | 572.122 | 688.588 | | | 507.525 | + 181.063 |
| | N | - 572.122 | - 688.588 | | | - 507.525 | + 181.063 |

Virastopäällikön kuvaus talouden toteutumisesta:

3.1. Resurssien tehokas käyttö**Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista:**

Kohdentamalla resurssit ja työpanos kulloinkin tarkoituksenmukaisella ja parhaalla mahdollisella tavalla voidaan työn tuottavuutta parantaa.

Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan:

Kehitetään resurssien käytön seurannan välineitä ja seurantaa.

| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|------------------------------------|------------|------|------|------|---------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |

| | | | | | | | |
|---|--|--|--|---|--|---|--|
| Resurssien tarkoituksenmukainen kohdentaminen | | | | Resurssien käytön ja kohdentamiseen on kiinnitetty huomiota | Resurssien käytön seurannan kehittäminen | - Kehityskeskustelut - Toimenkuvat - Työajan käytön suunnittelu | |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |

OSAAMINEN, UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY**4.1. Eri arviointi- ja laatu järjestelmien, johtamisjärjestelmien sekä kaupunkikonsernin toiminnan tuntemus****Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista:**

Arviointi- ja tarkastusstrategian painopisteiden toteuttamisen ja tarkastuslautakunnan arviointitoiminnan vaikuttavuuden perusedellytys on eri arviointi- ja laatu järjestelmien, johtamisjärjestelmien ja kaupunkikonsernin toiminnan riittävä tuntemus.

Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan:

| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|---|------------|------|---|---|------------------------------------|--|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Koulutussuunnitelman päivittäminen ja toteuttaminen | | | Osaamista on kehitetty kulloistenkin tarpeiden mukaisella koulutuksella ja työn kautta. | Osaamista on kehitetty kulloistenkin tarpeiden mukaisella koulutuksella ja työn kautta. | Koulutussuunnitelman toteuttaminen | Osaamista on kehitetty kulloistenkin tarpeiden mukaisella koulutuksella ja työn kautta |

Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

PROSESSIT JA RAKENTEET**5.1. Arviointitoiminnan kehittäminen viestintää ja vuorovaikutusta parantamalla****Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista:**

Vuorovaikutuksen ja yhteydenpidon kehittäminen ja lisääminen asiakkaiden, yhteistyökumppaneiden ja sidosryhmien kanssa, jotta tarkastuslautakunnan toiminnan ja tehtävien tuntemusta ja toiminnan vaikuttavuutta kyetään parantamaan. Viestinnän ja vuorovaikutuksen parantaminen edistää arviointitoiminnan avoimuutta.

Arviointi- ja tarkastustoiminnan vaikuttavuus riippuu siitä, miten kattavasti kaupungin eri toimintoja kyetään arvioimaan ja miten arviointikohteet on valittu.

Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan:

Viestinnän ja vuorovaikutuksen tarkoituksenmukainen toteutus. Asiakaspalautteen käyttö.

| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Ennuste |
|---|------------|------|------|---|----------|---|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 31.12.2009 |
| Internet -sivujen sisällön kehittäminen | | | | Internet-sivujen sisältöä on kehitetty saadun palautteen perusteella, sivujen rakenteen kehittäminen käynnissä. | Toteutus | Toteutettu sivujen sisällön päivitystä, rakennetta ei muutettu |
| Arviointitoiminnan kehittäminen | | | | Arviointitoiminnan sisältöä ja menetelmiä kehitetään jatkuvasti saadun palautteen perusteella | | Arviointitoiminnan sisältöä ja menetelmiä kehitetty saadun palautteen perusteella |

Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:**TYÖVOIMA**

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|----------|-----------------------------|-------------------------------|-----------------------------|
| Työvoima | 5,7 | 6 | 4,8 |

| | | |
|------------|--|--------------------|
| Kv: | <i>toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö</i> | - 454 euroa |
|------------|--|--------------------|

Virastopäällikön yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Kevätkaudella 2009 on toiminut yhtäaikaisesti kaksi toimivaltaista tarkastuslautakuntaa.

Toimikauden 2005-2008 tarkastuslautakunta suoritti vuoteen 2008 kohdistunutta arviointia ja tarkastusta. Arviointia varten on kuultu ympäristötoimenjohtajaa, kaupunginjohtoa sekä talous- ja henkilöstöjohtoa. Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2008 käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 15.6.2009.

Tarkastuslautakunnan raportoinnissa on vuonna 2009 kiinnitetty huomiota kokonaisvaltaiseen elämänhallintaan ja ennaltaehkäisevään palvelutoimintaan kestävän kehityksen ohjelmassa, Turun kaupungin työvoiman suunnitteluun, tavoitetasoon, toimeenpanoon ja seurantaan, talouteen, selontekoon kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä tarkastuslautakunnan raportoinnin jälkiseurantaan.

Tarkastuslautakunnan arviointiprojektin raportti "Kehittäminen ja projektitoiminta Turussa" käsiteltiin valtuustossa 9.3.2009.

Kaupungin tilintarkastaja PwC Julkistarkastus Oy on raportoinut vuoteen 2008 kohdistuneesta tilintarkastuksesta. Tilintarkastuskertomus vuodelta 2008 käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 15.6.2009. Lisäksi tilintarkastaja antoi vuoden 2008 hallinnon ja talouden tarkastuksessa esiin tulleista seikoista 4.5.2009 päivätyn tilintarkastusmuistion, johon kaupunginhallitusta pyydettiin 31.10.2009 mennessä antamaan tarkastuslautakunnalle selvityksen toimenpiteistä. Keskushallinnon talousasiat on 2.11.2009 valmistellut lausunnon tilintarkastusmuistion johdosta. Kaupunginhallitus ei toistaiseksi ole käsitellyt tilintarkastusmuistiota ja siitä annettua lausuntoa.

Toimikauden 2009–2012 tarkastuslautakunta aloitti toimintansa järjestäytymiskokouksella 19.3.2009. Tarkastuslautakunnan valmistelun pohjalta kaupunginvaltuusto päätti 20.4.2009 valita PwC Julkistarkastus Oy:n kaupungin tilintarkastajaksi vuosiksi 2009–2012.

Syyskaudella 2009 toimikauden 2009–2012 tarkastuslautakunta on aloittanut varsinaisen arviointityönsä hyväksytyyn työsuunnitelman pohjalta. Tilintarkastajan toimikauden 2009–2012 tilintarkastussuunnitelma ja tilikauden 2009 työohjelma merkittiin tiedoksi tarkastuslautakunnan kokouksessa 15.9.2009.

KAUPUNGINHALLITUS

Tilivelvollinen viranhaltija: Kaupunginjohtaja Mikko Pukkinen
Apulaiskaupunginjohtajat oman toimialansa osalta

Turku-strategia ja tasapainotettu tuloskortisto (BSC)

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 2.5.2005 Turku-strategian vuosiksi 2005–2008. Turku-strategian konkretisoinnin välineeksi kaupunginhallitus hyväksyi 27.6.2005 tasapainotetun tuloskortiston (Balanced Scorecard, BSC). Tuloskortistolla pyritään luomaan tasapaino toiminnan ja talouden välille. Samalla tuloskortisto on strategisen johtamisen väline vuosittaisessa strategiatyöskentelyssä.

Osana kaupungin strategista johtamista kaupunginhallitus on 5.9.2005 § 637 hyväksynyt kaupunginvaltuuston ryhmien välisen sopimuksen 2005–2008. Sopimuksen toimenpiteet toteutetaan osana Turku-strategian 2005–2008 täytäntöönpanoa.

Kansliapäällikkö Jouko K. Lehmusto:

Tasapainotetun tuloskortiston tuloksia seurataan vuositasolla tilinpäätösraportoinnin yhteydessä.

| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | | |
|---|---|---------------------|---------------------|-------------|--------------------------|---------------------|-------------|--|
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama | |
| Kaupunginhallitus | | | | | | | | |
| 1 04 | T | 51.308.768 | 26.423.506 | + 9.110.269 | 35.533.775 | 32.488.942 | - 3.044.833 | |
| | M | 103.579.924 | 121.766.382 | - 3.469.145 | - 125.235.523 | 116.494.345 | + 8.741.182 | |
| | N | - 52.271.156 | - 95.343.876 | + 5.642.124 | - 89.701.752 | - 84.005.403 | + 5.696.349 | |
| Investoinnit | | | | | | | | |
| 2 04 | M | 476.802 | 396.688 | | | 781.175 | - 384.487 | |
| | T | 133.051 | 100.000 | | | 629.923 | + 529.923 | |
| | N | - 343.751 | - 296.688 | | | - 151.252 | + 145.436 | |
| Virastopäällikön kuvaus talouden toteutumisesta: | | | | | | | | |

TYÖVOIMA

KESKUSHALLINTO

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 474,2 | | 488,7 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 11 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuun ottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosen lukumäärä.

Kv: *Hallinnon tuottavuutta kasvatetaan vähentämällä hallintojen henkilötyövuosina mitattua työvoiman määrää vähintään yhtä paljon kuin henkilöstöä siirtyy eläkkeelle.*

sisältää puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästön (toimintakulut – 323.842 euroa, toimintatuotot – 284.172 euroa, toimintakate - 39.670 euroa)

sisältää talouspalvelukeskuksen palveluveloituksen muutoksen

sisältää varauksen koko kaupungin pankkipalvelumaksujen keskittämiseen Turku-hallin hoitovastikkeen sisäinen käyttökorvaus on huomioitu tilalaitoksen tulostavoitteessa.

Valmistellaan Saaronniemen leirintäalueen vuokraus pitkäaikaisilla vuokrasopimuksilla siten, että vuokralainen vastaa sopimuksen perustella investoinneista ja toiminnan laatutasosta.

Valmistellaan Matkailun palvelukeskuksen (Turku Touring) perustaminen maakunnallisesti toimivaksi matkailun kehitys-, markkinointi- ja operointiyhtiöksi vuoden 2010 alusta lukien. Palvelut kaupungille tuotetaan sopimusperusteisesti.

Työhyvinvointia lisäämällä pyritään vähentämään erityisesti lyhytaikaisia sairauspoissaoloja. Tavoitteena on sairauspoissaoloprosentin alentaminen vaiheittain 4,0 %:iin. Vuoden 2009 tavoite on 4,25 %.

Varhaiseläketapahtumien määrä vähennetään valtakunnallisen keskiarvon tasolle. Tavoitteen saavuttamisen edellyttämät muutokset toimintatapoihin valmistellaan henkilöstöasioiden vastuualueen johdolla.

Kokonaisten toimintojen siirtyessä kaupunkiorganisaation ulkopuolelle, esim. liikkeenluovutuksen yhteydessä, siirtyy ao. tehtävää hoitanut henkilöstö kokonaisuudessaan uuden työnantajan palvelukseen.

Henkilötyövuosina mitatun työvoiman käytön tulee vähentyä vuosittain 100–200 henkilötyövuodella. Koko kaupunkitasolla tämä merkitsee sitä, että peruspalvelulautakunnassa henkilöresurssi voidaan pitää entisellä tasolla, mutta muissa hallintokunnissa vähennystä tulee olla keskimäärin 1,5 % vuodessa.

Kaupungin henkilöstön määrän ohjaamiseksi kaupunginhallituksen hallintojaosto päättää 31.1.2009 mennessä hallintokuntakohtaisista työvoimankäytön tavoitetasoista kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden pohjalta ja tavoitetasojen toteutumisen seurantatavasta.

Kv: *Tili 1 04 19 Avustusmäärärahat sisältää määrärahan valtuustoryhmien toimintaedellytysten parantamiseksi, Kuntalain 15 b §.*

Virastopäällikön yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

Kaupunginhallitus on käsitellyt hallinnon tuottavuuden parantamishanketta 8.6.2009 § 335 sekä hankkeen jatkamista 7.12.2009 § 647.

Kaupunginhallitus päätti 7.12.2009 mm. edellyttää kaupungin hallintokuntia ja laitoksia määrittelemään ja arvioimaan asiakaslähtöisesti hallintoprosessinsa tavoitteena 15 %:n vähennys hallintotyöhön käytettävässä henkilötyövuosimäärässä vuoden 2012 loppuun mennessä. Tehtävä on aikataulutettu vuoden 2010 kevätkaudelle.

Saaronniemen leirintäalueen valmistelua on käsitelty kaupunginhallituksessa 18.1.2010 § 4. Valmistelussa on todettu, että alue on vuokrattu ulkopuolisille toimijoille siten, että talousarviolausekkeen mukainen vuokraus on mahdollinen vasta 1.1.2012 lukien, jolloin itse kilpailuttaminen on perusteltua suorittaa vuoden 2011 aikana.

Matkailun palvelukeskuksen yhtiöittämistä koskevan asian valmistelu on edelleen kesken.

Sairauspoissaoloprosentti on 4,5, mikä ylittää tavoitteen 0,25:llä.

**KAUPUNGINHALLITUS, KAUPUNGIN OMARAHOITUSOSUUS VARSINAIS-SUOMEN ALUEPELASTUS-
LAUTAKUNNAN MENOISTA**

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti aluepelastuslaitoksen kustannusten jako osakaskunnille muuttuu 2008 alusta. Vuosien 2004- 2007 kustannukset on jaettu pelastustoimen vuosien 2000 ja 2001 tilinpäätösten netto-käyttömenojen suhteessa ja vuodesta 2008 alkaen kustannukset jaetaan maakunnan kuntien talousarviovuoden alun asukasluvun suhteessa.

Tilivelvollinen viranhaltija: Kaupunginjohtaja Mikko Pukkinen

| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | | |
|--|---|---------------------|---------------------|-----------|--------------------------|---------------------|-----------|--|
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama | |
| Kaupunginhallitus, kaupungin omarahoitusosuus Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunnan menoista | | | | | | | | |
| 1 11 | T | 0 | 0 | | | 0 | 0 | |
| | M | 10.243.251 | 11.086.842 | | | - 10.854.352 | + 232.489 | |
| | N | - 10.243.251 | - 11.086.842 | | | - 10.854.352 | + 232.489 | |
| Virastopäällikön kuvaus toiminnan ja talouden toteutumisesta: | | | | | | | | |

VARSINAIS-SUOMEN ALUEPELASTUSLAUTAKUNTA

| | |
|--------------------------------------|-----------------------------|
| Tilivelvollinen viranhaltija: | Pelastusjohtaja Jari Sainio |
|--------------------------------------|-----------------------------|

STRATEGINEN KEHYS

| | |
|--|--|
| Toiminta-ajatus: | Laadukkaat palvelut tuotetaan lähellä käyttäjiä aluepelastuslautakunnan tekemän palvelutasopäätöksen mukaisesti. |
| Visio: | Vuonna 2010 Varsinais-Suomen pelastuslaitos on valtakunnallinen suunnannäyttävä ja positiivinen esimerkki laadukkaasta ja tehokkaasta pelastuslaitoksesta. |
| Turku-strategian keskeiset haasteet hallintokunnalle: | |
| Strateginen painopiste: Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä | |
| Strateginen painopiste: Hyvinvointia ja elämänlaatua | |
| Strateginen painopiste: Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä | |

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

| | |
|--|--|
| Tärkeimmät lainsäädännön, kansallisten kehittämissuunnitelmien ja toimintaympäristön muutokset ja niiden vaikutukset: | |
| | Varsinais-Suomea koskeva maakunnallinen pelastustoimen palvelutasopäätös on voimassa seuraavat neljä vuotta, 2009–2012. Uusi terveydenhuoltolaki tulee vaikuttamaan sairaankuljetukseen. Pelastuslain uudistus toteutuu suunnitelmavuosien aikana. |

TAVOITTEET

Tuloskortteille sijoittuvat hallintokunnan kriittiset menestystekijät vuosille 2009–2011:

| YHTEISKUNNALLISET VAIKUTUKSET | | | | | | |
|---|--|------|------|------|-------------------|------------|
| Alueellisen pelastustoimen tasapuoliset palvelut | | | | | | |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | | |
| | Pelastustoimen alueellistamisen tavoitteena oli järjestää tasapuoliset ja oikeudenmukaiset palvelut kaikille Varsinais-Suomen kunnille. Kuntien tyytyväisyyttä palveluihin mitataan kahden vuoden välein tyytyväisyyskyselyllä. Tavoitteena on kehittää palvelutasoa kuntien ja kuntalaisten toiveiden mukaisesti. | | | | | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | |
| | Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen tavoitteena on onnettomuuksien määrän vähentäminen nykyisiä resursseja tehokkaammin hyödyntäen. Muutoksen onnistuminen edellyttää koko henkilöstön (päätoiminen, sivutoiminen ja vapaaehtoinen) sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin. | | | | | |
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Tyytyväisyyskysely (kunnille, henkilöstölle ja sopimuspalokunnille) joka toinen vuosi | | 2,51 | | * | edellistä parempi | 2,56 |
| Kuntien yleisarvosana | | 2,65 | | * | edellistä parempi | 2,66 |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |

* Kyselyä ei toteutettu suunnitellusti 2008 kuntien yhdistymisen vuoksi.

| ASIAKKUUDEN HALLINTA JA PALVELUKYKY | | | | | | |
|---|--|----------------|----------------|----------------|---------------------|----------------|
| Henkilöstön osaamisen kehittäminen | | | | | | |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | | |
| | Nykyistä laadukkaampien palvelujen tuottaminen edellyttää henkilöstön osaamisen lisäämistä mm. koulutuksen avulla. | | | | | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | |
| | Nykyistä voimakkaampi panostus (määrällinen, laadullinen ja taloudellinen) sisäiseen koulutukseen. Lisäksi ulkoisten, räätälöityjen koulutusohjelmien tarjontaa pyritään lisäämään kaikille henkilöstöryhmille. Koulutuksen painopistealueet on johdettu palvelutasopäätöksen tavoitteista | | | | | |
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Sisäisen koulutuksen määrä | | | | | | |
| Koulutustunti/henkilö | +5 % / 2004 | +5 % / 2005 | +5 % / 2006 | +5 % / 2007 | vuoden 2008 taso | +5 % / 2008 |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |

| TALOUS | | | | | | | |
|--|--|---------------------|---------------------|----------------|--------------------------|---------------------|-----------|
| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | |
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama |
| Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta | | | | | | | |
| 1 12 | T | 35.549.571 | 36.723.134 | | | 36.737.323 | + 14.189 |
| | M | 34.243.203 | 35.673.134 | | | 35.461.753 | + 211.381 |
| | N | + 1.306.368 | + 1.050.000 | | | + 1.770 | + 225.570 |
| Investoinnit | | | | | | | |
| 2 12 | M | 1.524.538 | 1.775.000 | | | 1.878.255 | - 103.255 |
| | T | 236.805 | 725.000 | | | 702.957 | - 22.043 |
| | N | - 1.287.733 | - 1.050.000 | | | - 1.175.299 | - 125.299 |
| Virastopäällikön kuvaus talouden toteutumisesta: | | | | | | | |
| Tilinpäätösluvut olivat odotusten mukaisia toiminnan uudelleenjärjestelyjen ja tehostamistoimenpiteiden toteutuksessa. Kunnille palautettava maksuosuus on vuodelta 2009 tilinpäätöslukujen mukaan yhteensä 494.361 € . | | | | | | | |
| Perusteltu pelastustoimen palvelutaso | | | | | | | |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | | | |
| | Tavoitteena on toteuttaa palvelutasopäätöksen mukainen optimaalinen kustannustaso tasapuolisin, laadukkain palveluin kaikille Varsinais-Suomen kunnille siten, että kustannukset per asukas ovat maan keskiarvon tasoa. Operatiivisen toiminnan tasoa mitataan toimintavalmiusajalla (valtakunnallinen mittari). | | | | | | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | | |
| | | | | | | | |
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Pelastustoimen kokonaiskustannukset koko maan keskiarvon tasoa | | | | | | | |
| € / asukas koko maan keskiarvo | 57,71 59,62 | 58,45 59,90 | 61,61 62,09 | 62,20 64,70 | maan keski- arvo | 61,80 * | |
| * lukua ei vielä saatavilla. | | | | | | | |

| | | | | | | | |
|---|------|------|------|------|------|------|--|
| Riskiluokituksen mukainen toimintavalmiusaika kiireellisissä tehtävissä | | | | | | | |
| Prosenttia kaikista tehtävistä | 87 % | 88 % | 91 % | 94 % | 90 % | 95 % | |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |

OSAAMINEN, UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY**Henkilöstön motivaation kehittäminen****Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista:**

Pelastustoimen palvelujen laatu ja toiminnan taloudellisuus riippuvat henkilöstön sitoutumisesta yhteisiin tavoitteisiin. Henkilöstölle on määritelty tarkat toimenkuvat sekä henkilökohtaiset tavoitteet. Palkkausjärjestelmän kannustinelementtejä otetaan laajemmin käyttöön ja niiden sisältöä kehitetään.

Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan:

Palvelutasopäätöksen tavoitteet johdetaan vuosittain henkilökohtaisiksi tavoitteiksi, joiden saavuttamisesta palkitaan.

| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|--|------------|------|------|------|---------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Tulospalkkaus, tulospalkkiojärjestelmä | | | | | | |
| Tulospalkkio- tai tulospalkka-järjestelmän piirissä olevan henkilöstön määrä (%) | 10 % | 60 % | 70 % | 95 % | 85 % | 98 % |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |

PROSESSIT JA RAKENTEET**Toimintatapojen kehittäminen****Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista:**

Nykyiset toimintatavat ovat perua kuntapohjaisesta järjestelmästä. Vanhojen toimintatapojen kehittämällä ja kokonaan uusia toimintatapoja luomalla pystytään alueellisessa järjestelmässä toimimaan nykyistä tehokkaammin. Oikeilla toimenpiteillä kiireellisten tehtävien määrä (asukaslukuun suhteutettu) saadaan vähenemään.

Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan:

Paloasemaverkoston ja nykyisten toimintaprosessien kehittämistä ja tehostamista siten, että onnettomuuksien määrän jatkuva kasvu saadaan pysäytetyksi ja jopa laskemaan.

| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|---|------------|-------|-------|-------|---------------------------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Kiireellisten tehtävien määrä | | | | | | |
| Kpl / 1000 asukasta | 12,67 | 13,43 | 13,39 | 14,01 | pienempi kuin vuonna 2008 | 13,35 |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 571 | 571 | 581,9 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 2 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuunottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosten lukumäärä.

| | | |
|------------|---|--------------------------|
| Kv: | <i>toimintatuotot</i> | - 1.115.352 euroa |
| | <i>toimintakulut</i> | - 115.352 euroa |
| | <i>Investointimenot</i> | - 500.000 euroa |
| | <i>Investointitulot</i> | + 500.000 euroa |
| | <i>sisältää puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästön 115.352 euroa</i> | |
| | <i>sisältää talouspalvelukeskuksen palveluveloituksen muutoksen</i> | |
| | <i>sisältää pankkipalvelumaksujen keskittämisen muutoksen</i> | |

Virastopäällikön yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

Pääsääntöisesti toteutui.

Virastopäällikön yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Aluepelastuslautakunnan päätöksen mukainen palvelutaso pystyttiin Varsinais-Suomen aluepelastuslaitoksen toiminta-alueella (28 kuntaa) toteuttamaan asetettujen tavoitteiden mukaisesti tehokkaasti ja taloudellisesti. Vuoden 2009 osalta kunnille palautettava osuus on 494.361 €.

| | |
|-------------------------|-----------------------------------|
| TURKU TOURING OY | Toimitusjohtaja Anne-Marget Niemi |
|-------------------------|-----------------------------------|

Turku-strategian painopistealueet**Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä**

Tuetaan alueen markkinaosuuden vahvistamista ulkomaanmarkkinoilla..

Hyvinvointia ja elämänlaatua

Alueen kulttuuri- ja vapaa-ajantapahtumia markkinoimalla vahvistetaan tarjonnan taloudellista pohjaa ja kehittämistä.

Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä

Huolehditaan toimivasta yhteistyöstä matkailun yksityisen ja julkisen sektorin välillä.

| TOIMINNALLISET TAVOITTEET | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
|---|------------|------|------|---------|---------|------------|--|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Arviointikriteerit | | | | | | | |
| Markkinaosuus, % | 4,10 | 4,30 | 4,30 | 4,46 | 4,4 | 4,1 | |
| Palvelukykytutkimus | | | | toteut. | toteut. | toteut. | |
| Asiakastytyväisyys (* kerätään Laatuverkkoon) | | | | | | * | |
| Henkilöstömäärä 31.12. (* Tj oto) | 0 | 0 | 1* | 1* | 1* | 1* | |

Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Taloudellisessa taantumassa matkailu koko maassa on taantunut. Turussa kotimaisten matkailijoiden määrä on pysynyt ennallaan, mutta ulkomaisten määrässä on laskua, josta johtuen markkinaosuus on pudonnut. Vähennys matkailijamäärissä on muuta Suomea vähäisempi.

| TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
|---|------------|-------|------|------|---------|------------|--|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Arviointikriteerit | | | | | | | |
| Liikevaihto (1.000 €) | 686 | 656 | 827 | 1115 | 810 | 1248 | |
| Liikevoitto (1.000 €) | 41 | 30 | 43 | 53 | 35,5 | 28 | |
| Tilikauden tulos (1.000 €) | 40,9 | 30 | 43 | 53 | 35,5 | 27 | |
| Kaupungin avustukset (1.000 €) | | | | | | | |
| Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI | 15,08 | 10 | 12,9 | 14 | 13 | 7 | |
| Oman pääoman tuotto %, ROE | 15,55 | 10,05 | 78 | 14 | 15 | 6 | |

| | | | | | | | |
|--|----|-----|---|---|---|----|--|
| Osinkotuotto kaupungille, (1.000€) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| Nettoinvestoinnit (1.000 €) | 15 | 0 | 0 | 0 | 0 | 23 | |
| Gearing (nettovelkaantumisaste) % | | 0 | | 0 | | | |
| Investointien tulorahoitus % | | 165 | | | | | |
| Yhteenveto | | | | | | | |
| Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |
| Tilikauden aikana on investoitu koneisiin ja kalustoon, mm. kierto- ja vesibussiretkien äänijärjestelmä mikrofoneineen ja kuulokkeineen. | | | | | | | |

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Taloudellisen taantuman tilanteessa on selviydytty parantamalla tuotteiden kustannustehokkuutta ja kehittämällä uusia kausituotteita.

Palvelutoimen tavoitteiden toteutuminen 1.1.- 31.12.2009

Valtuustokauden 2009–2012 aikana laadittavien toimeenpano-ohjelmien valmistelu käynnistettiin keväällä 2009. Palvelutoimen sektorin valmisteluun kuului sen toimialaan liittyvä asukkaiden hyvinvointiteemaan sisältyvä ohjelma, joka jakautuu ikäkausittain lasten ja nuorten, työikäisen väestön ja senioreiden ohjelmaosiin. Työ jatkuu vuoden 2010 aikana mm. asukkaiden hyvinvointiohjelman mittareiden valmistelulla.

Sopimusohjausjärjestelmää toteutettiin ensimmäisen kerran vuoden 2009 toiminnan ja talouden ohjauksessa.

Vuoden 2009 aikana edelleen valmisteltiin peruspalvelulautakunnan ja kulttuurilautakunnan sopimusohjausmallia ja siihen liittyviä sopimuksia. Tavoitteena on, että talousarvioprosessi ja toiminnan ohjausprosessi on yksi prosessi, joka toteutuu sopimusohjauksen mukaisin sopimuksin.

Kaupunginvaltuuston hyväksymien valtuustokautta koskevien ohjelmien sektorikohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet jalkautetaan sopimusohjauksen avulla osaksi hallintokuntien toimintaa. Kaupunginhallitus ja peruspalvelulautakunta sekä kulttuurilautakunta ovat hyväksyneet uuden tarkennetun strategisen palvelusopimuksen helmikuussa 2010. Hallintokunnat toimeenpanevat strategiset sopimukset tuotantosopimuksilla toimielimen sisäisillä päätöksillä. Sopimusten toimeenpanoa seurataan toiminnan ja talouden raportoinnin yhteydessä.

Sopimusohjausmallin jatkokehittämisen ja mallin onnistumisen kannalta välttämättömiä ovat johtamisen tietovirtojen kehittäminen, tuotteistus ja kustannuslaskenta sekä riittävät IT-järjestelmät. SoTe-Tieto, Alfa-hanke sekä uudenlainen prosessiajattelu mahdollistavat uudenlaisen ajattelun ja toimintamallin käyttöönoton.

Yhteistyö Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa käynnistyi tuloksellisesti. Yhteistyöhön kuuluu kaupungin ja sairaanhoitopiirin ylimmän johdon neuvottelut sekä johtoa tukevat talouden ja operatiivisen tason yhteistyöryhmät. Lisäksi apulaiskaupunginjohtaja ja Turun kaupungin luottamushenkilöt sairaanhoitopiirin eri hallintoelimissä ovat kokoontuneet keskustelemaan sairaanhoitopiirin kannalta ajankohtaisista asioista. Kaupunki on lisäksi toiminut aktiivisesti sairaanhoitopiirin omistajien yhteistyön tiivistämiseksi esim. Paras-hankkeen palvelutyöryhmässä.

Tulokseen on lisäksi huomattavasti vaikuttanut kaupungin perusterveydenhuollossa ja vanhuspalveluissa tehty kehittämistyö (esim. konkreettiset käytännöt ja hoidon porrastukset), jolla on saatu merkittäviä kustannussäästöjä liittyen sairaanhoitopiiriltä ostettuihin palveluihin.

Vuoden 2009 aikana **Paras-hankkeen palvelutyöryhmän** toiminnassa tapahtui käänne parempaan ja monet seudulliset kehittämisasiat saatiin etenemään (esim. kirjasto, palveluseteli, sairaanhoitopiiri). Uutena yhteisenä asiakokonaisuutena seudun kunnanjohtajat neuvottelivat maahanmuuttajakysymysten seudullisista ratkaisuisista. Tällä hetkellä lähes kaikilla seudun kunnilla on vastaanottosopimus. Lisäksi yhteistyön tuloksena voidaan palkata yhteinen seutuohjaaja, jonka palkkaamisesta aiheutuviin kustannuksiin kunnat osallistuvat yhteisesti.

Valtakunnallisen Kaste-ohjelman (sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma)

Länsi-Suomen aluejohtoryhmän toiminta jatkui vuoden 2009 aikana tiiviisti siten, että alueelle laadittiin kehittämistoiminnan suunnitelma, jatkettiin Remontti-hankkeen täytäntöönpanoa ja tehtiin uudet hankehakemukset. Kolmelle haetuista neljästä hankkeesta saatiin sosiaali- ja terveysministeriön rahoitusta (mm. Länsi 2012-hanke, jonka päätavoitteena on mielenterveyden edistäminen sekä päihteiden käytöstä aiheutuvien haittojen ehkäisy ja palvelurakenteen kehittäminen sekä Remontti II hanke).

Palvelutoimen sektori on ollut aktiivisesti mukana **kulttuuripääkaupunkihankkeessa**. Kaupungin ja säätiön edustajista kootussa yhteistyöryhmässä ovat mukana kaikki sektorin virastopäälliköt, keskushallinnon yhteyspäällikkö sekä säätiön johto. Tavoitteena on tiivistää kaupungin perustoittoiminnan ja säätiön välistä yhteistyötä sekä mm. sitouttaa kaupungin työntekijät paremmin kulttuuripääkaupunki vuoteen ja sen toimintaan.

Kaupunginvaltuuston toimintamenoja vähentävä lisätalousarvio ja talouden tasapainottamiseen liittyvät ohjeet, mm. henkilöstön palkkaukseen liittyvät ohjeet ja työvoiman vähentämiseen liittyvät tavoitteet ja niiden toteuttaminen toivat lisäpainetta palvelutuotannon järjestämiseen. Sosiaali- ja terveystoimessa oli varauduttava H1N1-influenssaan, mikä vaikeutti talkoovapaa- ja lomautusprosessin toteuttamista. Taloudellinen taantuma lisäsi toimeentulohakemusten määrää ja toimeentulotukiasioiden käsittelyyn oli lisättävä työpanosta lakisääteisten velvollisuuksien turvaamiseksi. Hallintokunnat onnistuivat toteuttamaan työvoiman vähentämisen ja toiminnalliset tavoitteet silti pääosin saavutettiin.

Vuosi 2009 oli yhdistetyn sosiaali- ja terveystoimen ensimmäinen toimintavuosi. Peruspalvelulautakunnan nettomenot toteutuivat lähes tarkalleen alkuperäisen talousarvion mukaisesti. Kaupunginvaltuuston keväällä vahvistaman, toimintamenoja vähentävään lisätalousarvioon verrattuna nettomenojen ylitys oli 11,8 milj. euroa.

Yhdistämishankkeessa aloitettuja kehittämishankkeita jatkettiin mm. vanhuspalveluiden tulosalueella siten, että kotihoidon ja ympärivuorokautisen hoidon kokonaisuudet uudelleen järjesteltiin.

Nuorisotoimen, liikuntatoimen ja kulttuuritoimen taloudessa näkyy talouden tasapainottamiseen liittyvien ohjeiden toteuttaminen ja siinä onnistuminen. Nuoriso- ja liikuntatoimi alittivat nettomenonsa myös muutettuun talousarvioon verrattuna. Kulttuuritoimen nettomenot toteutuivat lähes budjetoidusti. Haasteellisimpana kulttuuritoimessa nähdään kaupunginteatterin talous.

Kulttuuritoimen hallinnonkehittämistyötä jatkettiin ja asiasta luovutettiin loppuraportti apulaiskaupunginjohtajalle lokakuussa 2009.

Kaupungin työttömyysasteen voimakas nousu vuoden 2009 loppupuolella tulee lisäämään hyvinvointipalveluiden kysyntää kuluvan vuoden aikana. Tämän lisäksi henkilöstömenoihin kohdistuvat säästötavoitteet edellyttävät palvelujen tuottamisessa kustannustehokkuuden nostoa. Palvelutoimen sektorin hallintokuntien sitoutuminen talouden tasapainottamiseen ja onnistuminen vuoden 2009 talousarvion toteuttamisessa on hyvä lähtökohta jatkaa hyvin alkanutta prosessien kehittämistä.

Myllykoti Oy:n toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin ja asetetut toiminnalliset tavoitteet saa-

vutettiin. Yhtiön liikevaihto oli 4.266 tuhatta euroa, mikä alitti liikevaihtotavoitteen 360 tuhannella eurolla. Liikevoitto oli 94 tuhatta euroa ja tilikauden tulos 35 tuhatta euroa, mitkä ylittivät molemmat asetetut tavoitteet. Asetetut taloudelliset tavoitteet toteutuivat siten hyvin ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti lukuun ottamatta liikevaihdon kehitystä. Yhtiön nettoinvestoinnit olivat 128 tuhatta euroa. Yhtiö ei ole jakanut osinkoja omistajalleen.

Forum Marinum säätiön toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin ja kävijämäärä ylittyi merkittävästi ollen lähes 120 tuhatta kävijää. Myös säätiön talous kehittyi suotuisasti ja säätiön liikevaihdoksi muodostui 871 tuhatta euroa. Varsinainen kulujäämä toteutui tavoitetta paremmin ja myös tilikauden tulos oli 29 tuhatta euroa positiivinen. Säätiön investoinnit eivät toteutuneet aivan suunnitellun mukaisesti, minkä vuoksi osa investoinneista siirtyy vuoteen 2010.

Maija Kytä

apulaiskaupunginjohtaja

PERUSPALVELULAUTAKUNTA

| | |
|-------------------------------|-----------------------------------|
| Tilivelvollinen viranhaltija: | Peruspalvelujohtaja Riitta Liuksa |
|-------------------------------|-----------------------------------|

TALOUS

Toteutumisvertailu 31.12.2009

| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama | |
|-------------------------------|---|---------------------|---------------------|--------------|--------------------------|---------------------|-------------|--|
| Peruspalvelulautakunta | | | | | | | | |
| 1 25 | T | 89.630.243 | 80.200.254 | 0 | 80.200.254 | 81.048.843 | + 848.589 | |
| | M | 621.833.172 | 633.354.885 | - 11.819.910 | 621.534.975 | 634.210.039 | -12.675.064 | |
| | N | - 532.202.928 | - 553.154.631 | - 11.819.910 | - 541.334.721 | - 553.161.196 | -11.826.475 | |
| Investoinnit | | | | | | | | |
| 2 25 | M | 353.143 | 500.000 | 0 | 500.000 | 265.685 | + 234.315 | |
| | T | 45.551 | 0 | 0 | 0 | 41.037 | + 41.037 | |
| | N | - 308.592 | - 500.000 | 0 | - 500.000 | - 224.648 | + 275.352 | |

Virastopäällikön kuvaus talouden toteutumisesta:

Peruspalvelulautakunnan tilinpäätös osoittaa, että menot ylittivät talousarvion 12,7 M€ ja tulot 0,8 M€, jolloin nettomenojen ylitykseksi muodostuu 11,8 M€. Peruspalvelulautakunnan tulos on parantunut edellisestä tammi-lokakuun tilanteesta laaditusta ennusteesta, joka osoitti toimintakatteen eli nettomenojen osalta vielä 17,9 M€:n ylitystä. Ennustettua parempaa tulosta selittää mm. ennakoitua pienempi lomapalkkavelan muutos, toimeentulotuen takaisinperinnät, elatustuen takautumissaatavien kuittaamiseksi saatu ylimääräinen valtionosuus sekä sisäisten it-palveluiden budjetoitua pienempi veloitus.

Tuloista myyntitulot sekä tuet ja avustukset ylittivät talousarvion. Pakolaishuoltolain mukaiset korvaukset ylittivät n. 0,85 M€ ja myyntitulot yhteensä n. 2,2 M€. Tuet ja avustukset ylittivät n. 2,2 M€. Viimeksi mainittuun sisältyy mm. EVO-hankkeille saatu erityisvaltionosuus n. 0,8 M€. Sen sijaan asiakaskunnan maksukykyä kuvaavat maksutulot alittivat talousarvion n. 4,2 M€.

Henkilöstömenot toteutuivat talousarvion mukaisesti, kun niihin luetaan myös saadut henkilöstökorvaukset. Tal-koovapaista, lääkärisopimuksen mukaisesta lomarahana vaihdosta vapaaksi ja lomautuksista saatiin vuonna 2009 yhteensä n. 2 M€:n säästö, työnantajan Kela-maksun alentumisesta n. 1 M€:n säästö sekä erilliskorvaus-jakojen vähentymisestä yhdellä vuonna 2009 n. 0,3 M€:n säästö. Materiaaliostoihin, palvelujen ostoihin, vuokriin ja sisäisiin vuokriin kohdistettiin säästötoimenpiteet onnistuneesti. Menolajeittain tarkasteltuna suurimmat yli-tykset koko hallintokunnan tasolla olivat asiakaspalvelujen ostoissa ja avustuksissa.

Asiakaspalvelujen ostoissa suurimmat ylitykset tapahtuivat mielenterveyskuntoutujien asumispalveluissa, las-tensuojelun ostopalveluissa, suun terveydenhuollon ostopalveluissa, erikoissairaanhoidon psykiatrian ostopal-veluissa, vammaispalveluiden asumispalveluissa ja vanhuspalvelujen ostopalveluissa. Mielenterveyskuntoutu-jien asumispalveluiden kustannusten nousu johtuu useasta syystä. Ensinnäkin vuoden 2009 alusta toimintaa ei enää kustannettu perustoimeentulotuesta, jolloin valtionosuutta ei enää tähän saatu ja koko kustannus tuli kun-nan maksettavaksi. Lisäksi asiakasmäärä on kasvanut verrattuna vuoteen 2008 ja palveluluokkien käyttöönotto lisäsi hintahajontaa. Toisaalta tavoitteena oli myös kuntouttaa asiakkaita ja saada heidät siirtymään kevyempien palveluiden piiriin.

Lastensuojelun ostopalveluiden kustannukset pysyivät edelleen korkealla tasolla. Vuonna 2009 huostaanottoja jouduttiin tekemään enemmän kuin vuonna 2008. Lisäksi jälkihuoltoon siirtyi sellaisia henkilöitä, joiden palvelu-tarve säilyi edelleen huomattavana. Hinnankorotuksia palvelumuotoon kohdistui lähinnä henkilöstömenojen kustannusnousua vastaavasti. Vanhusten ostopalvelut ylittivät n. 1 M€, josta suurin ylitys oli tehostetun palve-luasumisen, vanhainkotiostopalvelujen ja saattohoidon kohdalla. Vaikka vanhustenpalvelujen ostopalveluja jou-duttiin supistamaan vuonna 2009 vuoden 2008 lopun tasosta, niin keskimääräiset jonot TYKS:stä sisätautisai-raalaan ja vanhuspalvelujen hoitolaitoksiin pysyivät noususta huolimatta vielä kohtuullisina. Vanhainkotihoiton ja tehostetun palveluasumisen keskimääräinen hinnannousu oli 4,5 % ja pitkäaikaissairaanhoidon ostopalvelu-jen 5,5 % vuonna 2009.

Suun terveydenhuollon ostopalveluja jouduttiin hankkimaan enemmän kuin mihin talousarviossa oli alun perin

varaaduttu. Lisähankinnat olivat tarpeellisia, jotta kyettäisiin pysymään hoitotakuussa. Tästä huolimatta tavoitteeseen ei päästy, vaan yli 6 kk:n hoitotakuurajan ylittäneiden lukumäärä kasvoi loppuvuonna. Hoitotakuurajan ylitys johtui ostopalvelutuottajien kapasiteetin vähenemisestä verrattuna edelliseen vuoteen. Myös psykiatrian ostopalvelut (muut kuin sairaanhoitopiiriltä ostettavat) ylittivät talousarvion, vaikka valtion mielisairaaloista pyrittiin siirtämään omaan psykiatriaan potilaita aina, kun se oli lääketieteellisesti ja hoidollisesti mahdollista.

Avustusten menolajin ylitys johtuu mm. toimeentulotuen menojen kasvusta erityisesti Turun seutua kohdanneen vaikean suhdannetilanteen vuoksi sekä sen seurauksena pitkäaikaistyöttömien määrän lisääntymisestä, joka puolestaan vaikutti työmarkkinatuen kuntaosuuden nousuun loppuvuonna. Alkuvuoden toimeentulotuen ennuste oli vielä huonompi johtuen työttömyyskassojen hitaasta käsittelystä, jolloin ensisijaiset etuudet viivästyivät monien asiakkaiden kohdalla. Loppuvuodesta kunnalle kohdistui kuitenkin merkittävä määrä takaisinperintöjä eikä nettokasvu toteutunut pahimman ennusteen mukaan. Työmarkkinatuen kuntaosuuden menot, jotka maksetaan kansaneläkelaitokselle avustusmenokohdasta, olivat yhteensä 7,1 M€, jossa on ylitystä talousarvioon n. 0,9 M€.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin loppulaskutuksen jälkeen Turun maksuosuus sairaanhoitopiirille on tilinpäätöksessä yhteensä 141,7 M€, joka alittaa talousarvion n. 0,5 M €. Tähän on päästy mm. erikoissairaanhoidon palvelujen tulosalueen konsultaatiokäytäntöä tehostamalla ja sairaanhoitopiirin hallituksen päättämällä säästötoimenpiteillä sairaanhoitopiirin toimintamenojen osalta. Maksuosuuden sisällä varsinainen sairaaloiden käyttö kuitenkin ylitti talousarvion mutta yhteistoimintaosuudet kuntayhtymälle erityisvelvoitemaksusta ja kalliin hoidon tasauksesta alittivat talousarvion yhteensä n. 2 M€. Tähän säästöön vaikuttaa osaltaan Turun saama hyvitys itse tuottamansa aikuispsykiatrin kalliista hoidosta 50.000 euron tasausrajan ylittävältä osalta, mikä on yhteensä 0,85 M€. Kun Turun maksuosuutta verrataan sairaanhoitopiirin vuoden 2009 talousarviossa olevaan Turun maksuosuuteen 145,6 M€, on säästö huomattavasti suurempi kuin peruspalvelulautakunnan tilinpäätöksessä.

TALOUSOHJELMA

Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin

| Sosiaali- ja terveystoimi | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
|---------------------------|--|----------------------------------|----------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Palveluverkko | | | | | | | |
| 2. Toimitilat | Suoritetaan toimitilatarkastelu ja toteutetaan toimenpiteet tarkoituksenmukaisten tilojen saamiseksi (<i>huom. Toteutus edellyttää hallinnon korvaavien tilojen saamista</i>) | + 100 | | | | - 500 | |
| | Terveystoimen tilahankkeiden muutosten osuus vuoden 2009 SoTe - talousarviossa (Terla § 59 9.4.2008) | - 3000 | | | | +4776 | |
| 3. Henkilöstö | Selvitetään eläköitymisen vaikutukset ja vaihtoehdot uudelleenorganisoinnissa | + 300 | | - 10 | | | |
| | Työhyvinvoinnin kustannukset; sairauspoissaolojen pienentäminen ja sitä kautta sijaiskustannuksiin vaikuttaminen VARHE-maksut | + 650 | | | | | |
| 4. Tuotantotavat | Preventiiviset palvelut Vanhusten preventiiviset palvelut - ennakoivat kotikäynnit ja ennakoiva riskikartoitus 80-vuotiaille turkulaisille ja uusille kotisairaanhoidon asiakkaille - tehostaa ja oikea-aikaistaa fyys.+ psyyk.+ sos. toimintakyvyn ylläpitämiseksi tehtäviä toimenpiteitä ja ehkäisee laitostumista - kotihoidon asiakkaiden ravitsemustilan parantaminen fyysisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi painopisteenä - muistihoitajat, ajoissa todettu muistihäiriö ja oikea-aikainen lääkitys estävät laitostumista | Tasaa vuosittain kasvukäyrää 5 % | | | | | |
| | Preventiiviset palvelujen lisääminen ja vaihtoehtoisten toimintatapojen kehittäminen | Tasaa vuosittain | | | | | |

| | | | | | | |
|---|----------------------|--|-----|--|--|--|
| täminen esim. lastensuojelu, omaishoitto ja pitkäaikaistyöttömyys | tain kasvukäyrää 5 % | | | | | |
| Tietojärjestelmämuutoksien toteuttaminen | 0 | | - 1 | | | |
| Asunnottomuushankkeen toteuttaminen | + 100 | | 1 | | | |

Virastopäällikön yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

2. Palveluverkko ja toimitilat

Peruspalvelulautakunta hyväksyi sitoutumisen Elävät terveysasemat -hankkeeseen (Perla 16.12.2009 § 521). Hankkeessa otetaan huomioon tuleva terveydenhuoltolaki ja siihen liittyvä asiakkaan valinnan vapaus sekä Turun alueiden väestöjen erilaiset tarpeet. Tarkoituksena on kokeilla terveysasemilla erilaisia tuotantotapoja. Ulkoistamisen toteuttamismuoto voi olla esimerkiksi ns. kokonaisulkoistus tai ammatinharjoittajamalli. Tuotantotavan valinnassa on pohjana väestön tarpeet, jotka selvitetään rekisteritietojen ja asemien henkilökunnan asiantuntemuksen avulla. Hankkeeseen liitetään koulutusohjelma muutoksen eteenpäin viemiseksi. Vaihtoehtoisten perusterveydenhuollon järjestämistapojen vaikuttavuutta mitataan. Sähköistä asiointia kehittämällä pyritään suuntaamaan voimavaroja tarkoituksenmukaisesti.

Kaupunginsairaalan lasten ja nuorten poliklinikalle saatiin loppuvuona tarkoituksenmukaiset toimitilat vuokraamalla ne Lounais-Suomen Syöpäyhdistykseltä. Lasten ja nuorten psykiatristen tulosyksiköiden toimitilatarve on päivitetty. Vanhuspalvelujen toimitilojen suunnittelun ja kehittämisen tulee vastata ikääntymispoliittisen strategian rakennemuutoksia. Erityisesti kotihoitoa tukevien toimitilojen varmentuminen antaa lisäaikaa välittömään hoitotyöhön. Peruspalvelulautakunta päätti Luolavuoren vanhainkodin alasajon nopeutetusta aikataulusta vuoden 2010 loppuun mennessä. Lisäksi lautakunta päätti, että Liinahaan vanhainkodin paikkoja vähennetään jo kevään 2010 aikana, jotta perusparannushankkeen väistötilojen määrä on riittävä (Perla 16.12.2009 § 527). Loppuvuonna valmisteltiin palveluverkon tarkistamasta myös varhaiskasvatuksen osalta.

4. Tuotantotavat

Peruspalvelujohtaja asetti päätöspöytäkirjallaan 24.9.2009 § 50 työryhmän valmistelemaan sijaishuollon kehittämistä sosiaali- ja terveystoimessa. Peruspalvelujohtaja myönsi 23.11.2009 § 53 työryhmälle jatkoajan vuoden 2009 loppuun asti. Erikoissairaanhoidon palvelujen tulosalueen keskeinen tavoite oli erikoislääkärikonsultaatioiden määrän, laadun ja välittömän saatavuuden lisääminen. Toimella pyrittiin hillitsemään perusterveydenhuollon läheteiden määrän kasvua sairaanhoitopiiriin sairaaloihin. Siinä näytettiin osittain onnistuneekin. Peruspalvelulautakunta hyväksyi palvelusetelin käyttöönoton varhaiskasvatuksen tulosalueella kokeiluna vuoden 2010 ajaksi (Perla 30.9.2009 § 400).

Ehkäisevän vanhustyön palvelut ovat olleet painopisteenä ikääntymispoliittisen ohjelman mukaisesti v 2009. Ennakoivat kotikäynnit ovat lisääntyneet 8.7 % vuodesta 2008. Ennakoiviin kotikäynteihin sisältyy riskikartoitus ja sitä kautta myös sovitaan tarvittavat toimenpiteet toimintakyvyn ylläpitämiseksi. Preventiivisten palvelujen painottuminen näkyy myös hyvinvointikeskuksien toiminnan kehittämisenä. Tällä toiminnalla vahvistetaan yhtä hyvin näissä keskuksissa asuvien kuin ympäristöstä niissä käyvienkin ikäihmisten omia voimavaroja. Muistihoitajia on tällä hetkellä viisi ja toiminta on vakiintunut yhteistyössä perusterveydenhuollon, kotihoidon ja kaupunginsairaalan muistipoliklinikan kesken. Muistihäiriön tunnistamiseksi muistihoitajat kouluttavat henkilökuntaa ja näin epäily muistin heikkenemisestä johtaa tarkempaan tutkimukseen kaupunginsairaalan muistipoliklinikalla. Kotihoidon tavoitteena ollut mobiililaitteiden käyttöönotto siirtyy vuodelle 2010. Vuoden 2009 loppuun mennessä saatiin suunnitelma ympärivuorokautisen hoidon kehittämisestä viiden vanhuskeskuksen mallin mukaisesti. Laitoshoidon rakennemuutoksen toteuttaminen konkretisoitui myös v 2009.

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 6 027,1 | | 5 969,7 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 121 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuun ottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosten lukumäärä.

| | | |
|------------|---|--------------------------|
| Kv: | toimintatuotot | + 2.000.000 euroa |
| | toimintakulut | -11.000.000 euroa |
| | toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö sisältää taluspalvelukeskuksen palveluveloituksen muutoksen sisältää pankkipalvelumaksujen keskittämisen muutoksen sisältää Kaskenlinnan käyttöönoton sisältää omaishoidontuen laajennuksen | - 234.758 euroa |
| | lisätään toiminnallisiin tavoitteisiin vuoden 2009 tavoitteeksi selvittää terveys- ja sosiaalitoimen yhdistymisestä saavutettu taloudellinen hyöty tulosalueittain | |
| | lisätään toiminnallisiin tavoitteisiin vuoden 2009 tavoitteeksi selvittää terveys- ja sosiaalitoimen yhdistymisestä saavutettu toiminnallinen hyöty tulosalueittain | |
| Kv: | toimintakulut | + 130.000 euroa |
| | Kaupunginvaltuusto hyväksyy terveyslautakunnan 17.9.2008 esittämän Perusterveydenhuollon kehittämissuunnitelman, joka otetaan käyttöön vuosina 2009–2010. Nettokustannukset, jotka toimenpiteistä vuodelle 2009 aiheutuvat, ovat peruspalvelulautakunnan tasolla +130.000 €. | |
| Kv: | Lastensuojelussa painotetaan ennalta ehkäisevän toiminnan lisäämistä, mikä pitkällä tähtäimellä on sekä taloudellisesti että inhimillisesti katsoen kannattavaa. | |

Virastopäällikön yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

Taloustarvion toteutuminen, ks. yllä Virastopäällikön kuvaus talouden toteutumisesta ja Virastopäällikön yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

Vuonna 2008 hyväksyttyä perusterveydenhuollon kehittämissuunnitelmaa ei pystytty virkalisäyksien osalta toteuttamaan supistavan lisätaloustarvion takia. Peruspalvelulautakunta hyväksyi suunnitelman hankkeistamisen, ja hankkeelle haetaan KASTE-rahoitusta. Tarkoituksena on kokeilla erilaisia tuotantotapoja perusterveydenhuollossa. Perusterveydenhuollon osalta pystyttiin kuitenkin joustavan toiminnan avulla pysymään hoitotakuussa terveyskeskusten vastaanotto toiminnan osalta. Tämä voitiin toteuttaa joustamalla omalääkärijärjestelmän osalta siten, että potilaille tarjottiin vapaita aikoja kaikilta terveysasemilta. Lisäksi pandemiavastaanottoa hoidettiin 1.8.–31.12.2009 muun toiminnan ohella ilman merkittäviä henkilöstölisäyksiä.

Lastensuojelussa painotetaan ennalta ehkäisevän toiminnan lisäämistä, mikä pitkällä tähtäimellä on sekä taloudellisesti että inhimillisesti katsoen kannatettavaa. Sosiaalitoimen tulosalueella on lastensuojelussa aloitettu yhteistyö SPR:n Nuorten turvatalon kanssa läheisneuvonpidosta. Nuorten Turvatalo huolehtii läheisneuvonpidon koollekutsumisesta ja koordinoinnista. Läheisneuvonpidon tavoitteena on etsiä ratkaisua lapsia ja nuoria koskeviin huoliin ja vastauksia lapsen säännölliseen arkeen ja lähivanhemman tukemiseen sekä lapsen ja muualla asuivan vanhemman tapaamisiin liittyen. Tavoitteena on suunnata tukitoimia lapsen kotiin huostaanottojen ehkäisemiseksi ja toisaalta huostaanottoaikojen lyhentämiseksi. Ennaltaehkäisevän toiminnan merkitys korostui myös vuonna 2009 valmistuneessa lasten ja nuorten hyvinvointiohjelmassa. Ennaltaehkäisevä toiminta edellyttää hallintokuntien tiivistä yhteistyötä.

Virastopäällikön yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Sosiaali- ja terveystoimen ensimmäinen toimintavuosi yhtenä hallintokuntana on toteutunut lähes suunnitellusti. Kuntatalouden romahdus ja säästötoimenpiteet ovat vaikeuttaneet tiettyjä kehittämistoimenpiteitä mutta toisaalta on myös voitu tehdä uusia rohkeita avauksia. Yhdistämisen hyötynä voidaan myös nähdä erikoissairaanhoidon parempi kustannustenhallinta erityisesti sairaanhoitopiirin osalta sekä vanhustenhuollon jonotilanteen parempana hallittavuutena. Lähetekäytäntöjä muuttamalla on myös voitu vähentää erikoissairaanhoidon käyttöä ja tehostaa omaa toimintaa.

LIIKUNTALAUTAKUNTA

| | |
|--------------------------------------|--------------------------------|
| Tilivelvollinen viranhaltija: | Liikuntajohtaja Arto Sinkkonen |
|--------------------------------------|--------------------------------|

STRATEGINEN KEHYS

| | |
|-------------------------|---|
| Toiminta-ajatus: | Tehtävämme on asukaslähtöisesti aktivoida turkulaiset liikkumaan hyvinvoinnin lisäämiseksi ylläpitämällä ja kehittämällä monipuolisia ja laadukkaita liikuntaolosuhteita ja liikuntapalveluja. Toimimme yhteistyössä kansalaisjärjestöjen, muiden hallintokuntien ja kumppaneiden kanssa. |
| Visio: | Turku on Suomen johtava liikuntakaupunki, jossa liikuntaa käytetään hyvinvoinnin osatekijänä ja asukkaat ovat löytäneet liikunnan ilon ja voivat hyvin. Menestyvät urheilijat toimivat esikuvina ja laadukkaat liikuntatapahtumat ja -olosuhteet lisäävät kaupungin vetovoimaa. |

| |
|--|
| Turku-strategian keskeiset haasteet hallintokunnalle: |
| Strateginen painopiste: Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä |
| Strateginen painopiste: Hyvinvointia ja elämänlaatua |
| Strateginen painopiste: Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä |

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

| |
|--|
| Tärkeimmät lainsäädännön, kansallisten kehittämissuunnitelmien ja toimintaympäristön muutokset ja niiden vaikutukset: |
|--|

TAVOITTEET

Tuloskortteille sijoittuvat hallintokunnan kriittiset menestystekijät vuosille 2009–2011:

| YHTEISKUNNALLISET VAIKUTUKSET | | | | | |
|--|------------|------|------|------|------------|
| Liikkumaan aktivointi | | | | | |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | |
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 |
| Terveytensä kannalta riittävästi liikkuvat %:a 17–70 v. asukkaista (asukaskysely) | 42,4 | 37,3 | 38,5 | 38,5 | |
| Koettu vointi melko hyvä tai erittäin hyvä %:a vastanneista (asukaskysely) | 74,9 | 72,4 | 71,9 | 71,9 | |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | |
| - Asukaskyselyä ei tehty vanhalla mittarilla enää v. 2009. Sitä vastoin laadittiin yhdessä THL:n kanssa uutta kansallista ATH- kyselyä pilotoitavaksi 9000 kaupunkilaisen otoksella Turussa keväällä 2010. | | | | | |

| |
|--|
| ASIAKKUUDEN HALLINTA JA PALVELUKYKY |
| Asukkaita aktivoivat lähiliikuntapaikat |
| Järjestöyhteistyö |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: |

| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | | |
|---|------------------|----------------------------------|----------------------------------|------------------------------------|----------------------------------|------------------------------------|--|
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Asukkaiden tyytyväisyys asuin-alueensa liikuntaympäristöön, melko ja erittäin tyytyväiset (Turun kaupunkipalvelututkimus) | 79,4 % | 77,7 % | 75,35 % | 83 % | 80 % | | |
| Asiakastytyväisyys liikunta- ja ulkoilupaikoilla (asiakaskysely, asteikko 1-5) | 3,85 ei tulos-ta | 3,94 | 3,94 | 3,94 | 4,0 | | |
| Turkulaisten liikunnan harrastaminen järjestöissä (avustustieto) - lapset ja nuoret 0 -19 v - aikuiset 20- v. | lähtö-arvo | lapset 21129 aik. 23459 | lapset 14551 alk. 17088 | lapset 23.237 aik. 23.774 | lapset 45,5 % aik. 13 % | Lapset 68,5 % Aik. 17,9 % | |
| Asukastytyväisyys urheilu-seuratoimintaan (asukaskysely, asteikko 1-5) | 3,65 | 3,96 | 3,99 | 3,99 | 4,0 | | |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |
| - Asukas- ja asiakastytyväisyyksiä ei selvitetty niin kuin edellä on mainittu. Ks. ed. kohta. | | | | | | | |
| - Liikunnan harrastaminen järjestöissä on noussut arvioitua korkeammaksi, koska sama henkilö voi kuulua useampaankin seuraan. | | | | | | | |

| TALOUS | | | | | | | |
|---|---|---------------------|---------------------|-----------|--------------------------|---------------------|-----------|
| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | |
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama |
| Liikuntalautakunta | | | | | | | |
| 1 52 | T | 2.272.094 | 2.112.300 | 0 | 2.112.300 | 2.115.600 | + 3.300 |
| | M | 17.392.051 | 17.660.616 | -241.771 | 17.418.845 | 17.269.398 | + 149.447 |
| | N | - 15.119.957 | - 15.548.316 | 241.771 | -15.306.545 | -15.153.798 | + 152.747 |
| Investoinnit | | | | | | | |
| 2 52 | M | 197.261 | 300.000 | 0 | 300.000 | 205.490 | + 94.510 |
| | T | 35.000 | 50.000 | 0 | 50.000 | 63.220 | + 13.220 |
| | N | - 162.261 | - 250.000 | | -250.000 | -142.270 | + 107.730 |
| Virastopäällikön kuvaus talouden toteutumisesta: | | | | | | | |
| - Liikuntalautakunta saavutti seitsemännen kerran peräkkäin budjetoitua paremman tuloksen. Hyvä tulos perustuu omaksuttuun kustannustehokkaaseen toimintakulttuuriin. Suurin osa menosäästöstä aiheutui Petreliuksen uimahallin äkillisestä korjaustarpeesta ja kahdeksan kuukauden seisokista. | | | | | | | |
| Ajanmukaiset liikuntapaikat ja -palvelut | | | | | | | |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | | | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | | |

| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|---|------------|--------|--------|--------------|---------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Investoinnit, 5v. keskiarvo /asukas (Investointien keskiarvo viimeisen 5 vuoden osalta. Sisältää kaikki kunnan liikuntapaikkarakentamisen suunnittelun, rakentamisen ja perusparantamisen investoinnit maan- ja talonrakentamisen osalta) Isojen kaupunkien (Espoo, Helsinki, Oulu, Vantaa) keskiarvo v. 2008: 14,88 €/as | 8,13 | 6,41 | 8,83 | 9,74 | 20,00 | 10,80 |
| Riittävästi liikkuvan turkulaisen hinta liikuntatoimelle, €/riittävästi liikkuva turkulainen. Toimintakate euroina (sis. kiinteistömenot) jaettuna riittävästi liikkuvien suhteellisella osuudella koko Turun väestömäärästä (v. 2006: 175354*37,3/100) | 197,41 | 219,17 | 214,77 | (ei mitattu) | 223,79 | |
| Liikuntatoimen bruttomenot/asukas | 97,54 | 97,74 | 95,52 | 99,07 | 104,10 | 98,35 |
| Henkilöstömenot + ostopalvelut/asukas | 21,47 | 22,24 | 26,41 | 27,95 | 24,79 | 27,61 |
| Sisäiset vuokrat/asukas | 42 | 41,01 | 39,92 | 36,69 | 37,48 | 36,71 |

Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

- Kaupungin liikuntapaikkainvestointien taso on selvästi alle asetetun tavoitteen ja vertailukaupunkien keskiarvon. Tilanne paranee 2010- 2011 Impivaaran uimahallin peruskorjauksen ja laajennuksen ansiosta.
- Asukaskyselyä ei tehty v. 2009, kuten edellä on perusteltu.
- Tavoite on asetettu liian optimistisesti. Huomattava kuitenkin, että kustannukset/asukas päästiin edellistä vuotta alempiin kustannuksiin.

OSAAMINEN, UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY**Aktiivinen, hyvinvoiva työyhteisö****Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista:****Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan:**

| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|---|-------------|------|----------------------|------|---------------------|------------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Työn hallinta (Kunta 10 kysely, asteikko 1–5, ks. mittarin erillinen kuvaus) Keskiarvot v.2008: Turku 3,62 Kunta 10-kunnat 3,67 | | 3,52 | 3,70 (oma kysely) | 3,38 | 3,8 (oma kysely) | 3,8 (oma kysely) |
| Työpaikan ilmapiiri (Kunta 10 kysely, asteikko 1–5, ks. mittarin erillinen kuvaus) Keskiarvot v. 2008: Turku 3,52 Kunta 10-kunnat 3,65 | 3,77 Oma | 3,32 | 3,92 (oma kysely) | 3,37 | 4,0 (oma kysely) | 3,9 (oma kysely) |

Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

- Työpaikan ilmapiiri ei aivan noussut tavoitteen tasolle, mutta on kuitenkin keskimääräistä korkeampi.

| PROSESSIT JA RAKENTEET | | | | | | |
|--|---|------------|------------|------------|--|--|
| Poikkihallinnollinen yhteistyö | | | | | | |
| Tilavaraus- ja -varusteluprosessit | | | | | | |
| Kaavoitusyhteistyö | | | | | | |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | |
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Keuyen liikenteen väylät (km/1000 as) | 2,04 | 2,04 | 2,04 | 2,04 | 2,10 | 1,90 |
| Jäähallin (Impivaaran ja Varissuon jäähalli 1.1.07 alkaen) käyttötunnin hinta €/käyttötunti. (Isojen kaupunkien vertailutietokanta) Isojen kaupunkien (Espoo, Helsinki, Oulu) keskiarvo v. 2008: 89,37 €/käyttötunti | 45,92 | 45,04 | 40,87 | 67,23 | 34,60 | 42,74 |
| Uimahallin käyntikerran hinta €/käynti (Isojen kaupunkien vertailutietokanta) Isojen kaupunkien (Espoo, Helsinki, Oulu, Vantaa) keskiarvo v. 2008: 2,76€ /käynti | 2,61 | 2,55 | 2,92 | 3,24 | Impivaara kiinni, tulos ei vertailukelpoinen | Impivaara kiinni, tulos ei vertailukelpoinen |
| Liikunta tulee olemaan merkittävä osa uutta sosiaalisten vaikutusten arviointimenetelmää kaavoituksessa. | Liikunta näkökulman saaminen merkittäväksi osaksi sosiaalisten vaikutusten arviointia | Toteutunut | Toteutunut | Toteutunut | Toteutunut | Toteutunut |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |
| - Turussa ei ole kyetty edelleenkään panostamaan riittävästi resursseja kevyenliikenteen kehittämiseen. Mittarin arvon laskentatapa on tarkentunut uuden paikkatietojärjestelmän avulla ja tästä syystä tulos näyttää huonontuneen vuoteen 2008 verrattuna, vaikka niin ei todellisuudessa tapahtunut. | | | | | | |

Kv: Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.

| TALOUSOHJELMA | | | | | | | |
|---|---|---------------------------------|----------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin | | | | | | | |
| Liikuntalautakunta | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Palveluverkko | Avustusjärjestelmän kehittäminen (avustusten hakeminen, valmistelu ja maksaminen yhteiseen tietojärjestelmään) (huom. Toteutettavissa vain, mikäli asiaan sitoudutaan kaupunki- | - 5 | | 0,10 | | 0 | |

| | | | | | | |
|------------------|--|-------|------|--|--|--|
| | <i>tasoisesti. Toimenpiteillä ei vaikutusta tilatarpeeseen.) 2)</i> | | | | | |
| 2. Toimitilat | Tilojen yhteiskäytön kehittäminen opetustoimen, AI:n ja AMK:n kanssa (huom. Suoritemäärien kasvaessa yksikköhinta alenee. Liikuntatoimelle taloudelliset vaikutukset lähinnä Ruiskatu 8 lisätulojen kautta.) 4) | 5 | 5 | | | |
| 3. Henkilöstö | | | | | | |
| 4. Tuotantotavat | Itsepalvelun ja automaattivalvonnan lisääminen (9) | - 50 | -15 | | | |
| | -muutetaan liikuntapaikoille suurempaa käyttöä kestäviä ja vähemmän hoitoa vaativia materiaaleja 11) | - 200 | -173 | | | |
| | Arvioidaan palvelujen tuotantotavat. Mikäli niitä arvioidaan sen perusteella tuotetaanko itse vai ostetaanko markkinoilta, tulee huomioida nykyisten markkinoiden toimivuus. Onko hintakilpailua eli onko riittävästi vartenotettavia palvelun tuottajia 12) | - 150 | -65 | | | |

2) Yhteistä hakuprosessia kehittämällä saadaan asiakas tuottamaan päätöksentekoon tarvittavat tiedot itse tietojärjestelmään. Jos poliittinen harkinta määräävin peruste, järjestelmästä ei ole taloudellista hyötyä.

4) Kaikki kaupungin liikuntatilat saataisiin yhteisin perustein jaettavaksi. Vuorot saadaan niille yhteisöille, jotka liikuttavat eniten. Tasapuolisuus on myös hyvän asiakaspalvelun kriteeri.

9) Vähentää valvonnan menoja ja lisää maksullista käyttöä.

11) vähän hoitoa vaativat pintamateriaalit vähentävät hoitohenkilökunnan tarvetta ja muita hoitokustannuksia (esim. keinonurmi, keinojäät?, palloiluhallien ja liikuntasalien lattiamateriaalit yms.) Vaatii investointeja.

12) Lähialueelle syntyy toimivat liikuntapalvelujen markkinat, joita kunnan on mahdollisuus käyttää kysyntämuutoksissa ja oman toiminnan tehokkuuden ja taloudellisuuden arvioinnissa. Lisäksi samalla lisääntyy myös ei subventoidut liikuntapalvelut kuntalaisille.

Virastopäällikön yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

- 1.2 Odotamme kaupunkitasoisia päätöksiä palveluverkon ja tuotantotapojen kehittämiseksi.
- 4.9 Uimahalleissa käytössä olevan kulunvalvontajärjestelmän käyttöönotto Kupittaaan urheiluhallissa ja kuntosaleissa
- 4.11 Parkin kentän tekonurmen uusiminen
- 4.12 Tuetaan yksityisten liikuntapaikkojen käyttöä seuroja avustamalla

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 102,4 | - | 96,4 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 1 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuunottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosten lukumäärä.

Kv: *toimintakulut* – 250.000 euroa
toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö – 6.684 euroa
sisältää pankkipalvelumaksujen keskittämisen muutoksen
sisältää Ruiskatu 8:n liikunta- ja uimahallitilojen siirtymisen liikuntalautakunnan hallinnointiin
toimintakulut + 100.000 euroa
Kiinteistöosakeyhtiö Kupittaaan Jäähallin avustaminen

Kv: *Nykyinen 70 vuotta täyttäneille tarkoitettu liikuntakortti muutetaan koskemaan kaikkia 65 vuotta täyttäneitä (eläkeläisiä).*

Virastopäällikön yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

- Toimintakuluihin kesken budjettivuoden tehty leikkaus kyettiin onnistuneesti toteuttamaan palvelujamme heikentämättä, lukuun ottamatta uimahallipalveluja. Näin liikuntalautakunnan taloudellinen tulos on seitsemättä kertaa peräkkäin budjetoitua parempi.
- Seniorikortti 65 vuotta täyttäneille on otettu käyttöön 1.12.2009

Virastopäällikön yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

- Uuden valtuustokauden alkaessa keskityttiin laatimaan uuden tavoiteasetannan 2010- 2013 ohella uudet mittarit ja arvot alkaneelle nelivuotiskaudelle. Tästä syystä ei enää käytetty resursseja ns. vanhojen mittariarvojen tuloksiin. Niiltä osin, kun toiminnalliset tulokset ovat käytettävissä, voidaan vuotta 2009 pitää varsin onnistuneena.

NUORISOLAUTAKUNTA

| | |
|--------------------------------------|---|
| Tilivelvollinen viranhaltija: | Nuorisotoimenjohtaja Annina Lehtiö-Vainio |
|--------------------------------------|---|

STRATEGINEN KEHYS

| | |
|-------------------------|--|
| Toiminta-ajatus: | Lasten ja nuorten myönteisen kasvun tukeminen |
| Visio: | Turku on lapselle ja nuorelle paras paikka kasvaa ja toteuttaa unelmia |

Turku-strategian keskeiset haasteet hallintokunnalle: Lasten, nuorten ja lapsiperheiden aseman kehittäminen

Strateginen painopiste: **Hyvinvointia ja elämänlaatua**

- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen
Nuorisotoimen kaikki toiminta tähtää lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen.
- Nuorten elämänhallinnan ja osallistumisen vahvistaminen monipuolisella toiminnalla
Nuorisotoimen palvelukokonaisuuksista liittyvät tähän menestystekijään nuorten koulutus- ja työelämävalmiuksien parantaminen ja nuorten osallistaminen.

Strateginen painopiste: **Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä**

- Monipuolisen toiminnan säilyttäminen kumppanuutta ylläpitämällä ja kehittämällä
Tavoitteena prosessien sujuvuus, toiminnan hallittavuus ja suunnitelmallisuus. Tähän menestystekijään nuorisotoimen palvelukokonaisuuksista liittyvät kiinteimmin aamu- ja iltapäivätoiminta sekä yhdistysten ja toimintaryhmien tukeminen.
- Kustannusten hallinta
Tavoitteena toiminnan tehostaminen palvelutasoa heikentämättä esim. kestävä kehityksen periaatteita noudattamalla.

Strateginen painopiste: **Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä**

- Nuorisotoimi on oppiva organisaatio
Nuorisotoimella on toimintatapa, joka kannustaa yksilöitä ja tiimejä jatkuvaan oppimiseen ja työsuorituksen parantamiseen. Keinoina ovat suunnitelmallisesti toteutetut perehdyttäminen, kehityskeskustelut ja koulutus sekä vuosittain tehtävät henkilöstökyselyt. Lisäksi henkilöstöä kannustetaan tutustumaan toistensa työtehtäviin.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Tärkeimmät lainsäädännön, kansallisten kehittämisohjelmien ja toimintaympäristön muutokset ja niiden vaikutukset:

Kaupunginjohto on valmistellut yhdessä johtoryhmien kanssa sektorinsa talousohjelmat vuosille 2008–2010. Nuorisotoimen osalta toimenpiteet liittyvät palveluiden päällekkäisyyksien tarkasteluun, tilojen yhteiskäyttöön (opetus-, sosiaali- ja kulttuuritoimi), vakituiseen perushenkilöstöön sekä avustusjärjestelmän kehittämiseen.

Nuorisotoimen omat kehittämishankkeet, joilla kehitetään sekä organisaatiota että toimintaa, on käynnistetty v.2008.

Valtioneuvosto hyväksyi 12/2007 ensimmäisen valtakunnallisen lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman vuosille 2007 – 2011. Kehittämisohjelma sisältää valtakunnalliset lapsi- ja nuorisopoliittiset tavoitteet sekä läänien ja kuntien vastaavan ohjelmatyön suuntaviivat, jotka liittyvät mm. koulutukseen, työllisyyteen, terveyteen, aktiiviseen kansalaisuuteen ja sosiaaliseen vahvistamiseen sekä muihin lapsia ja nuoria koskeviin ajankohtaisiin asioihin.

Vanhasen II hallituksen lapsi-, nuoris- ja perhepoliittista kehittämisohjelmaa toteutetaan paikallistasolla. Ohjelma kiinnittää huomiota mm. seuraaviin seikkoihin: koulupudokkuuden vähentäminen erityisesti nivelvaiheet huomioimalla, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan kehittäminen tavoitteena alueellinen ja sukupuolten välinen tasa-arvo ja saavutettavuus, nuorten työpajatoiminnan lisääminen. Lisäksi ohjelmassa nostetaan varhainen puuttuminen ja ehkäisevä työ hallituksen painopisteeksi.

Uusi lastensuojelulaki (417/2007) astui voimaan 1.1.2008 alkaen. Lain tavoitteena on aiempaa varhaisempi ongelmien havaitseminen ja niihin puuttuminen sekä tuen ja palveluiden oikea-aikaisuus. Laki korostaa myös ennaltaehkäisevää toimintaa. Laki kytkeytyy nuorisotyöhön kiinteämmin kuin aikaisempi laki.

TAVOITTEET

Tuloskorteille sijoittuvat hallintokunnan kriittiset menestystekijät vuosille 2009–2011:

| ASIAKKUUDEN HALLINTA JA PALVELUKYKY | | | | | | |
|--|------------|------|---------|---------|---------|------------|
| Nuorten elämänhallinnan ja osallistumisen vahvistaminen monipuolisella toiminnalla | | | | | | |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | |
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Kokonaisasiakasmäärä/ Nuorisotoimen eri palvelui- ta ja palvelumuotoja käyttä- neiden määrä | | | 457.047 | 423.582 | 405.000 | 397.576 |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |
| Nuorisosiainkeskuksessa toteutettiin annettuja talouden tasapainottamiseen liittyviä ohjeita mm. henkilöstön palkkauksessa. Henkilötyövuodet saatiin vähenemään -14,8:lla. Nuorisosiainkeskuksen järjestämää toimintaa supistettiin reilusti. Ero kokonaisasiakasmäärän tavoitteen ja toteuman välillä jäi kuitenkin vähäiseksi. | | | | | | |

| TALOUS | | | | | | | |
|---|---|---------------------|---------------------|-----------|--------------------------|---------------------|-----------|
| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | |
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama |
| Nuorisolautakunta | | | | | | | |
| 1 54 | T | 1.270.258 | 1.333.650 | -24.000 | 1.309.650 | 1.423.492 | + 113.842 |
| | M | 9.741.110 | 10.221.226 | -101.165 | 10.120.061 | 9.644.569 | + 475.492 |
| | N | - 8.470.852 | - 8.887.576 | 77.165 | - 8.810.411 | -8.221.077 | + 589.334 |
| Investoinnit | | | | | | | |
| 2 54 | M | 34.906 | 185.000 | 0 | 185.000 | 152.583 | + 32.417 |
| | T | 11.613 | 72.500 | 0 | 72.500 | 68.387 | - 4.113 |
| | N | - 23.293 | - 112.500 | 0 | -112.500 | - 84.196 | + 28.304 |
| Virastopäällikön kuvaus talouden toteutumisesta: | | | | | | | |
| Nuorisotoimen menomäärärahoista säästyivät 475.492 euroa. Säästöt koostuvat pääasiassa henkilöstömenoista (poikkeama 484.518,05 €), johon vaikuttivat tiukka rekrytointilinja (ei sijaisia, ei tuntityöntekijöitä), ennakkoon varauduttua pienempi lomapalkkavelka ja henkilöstökorvaukset (palautusta 114.000 €). Myös palvelujen ostot alittivat budjetoidun (poikkeama 309.162,62 €, josta hankkeiden osuus 212.696,97€). | | | | | | | |
| Toimintatuotot ylittyivät 113.832 eurolla; myyntituotot, tuet ja avustukset sekä muut toimintatuotot toteutuivat ylijäämäisesti. Toisaalta maksu- ja vuokratuotot alittuivat. Nettopoikkeama on näin ollen runsaat 113.800 €. | | | | | | | |
| Nuorisotoimen nettoluku alittui kaikkiaan 589.324 euroa. | | | | | | | |
| Investoinnit: | | | | | | | |
| Seikkailupuiston Helmi-teltiltä oli suunniteltu uudistettavan vuonna 2009. Kilpailutusprosessi kesti kuitenkin niin kauan, että suunnitelma ei ehtinyt toteutua. Teltiltä varten varatut investointimäärärahat (34.000 €) säästettiin. Nuorisolautakunta päätti 28.1.2010 § 7 esittää kaupunginhallitukselle, että nuorisosiainkeskukselle myönnetään lisämäärärahaa investointeihin vuonna 2010 ohjelmaltta Helmen hankintahinta 34.000 €. | | | | | | | |

| | | | | | | |
|--|-------------------|-------------|-------------|-------------|----------------|-------------------|
| Kustannusten hallinta | | | | | | |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | |
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Nuorisotoimen brutto-kustannukset/nuori | | 144,46 € | 136,91 € | 148,08 € | | 153,9 € |
| Vuokrat/nuori | | 19,54 € | 19,94 € | 26,06 € | | 28,8 € |
| Henkilöstömenot + ostopalvelut/nuori | | 97,56 € | 95,61 € | 100,29 € | | 98,3 € |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |

Kv: *Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.*

| TALOUSOHJELMA | | | | | | | |
|---|---|---------------------------------|----------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin | | | | | | | |
| Nuoriso-lautakunta | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Palveluverkko | Virtuaalinen nuorisotila ja muut sähköisesti toteutetut palvelut. (huom. Virtuaalinen nuorisotila tavoittaa nuoria, jotka viettävät suuren osan vapaa-ajasta internetissä. Työmuoto tarjoaa mahdollisuuden ennaltaehkäisevään työhön myös näiden nuorten osalta.) | - 15 | -2 | | | | |
| 2. Toimitilat | Toimintatiloja nuorille (kaupungin/ hallintokunnan/seurakunnan/järjestön, muun tahon)joka lähiössä (lähipalvelu) (huom. Nuorilla on turvallinen paikka vapaa-ajanviettoon lähellä kotia sekä aikuisen läsnäolo. Säästö edellyttää, että Nuorten-Turkupiste siirtyy Vimmaan v.2009 ja Ilpoisten ja Varissuon nuorisotilat siirtyvät lähikirjaston yhteyteen v.2010.) | 10 | * | | | - 42 | * |
| 3. Henkilöstö | Vakiintuneessa toiminnassa vakituinen perushenkilöstö (huom. Henkilökunta voi ja jaksaa paremmin vakinaisessa työsuhteessa. Nuorisotoimen ei tarvitse palkata yhtä paljon määräaikaista henkilökuntaa kesäksi kuin ennen.) | - 20 | -20 | | | | |
| | Määräaikaisia ja tuntipalkkaisia vain avustavissa tehtävissä ja yksittäisten tilaisuuksien ja tapahtumien toteuttamisessa sekä kurssi- ja harrastustoiminnassa (huom. Säännöllinen, vakiintunut toiminta järjestetään oman, vakinaisen henkilökunnan toimesta. Määräaikaisin työsuhtein järjestetään ainoastaan lyhytkestoiset, vaihtuvat palvelut.) | 20 | 20 | - 12,5 | -12,5 | | |
| 4. Tuotantotavat | Nuorisotyötä tuotetaan laajassa ja toimivassa yhteistyössä, joissa rooli ja tehtävät ovat selkeät. (huom. Nuorisolain § 7 sisällyksen toteuttamisesta vastataan yhdessä muiden hallintokuntien ja palveluntuottajien kanssa.) | 7 | ** | | | | |

Virastopäällikön yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:**1. Palveluverkko:**

Virtuaalinen nuorisotila Netari toimi 270 tuntia vuonna 2009. Netarin kulut olivat 2.100 €

2. Toimitilat:

* Nuorten Turku-tiedotuspiste siirtyi Vimmaan vuoden 2009 alusta. Nuorisotoimi maksoi kuitenkin vuokraa koko vuoden pääkirjastossa aiemmin käytössä olleista tiloista. Nuorisolautakunta päätti 17.12.2009 § 151 esittää kaupunginvaltuustolle, että nuorisotoimen vuodelle 2010 myönnetyistä käyttötalousosan 1 54 määrärahoista siirretään 17.508 euroa kulttuuritoimelle (huomioitu kulttuuritoimen Amiraalistonkadun vuokriin sisältyneenä maksama työpajojen koulutustilan tilavuokra).

Ilpoisten nuorisotalon (n. 100 m²) toiminta siirtyy Ilpoisten kirjaston yhteyteen (tilaksi n. 170 m²).

Lausteen nuorisotalosta luovutaan ja toiminta siirtyy Lausteen koulun tiloihin v. 2011 alusta..

Jyrkkälän nuorisotalosta (nyk. monitoimitalo) osa on kirjaston käytössä.

3. Henkilöstö:

Määräaikaisia työntekijöitä palkattiin pienin mahdollinen määrä. Kesätoiminnot toteutettiin oman vakinaisen henkilöstön voimin. Ostopalveluina toteutettiin osa Seikkailupuiston kesäajan esityksistä yms. Ostopalveluiden määrässä supistettiin kuitenkin 12.000 e vuoden 2008 kesään verrattuna. Seikkailupuiston henkilöstömenoissa säästettiin n. 33.000 €.

Kaupunginhallituksen hallintojaosto hyväksyi 7.4.2009 § 124 kymmenen ohjaajan toimen perustamisen aamu- ja iltapäivätoimintaan. Ehtoina oli, että perustettaviin toimiin otettaisiin määräaikaisesti palkattuja ohjaajia, ja että täyttäminen tulisi tapahtua mahdollisen, nuorisosiainkeskukselle asetettavan työvoiman käytön tavoitetason, talousarvion sekä kaupunginhallituksen, sen hallintojaoston sekä kaupunginjohtajan virastoille ja laitoksille antamien muiden ohjeiden puitteissa. Määräaikaisina ohjaajat palkattiin aikaisemmin 10 kuukaudeksi. Kahden kuukauden lisäpalkka vuodessa sivukuluineen on n. 40.000 €/v. Koska ohjaajat voivat olla kesällä työssä Seikkailupuistossa, väheni kesätyöntekijöiden tarve noin puolella. Vakinaistamisen nettokustannusvaikutus oli siten n. 20.000 €/v. Ohjaajat vakinaistettiin 1.1.2010 alkaen.

Nuorisotoimen suhteellinen osuus henkilötyövuosien vähentämisessä oli erittäin suuri koko kaupungin tasolla; vähennystä -14,8 htv, koko kaupunki -26,9 htv.

4. Tuotantotavat:

** Palvelutuotantoa lisättiin tuottamalla palveluja yhdessä muiden hallintokuntien kanssa; taideopetusta yhdessä kulttuuritoimen kanssa ja vuoden 2010 alusta Ohjaamon palvelupisteeseen toinen työntekijä sekä hankerahoituksella että opetustoimen, ammatti-instituutin ja nuorisotoimen yhdessä kustantamana. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa suurin osa toiminnasta on kumppaneiden tuottamaa. Nuorisotoimella oli lisäksi yhdeksän työntekijää, joiden palkkakustannuksiin saatiin 100 %: ulkopuolinen rahoitus.

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|-----------------------------|-------------------------------|-----------------------------|
| Työvoima | 163,3 | | 145,1 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 0 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuunottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosen lukumäärä.

| | | |
|------------|--|----------------------|
| Kv: | <i>toimintakulut</i> | – 152 euroa |
| | <i>toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö</i> | – 7.424 euroa |
| | <i>sisältää talouspalvelukeskuksen palveluveloituksen muutoksen</i> | |

Virastopäällikön yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

Kaupunginvaltuuston päätöslauselmat ovat toteutuneet.

Virastopäällikön yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Eri palveluiden saavuttamissa kokonaisasiakasmäärissä ei tapahtunut suuria, odottamattomia yllätyksiä. Toteuma oli kokonaisuutena päinvastoin hivenen odotettua parempi.

KULTTUURILAUTAKUNTA

| | |
|--------------------------------------|-------------------------------|
| Tilivelvollinen viranhaltija: | Kulttuurijohtaja Minna Sartes |
|--------------------------------------|-------------------------------|

STRATEGINEN KEHYS

| | |
|-------------------------|---|
| Toiminta-ajatus: | Kulttuuritoimi edistää kaupunkilaisten hyvinvointia ja elämänhallintaa tuottamalla kulttuuripalveluja ja tukemalla muiden tuotantoja. Lähtökohtana ovat asukkaiden tarpeet ja toiveet. Tavoitteena on saavuttaa kaupunkilaiset kattavasti kaikilla kulttuurin osa-alueilla. Kulttuuripalvelut ovat kaupungin vetovoimatekijä ja ne luovat toimintaedellytyksiä elinkeinoelämälle. Kulttuuritoimi edistää monikulttuurisuutta. Kulttuuri elää kaupungin eri areenoilla ja kulttuuritoimi tukee monimuotoisuutta sekä koko kulttuurikentän jatkuvaa uudistumista. Kulttuuritoimen vahvuuksia ovat paikallisuus, kansainvälisyys ja kaksikielisyys sekä korkeatasoinen osaaminen ja sitoutunut henkilöstö. |
| Visio: | Turku tunnetaan kulttuurin edelläkävijänä Suomessa ja maailmalla. Vuonna 2015 Turku on luovasti ristiriitainen ja monisärmäinen menneen ja tulevan näyttämö, jolla on erinomaiset toimintaedellytykset. |

| |
|--|
| Turku-strategian keskeiset haasteet hallintokunnalle: |
| Strateginen painopiste: Hyvinvointia ja elämänlaatua |
| Strateginen painopiste: Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä |
| Strateginen painopiste: Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä |

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

| |
|--|
| Tärkeimmät lainsäädännön, kansallisten kehittämissuunnitelmien ja toimintaympäristön muutokset ja niiden vaikutukset: |
| |

TAVOITTEET

Tuloskorteille sijoittuvat hallintokunnan kriittiset menestystekijät vuosille 2009–2011:

| YHTEISKUNNALLISET VAIKUTUKSET | | | | | | | |
|---|------------|------|------|------|---------|------------------------------|--|
| Kulttuuri edistää hyvinvointia | | | | | | | |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | | | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | | |
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Aktiivisten kulttuuritilaisuuksissa kävijöiden määrä kasvaa | | | | | | | |
| Aktiivisten kävijöiden osuus kaikista vastaajista (Efektia kysely) | - | 67,5 | 68,7 | | 68,1 % | Kyselyä ei ole tehty v. 2009 | |
| Aktiivisten kulttuuriharrastajien määrä kasvaa | | | | | | | |
| Vastaajat, jotka harrastavat itse vähintään yhtä kulttuurialaa (Efektia kysely) | - | 71 % | 70 % | | 71,6 % | Kyselyä ei ole tehty v. 2009 | |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |
| Vuonna 2009 neuvoteltiin EFECO-kyselyn vaihtamisesta ATH-kyselyyn, mutta sitä ei ehditty toteuttaa v. 2009. | | | | | | | |

| ASIAKKUUDEN HALLINTA JA PALVELUKYKY | | | | | | | |
|--|-------------|------------|-----------|---|--|--|--|
| Kulttuuri saavuttaa lapset, nuoret ja perheet | | | | | | | |
| Asiakskuntaa monipuolistetaan ja kasvatetaan | | | | | | | |
| Asiakastyytyväisyys lisääntyy | | | | | | | |
| Kulttuuripalvelujen tarjonta on kattavaa | | | | | | | |
| Kulttuuriyrittäjiä ja –ammattilaisia tuetaan | | | | | | | |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | | | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | | |
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Lasten ja nuorten osallistuminen ja sosiaaliset verkostot 7-29-vuotiaiden kuulumisen järjestöihin ja harrastusporukoihin (Efektia kysely) kasvaa | --- | 65 % | 62,8 % | | 64 % | Kyselyä ei ole tehty v. 2009 | |
| Lapsille tuotetaan kulttuuritapahtumia laajasti ja monipuolisesti (RVS 58a) | | | | | | | |
| Lasten tapahtumat, esitykset ja kurssit yhteensä | 2.348 | 3.819 | 4.226 | 3.784 | 3.618 | 3.417 | |
| Lasten tapahtumissa kävijöiden määrä yhteensä | 65.700 | 163.613 | 106.727 | 98.348 | 86.340 | 94.581 | |
| Kulttuuripolun tunnettavuuden lisääminen ja toiminnan kehittäminen (RVS 58b) | | | | Tulosten arviointia ja toiminnan kehittämistä tapahtunut | Tulosten arviointia ja kehittämistä tapahtuu | Tulosten arviointia ja kehittämistä on tapahtunut | |
| Turkulaisten käyttöön kulttuurikortti | | | | Kortti on aktiivisessa käytössä ja sitä kehitetään | Kortti aktiivisessa käytössä ja sitä kehitetään | Kortti on aktiivisessa käytössä ja sitä kehitetään | |
| Uusien asiakasryhmien hankkiminen (RVS 82b) Pyritään saamaan merkittävästi uusia asiakkaita yhteistyössä muiden hallintokuntien ja elinkeinoelämän kanssa | | | | Tuotekehitystä on tehty ja markkinoinnin uudistaminen käynnissä | Tuotekehittely asiakasryhmien tarpeisiin ja markkinointi | Tapahtunut | |
| Asiakaspalautteen kerääminen, tulosten seuranta ja toiminnan parantaminen | | | | Asiakaspalautetta kerätään ja seurantaan parannetaan kaikissa laitoksissa | Käytössä kaikissa laitoksissa | Otettu käyttöön osana uutta ohjelmaa työtä | |
| Kulttuurilaitosten kävijämäärät kasvavat | | | | | | | |
| Kirjastojen kävijämäärä | 1,900 milj. | 1,56 milj. | 1,8 milj. | 1,82 milj. | 1,7 milj. | 1.678.968 | |
| Kulttuurilaitosten yhteensä laskettu kävijämäärä (muiden kuin kirjastojen) | 646.000 | 648.767 | 596.514 | 574.412 | 625.418 | 562.558 | |
| Omat tuotannot luovat kaupungin kulttuurituotannon ja –palveluiden perustan | | | | | | | |
| Näyttelyiden, tapahtumien, esitysten ym. määrä yhteensä | 1.246 | 1.104 | 1.256 | 1.487 | 1.153 | 1.382 | |

| Avustuksensaajien tuotannot täydentävät kaupungin kulttuuritarjontaa (RVS 61a) | | | | | | | |
|---|--|--|--|---|--|-------------------------------------|--|
| Sopimuskäytännön kehittäminen | | | | Sopimusten sisältöä seurattu ja käytäntöjä kehitetty. | Sopimusten sisällön ja seurannan kehittäminen | Kehitetty osana sopimusohjausta | |
| Uudet kokeilevat tuotannot ja kulttuurin lajit, euroa ja kpl | | | | Sisällöllinen riskisijoitus per taiteenala toteutunut | Vähintään yksi taiteellinen "riskisijoitus" per taiteenala | Toteutunut | |
| Kulttuuritoimi valmistelee eri alojen taiteilijoiden työskentelytiloja koskevan ratkaisuehdotuksen yhdessä tilalaitoksen kanssa (RVS 82a) | | | | Kulttuuritoimi on tehnyt voitavansa | Työskentelytilojen parantamista toteutetaan | Kulttuuritoimi on tehnyt voitavansa | |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |
| Lasten tapahtumia pystyttiin järjestämään tavoitteita vähemmän, pääosin toiminnan supistuksista johtuen. Kävijätavoitteet kuitenkin ylitettiin. Kulttuurilaitosten kävijämäärätavoitteet jäivät saavuttamatta muiden kuin kaupunginorkesterin osalta. Vuoden aikana tehdyt toiminnan supistukset, lomautukset/talkoovapaat sekä mm. museokeskuksen ongelmat näyttelyiden suhteen veivät kokonaiskävijämäärän laskuun. Kirjaston kävijämäärän väheneminen selittyy osin lomautuksista. | | | | | | | |

| TALOUS | | | | | | | | | |
|--|------------|------------------|------------------|-----------|-----------------------|------------------|-----------|--|--|
| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | | | |
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama | | |
| Kulttuurilautakunta | | | | | | | | | |
| 1 56 | T | 5.631.226 | 5.299.999 | 0 | 5.299.999 | 5.327.745 | + 27.746 | | |
| | M | 34.967.183 | 35.935.216 | -634.099 | 35.301.117 | 35.414.252 | - 113.135 | | |
| | N | - 29.335.957 | - 30.635.217 | 634.099 | -30.001.118 | -30.086.506 | - 85.388 | | |
| Investoinnit | | | | | | | | | |
| 2 56 | M | 1.042.321 | 400.000 | 0 | 400.000 | 383.192 | + 16.808 | | |
| | T | 103.550 | 0 | 0 | 0 | 2.000 | + 2.000 | | |
| | N | - 938.771 | - 400.000 | 0 | -400.000 | -381.192 | + 18.808 | | |
| Virastopäällikön kuvaus talouden toteutumisesta: | | | | | | | | | |
| Kulttuuriasiakkeskuksen vuoden 2009 toimintakate oli -85.000 euroa budjetoitua huonompi. Budjetin ylitys on 0,28 % koko toimintakatteesta. Tulotavoitteet saavutettiin, mutta menot ylittyivät n. 113.000 eurolla. Lomapalkkavelan muutos oli n. 100.000 euroa budjetoitua suurempi, joka vei käyttötalouden alijäämäiseksi. | | | | | | | | | |
| Vahvistetaan talouden perustaa | | | | | | | | | |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | | | | | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | | | | |
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | | | |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | | | |
| Kulttuuritoimen nettokustannukset/asukas | 141,5 | 141,0 | 152,1 | 167,1 | 168,0 | 171,2 | | | |
| Orkesterin ja konserttisalin nettomenot/kuulija | 75,3 | 102,5 | 100,7 | 86,6 | 102,7 | 90,5 | | | |

| | | | | | | | |
|---|-------|-------|-------|-------|-------|-------|--|
| Orkesterin ja konserttialin nettomenot/asukas | 29,6 | 27,3 | 24,3 | 25,2 | 26,3 | 26,5 | |
| Teatterin nettomenot/katsoja | 87,2 | 62,6 | 80,1 | 106,3 | 68,3 | 74,1 | |
| Teatterin nettomenot/asukas | 31,8 | 30,3 | 30,5 | 29,4 | 27,3 | 29,1 | |
| Kirjaston nettomenot/kävijä | 4,0 | 5,0 | 4,5 | 5,2 | 5,9 | 5,9 | |
| Kirjaston nettomenot/asukas | 40,7 | 45,1 | 50,0 | 54,3 | 57,0 | 56,4 | |
| Museokeskuksen nettomenot/kävijä | 13,1 | 12,3 | 12,5 | 11,7 | 12,6 | 14,4 | |
| Museokeskuksen nettomenot/asukas | 38,1 | 36,2 | 34,8 | 33,7 | 36,5 | 36,1 | |
| Henkilöstömenot + ostopalvelut/asukas | 136,4 | 136,3 | 135,5 | 138,8 | 136,5 | 138,2 | |
| Sis. vuokrat/asukas | | 25,6 | 29,0 | 34,4 | 36,0 | 35,9 | |

Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Kulttuuriasiainkeskuksen nettokustannuksia/asukas –tavoite oli asetettu leikatun talousarvion mukaisesti. Laskennassa ei huomioitu kulttuuriasiainkeskukselle kh:sta siirrettyjä avustuserärahajoja, yhteensä 386.000 euroa. Teatterin saavuttamatta jääneet tavoitteet selittyvät talousarvion ylityksellä. Museokeskuksen kävijämäärät tippuivat olennaisesti suunnitellusta. Orkesterin osalta tulos selittyi talousarvion hienoisesta ylityksestä.

OSAAMINEN, UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY

Lisätään tuottavuutta osaamisen kautta

Luodaan aktiivisia kansainvälisiä yhteyksiä

Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista:

Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan:

| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|---|------------|------|------|--|---|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Lisätään valmiuksia hankkia rahoitusta ja suunnitella toimintaa kustannustehokkaasti | | | | Koulutusta toteutunut | Valmiudet ovat kasvaneet ja toimintamahdollisuudet parantuneet | Toteutunut |
| Aktiivinen yhteistyö Itämeren kaupunkien (UBC), Eurocities-kaupunkien ja ystävyyskaupunkien kanssa sekä toimialakohtaiset kontaktit | | | | Kontaktien toiminnallista verkkoa on rakennettu. | Aktiivinen yhteistyöverkosto toimii ja tuo lisäarvoa kulttuuritautaan | Toteutunut |

Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

| PROSESSIT JA RAKENTEET | | | | | | | |
|--|------------|------|------|---|---|--|--|
| Kehitetään kulttuuritoimen toimintaa ja prosesseja | | | | | | | |
| Lisätään yhteistyötä kulttuuritoimen sisällä ja vapaan kentän kanssa | | | | | | | |
| Taataan virikkeellinen, viihtyisä ja monimuotoinen kaupunkiympäristö | | | | | | | |
| Toimitaan aktiivisesti maakunnallisissa ja valtakunnallisissa hankkeissa | | | | | | | |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | | | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | | |
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoitteet | Toteutunut | |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Kehitetään uusia tuotannon mittareita | | | | Toteutuu osana sopimusohjausjärjestelmää | Mittarit kokeilussa ja osana tuotteistusta ja sopimusohjausta | Toteutunut osana sopimusohjausta | |
| Eri kulttuurialojen neuvottelukuntia perustetaan (RVS 83 ja 61b) | | | | Toteutuu osana sopimusohjausjärjestelmää | Neuvottelukunnat toimivat | Neuvottelukunnat toiminnassa | |
| Kulttuuriympäristön hyvä hoito | | | | Kyselyä ei tehty vuonna 2008 | Hoidon vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan | Hoidon vaikuttavuutta seurattu ja arvioitu | |
| Omien laitosten maakunnallisen roolin kehittämisen vastavuoroisuuden periaatteesta lähtien | | | | Maakunnallista roolia on kehitetty erityisesti kirjaston ja Maakuntamuseon osalta ja ne ovat molemmat toteuttaneet ainakin yhden projektin kumpikin | Maakunnallista roolia kehitetään | Maakunnallista roolia kehitetty | |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |

Kv: Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.

| TALOUSOHJELMA | | | | | | | |
|---|--|---------------------------------|----------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin | | | | | | | |
| | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Palveluverkko | Museofuusio ja Kulttuurikeskuksen uudelleenorganisointi (huom. Toiminnan tehostamisella lisätuloja ja yhteisten resurssien tehokkaammalla hyödyntämisellä tehostettua tuotantoa) | + 5 | +5 | | | | |
| | Koululaisorkesteritoiminnan ja soitinopetuksen järjestämisen selvittäminen tasarvoisten maksuperusteiden ja kustannustehokkuuden näkökulmasta (huom. Yhtenäistettävät maksuperusteet tuovat lisätuloa. Toteutuu kulttuuritoimessa, mikäli toiminta siirretään opetustoimesta kulttuuritoimeen. Palvelun ulkoistaminen on selvityksen alla. Ulkoistamisen myötä säästytävät henkilöresurssit (n. 1 htv) kohdennetaan muuhun palvelutuotantoon.) | + 10 | - | | | | |
| 2. Toimitilat | Vakiintuneiden kulttuurilaitosten tilojen käytön tehostaminen myyntitoiminnan keskittämisellä ja -osaamiseen panostamalla. (huom. Tulorahoituksen lisääntyminen kulujen pysyessä samalla tasolla.) | + 10 | +10 | | | | |

| | | | | | | | |
|------------------|--|------|-----|--|--|--|--|
| 3. Henkilöstö | Taidetuotannon taiteellisen ja taloudellisen riskin minimointi ohjelmiston monipuolisuudella ja kattavuudella (huom. Taidetuotannoissa säilyy aina riski yleisön suosion osalta ja se vaikuttaa suoraan tuloihin.) | + 10 | +10 | | | | |
| 4. Tuotantotavat | | | | | | | |

HUOM: Kyseessä olevat toimenpiteet tähtäävät toiminnan tehostamisella saavutettaviin lisätuloihin tai resurssien uudelleenallokoinnilla saavutettavaan tuottavuuden lisääntymiseen. Suuria säästöjä ei ole saavutettavissa ilman palvelutuotannon olennaisia leikkauksia. Kyse on toiminnan uudelleen organisoimisesta ja järjeistämisestä niin, että mahdollisimman pienellä lisäkasvulla turvataan nykyinen palvelutaso. Palveluiden leikkaamista suunniteltaessa pitää tehdä erilliset päätökset, ja silloinkin säästöt ovat varsin pieniä tai jopa negatiivisia, koska kulttuuritoimelle jäävät kuitenkin rakennukset ja henkilöstö, mikäli ei niistäkin päätetä luopua. Henkilöstömäärä ei toiminnan luonteen vuoksi kehity lineaarisesti, vaan vaihtelee tuotannoista (teatteri, orkesteri) ja projekteista (museo, kirjasto) riippuen.

Virastopäällikön yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

Tavoitteet saavutettu, talousohjelma vain murto-osa vuoden 2009 säästötavoitteesta, kun määrärahoja yhteensä leikattiin n. miljoona euroa.

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 550,1 | | 550,1 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 7 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuunottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosten lukumäärä.

| | | | | |
|-----------------|---|--------------------------|------------------|------------------|
| Kv: | toimintakulut | - 1.296.802 euroa | | |
| | toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö | - 28.260 euroa | | |
| | toimintakulut; siirto käyttöomaisuusinvestoinneista Turun linnan juhlatilojen pöytäliinat ja astiaston täydentäminen sisältää pankkipalvelumaksujen keskittämisen muutoksen sisältää lisämäärärahan pääkirjaston vanhan osan käyttöönottoa varten sisältää lisämäärärahan käytettäväksi kulttuuritoimen 2011-hankkeiden omahoitukseen sisältää Martin ja Mikaelin lähikirjastojen sulkemisen | + 50.000 euroa | | |
| | | | Ts 2010 | Ts 2011 |
| | | | (1.000 €) | (1.000 €) |
| | toimintakulut oppimateriaalikeskuksen siirto opetustoimesta Talouden vastualue ja kulttuuritoimen kanslia yhdessä tulevat tekemään yksityiskohtaisen selvityksen kaupunginteatterin, kaupunginorkesterin ja museokeskuksen siirtymisestä kolmen vuoden talousarvioseurantaan. | +78.477euroa | + 78 | + 78 |
| Kv (Kh): | Talousarvio sisältää valtionosuuden lisäyksen täysimääräisenä. Talousarviokasvu 1,57 milj. €, laskennallisen valtionosuuden kasvu 1,4 milj. €. | | | |
| | toimintakulut Kokeillaan puoli vuotta Wäinö Aaltosen museon, | + 170.000 euroa | | |

Apteekkimuseon, Biologisen museon, Käsityöläismuseon ja Kuralan kylämäen maksuttomuutta (kulttuurilautakunta).

Virastopäällikön yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

Valtuusto päätti peruuttaa Turun linnan juhlatilojen pöytäliinojen hankintamäärärahan ja museoiden maksuttomuuden määrärahan. 2011-lisämääräraha kohdennettu 2011-hankkeisiin, oppimateriaalikeskus on siirtynyt kulttuuritoimeen, selvitys kolmen vuoden talousseurannasta on tehty ja myös lautakunta on tehnyt asiasta esityksen Kh:lle. Lisätalousarvion myötä (kv. 30.3.2009) kulttuuriasiainkeskuksen käyttötaloudesta leikattiin 1.062.474 euroa.

Virastopäällikön yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Toiminnalliset tavoitteet ovat osin kärsineet talouden leikkauksista, mutta pääasiassa leikatut tavoitteet saavutettiin.

MYLLYKOTI OY

Toimitusjohtaja Marja-Liisa Pakkala

Turku-strategian painopistealueet**Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä**

Myllykoti Oy:llä on sen toimintaedellytykset ja toiminnan kehittämisen varmistava talouden tasapaino sekä vuosittain mahdollisuus toteuttaa tarvittavat uusinta- ja korjausinvestoinnit.

Myllykoti Oy on hyvä työnantaja, jonka rekrytointi on suunnitelmallista ja onnistunutta. Henkilökunnan palkitseminen on kilpailukykyistä muihin vastaaviin toimijoihin verrattuna. Henkilöstö on ammattitaitoista, ja sen määrä on riittävä. Henkilöstörakenne sekä työnjako ovat toiminnan kannalta tarkoituksenmukaiset.





Hyvinvointia ja elämänlaatua




Myllykodin toiminnan tavoitteena on asukkaan hyvä olo. Jokaisen asukkaan hoito suunnitellaan ja toteutetaan hänen tarpeistaan ja voimavaroistaan lähtien.

Myllykodin rakennus ja sen ympäristö ovat kaikkien käyttäjien kannalta toimivia, turvallisia ja miellyttäviä käyttää. Käynti kaikkiin tiloihin on helppoa ja esteetöntä.

Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä

Henkilökunnan osaamista, resursseja ja luovuutta kehitetään sekä hyödynnetään suunnitelmallisesti ja kokonaisvaltaisesti. Myllykodin työntekijät voivat vaikuttaa työhönsä ja sen kehittämiseen, valta ja vastuu kulkevat käsi kädessä. Tiedonkulku on avointa. Esimiestyössä noudatetaan hyviä johtamiskäytäntöjä.

| TOIMINNALLISET TAVOITTEET | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
|---|------------|------|------|------|---------|---------------------|---|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Arviointikriteerit | | | | | | | |
| Käyttöaste (%) | 98,1 | 98,3 | 98,5 | 98,5 | >=97 | 98,1 |  |
| Asiakastyytyväisyys (4 – 10) | 8,4 | 8,5 | 8,5 | | hyvä | hyvä |  |
| Omaistyytyväisyys (4 – 10) | 8,2 | 8,6 | 8,7 | | hyvä | kysely vasta 2/2010 | |
| Henkilöstön koulutus (pv/hlö) | | | | 3,2 | > 3 | 3 |  |
| Hoitohenkilökunnan määrä / asukas | | | | 0,4 | 0,5 | 0,5 |  |
| - tehostettu palveluasuminen | | | | 0,7 | 0,7 | 0,7 | |
| - pitkäaikaissairaanhoido | | | | | | | |
| Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |

| TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
|---|------------|-------|-------|-------|---------|------------|---|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Arviointikriteerit | | | | | | | |
| Liikevaihto (1.000 €) | 3.391 | 3.759 | 3.924 | 4.358 | 4.626 | 4.266 |  |
| Liikevoitto (1.000 €) | 22 | 168 | - 33 | -397 | > 85 | 94 |  |
| Tilikauden tulos (1.000 €) | -22 | 85 | - 37 | -477 | > 20 | 35 |  |

| | | | | | | | |
|---|------|------|-----|-------|-------|-------|--|
| Kaupungin avustukset (1.000 €) | 0 | 0 | | 0 | 0 | 0 | |
| Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI | 0,8 | 7,0 | | -19,4 | > 4 % | 5,7 % | |
| Oman pääoman tuotto %, ROE | neg | 5,2 | | -31,8 | > 5 % | 5,6 % | |
| Osinkotuotto kaupungille, (1.000€) | 0 | 0 | | 0 | 0 | 0 | |
| Nettoinvestoinnit (1.000 €) | 12 | 16 | 240 | 27 | 100 | 128 | |
| Gearing (nettovelkaantumisaste) % | 63,9 | 50,8 | | 42 | < 40 | 34 | |
| Investointien tulorahoitus % | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | 92 | |
| Yhteenveto | | | | | | | |
| Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Myllykoti Oy:n toiminnalliset tavoitteet toteutuivat vuonna 2009 suunnitellun mukaisesti.

FORUM MARINUM SÄÄTIÖ

Toimitusjohtaja Jaakko Tikka

TURKU-STRATEGIAN PAINOPISTEALUEET**Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä**

Säätiö ylläpitää ja kehittää Merikeskus Forum Marinumia, joka on monipuolinen merellisen toiminnan keskus ja toimii valtakunnallisena merenkulun erikoismuseona ja Suomen laivastomuseona. Forum Marinumin toiminta täyttää uuden museolain vaatimukset. Suomen Merimuseon pysyvä näyttely on suunniteltu rakennettavaksi yhteistoimin Forum Marinumin kanssa Kruununmakasiiniin vinttiin v. 2009–2010.

Hyvinvointia ja elämänlaatua

Forum Marinumista kehitetään korkeatasoinen ja kansainvälisesti huomionarvoinen merimuseo. Pysyvää näyttelyä täydennetään ja uusitaan joustavasti. Näyttelyjen informatiivisuutta korostetaan.

Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä

Tutkimustoimintaa kehitetään yhdessä Turun korkeakoulujen kanssa. Veneenrakentamis- ja korjaustoiminta harjoitetaan yhteistoiminnassa eri yhdistysten ja alan oppilaitosten kanssa. Kansainväliset kontaktit, vierailut, näyttely-yhteistyö, julkaisujen vaihto yms. auttavat kehittämään merikeskusta ja lisäävät sen tunnettavuutta.

| TOIMINNALLISET TAVOITTEET | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|--|------------|--------|-----------|--------|---------|-----------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Arviointikriteerit | | | | | | |
| Kävijämäärä / vuosi | 56 200 | 50 900 | 59 260 | 88 722 | 68 000 | 119 511 |
| Oman tuoton osuus käyttötaloudesta/vuosi % | 29 | 27 | 28,5 | 27,4 | 34 | 29 |
| Henkilöstömäärä 31.12. | 15 | 16 | 16 | 17 | 17 | 17 |
| Näyttelyjen määrä/vuosi | 3 | 5 | 5 | 4 | 4 | 4 |
| Esteetön asiakkuus | | | aloitettu | valmis | | |
| Suurnäyttely Suomen Joutsenella: "Kansallisaarteemme viisi elämää" | | | | | avataan | avattu 1.5.2009 |

Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Oman tuoton osuus käyttötaloudesta jäi alle tavoitteen, koska saatujen avustusten osuus budjetissa kasvoi ennakoitua suuremmaksi. Näitä avustuksia olivat OPM:n ja J ja A Erkon avustus museoalusten kokonaisdokumentointihankkeeseen sekä avustukset näyttelyiden tuottamiseen.

Kävijämäärän huomattava nousu johtui mm. TSR -tapahtuman vaikutuksesta

| TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|---|------------|------|------|------|---------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Arviointikriteerit | | | | | | |
| Liikevaihto (1.000 €) | 511 | 520 | 528 | 684 | 530 | 871 |
| Varsinaisen toiminnan kulujäämä (1.000 €) | -525 | -529 | -576 | -551 | -580 | -504 |
| Tilikauden tulos (1.000 €) | -14,3 | 9,8 | -3 | -12 | 5 | 29 |

| | | | | | | | |
|-----------------------------------|---------|-------|-----|-----|------|-------|--|
| Kaupungin avustukset (1.000 €) | 1 279,3 | 610,5 | 533 | 533 | 570 | 557,7 | |
| Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI | -186 | -176 | | | -161 | | |
| Oman pääoman tuotto %, ROE | | | | | | | |
| Nettoinvestoinnit (1.000 €) | 2414 | 519 | 259 | 334 | 750 | 494 | |
| Gearing (nettovelkaantumisaste) % | 0 | 0 | | | | | |
| Investointien tulorahoitus % | | 0,7 | | 0,5 | 0,5 | 0,5 | |
| Yhteenveto | | | | | | | |

Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Kaupungin käyttötalousavustus ei toteutunut aivan suunnitellusti, koska suurnäyttelyavustus jäi arvioitua pienemmäksi.

Investoinnit eivät toteutuneet suunnitellusti, koska kaupungin osuus siirtyi seuraavalle vuodelle. Investoinnit yht. 493 748 € toteutettiin OPM:n, LVM:n, vankeinhoidon ja yksityisen rahoituksen turvin.

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin ja kävijämäärä ylittyi merkittävästi.

Oman tuoton osuuden kasvu oli edelliseen vuoteen verrattuna 20 %. Tästä huolimatta oman tuoton prosenttiosuus käyttötaloudesta pieneni, koska toimintaa rahoitettiin ulkopuolisilla lisäavustuksilla.

Osaamis- ja elinkeinotoimen tavoitteiden toteutuminen 1.1.- 31.12.2009

Opetustoimen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat kiitettävästi. Opetustoimi kykeni toteuttamaan lomautukset ja talkoovapaaajärjestelyt opetuksen laatua vaarantamatta. Opetustoimen lomautusten ja talkoovapaiden kustannusvaikutus oli yhteensä 783.000€. Opetustoimen taloudellista tilannetta paransi ulkopuolisen rahoituksen saaminen kehittämishankkeisiin. Opetuslautakunnan toimintatulot ylittivät noin 800.000 €, joka kattoi suurimmaksi osaksi 1,1 milj.€ toimintamenojen ylityksen. Opetuslautakunnan voidaan katsoa toimineen muutetun talousarvion puitteissa (nettomenon ylitys 0,27 %).

Opetustoimen keskeiset toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Ryhmäkokoja ei jouduttu kasvattamaan ja opetuksen laatua kuvaavat tavoitteet saavutettiin riittävän hyvin. Määräaikaisen henkilöstön määrää vähennettiin selvästi ja henkilöstön pysyviä palvelusuhteita täytettiin poikkeuksellisen paljon. Pitkään vireillä olleista suurista rakennejärjestelyistä kaupunginvaltuuston teki 14.12.2009 kaksi merkittävää päätöstä; varhaiskasvatus siirretään opetustoimen hallinnon alaisuuteen 1.8.2010 alkaen ja ammatillinen koulutus ja lukiokoulutus yhdistetään saman lautakunnan ja hallintokunnan alaisuuteen 1.1.2011 alkaen. Näiden päätösten toimeenpano on käynnissä.

Kaupunginvaltuusto päätti 15.6.2009 § 134 merkittävistä kouluverkon muutoksista; kolme koulua ja kolme lukiota tullaan lakkauttamaan vuosina 2012- 2013. Samaan aikaan on opetustoimi toimeenpanemassa aiempien vuosien (2005 ja 2007) kouluverkkopäätöksiä. Tästä huolimatta hallintokunnan käytössä olevien tilojen kokonaismäärä nousi ja jäi vuoden 2009 tavoitteesta 1,7 %.

Ammattiopetuslautakunta saavutti hyvin taloudelliset tavoitteensa muutetun talousarvion puitteissa (nettomenon ylitys 0,07 %). Ammattiopetuslautakunnan kustannussäästö lomautuksissa ja talkoovapaissa oli yhteensä 701.000 €. Opetuksen tuloksellisuutta ja tehokkuutta kuvaavat tavoitteet saavutettiin riittävän hyvin. Tästä kertoo Opetusministeriön myöntämä tuloksellisuusraha ja se, että opiskelijakohtaiset kustannukset ovat laskeneet edellisestä vuodesta. Opiskelijamäärä kasvoi 40 uudella aloituspaikalla. Tarve nuorten uusista aloituspaikoista Turun talousalueella olisi tätä selvästi suurempi. Tästä kertoo se, että hakijoiden määrä kasvoi edelleen ja vain 63 % ensisijaisista hakijoista voitiin ottaa opiskelemaan.

Talousohjelman toimenpiteiden kustannusvaikutukset eivät toteutuneet, koska Kaarinan sosiaali- ja terveysalan oppilaitos ja Turun ammatti-instituutin yhdistyminen opetusministeriön suosituksen mukaan ei toteutunut vuonna 2009. Samaan aikaan edettiin kuitenkin valtuuston päätöksen mukaisesti ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhdistämisessä saman lautakunnan ja hallintokunnan alaisuuteen 1.1.2011 alkaen, jonka toimeenpanon valmisteluun Turun ammatti-instituutin johto osallistuu.

Turun Ammattikorkeakoulun toiminta voidaan katsoa järjestetyn valtuuston hyväksymän muutetun talousarvion puitteissa, vaikka talouden tasapainoa ja tehokkuutta kuvaavat tavoitteet eivät mittareiden mukaan toteutuneet. Ammattikorkeakoulun toimintatulot jäivät 1,8 milj.€ budjetoidusta, mutta vastaavasti toimintamenot alittuivat samalla määrällä. Ammattikorkeakoulun kustannus-

säästöt talkoovapaista ja lomautuksista olivat yhteensä 1,1 milj. euroa, mikä ammattikorkeakoulun selvityksen mukaan vaikutti suoraan valmistuneiden määrään. Tutkintojen määrä väheni 27 % ja vaikutti myös siihen, ettei tutkintokohtaisiin kustannustavoitetta saavutettu. Ammattikorkeakoulun opiskelijatytyväisyys ja työnantajien tyytyväisyys ovat pysyneet korkealla tasolla.

Tilikauden tulostavoite ei toteutunut, koska tavoitetta asetettaessa on ollut oletuksena valtionosuuksien kohdentaminen täysimääräisesti (100%) ammattikorkeakoululle ottamatta huomioon investointirahaston perustamista kaupungin panostuksena. Investointirahastoon suunnataan vuosittain laskennallisen valtionosuuden ja ammattikorkeakoululle Turun kaupungin myöntämän sitovan määrärahan erotus. Rahaston käytöstä päättää rahaston sääntöjen mukaan Turun kaupunginhallitus. Rahaston perustamiselle on ollut opetusministeriön suostumus ratkaisuna valtionosuuksista syntyneeseen keskusteluun.

Ulkopuolisen rahoituksen tavoitetta ei aivan saavutettu. Kuitenkin vuoden 2009 aikana ulkoinen rahoitus oli yli 15 % toimintakuluista eli 9,6 milj. euroa, jolla katettiin sekä hanketoimintaa varten palkattujen projektihenkilöiden palkkakuluja että merkittävä määrä vakituisen opetushenkilöstön palkkakuluja. Turun Ammattikorkeakoulun nykyiset mittarit ja niille asetetut tavoitetasot tulee tarkistaa vuodelle 2011, koska ne eivät vastaa ylläpitäjän, eikä ammattikorkeakoulun tarkoituksenmukaisen johtamisen tarpeita.

Turku Science Park -konsernin toimintaan heijastui oleellisesti vallinnut kriisi rahoitusmarkkinoilla, minkä vuoksi ulkoisen rahoituksen määrä omissa hankkeissa suhteessa kaupungin panostukseen jäi tavoitetta pienemmäksi. Konsernin asiakasyritysten pääomasijoitusten saanti on vaikeutunut, millä on vaikutusta myös alueelle saadun projektirahoituksen määrään. Hankkeisiin tarvittavaa yritysten omarahoitusosuutta ei ole ollut käytettävissä aikaisempien vuosien tapaan.

Konsernin liikevaihto oli 8,1 milj. euroa ja liikevoitto -0,8 milj. euroa ja ne toteutuivat odotettua parempana. Konsernin tilikauden tulos sen sijaan oli -1,3 milj. euroa ja jäi 0,6 milj. euroa tavoitetta heikommaksi, johtuen pääosin kiinteistöjärjestelyjen viivästymisestä sekä taloudellisen laskusuhdanteen vaikutuksesta Biolaboratorion myyntiin. Myös suunnitellut investoinnit jäivät toteutumatta edellä mainituista syistä. Konsernin vuoden 2010 tavoitteena on kokonaisjakautumisella yksinkertaistaa konsernirakennettaan siten, että kiinteistöliiketoiminta ja tiedepuiston ylläpito- ja kehittämistehtävät eriytetään omiin yhtiöihinsä.

Pilot Turku Oy:n toimintaan on talouden taantuma heijastunut voimakkaasti, mikä on heijastunut yritysten investointeihin ja edelleen sijoittumispäätöksiin Logicity – alueelle. Tämän vuoksi tavoitteen mukaiseen (115.000 kerros m²) rakennussopimukseen ei päästy, vaan toteuma jäi 46.000 kerros m²:een. Lentoliikenteen osalta kehitys oli positiivisempaa. Rahti- sekä henkilöliikenteen puolella saatiin avattua uusia suoria yhteyksiä.

Pilot Turku Oy:n liikevaihto (483 tuhatta euroa), liikevoitto (-35 tuhatta euroa) ja tilikauden tulos (-33 tuhatta euroa) eivät toteutuneet tavoitteiden mukaisesti talouden taantumasta johtuen. Yhtiön muutos yksityisvetoiseksi on tarkoitus toteuttaa vuoden 2010 aikana ja jäljelle jäävä muu toiminta (kiinteistökehitys ja lentoliikenteen kehittäminen) sijoitetaan asianomaisiin vastuutahoihin hyväksytyt Turku-sopimuksen ohjelmien mukaisesti.

Koneteknologiakeskus Turku Oy:n toiminnalliset tavoitteet alittuivat johtuen talouden voimakkaasta taantumasta, joka heijastui erityisesti yritysten valmistuspalveluiden kysyntään. Oppilaitosten käyttötuntien määrä jäi hieman tavoitetta alhaisemmaksi. Yritys on panostanut toimintaansa voimakkaasti Meriklusteriohjelman (OSKE 2007–2013) koordinointiin ja toteuttamiseen tilikauden aikana.

Koneteknologiakeskus Turku Oy:n varsinainen liikevaihto (613 t€) jäi tavoitetta (1.100 t€) pienemmäksi edellä mainituista syistä. Liiketoiminnan muut tuotot (1.662 t€) sen sijaan ylittivät tavoitteen (1.200 t€) huomattavasti eli 462 tuhannella eurolla. Muut tuotot sisältävät myös kaupungin panostuksen (800 t€) yhtiölle. Yhtiön liikevoitto oli 31 t€ ja tilikauden tulos 28 t€ eli tavoite nol-latulokseen pääsemiseksi ylitettiin lievästi ja yhtiön talous pääsi toteutuneella tulorahoituksella tasapainoon.

Maija Kyttä

apulaiskaupunginjohtaja

OPETUSLAUTAKUNTA

| | |
|--------------------------------------|--|
| Tilivelvollinen viranhaltija: | Suomenkielisen opetustoimen johtaja Timo Jalonen |
|--------------------------------------|--|

Vastuuhenkilö: virastopäällikkö Timo Jalonen

A. OPETUSTOIMEN STRATEGINEN KEHYS

Hallintokunnan toiminta-ajatus

Opetustoimen tehtävänä on ammattitaitoisen henkilöstönsä avulla kannustavassa ja turvallisessa oppimisympäristössä antaa oppijoille hyvä kasvatusta ja oppimisen taito keskeisenä tavoitteena elämäänsä hallitsevat yksilöt.

Hallintokunnan visio

Kansallisesti ja kansainvälisesti laadukas opetustoimi, joka tarjoaa monipuolista yleissivistävää opetusta ja itse-tuntoa kehittävää kasvatusta.

B. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Lainsäädännön, kansallisten kehittämissuunnitelmien ja toimintaympäristön aiheuttamat muutokset ja niiden vaikutukset

| Oppilasmäärä 20.9. *) | Toteutumat | | Arvio | | | |
|-----------------------------------|------------|--------|--------|--------|--------|--------|
| | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
| Perusopetus | 14 049 | 13 764 | 13 312 | 13 138 | 12 918 | 12 767 |
| Päivälukiot | 3 619 | 3 555 | 3 496 | 3 440 | 3 440 | 3 440 |
| Iltalukiot | 750 | 750 | 750 | 750 | 750 | 750 |
| Työväenopistojen opetustuntimäärä | 22 518 | 22 800 | 23 000 | 23 200 | 23 400 | 23 600 |

*) Lukuihin eivät sisälly kansainvälisen koulun ja sairaalakoulun oppilaat

C. TAVOITTEET

Suomenkielinen perusopetus

Vastuuhenkilö: perusopetuspäällikkö Outi Rinne

Tärkeimmät toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2009

- Opetusryhmien pienentäminen
- Tehostetun ja erityisen tuen uudistuksen toteuttaminen
- Oppilashuollon kehittäminen
- Oppilaanohjauksen kehittäminen
- Jatketun koulupäivän ja kerhotoiminnan kehittäminen
- Toiminnan arvioinnin kehittäminen

Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan

- Tuntikehyksen lisääminen
- Kelpo-hankkeen ja koulutuksen avulla, osa-aikaista erityisopetusta ja tukiopetusta lisäämällä
- Oppilashuollon strategia ja käsikirja koulujen käyttöön, koulutus, hallinnonalojen yhteistyö
- Ohjaussuunnitelman laatiminen, TET-sivusto, koulukohtainen kehittämistyö, Mamu-vaskooli
- Useita eri hankkeita
- Uusi arviointisuunnitelma käyttöön

| Tunnuslukuja | Toteutumat | | Tavoite | Toteutunut |
|------------------------------|------------|------|---------|------------|
| | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Oppilaskohtainen tuntikehyks | 1,42 | 1,41 | 1,41 | 1,41 |

| | | | | | |
|---|--------|--------|--------|---------|--|
| Erityisopetukseen siirrettyjen oppilaiden määrä | 250 | 224 | 228 | 200 | |
| Erityisopetukseen siirretyistä erityiskouluissa (%) | 85,1 | 80,6 | 75 | 60,5 | |
| Peruskoulun oppilaiden sijoittuminen yhteisvalinnassa % | 96 | 98,6 | 97,5 | 98,7 *) | |
| Oppilaita / kuraattori | 1.255 | 1.210 | 1.210 | 1.210 | |
| Oppilaita / psykologi | 1.792 | 1.210 | 1.210 | 1.210 | |
| Osa-aikaisen erityisopetuksen määrä / oppilas | 0.071 | 0.075 | 0.075 | 0.075 | |
| Ryhmäkoko, alakoulut | 22.1 | 21.3 | 21.9 | 21.9 | |
| Kustannukset € / oppilas ilman vammaiskouluja | 6.049 | 6.559 | 6.700 | 6.935 | |
| Kustannukset / oppilas, vammaiskoulut | 23.099 | 24.706 | 25.400 | 25.559 | |

Tulosaluepäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Oppilaskohtaiset kustannukset ovat vielä arvioita 2009 toteutuneista luvuista. Näihin sisältyy vuonna 2009 myös osuudet koulukohtaisista leasingmenoista.

*) Yhteisvalinnassa jatkopaikan saaneet, paikan vastaanottaneista ei saatavissa tietoa.

| Talouskehys | Toteutumat | | | | Toteutunut 2009 |
|---------------------|--------------|--------------|-------------|--------------|--------------------|
| | TP 06 | TP 07 | TP 08 | TA 09 | |
| Käyttötalous | | | | | |
| Tulot | 2 488 103 | 2 811 169 | 3 454 997 | 3 682 989 | 4 355 901 |
| Menot | 77 957 410 | 85 633 842 | 91 912 056 | 94 591 786 | 96 282 072 |
| Netto | - 75 469 307 | - 82 822 673 | -88 457 059 | - 90 908 797 | -91 926 171 |

SUOMENKIELINEN LUKIO- JA AIKUISKOULUTUS

Vastuuhenkilö: lukio- ja aikuiskoulutuspäällikkö Esko Heikkonen

Tärkeimmät toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2009

- Opiskelijahuollon kehittäminen
- Tulosalueen toiminnan seurannan kehittäminen
- Lukioiden kurssitarjonnan kehittäminen niin, että se vastaa toimintaympäristön muutoksia
- Laaditaan kaupunkiseutusunnitelman mukaisesti seudullinen kansalaisopistostrategia

Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan

- Valmistellaan opiskelijahuollon kaupunkikohtainen suunnitelma
- Toiminnan seuranta varten otetaan käyttöön raporttipohja
- Kurssitarjontaa kehitetään ja synkronoidaan

| Tunnuslukuja | Toteutumat | | Tavoite | Toteutunut |
|---------------------------|------------|------|---------|------------|
| | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Lukiosta eronneiden määrä | | 45 | 43 | 34 *) |

| | | | | | |
|---|-------|-------|-------|-------|--|
| Lukiokoulutuksen kustannukset € / opp | 5.178 | 5.489 | 5.550 | 5.758 | |
| Lukiokoulutuksen tuntikehys / opp | 1.37 | 1.40 | 1.38 | 1.39 | |
| Iltalukion kustannukset € / opp | 2.613 | 2.828 | 2.856 | 2.902 | |
| Työväenopistojen kustannukset € / opetustunti | 97 | 100 | 104 | 101 | |

Tulosaluepäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

*) Näistä 10 muuttanut muualle

Oppilaskohtaiset kustannukset ovat vielä arvioita 2009 toteutuneista luvuista. Näihin sisältyy vuonna 2009 myös osuudet koulukohtaisista leasingmenoista.

| Talouskehys | Toteutumat | | | TA 09 | Toteutunut 2009 |
|---------------------|--------------|-------------|-------------|-------------|--------------------|
| | TP 06 | TP 07 | TP 08 | | |
| Käyttötalous | | | | | |
| Tulot | 840 378 | 1 037 543 | 900 593 | 948 182 | 1 076 991 |
| Menot | 19 547 399 | 20 957 621 | 21 578 495 | 21 895 568 | 22 390 200 |
| Netto | - 18 707 021 | -19 920 078 | -20 677 902 | -20 947 386 | -21 313 209 |

RUOTSINKIELINEN OPETUS

Vastuuhenkilö: ruotsinkielisen opetustoimen johtaja Bo Rosenberg

Tärkeimmät toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2009

- Opetusryhmien pienentäminen 1.8.2009 lukien
- Oppilashuoltopalvelujen lisääminen ja tehostaminen
- Edistetään jatkettun koulupäivän käyttöönottoa
- Arvioinnin kehittäminen

Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan

- Tuntikehysten lisääminen
- Oppilashuollon ohjeiden laatiminen ja käyttöönotto
- Kerhotoiminnan lisääminen
- Uuden arviointisuunnitelman käyttöönotto

| Tunnuslukuja | Toteutumat | | Tavoite 2009 | Toteutunut 2009 |
|--|------------|-------|-----------------|--------------------|
| | 2007 | 2008 | | |
| Erytisopetukseen siirrettyjen oppilaiden määrä | 62 | 69 | 65 | 61 |
| Erytisopetukseen siirretyistä erityiskouluissa (%) | 58 | 58 | 60 | 63 |
| Esiopetuksen kustannukset € / oppilas | 4.532 | 5.592 | 5.800 | 5.833 |
| Perusopetuksen kustannukset € / oppilas | 6.733 | 7.190 | 7.300 | 7.490 |
| Osa-aikaisen erityisopetuksen määrä / oppilas | 0.12 | 0.13 | 0.12 | 0.13 |
| Tuntikehys/oppilas perusopetuksessa | 1.50 | 1.51 | 1.50 | 1.55 |

| | | | | | |
|---|-------|-------|-------|-------|--|
| Lukiokoulutuksen kustannukset € / opp | 6.235 | 6.030 | 6.200 | 6.276 | |
| Lukiokoulutuksen tuntikehys / opiskelija | 1.41 | 1.42 | 1.39 | 1.41 | |
| Työväenopistojen kustannukset € / opetustunti | 113 | 124 | 117 | 120 | |
| Tulosaluepäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | |
| Oppilaskohtaiset kustannukset ovat vielä arvioita 2009 toteutuneista luvuista. Näihin sisältyy vuonna 2009 myös osuudet koulukohtaisista leasingmenoista. | | | | | |

| Talouskehys | Toteutumat | | | TA 09 | Toteutunut 2009 |
|---------------------|-------------|------------|------------|------------|--------------------|
| | TP 06 | TP 07 | TP 08 | | |
| Käyttötalous | | | | | |
| Tulot | 582 962 | 627 427 | 706 164 | 686 350 | 627 895 |
| Menot | 8 806 926 | 9 649 108 | 10 120 897 | 10 575 655 | 10 463 670 |
| Netto | - 8 223 964 | -9 021 681 | -9 414 733 | -9 889 305 | -9 835 776 |

OPETUSPALVELUKESKUS

Vastuuhenkilö: suunnittelupäällikkö Tapio Alapaattikoski

| Talouskehys | Toteutumat | | | TA 09 | Toteutunut 2009 |
|---------------------|-------------|------------|------------|------------|--------------------|
| | TP 06 | TP 07 | TP 08 | | |
| Käyttötalous | | | | | |
| Tulot | 166 169 | 124 249 | 154 472 | 32 500 | 114 586 |
| Menot | 4 807 044 | 4 948 796 | 6 340 403 | 5 533 339 | 4 625 346 |
| Netto | - 4 640 875 | -4 824 547 | -6 185 931 | -5 500 839 | -4 510 760 |

KOKO HALLINTOKUNTA

| Tunnuslukuja | Toteutumat | | Tavoite 2009 | Toteutunut 2009 |
|---|------------|---------|-----------------|--------------------|
| | 2007 | 2008 | | |
| Tyky-toiminnan panostukset € | | 21 | 9.500 | 90.839 |
| Hallintokunnan käytössä olevat tilat (m ²) | 215.994 | 212.452 | 204.894 | 208.565 |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | |
| Hallintokunnan käytössä olevien tilojen tavoite jäi vajaaksi 1,7 %. Neliömäärä on edelleen laskeva. | | | | |

Toteutumisvertailu 31.12.2009

| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama |
|-------------------------|---|---------------------|---------------------|------------|--------------------------|------------------|-------------|
| Opetuslautakunta | | | | | | | |
| 1 40 | T | 5.215.226 | 4.400.021 | 950.000 | 5.350.021 | 6.175.373 | + 825.352 |
| | M | 129.951.851 | 136.362.192 | -3.765.844 | 132.596.348 | 133.761.289 | - 1.164.941 |
| | N | - 124.735.625 | - 131.962.171 | 4.715.844 | -127.246.327 | -127.585.915 | - 339.588 |

| Investoinnit | | | | | | | |
|--------------|---|---|-----------|--|--|----------|-----------|
| 2 40 | M | 0 | 388.000 | | | 481.364 | - 93.364 |
| | T | 0 | 0 | | | 112.876 | + 112.876 |
| | N | 0 | - 388.000 | | | -368.488 | + 19.512 |

Virastopäällikön kuvaus toiminnan ja talouden toteutumisesta:

Talous toteutunut varainhoitovuonna pääasiallisesti suunnitelman mukaan ja budjetoitua suuremmalla hankerahoituksella on katettu valtaosin menojen ylitys. Nettoluvun poikkeama on vähäinen ottaen huomioon hallintokunnan koko. Investointien osalta on tehty budjetoimaton ratkaisu ensikertaisen kalustuksen lunastamisesta, jotta siihen on saatu valtionosuus.

D. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstörakenne

| Keskeiset tunnusluvut | Toteutumat | | | Tavoitteet | | | |
|--------------------------------------|------------|--------|------|------------|------|------|------|
| | | 2007 | 2008 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
| Työvoima | | | | | | | |
| Työvoima yhteensä | | 1882,9 | | 1678 | | | |
| Määräaikaisten osuus työvoimasta (%) | | 23 | | 20 | 19 | 18 | 17 |
| Eläkkeellelähtöennuste, vakinaiset | | | | | 71 | 37 | 43 |

Toimenpiteet ja kehittämishankkeet em. henkilöstötavoitteiden saavuttamiseksi

Määräaikaisen henkilöstön vähentäminen

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 1 694,1 | | 1658,1 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 35 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuunottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosten lukumäärä.

E. TILAT

Hallintokunnan tilatarpeiden muutokset ja niiden aikataulut ja käyttötalouden kustannusvaikutukset (sisäiset vuokrat ja muut kiinteistömenot)

| Toimenpiteet | Aikataulu | Toteutuma | Suunnitelma | | | |
|---|-----------|-----------|-------------|----------|----------|----------|
| | | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
| Rakennushankkeet: | | | | | | |
| - Luolavuoren koulukiinteistön laajennus (Vuorelan koulu) | 2007-2008 | 76 000 | +536 000 | +536 000 | +536 000 | +536 000 |
| - Puolalan koulun peruskorjaus (vaihe 1), Puutarhakuu 5 | 2010-2011 | 532 000 | | | +104 000 | +249 500 |
| - Paattisten koulu | 2010-2011 | - | | | +236 000 | +566 000 |
| - Yli-Maarian koulu | 2011-2012 | - | | | | +622 000 |

| | | | | | | |
|---|-----------|---------|----------|----------|----------|----------|
| - Kombikoulu | 2011-2012 | - | | | | +73 000 |
| - Katedralskolan peruskorjaus | 2010-2011 | 393 000 | | | +123 000 | +295 000 |
| - Kaksikerran koulun korjaus | 2009-2010 | - | | +72 000 | +172 000 | +172 000 |
| - Kupittaa koulu ja lukio, lisärak. ja peruskorjaus | 2011-2012 | 543 000 | | | : | : |
| -C.O.Malm, tilaelementit | 2008 | 19 000 | +26 500 | +26 500 | +26 500 | +26 500 |
| - Topeliuksen koulun peruskorjaus (1.-2. vaihe) | 2007-2008 | 346 000 | +167 000 | +167 000 | +167 000 | +167 000 |
| - Suomenkielinen työväenopisto, lisätilat Kaskenkatu 5 ja Sepänkatu 5 | 2008 | 94 000 | +118 000 | +118 000 | +118 000 | +118 000 |
| - Kiinamylyn koulu, Trivium | 2008 | 60 000 | +92 000 | +92 000 | +92 000 | +92 000 |
| | | | | | | |
| - Åbo svenska arbetarinstitut | 2008 | 26 500 | +39 500 | +39 500 | +39 500 | +39 500 |
| Luovutettavat koulukiinteistöt/toimitilat: | | | | | | |
| - Kreivilä | 2011 | 105 000 | | | -52 500 | -105 000 |
| -Paavola | 2011 | 105 000 | | | -52 500 | -105 000 |
| - Aurakatu 1 (Åbo svenska arbetarinstitut) | 2008 | 46 770 | -46 770 | -46 770 | -46 770 | -46 770 |
| | | | | | | |

Kv: *Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.*

| TALOUSOHJELMA | | | | | | | |
|---|--|---------------------------------|----------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin | | | | | | | |
| Opetuslautakunta | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Palveluverkko | Yhdistetään Ammatti-instituutin ja opetustoimen hallintoa | 75 | - | 1 | - | | - |
| 2. Toimitilat | | | | | | | |
| 3. Henkilöstö | | | | | | | |
| 4. Tuotantotavat | Hyödynnetään koulujen av-laitteita ja tietotekniikkaa enenevästi opetuksessa | 20 | 20 | | | | |
| | Toteutetaan etäopetus esim. maahanmuuttajien uskonnonopetuksessa | 20 | 20 | | | | |

Opetuslautakunta kannanotto kaupungin talousohjelmaan:

Tilakysymys:

1. Opetustoimessa on valmisteltu kouluverkkoesityksiä, joita opetuslautakunta ja valtuusto ovat käsitelleet vuosina 2005–2007. Valtuusto on aiemmin hylännyt osan tehdyistä esityksistä. Tehdyt esitykset ovat edelleen toteuttamiskelpoisia. Jos myös keväällä 2008 esillä olleet kouluverkkoehdotukset haluttaisiin toteuttaa, voitaisiin investointimenoissa säästää yli 10 miljoonaa euroa sekä vuotuisissa käyttömenoissa yli 1,5 miljoonaa euroa. Tämäkin suunnitelma on saanut osakseen paljon kritiikkiä, vaikka opetustoimen käytössä olleiden tilojen määrä on kasvanut vuodesta 2004 vuoteen 2008 noin 6800 neliöllä ja oppilasmäärä on samaan aikaan vähentynyt 1300 oppilaalla. Opetustoimi valmistelee uutta kouluverkkoehdotusta vuosille 2011–2015 syksyn 2008 aikana. Asia tulee uuden opetuslautakunnan käsittelyyn keväällä 2009.

2. Opetuslautakunta on käsitellyt Pansion-Pernon alueen koulutila-asiaa 3.9.2008 ja päätenyt siihen, että Pernon koulurakennuksen peruskorjauksesta tulee luopua ja sen sijaan laajentaa Pansion koulurakennusta. Opetuspalvelut voidaan turvata alueella 4 miljoonaa euroa edullisemmalla ratkaisulla, jos valtuuston aiemmin tekemä päätös Pernon koulurakennuksen peruskorjauksesta kumotaan. Lisäksi Kreivilän ja Paavolan kouluista tulee luopua, kun Paattisten koulu valmistuu. Tästä on olemassa valtuuston päätökset vuosilta 2006 ja 2007.

3. Päivähoidon ja peruskoulujen tilankäyttöä tehostamalla olisi ollut löydettävissä huomattavia etuja. Valtuusto on kuitenkin kesäkuussa 2008 hylännyt opetustoimen ja päivähoidon tilankäytön tehostamispyrkimykset, vaikka ne olivat mukana talousohjelmassa. Opetuslautakunta pitää tärkeänä, että uusi valtuusto ottaa varhaisessa vaiheessa kantaa varhaiskasvatuksen hallintointiin, jotta se pedagogisin, toiminnallisin ja taloudellisin perustein voitaisiin liittää osaksi opetustointia.

4. Opetuslautakunta on jo esittänyt 21.5.2008/82§ toisen asteen koulutuksen yhdistämistä toimintojen tehostamiseksi. Asiaa ei ole tuotu kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Henkilöstökysymys:

Henkilöstömäärää voidaan vähentää oppilasmäärän vähentyessä. Ilman erityisiä toimiakin opetushenkilöstön määrä vähenee noin 10-20 hengellä vuosittain.

Toimintojen tehostaminen:

1. PARAS- hankkeeseen liittyvän kaupunkiseutusuunnitelman toteuttaminen: Seudullisen lukiostrategian laatiminen ja seudullisen lukiosopimuksen laatiminen. Lukiokoulutuksen valtiosuusjärjestelmä ei täysin kata lukio-koulutuksen todellisia kustannuksia. Kun noin 30% opiskelijoista on muita kuin turkulaisia, tulisi Turussa pääkaupunkiseudun tai Forssan seudun tapaan saada aikaan seudullinen lukiosopimus, jossa kunnat sitoutuvat korvaamaan toisilleen lukio-opetuksesta aiheutuvat kustannukset. Myös seudullinen kansalais- ja työväenopisto tasaisi kustannuksia aiheuttamisperiaatteen mukaan nykyistä oikeudenmukaisemmin. Perusopetuksen sopimukset ovat asianmukaiset jo tällä hetkellä. Seudun kunnilla ei ole ollut erityisempää halua ottaa osaa lukiokoulutuksen kustannuksiin kuntarajojen yli.

2. Tukipalvelujen kilpailutuksen maltillinen laajentaminen kiinteistöhoitoon ja kouluruokailuun. Tällä hetkellä koulujen siivous (19 %) ja koulukuljetukset on kilpailutettu.

3. Koulukuljetusten reittioptimoinnilla, siivouksen kehittämisprojektilla, tieto-tekniikan ja etäopetuksen määrää lisäämällä saadaan aikaan opetustoimen osalta huomattavaa toiminnan tehostumista, mutta jolla ei kuitenkaan koko kaupungin näkökulmasta saada huomattavia tuloksia aikaan.

Kokonaisuutena opetuslautakunta pitää keskeisenä sitä, ettei kaupungin taloutta ensisijaisesti tasapainoteta opetusta heikentämällä, oppilashuoltopalveluja vähentämällä tai lyhytnäköisesti koulujen peruskorjauksia lykäämällä. Opetustoimen tulee saada vuosittain koulujen peruskorjauksiin rahaa noin 13–15 miljoonaa euroa, jotta koulurakennusten kunto voidaan pitää nykyisellä tasolla.”

Virastopäällikön yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

Talousohjelman mukaiset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin mm. kouluverkko- ja henkilöstön määrän vähenemisen osalta. Joulukuussa valtuusto päätti varhaiskasvatuksen siirrosta opetustoimeen sekä opetustoimen ja Ammatti-instituutin yhdistämisestä. Näistä saatavat edut konkretisoituvat vasta vuosina 2010 – 2012.

| | | |
|------------|---|--------------------------|
| Kv: | toimintakulut | - 1.000.000 euroa |
| | toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö | - 30.006 euroa |
| | toimintakulut; siirto käyttöomaisuusinvestoinneista opetustilojen kalusteiden ja tekstiilien uusiminen | + 300.000 euroa |
| | sisältää talouspalvelukeskuksen palveluveloituksen muutoksen | + 180.000 euroa |
| | sisältää pankkipalvelumaksujen keskittämisen muutoksen | |
| | sisältää Paimalan ja Kärsämäen kouluyksiköiden käyttökustannukset | |
| Kv: | toimintakulut | +200.000 euroa |
| | Oppikirjoihin sekä ennalta ehkäisevään toimintaan. +200.000 | + 100.000 euroa |
| | Kaupungin vapaan sivistystyön oppilaitokset ottavat vastuuta syrjäytymisen ehkäisemisestä ja uusturkulaisten kotoutumisen edistämisestä. | |

Virastopäällikön yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

Tavoitteet ovat toteutuneet.

Virastopäällikön yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Opetustoimen toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Opetustoimi joutui toteuttamaan lomautuksia vuoden 2009 aikana, mutta ne onnistuttiin supistamaan lopulta varsin vähäisiksi eikä opetuksen laatu vaarantunut. Myöskään ryhmäkokoja ei kasvatettu. Määräaikaisen henkilöstön määrää vähennettiin voimakkaasti ja samalla täytettiin virkoja ja toimia poikkeuksellisen paljon. Samalla saatiin pysyvää ja työhönsä hyvin sitoutunutta henkilöstöä.

Vuosikausia vireillä olleista suurista rakennejärjestelyistä (varhaiskasvatus ja ammatillinen koulutus) saatiin valtuuston päätös joulukuussa. Näistä saatavat toiminnalliset edut konkretisoituvat vasta lähivuosien aikana. Kesäkuussa valtuusto päätti myös merkittävästä kouluverkkoratkaisusta. Siitä saatavat edut näkyvät vasta vuosien 2011 – 2015 aikana. Toisaalta aiempien vuosien (2005 ja 2007) kouluverkkoratkaisut konkretisoituvat tällä hetkellä ja asetetut tavoitteet ovat toteutumassa.

Vaikea taloudellinen tilanne aiheutti osaltaan, ettei kaikkia oppilashuollon tehtäviä voitu täyttää. Toisaalta opetustoimi otti osaa moniin kehittämishankkeisiin ja sai runsaasti ulkopuolista rahaa toimintansa kehittämiseen. Seudullista yhteistyötä voitiin edelleen tiivistää. Yhteistyötä kuitenkin haittaa epäluulo ja varautuneisuus.

AMMATTIOPETUSLAUTAKUNTA

| | |
|--------------------------------------|-------------------------------|
| Tilivelvollinen viranhaltija: | Johtava rehtori Seija Mattila |
|--------------------------------------|-------------------------------|

STRATEGINEN KEHYS

| | |
|---|--|
| Toiminta-ajatus: | Monialainen Turun ammatti-instituutti – Åbo yrkesinstitut on työelämälähtöinen, osaava, kehittyvä ja verkostoitunut eurooppalaisen ammattisivistyksen keskus kaikenikäisille opiskelijoille. |
| Visio: | Turun ammatti-instituutti – Åbo yrkesinstitut on Varsinais-Suomen ammatillisen koulutuksen innovatiivinen merkituote, joka luo pohjan sekä yksilön että elinkeinoelämän menestymiselle muuttuvassa maailmassa. |
| Turku-strategian keskeiset haasteet hallintokunnalle: | |
| Strateginen painopiste: Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä: | |
| | Ammatillisen koulutuksen seutuysteistyön veturi ja aktiivinen kansainvälinen toimija |
| Strateginen painopiste: Hyvinvointia ja elämänlaatua: | |
| | Opiskelijan ohjauspalvelujen henkilökohtaistaminen |
| Strateginen painopiste: Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä: | |
| | Yrittäjyyttä tukevat opetus- ja oppimismenetelmät sekä innovatiiviset koulutusratkaisut |

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

| |
|--|
| Tärkeimmät lainsäädännön, kansallisten kehittämissuunnitelmien ja toimintaympäristön muutokset ja niiden vaikutukset: |
| <p>Opetusministeriön järjestämisluvassa ei säädellä enää 1.1.2009 alkaen ammatillisessa peruskoulutuksessa nuorten ja aikuisten määrää erikseen.</p> <p>Hallitusohjelman mukaisesti koulutusjärjestelmää kehitetään kokonaisuutena siten, että se vastaa globaaliin haasteeseen ja väestö- ja ammattirakenteen muutokseen. Koulutuksen laadun jatkuvaan kohottamiseen ja laadun varmistukseen kiinnitetään huomiota kaikilla koulutuksen tasoilla.</p> <p>Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman 2007-2012 mukaan osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen edellyttää pienenevien ikäluokkien korkeaa osaamistasoa ja aikuisväestön osaamis- ja sivistystason ylläpitämistä ja kehittämistä. Myös maahanmuuttajien lahjakkuusreservin käyttöönotosta tulee huolehtia. Kehittämissuunnitelmassa painotetaan myös opettajien koulutuksen riittävyttä.</p> <p>Koulutuksen läpäisyasteelle asetetaan 80 % tavoite valtakunnallisen nykytilan 70 % korjaamiseksi. Myös kokonaiskeskeyttämisen vähentämiseksi valtakunnallisesti alle 30 % nykytilan tulee kehittää opinto-ohjausta, koulutusta koskevaa tiedotusta ja neuvontaa, opiskelijavalintaa sekä opiskelun henkilökohtaistamista ja opintojen seurannan järjestelmiä.</p> <p>Koulutuksen järjestäjien vastuu työelämän muutosten ennakkoinnista ja niiden reagoimisessa korostuu, kun toiminnan suuntaamista ja ohjaamista on siirretty ammatillisen koulutuksen järjestäjille.</p> <p>Tuloksellisuutta kannustavia rahoitusjärjestelmiä kehitetään edelleen valtakunnallisesti. Läpäisyyn painoarvoa tuloksellisuusrahoituksessa lisätään.</p> <p>Ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkon palvelukyvyyn vahvistamista jatketaan ammattiopistostrategian mukaisesti muodostamalla etupäässä alueellisesti tai muutoin vahvoja ammattiopistoja, joiden toiminta kattaa kaikki ammatillisen koulutuksen palvelut, kehittämistoiminnot ja opetusyksiköt.</p> <p>Opetusministeriö jatkaa kokonaisuudistusta ammatillisesti suuntautuneeseen aikuiskoulutukseen (=amatillinen aikuiskoulutus, korkeakoulujen aikuiskoulutus, työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus sekä työnantajan maksama ja organisoima henkilöstökoulutus). Uudistuksessa on tarkoitus selkiyttää hajainen hallinto, rahoitus, etuudet ja koulutustarjonta.</p> |

TAVOITTEET

Tuloskortteille sijoittuvat hallintokunnan kriittiset menestystekijät vuosille 2009–2011:

| YHTEISKUNNALLISET VAIKUTUKSET | | | | | | |
|--|--|------|------|------------------------|------------------|------------------|
| Ammatillisen koulutuksen seutuyhteistyön veturi ja aktiivinen kansainvälinen toimija | | | | | | |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | | |
| | Turun ammatti-instituutin tulee suurena oppilaitoksena toimia seutukunnan yhteistyön vetäjänä ja toimia itse aktiivisesti myös kansainvälisten suhteiden luomisessa. | | | | | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | |
| | Saatetaan loppuun alueellinen ammatillisen koulutuksen strategia vastaamaan alueen elinkeinoelämän tarpeita unohtamatta yksilöiden omia kehittymistarpeita. Yhteistyötä ja hanketoimintaa korkeakoulujen kanssa syvennetään. | | | | | |
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| V-Suomen ammatillisen koulutuksen strategian laatiminen | | | | Strategiatyö aloitettu | Strategia valmis | Strategia valmis |
| Ammatti- ja tiedekorkeakouluyhteistyö, sopimus / hanke | | | 8 | 12 | 17 | 31 |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |

| ASIAKKUUDEN HALLINTA JA PALVELUKYKY | | | | | | |
|--|--|---------------|---------------|----------|---|--|
| Opiskelijoiden ohjauspalvelujen henkilökohtaistaminen | | | | | | |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | | |
| | Opiskelijoiden ohjauksen kehittäminen yksilölläiseksi edistää opintojen loppuun saattamista ja vähentää keskeyttämistä. Arviointikriteereinä valtakunnalliset tuloksellisuuden mittarit läpäisy- ja keskeyttämistä sekä opiskelijoiden antama palaute ohjauksen ja muun toiminnan onnistumista. Oppilaitoksen palvelukykyä osoittaa alueen elinkeinorakennetta tukeva koulutustarjonta. Koulutustarjonnassa seurataan Turun kaupungin ja alueen opetus- ja elinkeinostrategian mukaisten kärkialojen osuutta nuorten perustutkintoon johtavassa koulutuksessa. Vuodesta 2008 alkaen luvuissa on mukana myös meriklusterin aloituspaikat. Tavoitetasot on määritelty valtakunnallisten tavoitteiden ja aiempien vuosien toteutumien pohjalta. | | | | | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | |
| | Ohjauskäytäntöjä kehitetään sekä nuorten että aikuisten koulutuksessa. VaSkooli-hankkeessa kehitetyt koulutustakuumallin mukaiset käytännöt vakiinnutetaan. | | | | | |
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Opiskelijapalaute | 3,8 | 3,8 | 3,8 | 3,8 | 3,8 | Kysely toteutetaan v. 2010 |
| Tutkintojen läpäisy % | 80 | 70 | 70 | 72 | nuoret 75 aikuiset 80 oppisop. 70 | nuoret ja aikuiset 74, oppisopimus 50 |
| Keskeyttämisprosentti (negat) | 5 | 4 | 3,6 | 2,8 | 7 | 3,7 |
| Aloituspaikat; kärkialat/ kaikki alat | 510 / 1476 | 528 / 1552 | 528 / 1544 | 714/1468 | puolet aloituspaikoista | 714/1468 |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |
| Opiskelijapalautekysely siirrettiin vuoteen 2010, koska opiskelijat vastasivat keväällä valtakunnalliseen opiskelijaterveys-kyselyyn. | | | | | | |
| Laskentatavan muutos. Aloituspaikoissa vuonna 2008 ei ole mukana yksivuotisia koulutuksia, jotka jatkossa saattavat hakeutua kärkialoille (mm. ammattistartti). Muina vuosina yksivuotiset ovat mukana luvuissa. | | | | | | |

| TALOUS | | | | | | | | |
|---|---|----------------------|---------------------|-------------|--------------------------|--------------------------|-------------------|--|
| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | | |
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama | |
| Ammattiopetuslautakunta | | | | | | | | |
| 1 45 | T | 6.687.832 | 6.728.263 | 200.000 | 6.928.263 | 6.960.638 | + 32.375 | |
| | M | 47.155.650 | 48.332.049 | -207.133 | 48.124.916 | 48.186.683 | - 61.767 | |
| | N | - 40.467.818 | - 41.603.786 | 407.133 | -41.196.653 | -41.226.045 | - 29.392 | |
| Virastopäällikön kuvaus talouden toteutumisesta: | | | | | | | | |
| Tasapainoinen ja tehostuva talous | | | | | | | | |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | | | | |
| Ohjelukujen mukainen laadukas ja tehokas toiminta ilmenee siinä, että oppilaitokseen hakeudutaan opiskelemaan ja saadaan opinnot suoritettua loppuun. Laatu ei tavoitella taloudellisuuden kustannuksella. Tavoitetasot mittareille on määritely osittain valtakunnallisin tavoitetasoin ja osittain aiempien vuosien toteumien perusteella. | | | | | | | | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | | | |
| Perustoiminnan kehittäminen ja toiminnan tehostaminen toteutetaan opetushallituksen laatusuositusten mukaisesti. Prosessin kuvaamista jatketaan ja toimintatapoja arvioidaan ja muutetaan tarvittaessa. Tavoitteena ovat yksikköhinnan mukaiset kustannukset sekä vastaavan rahoituksen saaminen ylläpitäjältä. Laatupalkintoa haetaan vuonna 2010. | | | | | | | | |
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
| | | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Talouden tasapaino | | | | | | | | |
| Bruttomenot / opiskelija | | 7.280 | 6.889 | 7.030 | 8312 | 8.758 | 8.143 | |
| Henkilöstökulut + ostopalvelut / opiskelija | | 5.074 | 4.925 | 5.036 | 5.335 | 5.167 | 5.336 | |
| Ulkopuolisen rahoituksen osuus, % bruttomenoista | | 17 | 16 | 16 | 14 | 14 | 17 | |
| Toiminnan tehokkuus | | | | | | | | |
| Tilat (hm ²)/opiskelija | | 14,3 | 13,7 | 13,6 | 14,4 | 13,7 | 14,3 | |
| Ammatillisen peruskoulutuksen tulosindeksin pisteluku | | ei jaettu tulosrahaa | 1.029 | 1.036 | 1.018 | enemmän kuin vuonna 2008 | 1.042 | |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | | |
| Ostopalvelujen laskentatavassa on tehty muutos: tässä huomioidaan koko keskitetyn it-palvelun veloitus (ennen mukana oli vain omat it-henkilöstömenot). | | | | | | | | |
| Lisääntyneiden opiskelijaryhmien (70 lisäpaikkaa) vuoksi on tilapäistiloiksi vuokrattu kaksi parakkia. | | | | | | | | |
| Tulosindeksin pistelukua kuvaavampi luku olisi euromäärä, koska minimipistemäärä vaihtelee vuosittain, esim. minimi / TAI:n pisteluku (saadut eurot) v. 2008: 974 / 1.018 (757.858 €), v. 2009: 959 / 1.042 (1.488.750 €). | | | | | | | | |

| OSAAMINEN, UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY | | | | | | |
|--|--|------|------|-------------|--------------------------|----------------------------|
| Opetus- ja opiskelumenetelmien monipuolistaminen | | | | | | |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | | |
| | Opetus- ja opiskelumenetelmiä tulee kehittää koulutustakuun toteuttamiseksi ja opiskelijoiden yksilöllistä etenemistä tukeviksi, mittariarvo selvitetään opiskelijapalautteen yhteydessä joka toinen vuosi. Henkilöstön koulutuksen kustannusten lisäksi seurataan myös syntyneiden koulutuspäivien määrää. Tavoitetasot mittareille on määritelty aiempien vuosien toteutumien perusteella. | | | | | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | |
| | Henkilöstön koulutus osaamisen kehittämiseksi toteutetaan vuosisuunnitelmien pohjalta. Erilaisia opetu- ja opetusmenetelmiä kokeillaan ja otetaan käyttöön | | | | | |
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Opiskelijapalaute opetusmenetelmistä | 3,5 | 3,6 | 3,6 | 3,6 | 3,7 | Kysely toteutetaan v. 2010 |
| Henkilöstön koulutusmenot / henkilöstömenoista %-osuus Henkilöstön suorittamien koulutuspäivien määrä | 4,0 | 6,5 | 4,0 | 3,4 2294 | 4,5 vähintään 2000 | 2,4 1767 |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |
| Koko oppilaitoksen opiskelijapalautekysely siirrettiin vuoteen 2010, yksittäisistä opinnoista opettajat keräävät palautteen suoraan. Hallintokunnassa hyödynnetään euromääräisesti halvempaa kaupungin järjestämää ja omana toimintana toteuttavaa koulutusta. Koulutuspäiviä on kertynyt vuoden 2009 aikana paljon suhteessa panostettuun euromäärään. | | | | | | |

| PROSESSIT JA RAKENTEET | | | | | | |
|---|--|------|--|------|-------------------|------------|
| Innovatiiviset koulutusratkaisut ja Yrittäjyyttä tukevat opetus- ja oppimismenetelmät | | | | | | |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | | |
| | Yrittäjyyskilpailun kautta innostetaan nuoria yrittäjämäiseen toimintatapaan jo opintojen aikana. Kilpailuihin osallistuneiden määrä on seurannan kohteena. Suomen mestaruus- ja kansainvälisiin ammattitaitokilpailuihin osallistuvien nuorten määrä on myös seurannan kohteena ja osoittaa osaamisen laatua. | | | | | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | |
| | Opetusmenetelmien kehittyminen johtaa uudenlaisiin toimintatapoihin mm. yrittäjyyskilpailujen sisällyttämiseen opetukseen. Opetushenkilöstöä koulutetaan innovatiivisten koulutusratkaisujen toteuttajiksi. Ammattitaitovalmennus ja -kilpailuihin osallistuminen. | | | | | |
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Yrittäjyyskilpailuun osallistuneet opiskelijat | | | | | vähintään 200 | 240 |
| SM- ja kansainvälisen tason kilpailuihin osallistuvien opiskelijoiden määrä | | | 43 opiskelijaa 19 kv tason asiantuntijaa | 54 | 70 opiskelijaa | 71 |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 540,9 | | 512,4 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 12 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuunottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosten lukumäärä.

Kv: *Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.*

| TALOUSOHJELMA | | | | | | | |
|--|---|---------------------------------|---|----------------------------|----------------|---|----------------|
| Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin | | | | | | | |
| | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Palveluverkko | Ammatillinen peruskoulutus: Lisätään ammatillista peruskoulutusta 90 aloituspaikalla suunnitelmakaudella. Kustannukset katetaan valtionosuuksilla. | -255 | -69 | | | | |
| | Kaarinan sosiaali- ja terveystalouden oppilaitoksen yhdistäminen 1.8.2009 alkaen. Opetusministeriö on suosittanut Kaarinnan sos. ja terv. alan oppilaitoksen liittämistä Turun ammatti-instituuttiin. Kh on tehnyt päätöksen. Kaarinnan päätös puuttuu. Valtionosuudet kattavat kustannukset. | -1200 | ei toteutunut | | | | |
| 2. Toimitilat | Kone- ja metallialan koulutus – viipalekoulu | -30 | -30 | | | +150 | +160 |
| | Kaarinan sosiaali- ja terveystalouden oppilaitos | -63 | ei toteutunut | | | +2350 | ei toteutunut |
| | Keskitetään hallintokunnan toimitilojen ja toimintoja. Kustannussäästöä mm. opetuksen tukipalveluissa | -40 | Pitkämäen toimintojen siirto Datacityyn toteutui joulukuussa 2009 | | | +0 | +0 |
| 3. Henkilöstö | Perustutkinnot, nuorisoaste: Ammatillisen peruskoulutuksen 90 uutta aloituspaikkaa. | | | +5 | +3 | | |
| | Kaarinan sosiaali- ja terveystalouden oppilaitos | | | +14 | ei toteutunut | | |
| 4. Tuotantotavat | - Työssä oppimisajan pituuden lisääminen 1/2 v:sta 1 vuoteen n. 2000 opiskelijalla - Uudet pedagogiset innovaatiot - Ohjaajan ja koulunkäyntiavustajien lisääminen - Säästetään tila- ja investointikustannuksissa. - Opiskelijoille mahdollisuus joustavaan opiskeluun. | | | +2 | ei toteutunut | | |

Virastopäällikön yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

Ammattiopistostrategian mukaisia toimenpiteitä ei voitu toteuttaa (Kaarina). Henkilöstömäärän rajoittamisesta ja taloudellisesta tilanteesta johtuen ei voitu palkata ohjaajaa ja koulunkäyntiavustajaa.

OPM myönsi Turun kaupungille 40 uutta aloituspaikkaa 1.8.2009 alkaen. Taloudelliset vaikutukset on merkitty -merkkisiksi, koska ammatti-instituuttiin lisääntyneet kustannukset tulevat valtionosuuksilla katetuksi.

| | | |
|------------|---|------------------------|
| Kv: | toimintakulut | – 291.378 euroa |
| | toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö | – 66.214 euroa |
| | sisältää talouspalvelukeskuksen palveluveloituksen muutoksen | |
| | sisältää pankkipalvelumaksujen keskittämisen muutoksen | |

Virastopäällikön yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

Puhelin- ja tietoliikennekulujen merkittävä karsiminen tehtiin hallintokunnassa jo aikaisempina vuosina. Vuoden 2009 kaupungin edellyttämällä toiminnoilla syntyneet säästöt ovat vähäisiä.

Virastopäällikön yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Opiskelijamäärän kasvusta huolimatta on pystytty toimimaan entisissä tiloissa (lisäys: vain kaksi parakkia on hankittu Amiraalistonkadulle) ja opetushenkilöstön lisäys on pystytty kompensoimaan muun henkilöstön supistuksilla työtehtäviä edelleen kehittämällä.

Hakijoiden määrä kasvoi edelleen eli 63 % ensisijaisista hakijoista voitiin ottaa opiskelemaan. Lisääntyneestä opiskelijamäärästä huolimatta keskeyttäminen on erittäin alhainen ja läpäisy yli nykyisen, valtakunnallisen tavoitetason.

Kustannukset/opiskelija ovat laskeneet edellisestä vuodesta, mikä osoittaa työn tuottavuuden kasvua.

Saimme eniten isojen oppilaitosten sarjassa tuloksellisuusrahaa, mikä osoittaa toiminnan tehokkuutta.

AMMATTIKORKEAKOULUN HALLITUS

| | |
|-------------------------------|-----------------------|
| Tilivelvollinen viranhaltija: | Rehtori Juha Kettunen |
|-------------------------------|-----------------------|

STRATEGINEN KEHYS

| | |
|-------------------------|---|
| Toiminta-ajatus: | Turun ammattikorkeakoulu vastaa Varsinais-Suomen korkeimman ammatillisen osaamisen kehittämistä toimintaympäristössään. |
| Visio: | Turun ammattikorkeakoulu on kansainvälisesti arvostettu korkeakoulu, joka vaikuttaa myönteisesti Varsinais-Suomen ja koko maan ammatilliseen kehitykseen. |

Turku-strategian keskeiset haasteet hallintokunnalle:Strateginen painopiste: **Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä**

Turku-strategian menestystekijä: vastuullinen ilmasto ja ympäristöpolitiikka.

- Kestävän kehityksen koulutusohjelma (25 aloituspaikkaa) tuottaa ympäristösuunnittelijoita
- AMK terävöittää T&K-toimintaa. Ympäristöosaamisen tutkimus- ja kehitysohjelma sisältyy kolme teemaa: vesien tilan seurantamenetelmien ja ilman epäpuhtauksien mittaamiseen kehittäminen, ympäristöstävällinen teknologia ja päästöjen vähentämistekniikat (mm. ekologinen rakentaminen, vesistökuunnostukset, vähäpäästöiset moottorit, biopolttoaineet) sekä ympäristöviestintä ja ympäristötiedon saatavuus

Strateginen painopiste: **Hyvinvointia ja elämänlaatua**

Turku-strategian menestystekijä: lasten, nuorten ja lapsiperheiden aseman kehittäminen; terveyden ja esteettömyyden edistäminen sekä elämänhallinnan ja oman aktiivisuuden tukeminen; elävä ja luova kulttuurikaupunki

- AMK toteuttaa vahvoilla osaamisalueillaan tutkintoon johtavaa koulutusta, täydennyskoulutusta ja T&K-toimintaa
- Varsinais-Suomen HYTKE -hyvinvointipalveluiden tutkimus- ja kehittämisohjelma

Turku-strategian menestystekijä: elävä ja luova kulttuurikaupunki

- Kulttuuripääkaupunki 2011–hankkeen rahoittamat AMK:n erillishankkeet

Strateginen painopiste: **Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä**

Turku-strategian menestystekijä: innovatiivisuutta tukeva korkeakoulu- ja yritys yhteistyö; elinkeinorakenteen monipuolistaminen ja kärkialojen tukeminen

Ammattikorkeakoulun toiminta (koulutus, T&K) kohdennetaan strategian mukaisesti alueen kehittämiseen

1. Tutkimus ja kehitysohjelmat

- Terve ja hyvinvoiva tulevaisuus – Heawell
- Hermes – ICT-ohjelma
- Varsinais-Suomen HYTKE – hyvinvointipalveluiden tutkimus- ja kehittämisohjelma
- FUTIS – Tulevaisuuden työ ja innovatiiviset palvelut
- Ympäristöosaamisohjelma

2. Yhteistoiminnan kehittäminen Koneteknologiakeskus Turku Oy:n kanssa AMKH:n vahvistaman toimintasuunnitelman mukaisesti

3. Koulutuksen kehittämisohjelma AGRICOLA - KOULUTUKSEN JA KANSAINVÄLISTYMISSÄ OHJELMA

4. Varsinais-Suomen alueen korkeakoulujen aluekehitysstrategian mukainen yhteistoiminta, käynnissä seuraavat työryhmät

- Aluevaikuttavuuden tukemisen foorumi
- Tutkintokoulutuksen ja opintoasiain yhteistyöryhmä
- Turkulaisten korkeakoulujen kv-yhteistyön kehittäminen
- ”Saumatonta terveysosaamista Varsinais-Suomessa” -hanke
- ICT-kirjasto alueellisena tietokeskuksena
- toimeenpannaan JOO-sopimuksen mukainen opiskelijavaihto alueen yliopistojen kanssa (opintotarjotin)

Turku-strategian menestystekijä: luova ja laadukas opetus:

- ammattikorkeakoulun laadunvarmistusjärjestelmän kehittäminen ja Korkeakoulujen arviointineuvoston toteuttama ulkoinen auditointi syksyllä 2009

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Tärkeimmät lainsäädännön, kansallisten kehittämissuunnitelmien ja toimintaympäristön muutokset ja niiden vaikutukset:

Opetusministeriö, Turun ammattikorkeakoulu ja Turun kaupunki ovat sopineet kevään 2008 tavoitesopimusneuvottelussa seuraavasta: "Turun ammattikorkeakoulu uudistaa strategiansa siten, että se on käytettävissä vuonna 2010 käytävissä tavoiteneuvotteluissa. Turun ammattikorkeakoulu ja Satakunnan ammattikorkeakoulu selvittävät yhteistyön syventämisen mahdollisuuksia erityisesti korkeakoulujen laadun, vaikuttavuuden ja kansainvälisen toiminnan vahvistamiseksi." Ylläpitäjien ja ammattikorkeakoulujen kesken on sovittu, että selvitys valmistellaan 31.5.2009 mennessä ylläpitäjien käsittelyä varten.




TAVOITTEET

Tuloskortteille sijoittuvat hallintokunnan kriittiset menestystekijät vuosille 2009–2011:**YHTEISKUNNALLISET VAIKUTUKSET****Alueellinen vaikuttavuus****Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista:**

Osaavan työvoiman tuottaminen maakunnan työelämään on perustehtävä. Työllistyminen ja alueellinen sijoittuminen heijastaa sitä, miten hyvin koulutustarjonta palvelee alueen tarpeita. Seurannassa käytetään poikkileikkaustietoja, jotka amk kerää. Selvitys tehdään 1-1,5 vuotta aikaisemmin valmistuneille. Oma aineisto on riittävän luotettava, ja se saadaan nopeammin kuin 2 vuoden viiveellä tuleva Tilastokeskuksen aineisto.

Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan:

Jatketaan tarvekartoituksen pohjalta yksityiskohtaisempaa suunnittelua Turun yliopiston ja Turun kaupungin kanssa Kupittaa kampusalueen toteuttamiseksi.
AMK osallistuu Turun kulttuuripääkaupunkihankkeen toteuttamiseen säätiön rahoittamien hankkeiden kautta.
Laaditaan OPM:n tavoitesopimuksessa mainittu selvitys yhteistyön tiivistämistä Satakunnan AMK:n kanssa 31.5.2009 mennessä.
Koulutuksen kehittämisessä panostetaan työelämälähtöisyyteen.
Ammattikorkeakoulun koulutusohjelmat tekevät kiinteää yhteistyötä alueen työelämän kanssa koulutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa, jolloin koulutus vastaa hyvin alueen työelämän osaamistarpeita.
Yhteistyön muotoja ovat opinnäytetyöt, ohjattu harjoittelu, opiskelijoiden projektitehtävät sekä ammattikorkeakoulun laajeneva tutkimus- ja kehitystoiminta.

| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
|---|------------|------|------|------|---------|------------|---|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Työllistyneiden osuus valmistuneista (%) | 84 | 86 | 80 | 86 | 80 | 83 |  |
| Valmistuneiden sijoittuminen Varsinais-Suomeen (%) | 73 | 78 | 75 | 74 | 75 | 74 |  |
| Työelämän kanssa yhteistyössä tehtävät opinnäytetyöt, nuoret / tutkinnon suorittaneet, nuoret (%) | 78 | 79 | 71 | 82 | 95 | 80 |  |

Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Turun AMK palvelee toiminta-ajatuksensa mukaisesti erityisesti Varsinais-Suomea, mistä osoituksena on poikkeuksellisen suuri omaan maakuntaan työllistyneiden osuus. Kunnianhimoinen tavoite lähes saavutettiin.

Työelämän kanssa yhteistyössä tehtävät opinnäytetyöt –mittarin osalta tavoitteesta jääminen johtuu erityisesti opiskelijatilastoinnin puutteista.

ASIAKKUUDEN HALLINTA JA PALVELUKYKY**Asiakastyytyväisyys****Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista:**

Opiskelijoiden tyytyväisyys on tärkeää koulutusprosessin tehokkuuden ja tuloksellisuuden kannalta. Mittari kuvastaa opiskelijan kokemusta, jonka seuraaminen on tärkeää (vrt. asiakastyytyväisyys). Ammattikorkeakoulu on olemassa alueen työelämää ym. sidosryhmiä varten, joten työnantajien tyytyväisyys on tärkeä joskin hankalasti mitattava asia. Vetovoimaisuus kertoo ammattikorkeakoulun (koulutusohjelmien) brändin vahvuudesta ja osittain asiakastyytyvyydestä (tutkinnon suorittaneet levittävät informaatiota). Hyvä vetovoima takaa, että koulutukseen voidaan valita lahjakkaita opiskelijoita ja tuottaa osaavaa työvoimaa.

Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan:

Opiskelijoiden osallistuminen laadunvarmistuksen-projektin tuottamia opiskelijoiden osallistumisen sekä palautteiden hyödyntämisen hyviä käytänteitä levitetään. Tavoitteena on vuorovaikutteisen palautejärjestelmän ja avoimen keskustelukulttuurin kehittyminen. Opetuksen palautejärjestelmää terävöitetään ja yhtenäistetään siten, että ammattikorkeakoulun koulutuksen laadunvarmistus täyttää Korkeakoulujen arviointineuvoston auditoinnin vaatimukset.

Opettajien vahvaan osaamiseen ja koulutusohjelmien työelämäsuhteisiin pohjautuva laadukas ja luova opetus, jossa sovelletaan moderneja oppijakeskeisiä menetelmiä: projektiopiskelu ja muut avoimet oppimisympäristöt, virtuaaliset oppimisympäristöt, ongelmaperustainen oppiminen. Alueen työelämää palveleva koulutus ja T&K-toiminta.

| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
|--|------------|------|------|------|---------|------------|--|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Opiskelijatyytyväisyys, nuoret | 3,2 | 3,1 | 3,1 | 2,8 | 3,4 | 3,2 | |
| Opiskelijatyytyväisyys, aikuiset | 3,4 | 3,2 | 3,4 | 2,6 | 3,4 | 3,4 | |
| Työnantajien tyytyväisyys | 3,6 | 3,5 | 3,7 | 3,7 | 3,7 | 3,7 | |
| Ensisijaiset hakijat / aloituspaikat, nuorten koulutus | 4,4 | 4,7 | 4,8 | 4,2 | 4,5 | 4,8 | |

Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Opiskelijatyytyväisyyden heikkeneminen johtuu siitä, että ylläpitäjän talousarvioleikkausten vuoksi ammattikorkeakoululle ei jää riittävästi voimavaroja opetuksen toteuttamiseen huolimatta siitä, että AMK hankkii T&K-toimintaan huomattavasti ulkoista rahoitusta, jota hyödynnetään myös opetuksen toteuttamiseen. Talousarvion määrärahaileikkaukset ovat johtaneet opetustarjonnan vähentämiseen, opetuksen valmistelutyön vähentämiseen sekä opettajajohtoisen opetuksen vähentämiseen.

TALOUS**Toteutumisvertailu 31.12.2009**

| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama |
|-------------------------------------|---|---------------------|---------------------|-----------|--------------------------|---------------------|-------------|
| Ammattikorkeakoulun hallitus | | | | | | | |
| 1 46 | T | 9.541.282 | 9.276.767 | 2.107.811 | 11.384.578 | 9.579.978 | - 1.804.600 |
| | M | 60.697.684 | 64.594.759 | 495.507 | 65.090.266 | 63.285.850 | + 1.804.416 |
| | N | - 51.156.402 | -55.317.992 | 1.612.304 | -53.705.688 | -53.705.872 | - 184 |

Virastopäällikön kuvaus talouden toteutumisesta:

Talousarvion tasapainottamisessa tuotti vaikeuksia lomapalkkavelan kasvu. Lomapalkkavaraukset eivät olleet riittäneet, koska henkilöstöllä jäi muita vuosia enemmän pitämätöntä vuosilomaa 31.12.2009. Pitämättömiin lomiin vaikuttivat suoraan talkoovapaat ja lomautukset.

| Talouden tasapaino ja toiminnan tehokkuus | | | | | | |
|--|-------------------|-------------|-------------|-------------|----------------|-------------------|
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | | | | | | |
| Toiminnan perusrahoitus tulee Turun kaupungilta, joka saa valtiolta Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta toiminnan järjestämiseen. | | | | | | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | | | | | | |
| <p>OPH:n raportti valtionosuuspohjaan oikeuttavista bruttokustannuksista vuodelta 2006 osoittaa, että</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turun ammattikorkeakoulun hallinnon menot, 169 €/opiskelija, ovat paitsi kunnallisten ammattikorkeakoulujen keskiarvoa (270 €/opiskelija) pienemmät, myös kaikista ammattikorkeakouluista pienimmät. - Turun ammattikorkeakoulun kiinteistömenot (1856 €/opiskelija) ovat selvästi ammattikorkeakoulujen keskiarvoa (1135 €/opiskelija) suuremmat. - Turun ammattikorkeakoulun yhteisten toimintojen menot (1058 €/opiskelija) ovat pienemmät kuin ammattikorkeakouluissa keskimäärin (1481 €/opiskelija). <p>Opetussuunnitelmat ja muu toiminta mitoitetaan ennakoitun valtionosuuden mukaisesti noudattaen ammattikorkeakoulun valtuuskunnan linjausta (4.12.2006 § 15).</p> | | | | | | |
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Tilikauden tulos (oikaistuna omien tilojen pääomavuokralla) / laskennallinen valtionosuus * 100 | 97,5 | 95,5 | 92,5 | 92,9 | 100,00 | 89,3 |
| Toimintakulut / tutkintojen määrä | 37.927 | 36.999 | 37.950 | 33.096 | 40.000 | 47.441 |
| Tilakustannukset / tutkintoon johtavan koulutuksen kokonais-opiskelijamäärä | 1.372 | 1.417 | 1.561 | 1.592 | 1.408 | 1.607 |
| Ulkoinen rahoitus / toimintakulut, % | 14,7 | 15,8 | 14,1 | 15,7 | 17,0 | 15,1 |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |
| <p>Ylläpitäjä ei ole kohdentanut valtionosuutta täysimääräisesti ammattikorkeakoulun toimintaan, jolloin Tilikauden tulos-mittarin tavoite ei toteudu. Toimintakulut/tutkintojen määrä-mittarin toteutuma nousi korkeaksi, koska suoritettujen tutkintojen määrä väheni vuoteen 2008 verrattuna 500 tutkintoa eli 27 %. Tutkinnot eivät valmistuneet vuoden 2009 aikana, koska henkilökunnan lomautukset viivästyttivät opintosuoritusten kuten opinnäytetöiden valmistumista ja tarkistamista.</p> <p>Tilakustannukset-mittari: Turun kaupunki nosti sisäisiä vuokria ilmoittamalla uuden vuokratason vuodelle 2009, mutta tästä ei lainkaan neuvoteltu AMK:n kanssa. Lisäksi ICT-talon hoitovastikkeesta tuli yllättäen lisälasku (95 000 €) loppuvuonna 2009.</p> <p>Ulkoinen rahoitus-mittarin erittäin haastavaa tavoitetta ei voitu saavuttaa mm. T&K-projektien riittämättömien omarahoitusosuuksien takia.</p> | | | | | | |

| OSAAMINEN, UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY | |
|--|--|
| T&K-valmiudet | |
| Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista: | |
| Henkilöstön tutkijakoulutus vahvistaa korkeakoulun potentiaalia osallistua T&K-ohjelmaan sekä erityisesti korkeatasoisiin laajoihin kansainvälisiin tutkimusohjelmiin (esim. tutkimuksen puiteohjelma). Koulutustason nousu vahvistaa henkilöstön asiantuntijuutta, jonka toinen komponentti on työelämäosaaminen. | |
| Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan: | |
| Jatko-opintoihin kannustaminen. Joustavat ja oikeudenmukaiset työjärjestelyt. Tohtorikoulutuksessa olevien pätevoitymisvapaat. | |

| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|------------------------------------|------------|------|------|------|---------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Tohtorit (lkm) | 42 | 44 | 49 | 52 | 65 | 62 |
| Lisensiaatit (lkm) | 52 | 52 | 57 | 53 | 55 | 56 |

Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Tavoitteenasettelu perustuu tohtori-opinnoissa olevien henkilöiden ilmoituksiin, jotka ovat usein liian optimistisia aikataulujen suhteen. Henkilöstökoulutuksen niukat määrärahat eivät mahdollista jatko-opinnoissa oleville tutkimusvapaita, joten opintojen edistämiseen on niukasti keinoja.

PROSESSIT JA RAKENTEET

Oppimisprosessi: Opetus

Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista:

Oppimisprosessi: opetus.

Opintojen hyvä eteneminen tarkoittaa koulutusprosessin tehokkuutta, joka vaikuttaa suoritettujen tutkintojen määrään ja siten ylläpitäjälle ohjautuvan valtionosuuden suuruuteen. Normiaikaisten opiskelijoiden osuus kertoo opintojen etenemisestä eli koulutusprosessin läpivirtauksesta. Opintojen keskeyttäminen ts. eroaminen kertoo tyytymättömyydestä ja heikentää tutkintojen tuotantoa, joten eroamisasteen seuranta on välttämätöntä. Lukujen vertailtavuuden takaamiseksi perusjoukoksi on valittu normiaikaiset opiskelijat, joiden määrä on lähes vakio koska ammattikorkeakoulun aloituspaikkamäärä on pysynyt samalla tasolla.

Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan:

Opettajien vahvaan osaamiseen ja koulutusohjelmien työelämysuhteisiin pohjautuva laadukas ja luova opetus, jossa sovelletaan aktiivisia oppijakeskeisiä oppimismenetelmiä. Kansainvälistä tilauskoulutusta suunnitellaan erityisesti ottaen huomioon avautuvat kotimaiset rahoituslähteet (esim. ulkoministeriön kehitysyhteistyörahoitus). Käynnistetään International Semester joka sisältää kaikkien tulosalueiden opetustarjontaa. Tekniikan alan AMK-koulutusta lähdetään kehittämään kansainvälisen CDIO-viitekehityksen (www.cdio.org) mukaisesti. Taideakatemia yhteisiä opintoja lisätään. Jatketaan analyysia, jonka pohjalta voidaan tehdä priorisointia, fokusointia sekä valintoja. Otetaan käyttöön koko ammattikorkeakoulussa SoleOPS-järjestelmä, joka tarjoaa helppokäyttöiset sähköiset työkalut opetuksen suunnitteluun, henkilökohtaisten opintosuunnitelmien eli HOPSien tekemiseen ja hallintaan, opetuksen vuositarjonnan suunnitteluun sekä opettajien työajan suunnitteluun. Opetussuunnitelmatyön prosessia yhtenäistetään ja opetussuunnitelmien laatua ja läpinäkyvyyttä parannetaan. Opintojaksoista tehdään toteutussuunnitelmat SoleOPS-järjestelmään. HOPS-työkalu tehostaa opiskelijoiden ohjausta ja ohjaa opiskelijoita tavoitteelliseen ja vastuulliseen opiskeluun. Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen (hyväksilukemisen) menettelytapojen käyttöönotto ja toteuttaminen hyödyntäen koulutusohjelmien kompetenssimäärittelyjä. Vaihtoehtoisia ja joustavia opintojen suoritustapoja otetaan käyttöön sekä nuorten koulutuksessa että aikuiskoulutuksessa. Oppimisen arvioinnin läpinäkyvyyttä ja yhdenmukaisuutta pyritään lisääminen toteuttamalla opintojakson/opintokokonaisuuden arviointikriteeristöjä sekä yhtenäistämällä opinnäytetyön arviointikriteeristöjä. Oppimisen ja osaamisen arvioinnin menettelyjä kehitetään siten, että menetelmät ohjaavat opiskelijoita tehokkaiden opiskelutapojen käyttöön jolloin lopputuloksena opiskelija osaa soveltaa oppimaansa myös käytännössä. Opiskelijoiden ohjausjärjestelmän toimivuutta ja tunnettuutta parannetaan. Opetuksen palautejärjestelmää terävöitetään ja yhtenäistetään siten, että ammattikorkeakoulun koulutuksen laadunvarmistus täyttää Korkeakoulujen arviointineuvoston auditoinnin vaatimukset.

| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|--|------------|--------|------|------|---------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Normiaikaiset opiskelijat / kaikki opiskelijat (%) | 76 % | 75,4 % | 78 % | 78 % | 85 % | 80% |

| | | | | | | | |
|---|-------|--------|--------|--------|------|-------|--|
| Eroamisaste, normiaikaiset nuoret (%) | 7,1 % | 8,7 % | 10,8 % | 9,5 % | 7 % | 9,9% | |
| Eroamisaste, normiaikaiset aikuiset (%) | 12 % | 14,4 % | 12,6 % | 15,4 % | 13 % | 14,2% | |

Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Ylläpitäjän määrärahaileikkaukset ovat johtaneet opetuksen vähentämiseen, opintojaksojen peruuttamiseen ja opetusryhmien yhdistämiseen. Määrärahaileikkaukset näkyvät eroamisasteen kohoamisena sekä yliaikaisten opiskelijoiden suurena osuutena. Opinnäytetyövaiheessa olevien yliaikaisten opiskelijoiden opinnäytetöiden tehostettuun ohjaukseen ei ole kyetty, jolloin opinnot usein venyvät.

PROSESSIT JA RAKENTEET

Innovaatioprosessi: T&K-toiminta

Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista:

Innovaatioprosessi: T&K-toiminta

Opetusta palveleva sekä työelämää ja aluekehitystä tukeva soveltava T&K-toiminta on ammattikorkeakoulun lakisääteinen tehtävä. T&K-toiminnan volyymin lisääminen ja laadun varmistus on kehittämishaaste. T&K-menojen osuus kokonaismenoista kertoo T&K-toiminnan volyymin.

Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan:

T&K-ohjelmien avulla pyritään profiloimaan T&K-toimintaa ja syventämiään osaamista. T&K-ohjelmat parantavat näkyvyyttä sekä toiminnan alueellista, kansallista ja kansainvälistä vaikuttavuutta. Pyritään opetuksen ja T&K-tyon parempaan integrointiin siten, että opiskelijat osallistuvat T&K-projekteihin. Toimintaympäristönsä vaikuttavat T&K-projektit tuottavat lisääntyvässä määrin opintopisteitä ja ulkoista rahoitusta sekä vahvistavat henkilöstön osaamista ja työelämäyhteyksiä. Lisätään kansainvälisiä T&K-projekteja. Rakennerahastojen rahoitusmahdollisuuksien heiketessä pyritään osallistumaan EU-komission suoraan rahoittamiin erillisohjelmiin. T&K-työn prosesseja, käytäntöjä ja arviointia kehitetään niin, että T&K-työn laadunvarmistus täyttää Korkeakoulujen arviointineuvoston auditoinnin vaatimukset.

| | | | | | | | |
|-------------------------------|-----|--------|--------|--------|------|------|--------|
| T&K-menot / toimintamenot (%) | 8 % | 11,5 % | 13,0 % | 12,1 % | 15 % | 15 % | 12,8 % |
|-------------------------------|-----|--------|--------|--------|------|------|--------|

Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Soveltava T&K-toiminta on supistunut suhdanteista ja määrärahojen tiukkuudesta johtuen.

PROSESSIT JA RAKENTEET

Kansainvälistyminen

Kuvaus menestystekijän, arviointikriteerien ja tavoitetasojen valintaperusteista:

Tarkoituksena on integroida kansainvälinen näkökulma kaikkiin korkeakoulun toimintoihin. Kansainvälistymisellä vastataan työelämän sisällöllisiin osaamisvaatimuksiin ja suomalaisen yhteiskunnan monikulttuurisuuden tuomiin haasteisiin. Kansainvälistyminen on myös osa opetuksen ja tutkimuksen laatua. Kansainvälisyystoimintoja ovat mm. opiskelija- ja harjoittelijaliikkuvuus, opettaja- ja asiantuntijaliikkuvuus, kansainvälinen opetussuunnitelma- ja koulutusyhteistyö, vieraskielinen opetus, kansainvälinen tutkimus- ja projektitoiminta, kieli- ja kulttuuriopinnot, kansainväliset yhteistutkimukset sekä ne tukitoiminnot, joilla edistetään strategian mukaista kansainvälistymiskehitystä.

Lyhyt kuvaus toiminnasta, jolla tavoitteet saavutetaan:

Poistetaan opiskelijaliikkuvuuden esteet, esimerkiksi tarkistetaan tekniikan alan harjoittelun rakennetta. Vieraskielisten koulutusohjelmien rooli ja perustelu tulosalueilla selkeytetään strategisen analyysin avulla. Luodaan valmiudet hyödyntää entistä paremmin kansainvälistä rahoitusta koulutuksen kehittämishankkeissa ja muussa kv-projektitoiminnassa, erityisesti T&K-toiminnassa. Selvitetään mahdollisuudet ja kiinnostus toteuttaa kulttuurialalla englanninkielinen YAMK-koulutusohjelma vuonna 2010 (esim. digital arts).

Tunnistetaan kansainvälisen opetus- ja projektitoiminnan tärkeimmät strategiset yhteistyökumppanit ja luodaan näiden kanssa kiinteät yhteistyösuhteet.
Opettajaliikkuvuus kytketään järjestelmällisesti opetussuunnitelmiin.

| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|--|------------|------|------|------|---------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Opiskelijoiden kv-vaihto, lähte- neet ≥ 3kk (lkm) | 304 | 285 | 268 | 325 | 420 | 327 |
| Opiskelijoiden kv-vaihto, saapu- neet ≥ 3kk (lkm) | 202 | 216 | 211 | 197 | 330 | 228 |

Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Tavoitteet on asetettu korkeammalle, mitä opetuksen tulosalueiden yhteenlasketut tavoiteluvut ovat.

Euroopan sisällä tapahtuva liikkuvuus on vähentynyt. Liikkuvuutta vaikeuttavat joidenkin koulutusohjelmien jäykät opetussuunnitelmarakenteet sekä opintosuoritusten hyväksilukemisen käytäntöjen jäykkyys ja joustamattomuus.

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 753,4 | | 774,1 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 18 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuunottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosen lukumäärä.

Ammattikorkeakoulun hallituksen kannanotto talousohjelmaan

Kupittaaan kampusalueen kehittämistä tulisi tarkastella koko kaupunkiorganisaation näkökulmasta ottaen huomioon soveltuvin osin Turun yliopiston sekä Turun kaupungin muiden hallintokuntien, erityisesti Turun ammatti-instituutin tulevaisuuden tarpeet ja suunnitelmat sekä opiskelijakunnan keskitetyn terveystuon tarpeen. Suunnitelmien yhteensovittamiseksi tulisi asettaa apulaiskaupunginjohtajan johdolla toimiva työryhmä, johon osallistuisi Turun yliopiston, Turun ammatti-instituutin sekä Turun AMK:n edustajat sekä tarvittava määrä Turun kaupungin muita edustajia.

AMK:n hallituksella on myönteinen kanta Loimaan toimipisteen rakenteelliseen kehittämiseen, sillä se totesi 23.3.2006 kantanaan, että "tavoitteeksi asetetaan valmistella Loimaan toimipisteen nuorten tutkintoon johtavan koulutuksen siirtämistä Turkuun ja/tai Saloon."

Satakunnan AMK:n kanssa tehtävässä yhteistyössä on sitouduttava tavoitesopimusneuvotteluissa sovittuun kirjaukseen, jotka ovat yhdenmukaisia Turun ja Porin virka- ja luottamusmiesjohdon kanssa sovittujen linjausten kanssa. Fuusiotermin käyttö tulisi poistaa talousohjelmasta. Turun AMK selvittää yhteistyönsä syventämisen mahdollisuuksia Satakunnan AMK:n kanssa ja uudistaa strategiaansa siten, että se on käytettävissä vuonna 2010 käytävissä tavoiteneuvotteluissa.

Kv: *Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.*

TALOUSOHJELMA

Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin

| | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
|------------------|---|---------------------------------|----------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Palveluverkko | Lakkautetaan AMK:n Loimaan sivutoimipiste | - 200 | | | | - 2500 | |
| 2. Toimitilat | | | | | | | |
| 3. Henkilöstö | | | | | | | |
| 4. Tuotantotavat | Tehostetaan opiskelijoiden ohjausjärjestelmää (huom. ohjelmapäivitykset, uudet oppaat (eOPS ja Hops)) | + 165 | | + 1,2 | | | |

Virastopäällikön yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

Kupitaan kampusalueen kehittäminen: Turun kaupunginvaltuusto päätti 15.6. AMK:n investointirahaston perustamisesta. Rahaston tarkoituksena on varautua Turun AMK:n tuleviin investointitarpeisiin. Näitä investointimenoja voivat olla uudisrakennus-, perusparannus- tai osakkeiden ostomenot. Investointirahasto antaa hyvän mahdollisuuden Kupitaan kampusalueen rakentamiseksi.

Yhteistyön tiivistäminen Satakunnan AMK:n kanssa: Turun AMK ja SAMK laativat selvityksen yhteistyön tiivistämistä ylläpitäjien kanssa sovitulla tavalla, ja selvitys luovutettiin ylläpitäjille 31.5.2009. Porin kaupunginhallitus päätti esittää Turun kaupunginhallitukselle, että Satakunnan ja Turun ammattikorkeakoulujen yhteistyön tiivistämisen valmistelua ja toteutusta varten asetetaan Turun ja Porin kaupunkien ja ammattikorkeakoulujen edustajista koostuva ohjausryhmä.

"Lakkautetaan AMK:n Loimaan sivutoimipiste":

Kevään 2009 aikana päädyttiin Loimaan toimipisteen lakkauttamisen sijaan tavoittelemaan parempaa alueellista vaikuttavuutta keskittämällä Loimaalla toiminta aikuiskoulutukseen, opinnäytetöihin sekä soveltaviin tutkimus- ja kehitysprojekteihin, mistä on ammattikorkeakoulun hallituksen päätös (28.5.2009, §79). Hallitus päätti samalla hyväksyä omalta osaltaan opetusministeriön tavoiteneuvotteluissa ehdottaman liiketalouden koulutusohjelman siirtämisen Loimaalta Turkuun sekä sosiaalialan koulutusohjelman siirtämisen Loimaalta Turkuun tai Saloon syksystä 2011 alkaen siten, että hallitus tekee tätä koskevan yksityiskohtaisen koulutusohjelmapäätöksen keväen 2010 kuluessa. Edelleen hallitus päätti asettaa Loimaan toimipisteiden kehittämistavoitteeksi toiminnan keskittämisen aikuiskoulutukseen, opinnäytetöihin ja t&k-projekteihin. Vuosien 2010-2012 tavoitesopimukseen on kirjattu: "Toimipisteverkkoa tarkastellaan kriittisesti erityisesti Uudenkaupungin ja Loimaan toimipisteiden osalta. Rationalisointitoimenpiteet toteutetaan vuoteen 2011 mennessä.

"Tehostetaan opiskelijoiden ohjausjärjestelmää": Opiskelijoiden ohjausjärjestelmän kehittämistä koskeva tavoite toteutuu kohtuullisesti. Kaupunginhallituksen myöntämällä hankerahoituksella toteutetun hankkeen ensimmäisen vaiheen tulokset on koottu maaliskuussa 2010 ilmestyvään julkaisuun, ja kehittämistyötä jatketaan Agricola-ohjelman puitteissa. Messi-intranet opiskelijoille ja henkilöstölle otettiin onnistuneesti käyttöön. Vuoden aikana on otettu räätälöity ja otettu osittain käyttöön selainpohjainen opetussuunnitelmajärjestelmä (eOPS) eli Sole-OPS. Järjestelmä yhtenäistää ja parantaa opetussuunnitelmaviestintää sekä henkilökohtaisten opiskelusuunnitelmien (HOPS) käsittelyä. SoleOPSin eHOPS-toiminnallisuus otetaan pilottikäyttöön syksyllä 2010.

Kv: *toimintakulut* **-3.000.442 euroa**
toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö **- 63.008 euroa**
sisältää talouspalvelukeskuksen palveluveloituksen muutoksen
sisältää pankkipalvelumaksujen keskittämisen muutoksen

Virastopäällikön yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

Virastopäällikön yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Vuosina 2007–2009 ammattikorkeakoulu tuotti keskimäärin 1500 tutkintoa vuodessa (keskiarvo 1564 v. 2007–2009). Vuonna 2009 AMK:sta valmistui 1334 henkilöä. Nuorten tutkintomäärä väheni viime vuonna; niitä suoritettiin 1117. Myös aikuisten tutkintoon johtavasta koulutuksesta valmistui edellisvuotta vähemmän, määrä laski vuoden 289 tutkinnosta 171 tutkintoon. Tutkintomäärien vähenemiseen vaikuttivat osaltaan Turun kaupungin toimeenpanemat henkilökunnan lomautukset. Sen sijaan ylempiä AMK-tutkintoja suoritettiin edellisvuotta

enemmän eli 46, kun vuonna 2008 niitä suoritettiin 38.

Osaamisen vahvimmat alueet ja kehittämisohjelmat on Turun AMK:ssa kytketty yhteen ja strategiaa on toteutettu niiden kautta. Painoaloihin kohdistuvien tutkimus- ja kehitysohjelmien avulla päästään käsiksi kokonaan uudenlaisiin, laajoihin mahdollisuuksiin yksittäisten projektien yläpuolelle. Uusia T&K-ohjelmia Turun AMK:ssa on seitsemän: Bio- ja liiketoimintaosaaminen, Hyvinvointipalvelut elämänkaareissa, Lääkehoito ja terveysosaaminen, Merellisen ympäristön ja rakentamisen osaaminen, Soveltava ICT, Taidealan työelämälähtöinen osaaminen sekä Tulevaisuuden työ. Soveltavan tutkimus- ja kehitystoiminnan ulkoinen rahoitus kasvoi vuonna 2009 ja oli ilman OPM:n T&K-tukirahoitusta 4,1 miljoonaa euroa (3,67 milj. vuonna 2008).

Korkeakoulujen arviointineuvosto (KKA) auditoi Turun AMK:n laadunvarmistusjärjestelmän. Turun AMK läpäisi auditoinnin hyväksytysti. Auditointiryhmän mukaan ammattikorkeakoulun laadunvarmistusjärjestelmä kattaa varsin hyvin korkeakoulun toiminnot. AMK sai hyvää palautetta johdon tietojärjestelmästä, joka kytkee johtamisen laatutyöhön.

AMK:n hallitus päätti hyväksyä ministeriön aloitteesta rakenteellisen uudistuksen, jonka mukaan Uudenkaupungin ja Loimaan toimipisteissä keskitytään syksystä 2011 alkaen aikuiskoulutukseen, opinnäytetöihin ja erilaisiin kehittämishankkeisiin, sillä niiden hyöty kohdentuu selvästi seutukuntiin. Sen sijaan nuoret muuttavat valmistuttuaan Loimaan seudulta ja Vakka-Suomesta pääosin Turkuun ja muualle maahan. Nuorten koulutuksena toteutettava liiketoiminnan logistiikan koulutusohjelma muuttaa Udestakaupungista Turkuun, liiketalouden koulutusohjelma muuttaa Loimaalta Turkuun sekä sosiaalialan koulutusohjelma muuttaa Loimaalta Turkuun tai Saloon.

Pitkäjänteinen kustannustehokkuuden tavoittelu on tuottanut tulosta, sillä opetushallituksen kustannustilastojen (<http://vos.uta.fi/rap/kust/v08/k04z6la.html>) mukaan Turun AMK:n hallintokustannukset opiskelijaa kohti ovat maan kolmanneksi alhaisimmat ja vain noin 70 % muiden ammattikorkeakoulujen keskimääräisestä tasosta. Keskeinen rakenteellisen uudistuksen tarve on Turussa hajallaan sijaitsevien toimintojen kokoaminen Kupittaaan kampusalueeksi synergiahyötyjen ja kustannustehokkuuden lisäämiseksi.

| | |
|-------------------------------------|-------------------------------|
| TURKU SCIENCE PARK –KONSERNI | Toimitusjohtaja Rabbe Klemets |
|-------------------------------------|-------------------------------|

Turku-strategian painopistealueet

Kilpailukykyä ja kestäväää kehitystä

Turun vetovoimaisuus ja imago

Vaikuttaa positiivisesti Turun julkisuuskuvaan kehittyvänä, kasvavana ja kansainvälisenä korkean osaamisen keskuksena erityisesti yrityspäättäjien kohderyhmässä.

Elinkeinopolitiikan kansainvälistymisen edistäminen sekä Turun roolin kasvattaminen Itämeren alueen yhteistyössä









Aktiivisen yhteistyöroolin ylläpitäminen kansainvälisesti ja erityisesti Itämeren alueella.

Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä

Alueellisen innovaatiojärjestelmän kehittäminen sekä toimintaympäristön houkuttelevuuden lisääminen.

Kaikki alueen innovatiivisuuteen liittyvät tavoitteet syntyvät monen erillisen, täysin itsenäisen ja omia tavoitteitaan eteenpäin vievän organisaation tulosten, päätösten sekä makroympäristössä tapahtuvien globaalien muutosten ja trendien yhteisvaikutuksesta. Tämän perusteella suurin haaste on se miten ”ilman mandaattia” oleva välittäjäorganisaatio pystyy vaikuttamaan näihin tuloksiin.

| TOIMINNALLISET TAVOITTEET | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|---|--|-----------------------------------|-----------------------------------|--|---|--|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Arviointikriteerit | | | | | | |
| Ulkoisen rahoituksen määrä omissa hankkeissa suhteessa kaupungin panostukseen*) | | | | 4,8 | > 4,5 | 3,4 |
| *) Yksittäisten pääomasijoitusten vaihtelut saattavat aiheuttaa vuosittain merkittäviä heilahteluja tunnusluvun arvoon. Pitkällä tähtäyksellä trendin pitää olla nouseva. | | | | | | |
| Varsinais-Suomen yritysten määrä Life-Sciences ja soveltavan ICT:n toimialoilla | LS 73 ICT 1.349 | LS 75 ICT 1.410 | LS 102 ICT 1.480 | LS 102 ICT 1600 (arvio) | Kasvu valtakun- nan kes- kiarvoa suurempi | Tilastotietoa ei vielä ole saatu |
| Varsinais-Suomen yritysten liikevaihto Life-Sciences ja soveltavan ICT:n toimialoilla (1.000 €) | LS 433.000 ICT 4.334.000 | LS 450.000 ICT 4.795.000 | LS 525.000 ICT 5.100.000 | LS 535.000 ICT 5.500.000 (arvio) | Kasvu valtakun- nan keski- arvoa suurempi | Tilastotietoa ei vielä ole saatu |
| Varsinais-Suomen yritysten työpaikka-määrä Life-Sciences ja soveltavan ICT:n toimialoilla | LS 2.282 ICT 13.202 | LS 2.250 ICT 13.532 | LS 2.495 ICT 13.700 | LS 2.550 ICT 13.450 | Kasvu valtakun- nan keski- arvoa suurempi | Tilastotietoa ei vielä ole saatu |
| Sidosryhmä- tyytyväisyys | Turku Science Park Oy toteutti loppuvuodesta 2008 imago- ja asiakastutkimuksen (Innolink Research Oy). Kohderymänä olivat yritykset sekä tutkimus- ja rahoittajatahot sekä muut sidosryhmät. Tutkimuksessa tarkasteltiin vastaajien tyytyväisyyttä Turku Science Park Oy:n toimintaan ja palveluihin, joiden lisäksi selvitettiin yrityksen tunnettuutta ja mainetta – hyvin tuloksin: | | | | | |
| | <ul style="list-style-type: none"> - Turku Science Park Oy on asiakkaidensa keskuudessa ylivoimaisesti tunnetuin kehittämiskumppani - Spontaani tunnettuus aloittavan yritystoiminnan kehittäjänä kohosi korkealle (19 %). - Yrityksen nostavat esiin TScP:n vahvat kontaktiverkostot, valmennukset, tapahtumat ja kansainväliset verkottumismahdollisuudet - Henkilöstö koetaan palvelualttiiksi, yhteistyökykyiseksi ja helposti lähestyttäväksi - TScP:n sijaintia pidetään erinomaisena - Asiakkaat eivät kuitenkaan tunne riittävästi TScP:n palveluita | | | | | |

| TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
|---|------------|--------|--------|--------|---------|------------|--|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Arviointikriteerit | | | | | | | |
| Liikevaihto (1.000 €) | 11.133 | 10.797 | 10.396 | 8.770 | 7.919 | 8.123 |  |
| Liikevoitto (1.000 €) | -643 | 17 | 842 | -902 | - 1.005 | -848 |  |
| Tilikauden tulos (1.000 €) | -1.101 | -393 | 427 | -1.333 | - 675 | -1.297 |  |
| Kaupungin panostukset (1.000 €) | 3.797 | 3.682 | 3.344 | 2.666 | 2.005 | 2.159 |  |
| Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI % | -1,5 | 0,1 | 3,2 | -1,3 | -1,4 | -2,1 |  |
| Nettoinvestoinnit, (1.000 €) | -3.409 | 1.886 | -722 | 1.910 | 3.770 | 447 |  |
| Gearing (nettovelkaantumisaste) % | 39 | 37 | 30 | 41 | 62 | 49 |  |
| Investointien tulorahoitus % | | 44 | 810 | -16 | - 3 | -23 |  |
| Yhteenveto | | | | | | | |

Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Vuoden 2009 budjetin keskeinen oletus oli, että KOy DataCityn ja KOy ElectroCityn osakkeet saadaan myytyä vuoden 2008 loppuun mennessä ja näistä saadut varat sijoitetaan tuottosijoituksiin. Kiinteistöjärjestelyjen viivästyminen sekä taloudellisen laskusuhdanteen vaikutus Biolaboratorion myyntiin ovat pääasialliset syyt siihen, että tilikauden tulos jäi budjetoitua heikommaksi ja myös investoinnit jäivät toteutumatta.

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Ulkoisen rahoituksen määrä omista hankkeista suhteessa kaupungin panostukseen jäi tavoitetta pienemmäksi. Syynä tähän on mm. se, että asiakasyritysten pääomasijoitusten saanti on vaikeutunut. Tällä on vaikutusta myös alueelle saatujen projektirahoitusten määrään, kun hankkeisiin tarvittavaa yritysten omarahoitusosuutta ei ole ollut käytettävissä aikaisempien vuosien tapaan.

KONETEKNOLOGIAKESKUS TURKU OY

Toimitusjohtaja Anne Ahkola-Lehtinen

Turku-strategian painopistealueet**Kilpailukykyä ja kestävä kehitystä**

Koneteknologiakeskus Turku Oy edistää alueen **kilpailukykyä ja kestävä kehitystä** kehittämällä ja ylläpitämällä meri- ja teknologiateollisuuden menestystä globaalissa toimintaympäristössä.

Hyvinvointia ja elämänlaatua

Meri- ja teknologiateollisuuden kilpailukykyyn kehittämisen myötä pyritään turvaamaan työpaikkojen säilyminen vahvistamalla osaamista alueella ja lisäämällä yleistä **hyvinvointia ja elämänlaatua**.

Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä

Koneteknologiakeskus Turku Oy tarjoaa **elinvoimaa koulutuksesta ja osaamisesta** edistämällä ammatillista kehittymistä toimitilojen ja laitteiden yhteiskäytöllä oppilaitosten ja yritysten kanssa sekä verkostoitumalla valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

| TOIMINNALLISET TAVOITTEET | Toteutumat | | | | Tavoitteet | Toteutunut |
|--|------------|------|------|------|--------------|--------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Arviointikriteerit | | | | | | |
| Käyttötunnit (oppilaitokset) | 200 | 900 | 2500 | 3454 | 3500 | 3062 |
| Käyttötunnit (teollisuus) | 100 | 3500 | 5800 | 8172 | 9500 | 2048 |
| Yritykset projekteissa, kpl | 5 | 25 | 30 | 60 | 10+40 = 50 * | 12+53 = 65 * |
| Tilojen ja laitteiden käyttö-aste (2 x 8h x 5pv/vko =80h / vko eli kaksi vuoroa), %* | 5 % | 35 % | 60 % | 30% | 45 % | 13 % |

Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Oppilaitosten yhteiset käyttötunnit 2009 olivat 3062 h, joka alitti 438h Koneteknologiakeskuksen hallituksen liiketoimintasuunnitelmassa 2009 (hyväksytty 23.3.2009) asetetun tavoitteen. Turun ammatti-instituutin ja Turun ammattikorkeakoulun käyttötunnit jäivät suunniteltua alhaisemmiksi.

Teknologiateollisuuden yritysten taloudellinen suhdanne oli heikko koko vuoden 2009 ajan. Yrityksille tehtävän valmistuspalvelun käyttötuntien määrä toteutui vain neljäsosaan vuoden 2008 toteutumasta. Koneteknologiakeskuksen hallitus tarkensi kokouksessaan 23.3.2009 käyttötuntien tavoitetta tasolle 5100h/v. Vuoden 2009 toteutuma oli 2048h.

Yritysyhteistyötä on kehitetty voimakkaasti julkisrahoitteisten kehitysprojektien avulla. Yhteistyöyritysten määrä on lisääntynyt vuoden 2009 aikana. Kehitysprojektien ja seminaarien kautta on saatu mukaan uusia yhteistyöyrityksiä ja verkostoituminen on vahvistunut.

Toteutunut käyttöaste oli $(3062+2048)/41600 \cdot 100\% = n. 13\%$.

*Tilojen ja laitteiden käyttöastetta tarkennettiin vuoden 2006 lopulla kahdesta vuorosta yhteen vuoroon, koska keskus on verrattavissa oppilaitosympäristöön. Käyttöasteseurannassa on palattu vuoden 2008 aikana takaisin kahden vuoron käyttöön (10 oppimisympäristöä, joissa pääosassa toinen vuoro on varattu oppilaitoskäyttöön ja toinen valmistuspalvelukäyttöön).

Yritykset projekteissa on jaettu vuodesta 2009 eteenpäin jatkuviin yhteistyöyrityksiin (n.10 kpl), joiden kanssa tehdään pitkäaikaista valmistuspalvelu ja kehitysyhteistyötä sekä vaihtuviin yhteistyöyrityksiin, joiden kanssa tehdään lyhytaikaisempaa yhteistyötä kehitysprojektien yhteydessä ja jotka vaihtuvat vuosittain.

| TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|---|------------|--------|--------|------|---------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Arviointikriteerit | | | | | | |
| Liikevaihto (1.000 €) | 84,2 | 493,0 | 867,6 | 1258 | 1100 | 613 |
| Liiketoiminnan muut tuotot (1.000 €) | 54,7 | 260,9 | 840,6 | 1326 | 1200 | 1662 |
| Kaupungin avustukset (1.000 €) | - | - | - | 450 | 650 | 800 |
| Liikevoitto/tappio (1 000 €) | -526,4 | -718,1 | -176,6 | 316 | 0 | 31 |
| Tilikauden tulos/tappio (1 000 €) | -515,6 | -714,9 | -174,3 | 321 | 0 | 28 |
| Sijoitetun pääoman tuotto, ROI (%) | -83 | -262 | -46 | 72 | | 5 |
| Nettoinvestoinnit, (1.000 €) | 190 | 113 | 73 | 79 | | 20 |
| Gearing (nettovelkaantumisaste), % | | | | | | |
| Investointien tulorahoitus, % | -129 | -619 | -1,2 | 143 | | 41 |
| Yhteenveto | | | | | | |

Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Koneteknologiakeskuksen liikevaihto vuonna 2009 oli selkeästi tavoitetta alhaisemmalla tasolla johtuen teknologiateollisuuden yritysten heikosta tilauskannasta. Liikevaihdosta n. 337 000€ on tullut oppimisympäristöpalveluista, 112 000€ valmistuspalveluista ja n. 164 000€ muusta toiminnasta.

Koneteknologiakeskuksen hallitus tarkensi 23.3.2009 valmistuspalveluiden budjetin liikevaihtotavoitetta (550 -> 350 t€). Vuoden aikana panostettiin projektitoimintaan sekä yritysryhmähankkeiden toteutukseen. Tämä näkyy liiketoiminnan muiden tuottojen kasvuna. Koneteknologiakeskuksen henkilöstökustannuksia kohdennettiin projekteille n. 70%.

Yhtiö on perustettu ensisijaisesti koulutuskeskukseksi, jonka päätavoitteena on toimia oppimis- ja kehittämissympäristöksi. Toiminnan toteuttaminen edellyttää kaupungin vahvaa panostusta.

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Koneteknologiakeskus Turku Oy on panostanut vuonna 2009 toiminnassaan voimakkaasti Meriklusteriohjelman (OSKE 2007–2013) koordinointiin ja toteuttamiseen. Koneteknologiakeskus Turku Oy:n keskeisin haaste on edelleen kehittää yhteistyötä alueen teknologiateollisuuden yritysten kanssa, jotta Turun seudulle tärkeän meriteollisuuden kilpailukyky voidaan säilyttää.

Oppilaitoksilta saadut käyttökorvaukset ja valmistuspalvelusta saatu laskutus ei riitä kattamaan keskuksen koneista ja laitteista aiheutuvia kustannuksia. Projekteihin on voitu kohdentaa merkittävä osa Koneteknologiakeskuksen henkilöstökustannuksista. Projektien maksatushakemusten pitkät käsittelyajat ovat aiheuttaneet siirtosaamisten merkittävän kasvun vuoden 2009 aikana.

Tulevaisuudessa yrityksille tullaan tarjoamaan huippuosaamista laserteknologian hyödyntämisessä. Osaamisen ennakoitiin ja yritysliiketoiminnan korkeatasoisten koulutuspalvelujen tarjoamiseen panostetaan yhdessä alueen oppilaitosten kanssa. Oppilaitoksille on varmistettava mahdollisuus käyttää keskuksen oppimisympäristöjä, jotta valmistuvien opiskelijoiden osaaminen vastaa yritysalamän tarpeita.

| | |
|---|-----------------------------|
| PILOT TURKU OY | Toimitusjohtaja Ari Niemelä |
| Turku-strategian painopistealueet | |
| Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä | |
| Logistiikan toimintaympäristön kestävä kehittäminen kansallisesti ylivertaiseksi sekä alueellisen saavutettavuuden parantaminen. Näin luodaan alueella toimiville yrityksille kilpailukykyiset toimintaedellytykset ja houkuttelevaa Turun seudulle uusia, logistiikan palvelun tarjoajia sekä logistiikasta toimintaansa lisäarvoa hakevia tuotantosektorin yrityksiä. | |
| Osallistuminen seudulliseen, logistiikan toimintaympäristön huomioivaan maankäytön suunnitteluun. | |
| Hyvinvointia ja elämänlaatua | |
| Osallistua osana verkostoa ympäristöä huomioivaan logistiikan toimintaympäristön suunnitteluun ja kehittämiseen. | |
| Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä | |
| Yritysten tulevien osaamis- ja työvoimatarpeiden tunnistaminen sekä saatavuuden varmistaminen koulutus-, työvoima- sekä yrityssektorin vuoropuhelun sekä yhteistyön edistämiseksi. | |

| TOIMINNALLISET TAVOITTEET | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|--|------------|------|------|--------|---------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Arviointikriteerit | | | | | | |
| Toiminta-alueen ympäristön rakennussopimukset (kumulatiivinen) / kerros m ² | 0 | 0 | | 46.000 | 115.000 | 46.000 |
| Sidosryhmätyytyväisyysindeksi (asteikko 4 -10) | 7,0 | 8,4 | | 8,4 | - | - |
| Potentiaalisten yritysten tms. käynnissä olevien sijoittautumisneuvottelujen lkm. | 8 | 18 | | 25 | 25 | 14 |
| Toiminta-alueen henkilöliikenteen reittien lkm | | 4 | | 6 | 6 | 7 |
| Palvelusopimusten solmiminen (uudet/vuosi) | 1 | 1 | | 2 | *80 % | *72 % |

Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Vuoden 2009 syvän talouden taantumana vuoksi sijoittautumissopimuksista käytävät neuvottelut ovat olleet pysähdyksissä ja päätöksentekoprosessit yrityksissä ovat oleellisesti hidastuneet tai päätöksentekoa on siirretty eteenpäin.

Sidosryhmätyytyväisyysindeksi mitataan joka toinen vuosi. Edellinen toteutettiin syksyllä 2008 ja seuraava 2010.

Heinäkuussa 09 avattiin uusi reitti Turun ja Riikan välillä

* luku kertoo kaupungin rahoitusosuudesta koko toiminnan osalta

| TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|---|------------|-------|------|------|---------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Arviointikriteerit | | | | | | |
| Liikevaihto (1.000 €) | 168,2 | 0 | 644 | 730 | 707 | *483 |
| Liiketoiminnan muut tuotot (1.000 €) | 354,9 | 571,2 | 75,5 | 28 | 55 | 69 |

| | | | | | | | |
|--|--|-------|--------|------|------|-----|--|
| Kaupungin avustukset (1.000 €) | 0 | 550** | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| Liikevoitto (1 000 €) | 6 | -19,7 | - 16,5 | 72 | - 15 | -35 | |
| Tilikauden tulos (1 000 €) | 9 | -9,9 | 0 | 86 | 0 | -33 | |
| Sijoitetun pääoman tuotto, ROI (%) | 6,4 | -3,5 | 0,1 | 26,3 | - | | |
| Nettoinvestoinnit, (1.000 €) | - | - | - | - | - | | |
| Gearing (nettovelkaantumisaste), % | 0,6 | -1,6 | 28,9 | 28,9 | - | | |
| Investointien tulorahoitus, % | - | - | - | - | - | | |
| Yhteenveto | *sisältää Turun kaupungilta laskutettavan 400.000 € sekä palvelusopimukset ** yhtiön kaupungilta laskuttama palvelumaksu maksettiin vuonna 2006 ilman avl, minkä vuoksi sitä on käsitelty avustuksena eikä liikevaihtona. | | | | | | |
| Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |
| 30.10.2008 pidetyn yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti yhtiön toimintaa ollaan siirtämässä yritysveltoiseksi joka on suunnitellusti näkynyt myös pääomistajan pienempänä rahoitusosuutena sekä yhtiön kassavarantojen tehokkaassa hyödyntämisessä. | | | | | | | |

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Yhtiön toiminta on voittoa tuottamatonta ja tulorahoituksen päävastuun on kantanut Turun kaupunki. Joiltain osin tulorahoituksesta vastaavat myös muutamat palvelusopimuksen solmivat julkiset ja yksityiset tahot sekä mahdolliset hankerahoitukset.

Yhtiön käymiin sijoittautumisneuvotteluihin vuoden 2009 syvä taantuma vaikutti oleellisesti. Suomen logistiikan kokonaisvolyymien pudottua viennin ja tuonnin osalta 20 – 40 % ovat yritykset käytännössä pysäyttäneet neuvottelut uusista hankkeista tai lykänneet jo aloitettuja neuvotteluja tai hankkeiden toteutuksia.

Yhtiön keskeisiä tehtäviä vuoden 2009 aikana oli prosessoida ja käydä neuvotteluja vuoden 2009 aikana toiminnan siirtämisestä yritysveltoiseen suuntaan, joka samalla pienentäisi Turun kaupungin rahoitusosuutta. Yhtiön päätoimisuusalueen, Logicityn, toteuttaminen yritysveltoisena on yhtiön toiminnan lähiaikojen keskeisin tavoite.

Turun seudun logistisen toimintaympäristön kehityksen ja vetovoimaisuuden kasvattamisen kannalta keskeisiä toiminnallisia tavoitteita ovat olleet:

- Suorat sijoittautumisneuvottelut yritysten kanssa
- Lentoaseman alueen maankäytön suunnittelu sekä kaavoitustilanteen varmentaminen
- LogiCity – alueen jatkokehityshankkeiden eteenpäin vienti
- Alueen työvoimakonseptin toteuttamisen varmistaminen yhteistyössä yritysten kanssa
- Lentorahtitoiminnan kehittäminen kansallisella tasolla Skandinavian, Suomen sekä Venäjän markkina-alueet huomioiden
- Henkilöliikenteen kehittäminen
- Toiminnan painopisteen siirtäminen yritysveltoiseksi

LogiCity -alueelle painottuvalla toimintaympäristön kehitystyöllä, logistiikan infrastruktuurin ohelle, luodaan logistiikkaa hyödyntäviä lisäarvotekijöitä, joilla pyritään houkuttelemaan myös valmistavan teollisuuden (ns. nopeakiertoisen kokoonpanosektorin) toimijoita alueelle. Kyseisellä toimintasektorilla on vahvasti työllistävä vaikutus.

Logicity – alueelle sijoittuva Suomen Kaukokiito Oy Kaukokiito on aloittanut rakentamisen ensimmäisen vaiheen 30.000 kem2 kokonaishankkeesta vuoden 2009 ensimmäisellä puolikkaalla ja logistiikkatilojen odotetaan olevan valmiina 2010 keväällä. Läänin Kuljetus Oy on aloittanut syksyllä 16.000 kem2 kokonaishankkeensa maise-mointityöt ja hankkeen odotetaan toteutuvan 2010 vuoden aikana.

Lentorahdin osalta TNT on keskittänyt kaiken Suomen lentorahtiliikenteensä Turun lentokentälle ja DHL operoi lentorahtiliikenteensä Helsinki-Vantaan lisäksi Turun kentän kautta.

Uusia henkilöliikenteen yhteyksiä on luotu heinäkuusta 09 alkaen Turun ja Riikan välillä. Lokakuussa 09 avattiin niin ikään uusi reitti Turun ja Tallinnan välillä. Molemmat reitit operoi Air Baltic –lentoyhtiö.

Ympäristötoimen tavoitteiden toteutuminen 1.1.- 31.12.2009

Joukkoliikennelautakunnan toiminnalliset tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Toimintakate parani ja subventiotarve laski vuodesta 2008. Linja-autoliikenteen kokonaiskustannusindeksi poikkeuksellisesti laski vuonna 2009 (1,6 %) ja siitä johtuen toimintakuluissa säästettiin yli 2 milj. euroa budjetoituun verrattuna. Lipputulotavoite saavutettiin vaikka matkamäärä väheni 1,7 % vuoteen 2008 verrattuna. Suurten kaupunkien joukkoliikennetuki siirtyi vuoteen 2010, mikä johti toimintatuottojen alittumiseen 0,6 milj. eurolla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi joukkoliikenne 2020 -selvityksen ja teki päätöksen runkolinjaston toteuttamisesta (14.12.2009 § 278). Seudullisen joukkoliikenneorganisaation valmistelu on aloitettu palvelutasomäärittelyllä, joka on käynnissä. Mukana on 14 kuntaa (Kh 7.12.2009 § 658). Kuntalippusopimusten kustannushyötyvaikutuksia koskevan selvityksen Kaupunginhallitus merkiksi tiedoksi (Kh 12.10.2009 § 537). Neuvottelut kuntalippusopimusten jatkosta ovat meneillään.

Ympäristö- ja kaavoituslautakunnan toimintakate (-6.054.068 €) ylittyi 0,1 milj. euroa budjetoidusta. Kirjanpidosta poistettiin kattamaton saatava Lounais-Suomen Urbaani Natura 2000 -alueet LIFE- hankkeesta vuosilta 2002 – 2006 noin 0,2 milj. euroa. Lukuisat merkittävät osayleiskaavat etenivät huolimatta talouden säästötoimenpiteistä. Koska kaavoitusprosessit ovat pitkiä, on tulokseen vaikuttanut työtä tehty jo muina tilikausina. Asemakaavoituksen tavoitteet toteutuivat hyvin eri osa-alueilla. Yhteensä asuntotonttien kaavoitustavoitteet saavutettiin. Elinkeino- ja palvelutonttikaavoja on aiempina vuosina valmistunut moninkertaisesti tasoitteeseen nähden.

Rakennuslautakunnan taloudelliset tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Rakennuslupien keskimääräinen käsittelyaika heikkeni tavoitteesta neljä päivää ja vuodesta 2008 seitsemän päivää henkilökunnan lomautusten vuoksi.

Kuntalain muutoksesta johtuen sektorin kaikki liikelaitokset perustettiin uudelleen kaupunginvaltuustossa siten, että ne aloittivat uusina **Kuntalain 10a luvun mukaisina liikelaitoksina** 1.1.2009. Liikelaitoksille määriteltiin uudet aloittavat taseet. Aloittavien taseiden määrittelyssä huomioitiin eräitä liikelaitosten välisiä omaisuuserien siirtoja, jotka tukevat liikelaitosten toimintaa. Lisäksi tehtiin järjestelyjä omaan pääomaan kuuluvien omien rahastojen ja kertyneiden ylijäämien kohdalla. Jätteenpolttoliikelaitoksen, Kiinteistöpalveluliikelaitoksen, Kunnallistekniikkaliikelaitoksen, Talotoimiliikelaitoksen ja Viherliikelaitoksen peruspääomia korotettiin vuoden 2010 talousarviossa (valtuuston päättämä pääomasijoitus) ylijäämien siirron verran.

Kiinteistöliikelaitoksen liikevaihto 56,7 milj. euroa parani lähes 3 milj. euroa budjetoidusta vuokratulojen ja maankäyttösopimustulojen kasvun vuoksi. Tonttiluovutusten myyntitavoitteesta jäätiin 9,4 milj. euroa (16 M€) ja liiketoiminnan muut tuotot alittuivat 6,6 milj. euroa, sillä myyntivoitot (6,1 M€) eivät toteutuneet talousarvion mukaisesti (13,1 M€). Kiinteistölaitoksen sitova tavoite (liikelyläämä + poistot) alittui miljoonalla eurolla. Korkotason ennakoimattomasta laskusta johtuen korkotuotot jäivät 0,8 milj. euroa budjetoidusta. Korvausta peruspääomasta tuloutettiin talousarvion mukaisesti 2,295 milj. euroa. Tilikauden ylijäämä ennen varauksia oli 13,6 milj. euroa (16,5 M€).

Topinojan kaatopaikan jälkihoitomeneihin on varauduttu noin 3 milj. eurolla, josta vuonna 2009

tehtiin 0,4 milj. euroa uutta pakollista varausta. Saastuneiden maa-alueiden puhdistukseen vuonna 2006 tehtyä varausta Kiinteistöliikelaitos tuloutti 0,2 milj. euroa.

Kiinteistöliikelaitoksen tuloslaskelmaan sisältyy vapaaehtoisilla varauksilla tehtyjen investointikohdeiden tuloutus 5,23 milj. euroa ja samansuuruinen poistoeron lisäys. Poistoeroa on purettu investointivarauksilla rahoitettujen kohteiden suunnitelmapoistojen määrällä, yhteensä 0,19 milj. euroa. Kiinteistöliikelaitos on varautunut Suikkilantien investoinnin toteuttamiseen 7,5 milj. euron investointivarauksella.

Turun Kaupunginhallitus päätti (18.5.2009 § 281) ja tarkensi (7.12.2009 § 662) Kiinteistöliikelaitoksen lisäinvestointivaltuudeksi 2,64 milj. euroa ja Vesiliikelaitoksen 3,05 milj. euroa, joka tulee kohdistaa asuntotuotannon nopeuttamiseen sekä elinkeinotoimintaan ja työllisyyttä tukeviin uudisrakennushankkeisiin. Kiinteistöliikelaitoksen investointimenot olivat yhteensä 31,6 milj. euroa ja joka investointibudjetti vuodelle 2009 oli 31,8 milj. euroa.

Vesiliikelaitoksen liikevaihto toteutui lähes suunnitellusti. Taksarakenteessa tehtiin merkittävä muutos, kun liittymismaksut muutettiin toimintavuoden alusta ainoastaan siirtokelpoisiksi. Muutos on osa taksarakennemuutosta, jossa pyritään vähitellen lisäämään kiinteiden taksojen osuutta ja sillä tavalla saada vesihuoltopalveluiden hinta paremmin kustannusvastaavaksi. Toimintavuoden aikana Turun kaupungille laadittiin hulevesiohjelma, jonka valtuusto hyväksyi kesäkuussa. Vireillä oleva vesihuoltolain uudistus vaikuttaa viimeistään vuonna 2012 hulevesien rahoitukseen ja vastuukysymyksiin ja niihin tulee varautua ennakolta. Toimintakate (liikeylijäämä + poistot) toteutui lähes suunnitellusti. Peruspääoman korkoa tuloutettiin sitovan tavoitteen mukaisesti 6,198 milj. euroa.

Koko vesiliikelaitoksen investointibudjetti vuodelle 2009 oli yhteensä 11,9 milj. euroa. Toteutuneet investoinnit olivat kokonaisuudessaan 11,4 milj. euroa. Toiminnassa panostettiin erityisesti verkoston hallintaan, saneeraukseen ja laajentamiseen uusille kaava-alueille. Vesijohtoverkoston laajennettiin Arola-Lännessä, Kotivaarassa ja Lounais-Kukolassa sekä Tammilehdossa. Investointirahastosta tuloutettiin 0,5 milj. euroa Lounais-Kukolan vesihuollon rakentamiseksi ja tehtiin vastaavan suuruinen poistoeron lisäys. Poistoeroa purettiin investointivarauksilla rahoitettujen kohteiden poistojen määrällä, yhteensä 0,6 milj. euroa. Uutta jätevesiviemäriä (uudet kaava-alueet) rakennettiin noin 1,9 km ja uutta hulevesiviemäriä noin 1,8 km. Viemäri- ja hulevesiverkoston saneerattiin kaikkiaan noin 15,9 km. Kynnysinvestointeina tehtiin isoja kokoojaviemäreiden saneerauksia uusien kaava-alueiden liittämiseksi Turun vesilaitoksen verkostoihin. Kakolanmäen puhdistamoon johdetun jäteveden määrä toteutui huomattavasti tavoitetta paremmin.

Satamaliikelaitoksen liikevaihto jäi tavoitteesta 5,0 milj. euroa ja aleni noin 5 % edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattuna. Tulostavoite (liikeylijäämä + poistot) heikkeni 6,2 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä 4,8 milj. euroa suunnitellusta. Noin kaksi miljoonaa tavoitteen alituksesta selittyä Linnankiinteistön myynnin jäätyä toteutumatta. Linnankiinteistön saneerauksesta ja myynnistä/vuokrauksesta on käyty neuvotteluja. Toinen merkittävä tekijä on voimakas taantuma, mikä on vaikuttanut liikenteeseen. Tavaratonniin määrä laski 19 % ja laivakäyntien määrä noin 12 % edellisvuoteen verrattuna. Matkustajamäärä kasvoi hieman suunnittelusta. Rahoitustuottojen kasvu

budjetoidusta selittyy pääasiassa tilinpäätöksen yhteydessä tehtyjen sataman sijoitusten arvostamisella käypään arvoon, vaikutus yhteensä 0,9 milj. euroa. Peruspääoman korkoa tuloutettiin sitovan tavoitteen mukaisesti 4,813 milj. euroa. Satamaliikelaitoksen tuloslaskelmaan sisältyy vapaaehtoisilla varauksilla tehtyjen investointikohteiden (Pansion ro-ro-laituri) tuloutus 1,0 milj. euroa ja samansuuruinen poistoeron lisäys.

Satamaliikelaitoksen investointimenot olivat 6,6 milj. euroa (5,0 M€). Hallintokuntien kesken tehtiin sisäisiä siirtoja. Kiinteistöliikelaitokselta siirtyi Ovakon alueelta kolmen hehtaarin suuruinen alue Satamaliikelaitokselle. Kiinteistöliikelaitokselle siirrettiin 6,5ha teollisuustontti ja katualueita.

Tilaliikelaitoksen liikevaihto oli 110,1 milj. euroa (108,7 M€). Tilaliikelaitokselle oli vuodelle 2009 annettu sitovaksi tavoitteeksi (liikeylijäämä + poistot) 51,1 milj. euroa. Ohjelumun toteutuma oli 49,5 milj. euroa, joten asetettua tavoitetta ei saavutettu. Rakennusten myyntitavoitetta ei saavutettu, sillä se olisi edellyttänyt viiden nimetyn suuren kohteen myymistä, joista yhtään ei onnistuttu myymään vuonna 2009. Pienempiä kohteita myytiin 1,6 milj. euron edestä (13,0 M€). Myyneistä kirjattiin myyntivoittoja 1,3 milj. euroa budjetoidusta (11,5 M€). Peruspääoman korkoa tuloutettiin sitovan tavoitteen mukaisesti 13,678 milj. euroa.

Kertynyttä poistoeroa purettiin investointivarauksilla toteutettujen kohteiden (Pääkirjasto -hanke, Vähä-Heikkilän koulu -hanke ja Hirvensalon/Haarlan koulu -hanke) suunnitelmapoistojen määrällä, yhteensä 0,9 milj. euroa. Tilaliikelaitoksen tilikauden ylijäämä oli 12,6 milj. euroa.

Tilaliikelaitoksen investointiohjelman menot olivat 19,5 milj. euroa (27,0 M€). Uudisrakennuksien osuus oli 1,4 milj. euroa (4,4 M€), peruskorjaukset 18,0 milj. euroa (22,5 M€) ja toimitilojen hankinta 0,1 milj. euroa (0,2 M€). Kaupunginvaltuuston asettama sitova korjausvelka -tavoite oli vuodelle 2009 12,64 %. Tavoite ylitettiin roimasti ja korjausvelka % oli 9,87 vuonna 2009. Tilaliikelaitoksen ja Kiinteistöliikelaitoksen välillä tehtiin omaisuuden siirtoja. Kiinteistöliikelaitokselle siirrettiin ns. kehityskiinteistöt, joissa maaomaisuuden kehittäminen on merkittävämmässä roolissa.

Jätteenpolttoliikelaitoksen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Liikevaihto ja tulostavoite (liikeylijäämä + poistot) kasvoivat budjetoidusta, sillä poltetun jätteen määrä ja kaukolämmön myyntitavoitteet ylittyivät hieman. Peruspääoman korkoa tuloutettiin sitovan tavoitteen mukaisesti 105 736 euroa. Jätteenpolttolaitokselle saatiin uusi ympäristölupa vuoden 2014 loppuun saakka. Turun kaupunki on valittanut päätöksestä, sillä lupaa haettiin vuoden 2017 saakka. Toimintavuoden aikana kaupunginvaltuusto teki periaatepäätöksen myydä laitos vuoden 2010 aikana Turku Energia Oy:lle. Investointimenot olivat yhteensä 0,25 milj. euroa (1,85 M€). Osa investoinneista saatiin toteutettua kustannusarviota edullisemmin ja osa siirtyi vuodelle 2010 ympäristöluvan viivästymisen vuoksi.

Kunnallistekniikkaliikelaitokseen yhdistettiin vuoden 2009 alusta itsenäisenä liikelaitoksena toiminut Kaupungin varikko ja varikkoon yhdistetty Viherliikelaitoksen pienkonekorjaamo. Lisäksi liikelaitokseen yhdistettiin virasto-organisaatiossa toiminut Talous- ja hallintokeskus. Kaupungin hallitus päätti 15.12.2009 siirtää Kunnallistekniikkaliikelaitoksen sähköjaoksen liiketoiminnan ja henkilöstön Oy Turku Energia Ab:lle vuonna 2010. Kunnallistekniikkaliikelaitoksen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat pääosin hyvin. Liikevaihto ja tulostavoite (liikeylijäämä + pois-

tot + rahoituskulut/-tuotot, netto) kasvoivat tavoiteluvusta. Peruspääoman korkoa tuloutettiin sitovan tavoitteen mukaisesti 116 000 euroa.

Viherliikelaitoksen toiminnalliset tavoitteet saavutettiin. Koko viheraluemäärä hoidettiin huolimatta siitä, että hoidon tasoa jouduttiin säästöistä johtuen jonkin verran laskemaan tilaajan kanssa sovitulla tavalla. Liikevaihtotavoite ylittyi hieman. Tilikauden tulos on kuitenkin alijäämäinen rahoitustuottojen jäätyä arvioitua pienemmiksi alhaisesta korkotasosta johtuen. Peruspääoman korkoa tuloutettiin sitovan tavoitteen mukaisesti 30 000 euroa.

Talotoimiliikelaitoksen liikevaihto oli 23,0 milj. euroa (33,3 M€). Liikevaihto pieneni suunnitellusta Tilaliikelaitoksen tilausten (kunnossapito ja peruskorjaus) määrän vähenemisen vuoksi. Liikelaitos teki erilaisia kunnossapitotöitä eri asiakkaille 699 rakennuksessa. Tilikauden ylijäämä tavoitteesta jäätin 0,2 milj. euroa. Peruspääoman korkoa tuloutettiin sitovan tavoitteen mukaisesti 30 0000 euroa.

Kiinteistöpalveluliikelaitokseen yhdistettiin Ruokapalvelu katerinki ja LVI-yksikkö siirrettiin Talotoimiliikelaitokseen vuoden 2009 alusta. Kiinteistöpalveluliikelaitoksen liikevaihto 48,6 milj. euroa jäi 1,9 milj. euroa budjetoidusta. Tulostavoite (liikelylijäämä + poistot + rahoituskulut/-tuotot, netto) parani tavoiteluvusta ja tilikauden ylijäämä kasvoi 0,2 milj. euroa budjetoidusta. Ruokapalvelu Katerinkin ruuanvalmistusta on edelleen keskitetty suurempiin yksiköihin vähentämällä koulujen ja päiväkotien valmistuskeittiöiden määrää. Siivoukselle on tullut vuoden 2009 aikana uusia siivottavia tiloja noin 1500 m² ja kilpailutukseen ei ole mennyt yhtään kohdetta. Tilaajien välisissä sopimustenuudistamisneuvotteluissa on pyritty kustannuksia alentamaan lopputulokseen mutta tilaajat eivät kaikilta osin ole valmiita laadun pudotukseen.

Turku Energia –konsernin toimintavolyymi eli sähkön- ja lämmön myynti kehittyi positiivisesti tavoitteen ollessa 3350 GWh/v ja toteuman 3393 GWh/v. Sähkön ja lämmön toimitusvarmuus säilyi hyvänä. Konsernin liikevaihto oli 197,4 milj. euroa, mikä alitti 1,6 milj. euroa budjetoidun 199 milj. euron tason. Liikevoitto oli 27,5 milj. euroa, mikä ylitti 3,3 milj. euroa budjetoidun tason. Tilikauden tulos oli 23,2 milj. euroa, mikä ylitti 7,3 miljoonalla eurolla 15,9 milj. euron tavoitetason. Myös oman- ja sijoitetun pääoman tuotot olivat varsin hyviä ylittäen molemmat 20 prosentin tason. Turku Energia maksoi kaupungille kaupunginvaltuuston hyväksymän, poikkeuksellisen suuren osingon 21,3 milj. euroa.

Kaupunkikonserniin kuuluvien asuntoyhtiöiden (**TVT Asunnot Oy, Kiinteistö Oy Lehtolaakso, Turun ylioppilaskyläsäätiö, Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy**) toiminta ja talous toteutuivat lähes suunnitellun mukaisesti. **TVT Asunnot Oy:n** käyttöaste laski hieman tavoitteen 97,8 %:sta 97 %:iin. Yhtiö liikevaihto ja liikevoitto toteutuivat lähes budjetoidun mukaisesti ja tilikauden voitto ennen tilinpäätössiirtoja oli hyvä eli 1,39 milj. euroa tavoitteen ollessa 0,8 milj. euroa.

Kiinteistö Oy Lehtolaakson käyttöaste laski hieman tavoitteen 98,2 %:sta 98 %:iin. Yhtiö liikevaihto toteutui lähes budjetoidun mukaisesti, mutta liikevoitto (7,0 milj. euroa) ja tilikauden voitto ennen tilinpäätössiirtoja (2,2 milj. euroa) toteutuivat tavoitetta paremmin. TVT Asunnot Oy ja Kiinteistö Oy Lehtolaakso jättivät vuoden lopussa patentti- ja rekisterihallitukselle fuusiosuunnitelman kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti, jossa Koy Lehtolaakso sulautuisi TVT Asunnot

Oy:ön. Fuusio on rekisteröitävissä vuoden 2010 kesällä.

Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy:n käyttöaste jäi hieman tavoitteestaan eli 98,5 %:sta 97,1 %:iin, mutta kysynnän heikkenemisen yhtiö ennustaa olevan väliaikaista. Yhtiön talous kehittyi odotettua paremmin liikevaihdon (17,1 milj. euroa) ja tilikauden voiton ennen tilinpäätössiirtoja (0,96 milj. euroa) osalta.

Turun ylioppilaskyläsäätiön toiminta kehittyi pääosin tavoitteiden mukaisesti. Säätiön talous kehittyi tavoitteita paremmin liikevaihdon (22,0 milj. euroa), liikevoiton (6,1 milj. euroa) ja tilikauden voiton (1,1 milj. euroa) osalta.

Turun Seudun Puhdistamo Oy:n Kakolan jätevedenpuhdistamo valmistui vuoden 2008 lopussa ja varsinainen toiminta alkoi vuoden 2009 alussa. Yhtiön toiminta käynnistyi hyvin. Ensimmäisen varsinaisen toimintavuoden liikevaihdoksi muodostui 12,0 milj. euroa. Yhtiön liikevoitto ja tilikauden tulos jäivät hieman suunnitellusta, koska Raision siirtoviemäriin investointi laskettiin yhtiön omaisuudeksi, eikä siirtyvää omaisuutta huomioida investoinnin hankintamenoa laskettaessa. Nettoinvestoinnit (23,5 m€) ylittyivät edellä mainitusta syystä. Turun kaupungin omistusosuus Turun seudun puhdistamo Oy:n osakkeista ja takausvastuista on 81,5 %.

Turun Seudun Vesi Oy on veden tukkutoimittaja ja osakaskunnat hoitavat veden jakelun kuluttajille. Yhtiön tekopohjavesihanke etenee nyt aikataulussaan ja yhtiön talous toteutui ennakoitua parempana. Investoinnit ylittivät arvioitun 9,2 milj. euroa, johtuen siitä, että osa vuodelle 2008 tarkoitetuista investoinneista kohdistui vasta vuodelle 2009. Turun kaupungin omistusosuus Turun Seudun Vesi Oy:n osakkeista ja takausvastuista on 70,17 %. Turun seudun tekopohjavesihanke on yhtiön toteuttama ratkaisu Turun seudun vesihuollon turvaamiseksi.

Turun Tekstiilihuolto Oy:n toiminta täytti asetetut tavoitteet ja yhtiön liikevaihto oli 7,5 miljoonaa ylittäen tavoitteen 151 tuhatta euroa. Liikevoitto (158 tuhatta euroa) ja tilikauden tulos (55 tuhatta euroa) jäivät hieman asetetuista tavoitteista, mikä johtui talouden taantumasta ja edelleen raskaan teollisuuden tilauskannan vähentymisestä. Yhtiö pystyi talouden haasteellisesta tilanteesta huolimatta maksamaan sovitun osingon 80 tuhatta euroa kaupungille.

Turun kaupunkiliikenne Oy aloitti toimintansa vuoden 2009 alussa. Yhtiön toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin lukuun ottamatta yhtiön osuutta tuotetuista linjakilometreistä Turun sisäisessä liikenteessä, mikä jäi hieman alle tavoitetason. Ensimmäisestä tilikaudesta johtuen yhtiön taloudellisia tavoitteita ei vielä asetettu muille tunnusluvuille kuin liikevaihdolle, joka oli 4.828 tuhatta euroa. Liikevaihto ylitti siten tavoitetason 136 tuhatta euroa. Yhtiön liikevoitto oli 262 tuhatta euroa ja tilikauden tulos 136 tuhatta euroa, mitä voidaan pitää hyvänä saavutuksena. Myös oman ja sijoitetun pääoman tuotot olivat hyvät. Tilikauden nettoinvestoinnit olivat 1.607 tuhatta euroa.

Jarkko Virtanen

apulaiskaupunginjohtaja

JOUKKOLIKENNELAUTAKUNTA

| | |
|--------------------------------------|-----------------------------------|
| Tilivelvollinen viranhaltija: | Joukkoliikennejohtaja Sirpa Korte |
|--------------------------------------|-----------------------------------|

STRATEGINEN KEHYS

| | |
|-------------------------|---|
| Toiminta-ajatus: | Joukkoliikennetoimi tilaajaorganisaationa tarjoa kilpailukykyisen, matkusta- ja ympäristöystävällisen sekä laadukkaan joukkoliikennepalvelun Turussa ja tarvittaessa Turun seudulla asuville ja toimiville. |
| Visio: | Turussa ylläpidetään vetovoimaista joukkoliikennettä käyttäen hyväksi tehokkaan suunnittelun ja uuden teknologian suomia mahdollisuuksia. |

Turku-strategian keskeiset haasteet hallintokunnalle:

Strateginen painopiste: **Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä**

- Kilpailukykyinen palvelutaso, joka mahdollistaa realistisen kilpailuasetelman yksityisautoilun kanssa
- Kilpailukykyinen hintataso
- Ympäristöystävällisyys

Strateginen painopiste: **Hyvinvointia ja elämänlaatua**

- Eri käyttäjäryhmien palvelutarpeiden huomioiminen
- Joukkoliikenteen helppokäyttöisyys
- Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden kotona asumisen tukeminen korkeatasoisten joukkoliikennepalveluiden avulla

Strateginen painopiste: **Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä**

- Hyvin toimivat kuljetukset oppilaitoksiin ja työpaikoille

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Tärkeimmät lainsäädännön, kansallisten kehittämissuunnitelmien ja toimintaympäristön muutokset ja niiden vaikutukset:

- EU:n palvelusopimusasetus ja uusi henkilöliikennelaki astuvat voimaan 3.12.2009. Vaikutukset paikallis- ja seutuliikenteeseen tarkentuvat vuoden 2008 aikana.

TALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|--|----------------|----------------|----------------|----------------|---|----------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Subventio % *) | 37,1 | 41,5 | 40,3 | 45,4 | (Kv: 44,8) LTA: 47,4 <small>Kv 30.3.2009 § 97</small> | 45,1 |
| Linja-autoliikenteen kokonaiskustannusindeksi **) ja muutos % edell. vuoteen | 145,7 5,3 % | 151,9 4,2 % | 156,5 3,0 % | 169,4 8,2 % | - | 166,7 -1,6% |
| Lipputulot (1.000 €) (sisältää seutuliikennetulot, ei valtionaputuloja) | 16.193 | 16.858 | 18.015 | 18.093 | (Kv: 18.982) LTA 17.792 <small>Kv 30.3.2009 § 97</small> | 17.849 |
| Ostoliikenteen kustannus €/ajotunti | 44,42 | 46,89 | 48,60 | 53,3 | - | 52,6 |

*) Subventio %: vuosi 2005 eivät vertailukelpoinen, koska laskutapa muuttunut 2006 alkaen

**) Linja-autoliikenteen kustannusindeksi 1990 = 100

Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

| TOIMINTATIEDOT | | | | | | | |
|---|------------|------|------|------|--------------------------------|------------|--|
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Matkamäärä (milj.) | 20 | 19,6 | 19,7 | 19,8 | >20 milj. matkustajaa vuodessa | 19,4 | |
| Asiakastyytyväisyys (matkustajien tyytyväisyys palveluun; painotettu keskiarvo) | 3,95 | 4,0 | 4,0 | 4,0 | 4,0 | 4,0 | |

Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:
Yleinen lama näkyy myös joukkoliikenteen käytössä.

| SITOVAT TAVOITTEET | | | | | | | |
|---|------------|---------|---------|---------|--|------------|--|
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Joukkoliikenteen netto-ohjeluku (1.000 €) | -9.742 | -10.026 | -10.291 | -12.830 | (Kv: - 13.792) LTA -14.342 <i>Kv 30.3.2009 § 97</i> | -12.796 | |

¹⁾ Suuret kilpailukierrokset vuosina 2009 ja 2010 nostavat kustannustasoa ja lisäävät kaupungin subventiotarvetta päätetyistä

Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | |
|---------------------------------|---|------------------|------------------|------------|-----------------------|------------------|-------------|
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama |
| Joukkoliikennelautakunta | | | | | | | |
| 1 61 | T | 18.474.212 | 20.166.000 | -1.365.000 | 18.801.000 | 18.222.529 | - 578.471 |
| | M | 31.303.725 | 33.958.368 | -815.000 | 33.143.368 | 31.018.688 | + 2.124.680 |
| | N | - 12.829.513 | - 13.792.368 | -550.000 | -14.342.368 | -12.796.158 | +1.546.209 |
| Investoinnit | | | | | | | |
| 2 61 | M | 27.157 | 200.000 | | 200.000 | 158.367 | + 41.633 |
| | T | 20.522 | 60.000 | | 60.000 | 9.128 | - 50.872 |
| | N | -6.635 | - 140.000 | | -140.000 | -149.239 | - 9.239 |

Virastopäällikön kuvaus talouden toteutumisesta:

Talous toteutui hyvin. Linja-autoliikenteen kustannusindeksi poikkeuksellisesti laski (1,6 %) ja siitä johtuen toimintakuluissa säästettiin yli 2 milj. euroa.

Lipputulotavoite saavutettiin. Suurten kaupunkien joukkoliikennetuki siirtyi vuodelle 2010, mikä johti toimintatulojen alittumiseen.

TYÖVOIMA

Joukkoliikennetoimiston osalta ympäristö- ja kaavoituslautakunnan alaista toimintaa.

TALOUSOHJELMA KV 16.6.2008 § 160

Lippujen hintoja on nostettu merkittävästi 2006 ja 2007. Hinnannostot lisäävät lyhyellä aikavälillä tuloja, mutta pidemmällä aikavälillä hinnannostot vähentävät joukkoliikenteen käyttäjämäärää ja kokonaistuloja hintajouaston ollessa noin 30 – 50 %.

Palveluja on jouduttu supistamaan useana vuotena peräkkäin. Palvelujen supistaminen vähentää joukkoliikenteen kustannuksia, mutta myös matkustajamäärää lisäten siirtymää henkilöautojen käyttöön, ruuhkautumista, liikenneinvestointeja ja liikenneinfrastruktuurin ylläpitokustannuksia.

Palvelutoimisto voidaan organisoida uudelleen seutuliikenteen kanssa, jolloin palkkakustannukset ja materiaalin ostokustannukset laskevat, tilojen vuokratkustannukset poistuvat ja palvelujen ostomenot lisääntyvät jonkin verran.

Joukkoliikenteen nopeutus (bussikaistat, liikennevaloetuuudet) parantaa palvelutasoa ja lisää matkustajamäärää. Nopeutus vaikuttaa myös liikennöintikustannuksiin. Tällä hetkellä joudutaan lisäämään linjoille kalustoa palvelutason säilyttämiseksi, mikä lisää joukkoliikennetoimen kustannuksia. Liikennesuunnittelussa nopeusrajoituksia ei tule pudottaa liian alas tai lisätä hidasteita joukkoliikenteen perusreiteille, sillä liikenteen hidastuminen edellyttää lisää busseja nykyisen vaunuvälin ylläpitämiseen.

Joukkoliikenne organisoidaan seudullisesti ja perustetaan kaupunkiseudun yhteinen tilaajayksikkö. Yhtenäinen ja selkeä seudun kattava joukkoliikenne lisää joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja matkamääriä. Kokonaisuudessa liikenteen ostokustannukset kasvavat jonkin verran, mutta jakaantuvat seudullisesti kuntien kesken. Organisoitiselvitys ja vaikutusten arviointi on käynnissä. Seudullisessa joukkoliikenteen suunnittelussa voidaan ottaa lisäksi nykyistä paremmin huomioon nykyisen sisäisen joukkoliikenteen ja seutuliikenteen päällekkäiset toiminnot ja arvioida bussien reitistöt kokonaisvaltaisesti uudelleen.

Lupaviranomaistehtävät siirretään (toimivaltainen viranomainen) lääninhallituksista seudulliselle joukkoliikenneorganisaatiolle, jolloin siirron edellytyksenä valtion tulee kompensoida aiheutuvat kustannukset.

Joukkoliikennettä on kehitettävä taloudellisista vaikeuksista huolimatta matkamäärien kasvattamiseksi. Esimerkiksi joukkoliikenteen ajantasaisista informaatiota tulee edelleen parantaa nykyisestä.

| | | |
|------------|--|--------------------------|
| Kv: | <i>toimintatuotot</i> | + 1.800.000 euroa |
| | <i>toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäätö</i> | – 7.632 euroa |
| | <i>Päätetään vuoden 2009 aikana seudullisen joukkoliikenneorganisaation perustamisesta.</i> | |
| | <i>Päätetään Joukkoliikennevisio 2020 -selvityksen perusteella joukkoliikenteen pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmasta ja pikaraideliikenteen ratkaisusta.</i> | |
| | <i>Selvitetään kuntalippusopimusten kustannushyötyvaikutukset ja arvioidaan järjestelmä uudelleen vuoden 2009 aikana.</i> | |
| Kv: | <i>Joukkoliikenteen lippujen hinnat pidetään kohtuullisina ja palvelun taso säilytetään.</i> | |
| | <i>Mahdollinen suurten kaupunkien joukkoliikennetuki kohdennetaan täysimääräisenä joukkoliikennelautakunnalle.(Arvio 800.000€)</i> | |
| Kv: | <i>Kh: Subventio päätetään valtionosuuspäätöksen jälkeen.</i> | |

Virastopäällikön yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

- Lisätalousarviosta on poistettu kaupunginvaltuuston lisäämät toimintatuotot 1.800.000 euroa.
- Puhelin- ja tietoliikennekulujen muutos on otettu huomioon.
- Seudullisen joukkoliikenneorganisaation valmistelu on aloitettu palvelutasomäärittelyllä, joka on käynnissä. Mukana on 14 kuntaa (Kh 7.12.2009 § 658).
- Kv hyväksyi 14.12.2009 § 278 Joukkoliikenne 2020 –selvityksen ja teki päätöksen runkolinjaston toteutamisesta.
- Kh on 12.10.2009 § 537 päättänyt merkitä tiedokseen kuntalippusopimusten kustannushyötyvaikutuksia koskevan selvityksen. Neuvottelut kuntalippusopimusten jatkosta ovat meneillään.
- Arvokorttimatkojen hintaa alennettiin 1.6.2009.
- Suurten kaupunkien joukkoliikennetuki on kohdistettu:
 1. Matkalippujen hinnan alentamiseen ja lippujärjestelmän kehittämiseen
 2. Liikennetarjonnan parantamiseen
 3. Matkustajapalvelun parantamiseen

Virastopäällikön yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Asiakastyytyväisyystavoite saavutettiin.

Matkamäärätavoite alittui (matkamäärä väheni 1,7 % vuoteen 2008 verrattuna), mikä oli odotettavissa laman takia.

YMPÄRISTÖ- JA KAAVOITUSLAUTAKUNTA

| | |
|--------------------------------------|--|
| Tilivelvollinen viranhaltija: | Kaavoitustoimenjohtaja Markku Toivonen |
|--------------------------------------|--|

STRATEGINEN KEHYS

| | |
|-------------------------|---|
| Toiminta-ajatus: | Ympäristö- ja kaavoitustoimi mahdollistaa vetovoimaisen, virikkeellisen ja turvallisen sekä kulttuuriperintöä ja luonnonympäristöä vaalivan ympäristön Turussa eläville ja toimiville suunnittelemalla, lupia myöntämällä ja valvomalla yhteistyötä ja kestävästä kehitystä edistäen. |
| Visio: | Hallintokunta toimii siten, että Turulla on kaavojen ja suunnitelmien puolesta valmius tarjota asukkailleen ja yrityksilleen laadukkaita ja virikkeellisiä ympäristöjä, jotka ovat kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisia sekä kestävästä kehityksen mukaisia. |

| |
|--|
| Turku-strategian keskeiset haasteet hallintokunnalle: |
| Strateginen painopiste: Kilpailukykyä ja kestävästä kehitystä |
| Strateginen painopiste: Hyvinvointia ja elämänlaatua |
| Strateginen painopiste: Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä |

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

| |
|---|
| Tärkeimmät lainsäädännön, kansallisten kehittämissuunnitelmien ja toimintaympäristön muutokset ja niiden vaikutukset: |
| PARAS – hankkeen johdosta laaditun kaupunkiseutusuunnitelman mukaisesti valmistelevat työryhmät jatkavat toimintaansa. Asumisen, maankäytön ja liikenteen työryhmän tehtävänä on valmistella kaupunkiseudun rakennemalli, asuntopolitiikka- ja tuotanto-ohjelmat, maapolitiikka- sekä liikennepolitiikkaohjelmat. |

| TALOUDELLISET TUNNUSLUVUT | | | | | | | |
|---|------------|-------|-------|-------|----------------|------------|--|
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Ympäristö- ja kaavoitustoimen bruttokustannukset/asukas € | 57,64 | 63,14 | 66,87 | 69,61 | ei lisääntynyt | 68,03 | |
| Henkilöstökulut + ostopalvelut (ulkoiset) /asukas | 48,52 | 53,56 | 55,88 | 57,95 | ei lisääntynyt | 55,56 | |
| Henkilöstökulut + ulkoiset ostopalvelut % bruttomenoista | 84,18 | 84,80 | 83,50 | 83,24 | ei vähentynyt | 81,67 | |
| Sisäiset ostopalvelut % bruttomenoista | 6,00 | 5,64 | 5,47 | 6,16 | ei lisääntynyt | 5,88 | |
| Materiaalikulut % bruttomenoista | 3,45 | 3,27 | 3,13 | 2,31 | ei lisääntynyt | 1,70 | |
| Tilakustannukset % bruttomenoista | 5,22 | 4,88 | 5,94 | 7,27 | ei lisääntynyt | 7,80 | |
| Ulkoiset tulot % bruttotuloista | 84,14 | 62,28 | 61,13 | 55,72 | ei vähentynyt | 57,60 | |

Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Koska tavoitteena on henkilöstötyövuosien määrän vähentäminen ja vuoden 2009 talousarvion leikkausten johdosta jouduttiin erityisesti pysäyttämään konsulttitoita, ei mittari ole voinut toteutua eikä ole näillä näkymin enää relevantti seurattava. Käytettävissä olevien tilojen määrä ei ole lisääntynyt.

| TOIMINTATIEDOT | | | | | | | |
|--|--------------------|--|---|---|---------------------------------|--|--|
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Asukkaiden tyytyväisyys (tyytyväisyys lisääntyy Efeko Oy:n tekemässä vertailussa "Kaupunki- ja kuntapalvelut") - asuntojen ja palvelujen sijoitus - rakennetun ympäristön viihtyisyys ja kauneus - liikenneolot (jk, pp, autot, julkinen liikenne, melu) - luonnonsuojelu, ilman laatu | lisääntynyt | >Turku 3,59 >6 suurta 3,76 >ympäristö kaupungit 3,79 | tehty suppeana, mukana vain 12 (30) kuntaa | 2008(2005): 3,12 (3,39) 3,33 (3,43) 3,49 (3,52) 3,16 (3,15) | lisääntyy | kyselyä ei tehdä vuosittain, tehty v. 2008 | |
| Pientalojen osuus asuinhuoneistoista % | 25,782 | 25,785 | 25,779 | 25,858 | lisääntyy | Tilastokeskuksen 2009 lukuja ei vielä käytössä | |
| Valmistuneet pientaloasuinhuoneistot kpl /kaikki valmistuneet asunnot kpl (osuus valmistuneista asunnoista %) | 200/479 (41,75) | 275/596 (46,14) tavoite: 570 /1050 | 263/905 (29,06) | 210/565 (37,17) | 650/1200 (58,33) | 187/430 (29,77) | |
| Kulkumuotojakauma | | | Määritellään joukko-liikenteen osuus kokonaisliikenteestä | Haastattelu-tutkimus tehty, loppuraportti kesken | Joukko-liikenteen osuus säilyy | Osuus v. 2008 9,5-10 %; säilynyt v. 2008 tasolla | |
| Ilmanlaadun PM10- ja NO2 – raja-arvojen numeroarvojen ylitysten yhteismäärä alittaa 6-kaupunkien keskustojen keskiarvon. | - | - | - | - | alittaa | alittaa | |
| Esteettömyyden edistäminen | | strategian valmistelu | seuranta, toimenpiteet | seuranta, toimenpiteet | toimenpiteet ja seuranta | toimenpiteet ja seuranta | |
| Arkkitehtuuripoliittinen ohjelma | valmistelu | laadittu | hyväksytty YKL 6.11.07 | ohjelma valmis | seuranta, toimenpiteet | seuranta, toimenpiteet | |
| Viherverkkoselvitys (viherverkkosuunnitelma) | | valmistelu | valmistelu | seuranta | huomioidaan yleiskaavoituksessa | huomioidaan yleiskaavoituksessa | |
| Kaavojen prosessiaika kk ltk/valtuusto | 10/14 tavoite 8/14 | 8,9/15,2 tavoite: 8/14 | 9/13 tavoite: 8/14 | 11,7/14,5 | 8/14 | 8,9/13,1 | |
| Kunta 10 tutkimus – henkilökunnan tyytyväisyys ja hyvinvointi | | | | tulokset käytössä 2009 keväällä | lisääntyy | lisääntynyt | |
| <p>Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: Asuntorakentamisen toteutumiseen vaikuttavat monet tekijät kuten tonttitarjonta, palvelujen järjestäminen ja vallitsevat trendit – kaupungin vetovoima. Kerrostaloasuntojen valmistumistavoitteet eivät ole aiempinakaan vuosina toteutuneet huolimatta siitä, että kerrostalokaavoitustavoitteet ovat vuosittain moninkertaisesti ylittyneet ja rakennettavia tontteja on tarjolla hyviltä paikoilta. Pientalokaavoituksen tavoitteet eivät ole aiempina vuosina toteutuneet ja siten ei myöskään pientaloasuntojen valmistuminen. Jo vuonna 2008 alkanut talouden taantuma on hiljentänyt rakennustoiminnan.</p> | | | | | | | |

| SITOVAT TAVOITTEET | | | | | | | |
|--|-----------------|---------------------|---|--------------------------------------|---|--------------------------------------|--|
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoitteet | Toteutunut | |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| • Talousarvion toteutuminen - netto-ohjelman pitävyys - talousarvio/ tilinpäätös 1.000 € | -5.300 / -5.282 | -5.518 / -5.444 | -5.610 / -5.591 | -6.182 / -6.279 | Kv30.3.2009: -6.054 | -6.171 | |
| • Asunto- ja maankäyttöohjelman mukaisen strategisten asemakaavojen ohjelman toteutuminen - yht. 1.000 k-m ² | 189/300 | 205/640 | 205/219 | 205/520 | 205 | 205/227 | |
| • Tavoite / toteutuma | | | | | | | |
| - kerrostalokaavoitus (AK) 1.000 k-m ² | 49/32 | 35/59 | 35/50 | 35/170 | 35 | 35/33 | |
| - pientalokaavoitus (AP, AR ja muut vastaavat) 1.000 k-m ² | 120/61 | 40/21 | 40/47 | 40/13 | 40 | 40/31 | |
| - omakotikaavoitus (AO) 1.000 k-m ² | 50%/37% | 50/50 | 50/36 | 50/7 | 50 | 50/88 | |
| - elinkeino- ja palvelutonttien kaavoitus 1.000 k-m ² | 20/366 | 80/510 | 80/86 | 80/330 | 80 | 80/75 | |
| • Yleiskaavoitusohjelman toteutuminen | | | | | | | |
| - Satava-Kaksikerran oyk (HS) | | | luonnos palautettu uuteen valmisteluun | ehdotus ltk:n käsittelyyn | hyväksytty oyk | hyväksytty | |
| - Ratapihan oyk (HS) | | valmistelu, luonnos | od. turvallisuus selvitystä, lausunnoille | ehdotus valmistunut | hyväksytty oyk | hyväksytty | |
| - Hirvensalon oyk (HS) | | | valmistelu | valmistelu, hyväksytty rakennemallit | valmistelu, ehdotus ja käsittely | valmistelu | |
| - Linnan ympäristön oyk (HS) | | | valmistelu | valmistelu, luonnos | valmistelu, ehdotus | valmistelu | |
| - Lentokentän pohjoispuoli /Turku - Rusko oyk | | valmistelu | valmistelu | valmistelu, nähtävillä | hyväksyminen | luonnosvaiheen lausuntojen vastineet | |
| - Maaria – Ilmarinen oyk/ Lieto - Turku | | | valmistelu | valmistelu | valmistelu, ehdotus | luonnos ltk:ssa | |
| - Koko kaupungin yleiskaava sisältäen keskustan erillistarkastelun | | | | | luonnoksen valmistelu uuden Turku-strategian pohjalta | valmistelu | |
| - PARAS –hanke, kaupunkiseudun rakennemalli, asunto-, liikenne- ja maapoliittiset ohjelmat | | | | | rakennemallin valmistelu, luonnosvaihe | valmistelu | |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |
| Talousarvion toteutumisesta on selostettu tarkemmin seuraavassa kohdassa. | | | | | | | |
| Kaavoituksessa on panostettu erityisesti omakotikaavoitukseen, minkä tavoitteet ylittyivät reilusti. Yhteensä pientalokaavoituksen tavoitteet ylittyivät, vaikka pientalokaavoitus jäikin hieman tavoitteestaan. | | | | | | | |
| Konsulttityönä tehtävät osayleiskaavatyöt pysäytettiin säästöjen aikaansaamiseksi. | | | | | | | |

| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | | |
|---|---|------------------|------------------|-----------|-----------------------|------------------|-----------|--|
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama | |
| Ympäristö- ja kaavoituslautakunta | | | | | | | | |
| 1 63 | T | 5.941.919 | 5.533.377 | | 5.533.377 | 5.813.769 | + 280.392 | |
| | M | 12.221.107 | 12.007.297 | -419.852 | 11.587.445 | 11.984.742 | - 397.297 | |
| | N | - 6.279.189 | - 6.473.920 | 419.852 | -6.054.068 | -6.170.973 | - 116.905 | |
| Investoinnit | | | | | | | | |
| 2 63 | M | 0 | 25.000 | | 25.000 | 13.760 | + 11.240 | |
| | T | 0 | 0 | | 0 | 0 | 0 | |
| | N | 0 | - 25.000 | | -25.000 | -13.760 | + 11.240 | |
| Virastopäällikön kuvaus talouden toteutumisesta: | | | | | | | | |
| <p>Lisätalousarvion leikkausten saavuttaminen oli ongelmallista. Ympäristö- ja kaavoitustoimen talousarviota leikattiin noin 420.000 €. Kahden viikon talkoovapaista ja lomautuksista muodostui kuitenkin vain noin 200.000 euron säästöt. Suunnittelutoimisto päättyi talousarviossaan miltei tasan netto-ohjelman mukaiseen tulokseen. Ohjelman ylittävän menojen alituksen ja tulojen ylityksen saivat aikaan joukkoliikennetoimisto (noin 156.000 euroa) ja rakennusvalvontatoimisto (noin 262.000 euroa).</p> <p>Merkittävin neton ylitys oli ympäristösuojelutoimistolla. Ylitys johtui merkittävässä määrin siitä, että Lounais-Suomen urbaani Natura 2000-alueet -nimisen LIFE- hankkeen päättymisen jälkeisen saatavan osa poistetaan kirjanpidosta. Asiaa on käsitelty Ympäristö- ja kaavoituslautakunnan kokouksessa 1.12.2009 § 616(14763–2009):</p> <p>Turku toteutti vuosina 2002–2006 yhteistyössä Kaarinan ja Salon kaupunkien, Halikon kunnan ja Lounais-Suomen ympäristökeskuksen kanssa Natura 2000 verkostoon kuuluvien alueiden suunnittelua ja hoitoa koskevan EU:n LIFE- rahoitteen hankkeen ”Management of Urban Natura 2000 Areas in SW Finland - LIFE02NAT/FIN/8468. Turku toimi hankkeen vetäjänä ja koordinaattorina.</p> <p>Hankkeen päätyttyä 31.12.2006 loppuraportti jätettiin komissiolle vuoden 2007 alussa. Koska osa suunnitelluista osahankkeista jäi projektin aikana toteutumatta, loppuraporttiin sisällytettiin niiden sijasta muita alueiden hoidosta ja suunnittelusta ja projektin toteutuksesta syntyneitä kuluja. Komissio ei niitä kuitenkaan kaikkia hyväksynyt, vaan leikkasi projektin kustannuksia toteutumattomien ja vaillinaisesti toteutuneiden osahankkeiden osalta. Neuvottelujen jälkeen komissio vahvisti joulukuun lopussa 2008 hankkeen lopulliseksi tukikelpoisiksi kustannuksiksi 1.156.483,27 € ja avustusmääräksi 573.399,50 €. Viimeinen maksuerä, 230.379,50 € maksettiin 31.12.2008. Se jäi siis 199.620,50 € laskennallista kirjanpitoon kirjattua avustusosuutta (430.000 €) pienemmäksi. Koska kulut oli kirjattu projektin kirjanpitoon em. summan mukaisena, erotuksesta muodostui ns. kattamaton saatava. Viimeinen maksuerä päättyi YKV:n tilille vasta tämän vuoden tammikuussa, joten saatavan poisto ei ehtinyt viime vuoden tilinpäätökseen.</p> | | | | | | | | |

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 174,4 | - | 167,8 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 1 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuun ottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosten lukumäärä.

Kv: Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.

| TALOUSOHJELMA | | | | | | | |
|---|---|---------------------------------|----------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin | | | | | | | |
| Ympäristö- ja kaavoituslautakunta | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Toimintatuotot | Tehostetaan tonttituotantoprosessia | * |) | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | Kaavoitustaksa peritään todellisten kulujen mukaan | 10 | 0 | | | | |
| | Tehdään rakennusvalvontataksan indeksitarkistus (huom. Talousarvioluku + n.10 %) | 20 | 20 | | | | |
| 2. Toimitilat | | | | | | | |
| 3. Henkilöstö | Turvataan tonttituotantoprosessin resurssit **) | + 0 | +0 | - 1 | 0 | - 10 | 0 |
| | Tehdään projektitoimistojen uudelleenjärjestely (huom. Keskitetysti keskushallinnon yhteyteen, toiminnan tehostuminen, synergia, ei varsinaisia säästöjä kaupungin tasolla) | | | 1 | 0 | | |
| 4. Tuotantotavat | Keskitytään ydintoimintaan ja rajoitetaan luentoja yms. työllistäviä oheistoimintoja (huom. Suunnittelijoiden 40 kpl palkka 5 pv/v) | 52 | 52 | 1 | 1 | | |
| | Kehitetään kaavoitusprosessia (huom. Selvityksiä vain tarpeellisessa määrin) | 30 | 30 | | | | |
| | Siirrytään sähköiseen ltk-työskentelyyn (huom. 80 000 -jakelu- ja painatuskustannukset 27000 €) | - 53 | 0 | - 1 | 0 | | |

*) Tehostunut tonttituotanto - kaupungin maanomistus kohentuu, kaavoitus tehostuu, kaavoituksen omakotitonttituotantotavoitteet ja tonttivaranto varmentuvat - tulot näkyvät kiinteistölaitoksen tontinmyyntituloissa ja tavoitteena näkyä myös kaupungin verotulojen lisääntymisenä.

**) Vähentävät henkilöstösuunnitelmat vähentävät henkilötyövuosia ja sitä kautta vähentävät menoja sekä tilatarvetta. Samalla myös tulot vähentyvät tekijöiden huvetessa.

Virastopäällikön yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

Ympäristö- ja kaavoitustoimessa on kaavahankkeet viety ProConceptiin sovitulla tavalla. Muutoin kehitteillä tonttituotannon hankkeistaminen yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa. Tonttituotannon resursointia on tuettu talousarvion sallimissa puitteissa vuoden 2010 talousarviosta päätettäessä.

Kv: toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö – 21.080 euroa sisältää talouspalvelukeskuksen palveluveloituksen muutoksen sisältää pankkipalvelumaksujen keskittämisen muutoksen sisältää eläkemenuoperusteisen KuEL-maksun siirron + 55.990 euroa 1 64 Rakennuslautakunnalta

Virastopäällikön yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselman toteutumisesta:

Palveluveloitusmuutos tehty ja KuEL-maksu on siirretty.

Virastopäällikön yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Tuotannolliset tavoitteet toteutuivat hyvin taloudellisesta tilanteesta ja leikkauksista huolimatta. Koska kaavoitusprosessit ovat pitkiä, on tulokseen vaikuttanut työtä tehty jo muina tilikausina. Talousarvion leikkaukset tulevat vaikuttamaan vasta myöhemmin.

RAKENNUSLAUTAKUNTA

| | |
|-------------------------------|--------------------------------|
| Tilivelvollinen viranhaltija: | Rakennustarkastaja Reima Ojala |
|-------------------------------|--------------------------------|

STRATEGINEN KEHYS

| | |
|-------------------------|---|
| Toiminta-ajatus: | Rakennusvalvonta edistää vetovoimaisen, virikkeellisen ja turvallisen rakennetun ympäristön kehittymistä Turussa asuville ja toimiville neuvomalla, ohjaamalla, lupia myöntämällä ja valvomalla yhteistyötä ja kestävästä kehitystä edistäen. |
| Visio: | Rakennusvalvonta toimii asiakaslähtöisesti siten, että Turun asukkaiden ja yritysten on mahdollista rakentaa laadukkaita ja kestäviä rakennuksia sekä viihtyisää, vetovoimaista ja kestävä kehityksen mukaista asuin- ja elinympäristöä. |

| |
|--|
| Turku-strategian keskeiset haasteet hallintokunnalle: |
| Strateginen painopiste: Kilpailukykyä ja kestävä kehitystä |
| Strateginen painopiste: Hyvinvointia ja elämänlaatua |
| Strateginen painopiste: Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä |

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

| |
|--|
| Tärkeimmät lainsäädännön, kansallisten kehittämissuunnitelmien ja toimintaympäristön muutokset ja niiden vaikutukset: |
| PARAS-hankkeen puitteissa seudullisen yhteistyön kehittäminen Turun alueen kuntien kanssa. |

| TOIMINTATIEDOT | | | | | | |
|---|---------------------------------|---------------------------------|-------------------------------|--------------------------------|---------------------------------|--------------------------------|
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Jatkuva palautteen arviointi ja tarpeelliset toimenpiteet | Asiakaspalaute ja toimenpiteet. | Asiakaspalaute ja toimenpiteet. | Asiakaskysely ja toimenpiteet | Asiakaspalaute ja toimenpiteet | Asiakaspalaute ja toimenpiteet. | Asiakaspalaute ja toimenpiteet |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |

| SITOVAT TAVOITTEET | | | | | | |
|--|------------|--------|--------|--------|---------|------------|
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Rakennusvalvontaviranomaisen päätöksistä tehdyt valitukset % / joista menestyneitä valitusviranomaisten käsittelyssä % | 2,7/43 | 1,8/19 | 2,6/33 | 2,3/16 | 0/0 | 2,6/19 |
| Keskimääräinen käsittelyaika (90 % päätöksistä) vrk | 29 | 30 | 25 | 27 | 30 | 34 |
| Rakennuslautakunnan netto-ohjeluku (1.000 €) | - 75 | - 69 | - 117 | -125 | - 89 | -62 |
| Virastopäällikön kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |
| Keskimääräinen käsittelyaika ylittyi henkilökunnan lomautusten vuoksi. | | | | | | |

| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | | |
|---|---|------------------|------------------|-----------|-----------------------|------------------|-----------|--|
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama | |
| Rakennuslautakunta | | | | | | | | |
| 1 64 | T | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| | M | 124.884 | 89.112 | -3.355 | 85.757 | 62.213 | + 23.544 | |
| | N | -124.884 | - 89.112 | 3.355 | -85.757 | -62.213 | + 23.544 | |
| Virastopäällikön kuvaus talouden toteutumisesta: | | | | | | | | |
| Virastopäällikön kuvaus talouden toteutumisesta: Kokouspalkkioiden kirjaamistapa on muuttunut. Palkkiot ajalta 1.10.–31.12.2009 on kirjattu maksuperusteen mukaan vuoteen 2010. | | | | | | | | |

TYÖVOIMA

Rakennusvalvontatoimiston henkilöstösuunnitelma sisältyy Ympäristö- ja kaavoituslautakunnan talousarvioon.

Kv: *toimintakulut; eläkemenoerusteisen KuEL-maksun siirto 1 63 Ympäristö- ja kaavoituslautakunnalle* – 55.990 euroa
toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö - 4 euroa

Virastopäällikön yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselman toteutumisesta:**Virastopäällikön yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:**

Vuoden 2009 loppuun mennessä myönnettiin 1238 rakennus- ja toimenpidelupaa, joka on 9 % vähemmän kuin vuonna 2008 (1363 kpl). Myönnettyjen rakennuslupien kerrosala oli 173 009 m², joka on 30 % vähemmän kuin vuonna 2008 (247 837 m²). Myönnettyt rakennusluvut sisälsivät 1229 asuntoa, joka on 70 % enemmän kuin vuonna 2008 (725 asuntoa).

Myönnettyjen rakennuslupien kerrosalat 1.1.-31.12.:

2006 255 563 m² 2007 210 454 m² 2008 247 837 m² 2009 173 009 m²

Vuoden 2009 loppuun mennessä valmistuneiden rakennusten kerrosala oli 189 369 m², joka on 22% enemmän kuin viime vuonna (155 315 m²). Asuntoja valmistui 358 kpl, joka on 37 % vähemmän kuin viime vuonna (565 kpl).

Rakennuslupien keskimääräinen käsittelyaika oli 34 vuorokautta, joka ylittää tavoitteen neljällä vuorokaudella.

VESILIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA, TURUN VESILIIKELAITOS

Tilivelvollinen viranhaltija: Liikelaitosjohtaja Irina Nordman

| SITOVAT TAVOITTEET | | | | | | |
|------------------------------------|------------|-------|-------|-------|---------|------------|
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Veden laatuindeksi | 95,6 | 98,1 | 98,0 | 98,2 | > 97,0 | 94,9 |
| Jäteveden OCP- arvo | 248 | 266 | 251 | 232 | < 344 | |
| Korvaus peruspääomasta (1000 €) | 6.198 | 6.198 | 6.198 | 6.198 | 6.198 | 6.198 |

Liikelaitosjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Veden laatuindeksi: Mittari on tiukka, sillä yhdestä näytteestä tutkitaan kerralla n. 20 eri määritystä. Näyte tulkitaan hyväksi vain, mikäli vesi on kaikkien määritysten mukaan hyvää. Verkostossa otetuista näytteissä oli satunnaisia teknisiä puutteita, lähinnä kohonneita rautapitoisuuksia (5 kpl) ja poikkeavaa hajua (2 kpl). Rautapitoisuudet johtuvat lähes aina poikkeuksellisesta vedenkulutuksesta tai veden virtaamassuunnasta alueella (esim. putkirikosta tai asiakkaan suuresta vedenotosta). Hajunpoikkeamat ilmenivät keväällä ja johtuivat raakavedessä esiintyneestä hajusta, jota ei prosessilla saada poistettua. Hajuongelma kesti noin viikon ja kattoi lähes koko Halisten veden jakelualueen. Verkostossa oli myös yksi mikrobiologinen laatu epäily, joka varmistettiin puhtaaksi.

Jäteveden OCP-arvo: Tavoitteita asetettaessa ei ollut tarkkaa tietoa, milloin Turun seudun puhdistamo Oy aloittaa toimintansa. Jätevedenpuhdistus on yhtiön vastuulle vuoden 2008 lopussa. Puhdistamolla käsitellään myös muiden kuin Turun kaupungin jätevedet. Mittari tulisi siirtää TSP:n raportoitavaksi.

| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | |
|---|---|------------------|------------------|-------------|-----------------------|------------------|-------------|
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama |
| Vesiliikelaitoksen johtokunta, Turun Vesiliikelaitos | | | | | | | |
| 1 70 | T | 37.611.231 | 43.312.500 | - 1.065.500 | 42.247.000 | 37.093.810 | - 5.153.190 |
| | M | 20.566.987 | 28.557.830 | - 1.422.500 | 27.135.330 | 22.037.857 | + 5.097.473 |
| | N | + 17.044.244 | + 14.754.670 | 357.000 | 15.111.670 | 15.055.953 | - 55.717 |
| Investoinnit | | | | | | | |
| 2 70 | M | 9.957.795 | 8.850.000 | | 8.850.000 | 11.441.052 | - 2.591.052 |
| | T | 1.166 | 0 | | 0 | 5.332 | + 5.332 |
| | N | - 9.956.629 | - 8.850.000 | | - 8.850.000 | - 11.435.720 | - 2.585.720 |
| Liikelaitosjohtajan kuvaus talouden toteutumisesta: | | | | | | | |
| Tulot toteutuivat alkuperäistä ja muutettua talousarviota heikommin. Menot pystyttiin sopeuttamaan tulojen mukaan, jolloin nettotulos oli tavoitteiden mukainen. Kaupunginhallitus lisäsi vesiliikelaitoksen investointivaltuuksia osana elvyttämistoimenpiteitä 18.5.2009 §281 ja tarkensi päätöstään 7.12.2009 §662. Lisäinvestointivaltuus oli 3 050 000 €. Investointeihin oli käytettävissä yhteensä 11 900 000 €. | | | | | | | |

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|------------------|--------------------|------------------|
| Työvoima | 138,1 | ei asetettu | 106,5 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 2 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuunottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosen lukumäärä.

Kv: Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.

| TALOUSOHJELMA | | | | | | | |
|---|--|---------------------------------|----------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin | | | | | | | |
| Turun Vesiliikelaitos | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Toimintatuotot | Käsitellään liittymismaksut kirjanpidollisina tuottoina (huom. Liittymismaksut olleet vuosittain vähintään 2 Meuroa; rakennus-suhdanne voi vaikuttaa vähentävästi. | 2.000 | 1.607 | ei vaikutusta | ei vaikutusta | ei vaikutusta | ei vaikutusta |
| | Sopimukset veden/jäteveden johtamisesta naapurikuntiin. (huom. Vuoden 2009 alusta Rusko maksaa ainoastaan jäteveden johtamisesta ei käsittelystä. 2011 alkaen mahdollisesti tuloja.) | - 150 | - 83 | ei vaikutusta | ei vaikutusta | ei vaikutusta | ei vaikutusta |
| | Taksarakenne uudistetaan (huom. Perusmaksun korotus vuosittain. Korotettu jätevesimaksu 2010 (hulevesi)) | 150 | 168 | ei vaikutusta | ei vaikutusta | ei vaikutusta | ei vaikutusta |
| 2. Toimitilat ja palvelupisteet | Vesilaitostilojen käyttöä tehostetaan. (huom. Saatavat vuokratuotot ovat sisäisiä tuottoja. TSV:n toiminnan alettua tuotantotilat vapautuvat varalaitostarvetta lukuunottamatta.) | | 4 | ei vaikutusta | ei vaikutusta | 2000 | 2000 |
| 3. Henkilöstö | *Nostetaan osaamistasoa (huom. Ydintoiminnoissa vähennetään henkilöstöresursseja rutiinitehtävistä ja painopistettä siirretään vaativiin vesihuollon tehtäviin.) | - 20 | -10 | | | ei vaikutusta | ei vaikutusta |
| | *Vähennetään / lakkautetaan tukitoimintoja | 46 | 50 | - 1,5 | -1,5 | ei vaikutusta | ei vaikutusta |
| | *Lisätään valvontaresursseja (huom. Menot voidaan välttää kouluttamalla ja kohdentamalla olemassa olevia henkilöstöresursseja (osaamistason nostaminen).) | (- 50) | 0 | (+ 1) | 0 | ei vaikutusta | ei vaikutusta |
| 4. Tuotantotavat | *Kehitetään asiakaspalvelua (huom. Tähdellä merkityt kehittämiskohteet liittyvät kiinteästi toisiinsa.) | 45 | 20 | - 1 | -0,5 | ei vaikutusta | ei vaikutusta |
| | *Tehostetaan rakentamisen koordinointia ja parannetaan tuottavuutta osana tonttituotantoprosessia (huom. Säästöt näkyvät investoinneissa) | 110 | 40 | - 2 | -1 | ei vaikutusta | ei vaikutusta |

Liikelaitosjohtajan yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

- 1) Rakentamisen taantuman vuoksi liittymismaksut ovat vähentyneet huomattavasti aikaisemmista vuosista eikä liittymismaksutuloja kertynyt odotusten mukaisesti. Lisätalousarvion mukainen tuloarvio oli 1 milj. euroa. Sopimusten negatiivinen taloudellinen vaikutus jäi odotettua vähäisemmäksi. Viemäriverkostossa johdettavan veden määrää on vaikeaa ennakoida, koska säätilalla on suuri merkitys erityisesti hulevesien osuuteen. Taksarakenneuutoksesta perusmaksujen osuus toteutettu. Tuotto oli ennakoitua parempi.
- 2) Puhdistamon tilat käytännössä tyhjentyneet. Vain vähäisellä määrällä varastotilaa on ollut kysyntää. Tuotot ovat ulkoisia tuloja,
- 3) Koulutusta on jouduttu vähentämään kaupungin säästötavoitteiden vuoksi. Töitä on järjestelty uudelleen, minkä vuoksi henkilötyövuodet ovat vähentyneet. Säästöt ovat säästyneitä henkilöstömenoja.

Henkilöstövähennykset on mahdollisimman tarkoin kohdennettu henkilöstö- ja tuotantotapa kortteihin, mutta käytännössä yhden henkilön poistuma ja töiden uudelleen järjestely vaikuttaa kerrannaisvaikutuksena moneen eri toimintaan.

- 4) Lomautusten ja talkoovapaiden vuoksi kehittämistoimintaa ei pystytty tekemään suunnitellulla tasolla.

Kv: *toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö – 5.670 euroa sisältää pankkipalvelumaksujen keskittämisen muutoksen Talousarvion toteutuminen edellyttää, että liittymismaksut muutetaan 1.1.2009 alkaen siirtokelpoisiksi ja kirjataan tulosvaikutteisesti arvonlisäverollisiksi tuloiksi tuloslaskelmaan.*

Liikelaitosjohtajan yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

Tietoliikennepalveluissa ei saavutettu lainkaan kustannussäästöjä. Puhelinpalvelujen kustannussäästöt toteutuivat budjetoitua paremmin. Kokonaisuudessaan saavutettiin n. 3.000 euroa suurempi säästö kuin kaupunginvaltuuston päätöslauselma edellytti.

Liittymismaksut muutettiin siirtokelpoiseksi aikataulun mukaisesti.

Liikelaitosjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat lukuun ottamatta vedenlaatua. Säästötoimenpiteillä saatiin talous tasapainotettua, mutta kaikkia kehittämistoimia ei pystytty toteuttamaan.

SATAMALIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA, TURUN SATAMALIIKELAITOS

| | |
|-------------------------------|-----------------------------------|
| Tilivelvollinen viranhaltija: | Toimitusjohtaja Christian Ramberg |
|-------------------------------|-----------------------------------|

| SITOVAT TAVOITTEET | | | | | | |
|---|-------------|-------|-------|-------|---------|------------|
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutuneet | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Korvaus peruspääomasta (1.000 €) | 4.813 | 4.813 | 4.813 | 4.813 | 4.813 | 4.813 |
| Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |

| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | |
|---|---|------------------|------------------|-----------|-----------------------|------------------|-------------|
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama |
| Satamaliikelaitoksen johtokunta, Turun Satamaliikelaitos | | | | | | | |
| 1 74 | T | 24.897.981 | 30.376.681 | 0 | 30.376.681 | 23.363.404 | - 7.013.277 |
| | M | 13.798.701 | 14.360.871 | -575.000 | 13.785.871 | 12.988.621 | + 797.250 |
| | N | + 11.099 | + 16.016 | 575.000 | 16.590.810 | 10.374.782 | - 6.216.028 |
| Investoinnit | | | | | | | |
| 2 74 | M | 6.157.012 | 5.000.000 | 0 | 5.000.000 | 6.613.323 | - 1.613.323 |
| | T | 12.582 | 1.983.781 | 0 | 1.983.781 | 0 | - 1.983.781 |
| | N | - 6.144.430 | - 3.016.219 | 0 | -3.016.219 | -6.613.323 | - 3.597.104 |
| Toimitusjohtajan kuvaus talouden toteutumisesta: | | | | | | | |
| Tullihallituksen tilastotoimiston ennakoilmoituksessa vuoden 2009 ulkomaankaupasta todetaan, että "Ulkomaankaupan taantuma, joka alkoi jo marraskuussa 2008, jatkui koko viime vuoden ajan. Suomen vienti jäi vuonna 2009 vajaaseen 44,9 miljardiin euroon eli 32 prosenttia pienemmäksi kuin vuotta aikaisemmin. Viennin arvo on ollut tätä pienempi viimeksi vuonna 1999. | | | | | | | |
| Vienti supistui jyrkästi kaikissa tärkeissä tavararyhmissä lääkevientiä ja alusvientiä lukuun ottamatta. Autojen ja puhelinlaitteiden sekä raudan ja teräksen viennin arvo jäi alle puoleen vuoden 2008 viennistä. Kemian teollisuuden ja metsäteollisuuden tuotteiden vienti väheni neljänneksen." | | | | | | | |
| Suomen koko viennin supistuminen on lähes 33 prosentin suuruisena EU-alueen mittavin. | | | | | | | |
| Tämän seurauksena myös Turun sataman kautta kulkenut tavaramäärä sekä aluskäynnit satamassa supistuivat merkittävästi, mistä on seurannut Satamaliikelaitoksen liikevaihdon aleneminen lähes 5 prosenttia edellisen vuoden liikevaihtoon verrattuna. Liikelaitoksen nettotulos rahoituserien jälkeen on kuitenkin parempi kuin edellisenä vuonna. | | | | | | | |

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 132,1 | 128 | 121,1 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 7 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuunottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosten lukumäärä.

Kv: Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.

| TALOUSOHJELMA | | | | | | | |
|---|---|---------------------------------|----------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin | | | | | | | |
| Turun Satamaliikelaitos | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Toimintatuotot | Lisärakennetaan terminaali ja varastotiloja Ovakon ja Pansion alueelle | 1,3 M€ | 1,1 | | | | |
| 2. Toimitilat ja palvelupisteet | Selvitetään yhteistyössä kiinteistölaitoksen ja ympäristö- ja kaavoitusviraston kanssa Ruissalon korjaustelakka-alueen tuleva käyttö ja omistusjärjestelyt. Luovutaan Linnan kiinteistöistä. (huom. Myynnin valmistelutyö käynnistetty) | 2,0 M€ | --- | 2 | --- | - 500 | --- |
| 3. Henkilöstö | Tehostetaan satamavalvonnan henkilöresurssien käyttöä (huom. Sijaisuuksien vähentyminen Förin kuljettajien siirtymisen vuoksi) | 0,05 M€ | 0,03 | | | | |
| | Keskitetään tietohallinto (huom. Kulunvalvontajärjestelmän vaihto, ypmaksut, arvio) | 0,05 M€ | 0,03 | | | | |
| 4. Tuotantotavat | Perustetaan kunnossapitopalveluiden ydinryhmä (huom. Eläkkeelle siirtymiset vielä vahvistamattomia. Tilaratkaisu avoin) | 0,15 M€ | 0,1 | 3 | 4 | | |
| | Järjestetään Nosturipalvelut | 0,2 M€ | --- | 4 | --- | | |

Toimitusjohtajan yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

- Varastotilojen lisäykset Ovakon ja Pansion alueilla ovat tuottaneet lähes arvion mukaisesti huolimatta siitä, etteivät kaikki tilat ole olleet tuotantokäytössä koko vuotta 2009.
 - Linnankiinteistön saneerauksesta ja myynnistä/vuokrauksesta on käyty neuvotteluja, saneeraussuunnitelma on laadittu ja käyty keskusteluja potentiaalisten rahoittajien ja tilojen vuokraajaehdokkaiden kanssa. Neuvottelut ovat edistyneet vaikeasta taloudellisesta tilanteesta huolimatta. Ruissalon korjaustelakan alueen tulevasta käytöstä sekä omistusjärjestelyistä keskusteltu Kiinteistöliikelaitoksen, Ympäristö- ja kaavoitusviraston sekä Forum Marinum'in kanssa; suunnittelu vielä kesken.
 - Satamavalvonnan sijaisuudet vähentyneet odotetusti, mutta pitkien sairauspoissaolojen vuoksi kustannussäästöjä ei ole saatu odotuksia vastaavasti. Kulunvalvontajärjestelmän vaihto on tuonut säästöjä, mutta palvelun laadun parantaminen vasteaikoja lyhentämällä on vähentänyt kulusäästöjen määrää.
 - Kunnossapitopalvelujen organisaatio on muutettu ja ydinryhmä perustettu osittain; tulevat eläkkeelle siirtymiset täsmenävät vielä ryhmän kokoonpanoa sekä tilojen tarvetta.
- Nosturipalvelujen järjestelyt keskeytyivät toistaiseksi talouslaman vuoksi.

| | | |
|------------|--|--------------------------|
| Kv: | toimintatuotot | + 1.983.781 euroa |
| | Tuloksen saavuttaminen edellyttää Linnan kiinteistön myyntiä vuoden 2009 aikana. | |
| | toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö sisältää pankkipalvelumaksujen keskittämisen muutoksen | - 15.810 euroa |
| | Selvitetään yhteistyössä kiinteistölaitoksen sekä ympäristö- ja kaavoitusviraston kanssa Ruissalon korjaustelakan alueen tuleva käyttö ja omistusjärjestelyt. | |

Toimitusjohtajan yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

Linnankiinteistön saneerauksesta ja myynnistä/vuokrauksesta on käyty neuvotteluja, saneeraussuunnitelma on laadittu ja käyty keskusteluja potentiaalisten rahoittajien ja tilojen vuokraajaehdokkaiden kanssa. Neuvottelut ovat edistyneet vaikeasta taloudellisesta tilanteesta huolimatta.

Puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästöt toteutuneet.

Ruissalon korjaustelakan alueen tulevan käytön sekä omistusjärjestelyjen suunnittelu vielä kesken.

Liikenneosaston satamavalvonnan yhteydessä olleet vapaat tilat on vuokrattu varustamon toimistotiloiksi.

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Tullihallituksen tilastotoimiston ennakoilmoituksessa vuoden 2009 ulkomaankaupasta todetaan, että

"Ulkomaankaupan taantuma, joka alkoi jo marraskuussa 2008, jatkui koko viime vuoden ajan. Suomen vienti jäi vuonna 2009 vajaaseen 44,9 miljardiin euroon eli 32 prosenttia pienemmäksi kuin vuotta aikaisemmin. Viennin arvo on ollut tätä pienempi viimeksi vuonna 1999.

Vienti supistui jyrkästi kaikissa tärkeissä tavararyhmissä lääkevientiä ja alusvientiä lukuun ottamatta. Autojen ja puhelinlaitteiden sekä raudan ja teräksen viennin arvo jäi alle puoleen vuoden 2008 viennistä. Kemian teollisuuden ja metsäteollisuuden tuotteiden vienti väheni neljänneksen."

Suomen koko viennin supistuminen on lähes 33 prosentin suuruisena EU-alueen mittavin.

Tämän seurauksena myös Turun sataman kautta kulkenut tavaramäärä sekä aluskäynnit satamassa supistuivat merkittävästi, mistä on seurannut Satamaliikelaitoksen liikevaihdon aleneminen lähes 5 prosenttia edellisen vuoden liikevaihtoon verrattuna. Liikelaitoksen nettotulos rahoituserien jälkeen on kuitenkin parempi kuin edellisellä vuonna.

KIINTEISTÖLIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA, TURUN KIINTEISTÖLIKELAITOS

Tilivelvollinen viranhaltija: Liikelaitosjohtaja Jouko Turto

SITOVAT TAVOITTEET

| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutuneet | | | | Tavoite | Toteutunut |
|---|--------------|--------------|--------------|--------------|--|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Luovutettujen AO tonttien lukumäärä | 130 | 155 | 60 | 72 | <i>Kv: 210</i> | 47 |
| Luovutetut AP tontit kerros-m ² määrät | 18 | 22,5 | 20 | 11 | 20 | 1 |
| Luovutetut AK tontit kerros-m ² | 10 | 20 | 12 | 13 | 15 | 17 |
| Luovutetut elinkeinotontit kerros-m ² määrät | 45 | 42 | 91 | 59 | 25 | 59 |
| Tyytyväisyys elinympäristöön | | 3,612 | 3,58 | 3,57 | >3,5 | 3,59 |
| Liikelyijäämä/ - alijäämä+poistot (1.000 €) | 25.485 | 31.341 | 29.362 | 37.745 | <i>Kv: 32.010</i> <i>Kv 30.3.09:</i> <i>32.430</i> | 31.405 |
| <i>Kv: Korvaus peruspääomasta (1.000 €)</i> | 2.295 | 2.295 | 2.295 | 2.295 | 2.295 | 2.295 |

Liikelaitosjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Talouden taantumasta johtuen hankkeiden on ollut vaikea saada rahoitusta, joten tonttien luovutuksissa on jääty jälkeen omakotitonteissa ja pientalotonteissa. Kerrostalotonteissa tavoite saavutettiin ja elinkeinotonteissa ylitettiin selvästi. Tästä on seurannut myös se, että liikelyijäämä+poistot mittarissa jäätin 1,0 M€ jälkeen. Tulos parani kuitenkin merkittävästi loppuvuodesta, koska alkuvuoden markkinoiden mukaan ennuste oli noin 6 milj.€ alijäämäinen.

Toteutumisvertailu 31.12.2009

| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama |
|---|---|------------------|------------------|------------|-----------------------|------------------|--------------|
| Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta, Turun Kiinteistöliikelaitos | | | | | | | |
| 1 75 | T | 85.417.279 | 81.615.046 | -1.685.000 | 79.930.046 | 81.043.686 | + 1.113.640 |
| | M | 47.672.523 | 49.604.964 | -2.105.000 | 47.499.964 | 49.638.564 | - 2.138.600 |
| | N | + 37.744.756 | + 32.010.082 | -420.000 | 32.430.082 | 31.405.122 | - 1.024.960 |
| Investoinnit | | | | | | | |
| 2 75 | M | 24.2279.912 | 29.193.000 | 0 | 29.193.000 | 31.623.587 | - 2.430.587 |
| | T | 18.106.672 | 16.500.000 | 0 | 16.500.000 | 7.651.370 | - 8.848.630 |
| | N | - 6.173.241 | - 12.693.000 | 0 | -12.693.000 | -23.972.217 | - 11.279.217 |

Liikelaitosjohtajan kuvaus talouden toteutumisesta:

Investointien osalta raakamaan hankinta on onnistunut suunniteltua paremmin, myös infrastruktuuri-investointien osalta hankkeet ovat edenneet suotuisasti ja osin maksuposteista johtuen kulunut euromäärä oli vajaa miljoona euroa suurempi kuin suunnitelman mukainen.

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 138,1 | 151 | 139,2 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 6 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuunottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosen lukumäärä.

Kv: *Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.*

| TALOUSOHJELMA | | | | | | | |
|---|--|---------------------------------|----------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin | | | | | | | |
| Kiinteistöliikelaitos | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Toimintatuotot | Tehostetaan tonttituotantoprosessia | - 50 | | + 1 | - | | |
| | Järjestetään keskitetyn asiakaspalvelun ja -palautteen hallinta (<i>huom. Vaatii tilojen uudelleen järjestelyä.</i>) | - 100 | -20 | | | | |
| | Lisäresurssoidaan pysäköinninvalvontaan | + 200 | | | | | |
| 2. Toimitilat ja palvelupisteet | Yhteinen palvelupiste, palautejärjestelmä | kts. 1.2 | | | | | |
| 3. Henkilöstö | Pienennetään mittausryhmien kokoa | + 80 | | - 2 | -2 | | |
| | Lisäresurssoidaan työvoimaa tonttituotantoon | kts. 1.1 | | + 2 | - | | |
| | Uudelleenorganisoidaan valvonta- ja tilaajatoiminnot (<i>huom. Siirto teknisistä palveluista</i>) | | | + 3 | +3 | | |
| | Lisäresurssoidaan pysäköinninvalvojia | - 85 | | + 2 | - | | |
| 4. Tuotantotavat | Otetaan käyttöön uusia mittausmenetelmiä | kts. 3.1 | | | | | |
| | Kehitetään seudullisesti Tilaaja-Tuottaja toimintoja ja ylläpidon asteittainen kilpailuttaminen alueurakoinnilla. | | | + 2 | +1 | | |

Liikelaitosjohtajan yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

Tonttituotantoprosessin kehittämisessä investointeja on voimakkaasti keskitetty tonttituotantoon ja muihin tuottavuusinvestointikohteisiin. Eri hankkeiden prosesseja on analysoitu ja kapeikoita ratkottu. Rekrytointiprosessi on käynnissä.

Yhteisen asiakas- ja asukaspalautteen hallintatyö on käynnistymässä.

Pysäköinninvalvonnan resursseja on lisätty ja toimintaa kehitetään edelleen.

Maastomittauksen kehystoimenpiteet ovat käynnistyneet, henkilömäärä on vähentynyt kahdella henkilötyövuodella.

Tilaaja – Tuottaja – toimintojen osalta kolmen valvontahenkilön siirtyminen Kunnallistekniikkaliikelaitoksesta Kiinteistöliikelaitokseen on toteutettu. Liikennevalojen operoinnin osalta selvitystyö etenee. Alueurakoinnin käyttöönoton valmistelu on käynnissä.

Kv: *toimintatuotot* + 1.500.000 euroa
toimintakulut - 203.712 euroa
vähennetty puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö - 10.082 euroa
sisältää talouspalvelukeskuksen palveluveloituksen muutoksen
sisältää pankkipalvelumaksujen keskittämisen muutoksen

Liikelaitosjohtajan yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

Taantumasta johtuen kiinteistöjen myyntejä ei toteutunut optimistisesti budjetoidulla tavalla.

Liikelaitosjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta saavutettiin lähes optimistisesti suunnitellun mukainen taloudellinen ja toiminnallinen tulos.

TILALIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA, TURUN TILALIIKELAITOS

Tilivelvollinen viranhaltija: Liikelaitosjohtaja Martti Kuitunen

| SITOVAT TAVOITTEET | | | | | | |
|---|---------------|---------------|---------------|---------------|--|------------|
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutuneet | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Liikelylijäämä/ - alijäämä+poistot (1.000 €) | 36.754 | 37.272 | 36.387 | 46.755 | <i>Kv: 47.345</i> <i>Kv 30.3.09:</i> <i>51.101</i> | 49.483 |
| Korjausvelka % | | 14,08 | 13,33 | 12,44 | <i>Kv: 12,64</i> | 9,87 |
| <i>Kv: Korvaus peruspääomasta</i> <i>(1.000 €)</i> | <i>13.370</i> | <i>13.370</i> | <i>13.370</i> | <i>13.664</i> | <i>13.678</i> | 13.678 |

Liikelaitosjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:
Liikelylijäämä + poistot tavoitetta ei saavutettu. Merkittävin syy tähän oli Kristiinankatu 1:n kaupan peruuntuminen, koska ostaja vetäytyi kaupasta.

| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | |
|---|---|---------------------|---------------------|------------|--------------------------|---------------------|--------------|
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama |
| Tilaliikelaitoksen johtokunta, Turun Tilaliikelaitos | | | | | | | |
| 1 77 | T | 123.584.090 | 136.230.000 | 0 | 136.230.000 | 122.170.464 | - 14.059.536 |
| | M | 76.828.805 | 88.885.262 | -3.756.000 | 85.129.262 | 72.687.476 | + 12.441.786 |
| | N | + 46.755.285 | + 47.344.738 | +3.756.000 | +51.100.738 | +49.482.988 | - 1.617.750 |
| Investoinnit | | | | | | | |
| 2 77 | M | 29.219.280 | 33.070.000 | -6.009.000 | 27.061.000 | 19.487.273 | + 7.573.727 |
| | T | 6.270.602 | 13.140.000 | 0,00 | 13.140.000 | 1.814.975 | - 11.325.025 |
| | N | -22.948.678 | - 19.930.000 | +6.009.000 | -13.921.000 | -17.672.298 | - 3.751.298 |

Liikelaitosjohtajan kuvaus talouden toteutumisesta:
Kaupunginvaltuusto muutti 30.3.2009 Turun Tilaliikelaitoksen talousarviota käyttötalouden nettoluvun ja eräiden investointihankkeiden osalta. Tavoitteena oli pienentää Turun kaupungin ulkoisia menoja. Tilaliikelaitoksen menojen pienennys onnistui sekä käyttötalouden että investointien puolella.

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 30,8 | 35,0 | 32,5 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 0 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuunottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilölajaksojen lukumäärä.

Kv: Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.

TALOUSOHJELMA

Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin

| Turun Tilaliikelaitos | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
|---------------------------------|---|---------------------------------|----------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Toimintatuotot | Kehitetään kiinteistöjen myyntiprosessia | 4 600 | 925 | | | | |
| 2. Toimitilat ja palvelupisteet | Ei muutoksia | | | | | | |
| 3. Henkilöstö | Suunnataan tehtäviä enemmän ylläpidon tilaustehtäviin ja ylläpidon valvontaan. Näiden vuoksi perustetaan 3 uutta vakanssia. | - 170 | -85 | 3 | 1,8 | | |
| 4. Tuotantotavat | | | | | | | |

Liikelaitosjohtajan yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

Tavoitteena ollut toimintatuottojen lisäys kiinteistöjen myyntien osalta ei toteutunut. Ero v. 2008 talousarvion yhteydessä taloussuunnitelmavuodelle 2009 budjetoituun kiinteistöjen myyntivoittoon oli 0,9 milj.€.

Tilaliikelaitokselle perustettiin v. 2009 alusta 3 uutta vakanssia suunnitelmien mukaisesti. Uusista vakansseista johtuva palkkamenojen ja henkilötyövuosien lisäys oli suunniteltua pienempi, koska vakansseja ei täytetty heti vuoden alusta.

Kv: *toimintatuotot; tulokseen pääseminen edellyttää mm. Kristiinankatu 1:n, Linnankatu 55:n, Kiilopään majan, Jokikatu 2-6:n ja ICT-talon osakekannan myyntiä.* **+ 7.330.000 euroa**

toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö **- 14.738 euroa**

sisältää pankkipalvelumaksujen keskittämisen muutoksen

Sisältää Turku-hallin hoitovastikkeen sisäisen käyttökorvauksen

Lakkatie erityislasterikodin toteuttamisen yhteydessä selvitetään nuorten vastaanottokodin laajennuksen tilasnergia (sote/tilalaitos).

Laaditaan sote-hallinnon tilojen vaihtoehtoinen hankesuunnitelma Mäntymäen alueelle sijoitettavan uudisrakennuksen osalta.

Laaditaan vaihtoehtoinen lasten- ja perhetalon hankesuunnitelma.

Tilaliikelaitoksen investointiohjelma, Peruskorjaukset, So-te-hallinnon tilat (hs)

Kohteelle lisätään vuodelle 2009 100.000 euroa

Kv: *Energiankäyttöä vähentäville tavoitteille, keinoille ja seurannalle on asetettava valtuustokaudet pituiset hallintokuntaakohtaiset tavoitteet ja mittarit.*

Uudisrakentamisessa ja peruskorjauksissa on parannettava huomattavasti rakennusten energiatehokkuutta ja kiinteistönhoidon helppoutta.

Tilaliikelaitos, Runosmäen vanhainkodin laajennus 130 paikkaa (sis. Liinahaan korvaavat paikat) **- 50.000 euroa**

Tilaliikelaitos, Käsityöläismuseon asiakaspalvelutoiminnot

Edellytetään hankkeen valmistuvan vuoteen 2011 mennessä

Ts 2010 (1.000€) **+ 300**
Ts 2011 (1.000€) **- 300**

Tilaliikelaitos, So-te-hallinnon tilat **- 50.000 euroa** **- 5.000** **- 6.000**

| | |
|--|-----------------------|
| <i>investointiohjelmasta poistetaan SOTE-hallinnon tilat – Kurjenlinna myyntiin Tilaliikelaitos, Liinahaan vanhainkodin perusparannus (hs)</i> | + 50.000 euroa |
| <i>- wc:t asukashuoneisiin Tilaliikelaitos, Pansion koulun peruskorjaus, suunnittelu</i> | + 50.000 euroa |

Liikelaitosjohtajan yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

Nimettyjen kohteiden myynnit:

Yhdenkään nimetyn kohteen myynti ei toteutunut v. 2009. Kristiinankatu 1:stä pidettiin tarjouskilpailu, mutta tarjouskilpailun voittanut ostajaehdokas vetäytyi kaupasta. Jokikadun kiinteistöstä on tehty esikauppasopimus. Muiden nimettyjen kohteiden osalta tehtiin myyntitoimenpiteitä, mutta markkinatilanne oli v. 2009 varsin vaikea, eikä kauppooja toteutunut.

Toimintakulujen säästöt:

Tilaliikelaitokselle keskitetysti arvioitu säästöpotentiaali puhelin- ja tietoliikennepalvelukuluissa oli liian suuri. Tilaliikelaitoksen puhelin- ja tietoliikennepalvelukulut muodostuvat suurimmiltaan osin kulunvalvontakuluista ja tästä palvelussa ei tässä vaiheessa syntynyt merkittäviä säästöjä. Lisäksi mobiilioperaattorin vaihto tapahtui Tilaliikelaitoksen osalta vasta huhtikuun alussa.

Turkuhallin hoitovastike:

Tilaliikelaitos sai kaupunginhallitukselta 830.000 € Koy Turun Monitoimihallin hoitovastikkeen sisäisenä käyttökorvauksena. Vastaavalla summalla puolestaan korotettiin Tilaliikelaitoksen tulostavoitetta vuodelle 2009, joten liikelaitoksen käytössä olevat käyttötalousvarat eivät lisääntyneet.

Koy Turun Monitoimihallin ylimääräinen yhtiökokous päätti 29.4.2009 muuttaa kiinteistöyhtiön osakkeiden keskinäistä vastikemaksuvelvollisuutta yhtiöjärjestyksessä siten, että Tilaliikelaitoksen hallinnassa olevien osakkeiden vastikemaksuvelvollisuus kasvoi nettona yhteensä 12.598,02 €/kk + alv. Uuden yhtiöjärjestyksen mukaista vastiketta perittiin 1.5.2009 alkaen. Vuoden 2009 osalta Tilaliikelaitoksen yhtiölle maksamien vastikkeiden nettolisäys oli 100.784,16 € + alv. Kohteesta solmitut vuokrasopimukset eivät sallineet kohonneiden vastikkeiden siirtämistä vuokrasopimuksiin. Tähän kesken vuotta tapahtuneeseen muutokseen Tilaliikelaitos ei saanut kompensatiota kaupunginhallitukselta, vaan Tilaliikelaitoksen oli vähennettävä vastaavalla summalla muita menojaan, jotta muutos ei olisi vaikuttanut Tilaliikelaitoksen tulokseen huonontavasti.

Lakkatien erityislasternkoti:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kohteen hankesuunnitelman 31.8.2009.

Sote-hallinnon tilat:

Sosiaali- ja terveystoimi (Sote) on hyväksynyt hankkeen tarveselvityksen ja hankesuunnitelma on valmisteilla.

Lasten- ja perhetalo:

Hankkeelle ei ole investointirahoitusta vuonna 2009. Tarveselvitys on päivitettävänä Sote:ssa.

Energiankäytön hallintokuntaohittaiset tavoitteet ja mittarit:

Projektin suunnittelu on käynnissä.

Rakennusten energiatehokkuus ja kiinteistöhoidon helppous:

Tavoitteet pyritään toteuttamaan.

Runosmäen vanhainkodin laajennus:

Perusturvalautakunta on 14.10.2009 todennut, että laajennushankkeesta luovutaan.

Käsityöläismuseon asiakaspalvelutoiminnot:

Hankkeelle ei ole investointirahoitusta vuonna 2009 vaan se toteutetaan myöhemmin.

Liinahaan vanhainkodin peruskorjaus:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kohteen hankesuunnitelman 30.11.2009.

Pansion koulun peruskorjaus, suunnittelu:

Hankkeen suunnittelua ei voitu toteuttaa v. 2009, koska kohteen tulevaan käyttöön liittyy vielä avoimia kysymyksiä.

Liikelaitosjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Tilaliikelaitoksen toiminta sujui pääosin suunnitelmien mukaisesti. Säästötoimenpiteistä johtuva kunnossapitorahoituksen pienentäminen johti siihen, että kunnossapitotöiden määrää jouduttiin merkittävästi supistamaan suunnitellusta.

JÄTTEENPOLTTOILIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA, TURUN JÄTTEENPOLTTOILIKELAITOS

Tilivelvollinen viranhaltija: Liikelaitosjohtaja Esko Pohjanen

| SITOVAT TAVOITTEET | | | | | | |
|--|------------|------|------|------|---------|------------|
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Korvaus peruspääomasta (1000 €) | 9 | 9 | 9 | 9 | 106 | 106 |
| Liikelaitosjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |

| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | |
|--|---|------------------|------------------|-----------|-----------------------|------------------|-------------|
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama |
| Jätteenpolttoliikelaitoksen johtokunta, Turun Jätteenpolttoliikelaitos | | | | | | | |
| 1 78 | T | 4.316.525 | 4.800.000 | + 74.571 | 4.874.571 | 5.057.743 | + 183.172 |
| | M | 3.960.015 | 4.051.328 | - 60.000 | 3.991.328 | 4.063.824 | - 72.496 |
| Liikelijäämä + poistot | N | + 356.510 | + 748.672 | + 134.571 | + 883.243 | + 993.920 | + 110.677 |
| Investoinnit | | | | | | | |
| | M | 0,00 | 3.500.000 | 0 | 3.500.000 | 248.984 | - 3.251.016 |
| | T | 968 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | N | + 968 | - 3.500.000 | 0 | - 3.500.000 | - 248.984 | - 3.251.016 |
| Liikelaitosjohtajan kuvaus talouden toteutumisesta: | | | | | | | |
| Alkuperäisestä Investointisuunnitelmasta toteutui vain n. 7 %, koska pystykattiloiden saneeraus siirtyi ympäristöluvan viivästymisen vuoksi vuodelle 2010 ja koska typen oksidien vähentämisympäristelmä (SNCR) saatiin toteutetuksi merkittävästi alkuperäistä kustannusarviota edullisemmin. | | | | | | | |

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 29,9 | | 30,0 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 1 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuunottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosten lukumäärä.

Kv: Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.

| TALOUSOHJELMA | | | | | | | |
|---|---|---------------------------------|----------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin | | | | | | | |
| Jätteenpolttoliikelaitos | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Toimintatuotot | Korotetaan jätteen vastaanottohintaa (huom. Korotus 5 € / tn) | 230 | 234 | - | - | - | - |

| | | | | | | | |
|---------------------------------|---|-------|---|------|---|--------|---|
| 2. Toimitilat ja palvelupisteet | | | | | | | |
| 3. Henkilöstö | Vähennys ei mahdollista. Ei lisäystä. | | | | | | |
| 4. Tuotantotavat | Jätteenpolttolaitoksen myynnin selvittäminen (<i>huom. Jos myydään</i>) | - 746 | - | - 30 | - | - 4743 | - |

Jätteen vastaanottohintaa on talousarviossa 2009 esitetty korotettavaksi 5 eurolla tonnilta. Hinta on nyt 68 €/tn ja uusi hinta siis 73 €/tn. Tästä kertyy lisätuloa n. 230 000 euroa vuodessa, ja sen avulla päästäneen asetettuun nettotulostavoitteeseen. Henkilöstö- tai tilavaikutuksia ei korotuksella ole. Hintaa ei myöskään voi ainakaan merkittävästi korottaa seuraavina vuosina.

Toimitilasta ei voi luopua, sillä siitä luopuminen lopettaa myös toiminnan.

Henkilöstön vähennys keskeyttämättömästä kolmivuorotyöstä ei ole mahdollista. Nytkin joudutaan tekemään runsaasti ylitoita laitoksen pitämiseksi toimintakuntoisena. Toisaalta henkilöstön välttämätöntä lisäystarvettakaan ei ole.

Jätteenpolttolaitoksen myyntiä on selvitetty ja se on ainakin teoriassa mahdollista. Myyntihinta riippuu oleellisesti siitä, saako laitos uuden ympäristöluvan ja millä ehdoilla. Jos lupaa toiminnan jatkamiseen v. 2010 jälkeen ei saada, ei laitoksella ole myyntiarvoa. Jos lupa saadaan, joudutaan laitokselle tekemään n. 3,5 – 4 milj.euron investointi. Utta lupaa on haettu vuoteen 2017 saakka, jolloin em. investointi kyettäisiin kuolettamaan. Merkittävää myyntituloa ei tällöinkään, investointi huomion ottaen saada. Laitoksen nettotulostavoite (liikelyijäämä + pois-tot) on 746 000 euroa vuodessa.

Liikelaitosjohtajan yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

Jätteen vastaanottomaksua korotettiin 1.1.2009 alkaen 5 €/tonni.

Kaupunginvaltuusto teki vuoden 2010 talousarvion yhteydessä periaatepäätöksen, että polttolaitos myydään vuoden 2010 aikana.

Kv: toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö – 2.672 euroa

Liikelaitosjohtajan yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselman toteutumisesta:

Talousarvioluvusta säästy n. 3000 €.

Liikelaitosjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Vuodelle 2009 asetetut tavoitteet toteutuivat.

KUNNALLISTEKNIKKALIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA,
TURUN KUNNALLISTEKNIKKALIIKELAITOS

| | |
|-------------------------------|------------------------------------|
| Tilivelvollinen viranhaltija: | Liikelaitosjohtaja Markku Monnonen |
|-------------------------------|------------------------------------|

| SITOVAT TAVOITTEET | | | | | | |
|--|------------|------|------|------|---------|------------|
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Korvaus peruspääomasta (1.000 €) | | | | | 116 | 116 |
| Liikelaitosjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |

| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | |
|---|---|------------------|------------------|-----------|-----------------------|------------------|-------------|
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama |
| Kunnallistekniikkaliikelaitoksen johtokunta, Turun Kunnallistekniikkaliikelaitos | | | | | | | |
| 1 81 | T | 31.470.720 | 31.387.678 | -900.000 | 30.487.678 | 33.715.238 | + 3.227.560 |
| | M | 31.152 | 31.032.038 | -900.000 | 30.132.038 | 33.157.667 | - 3.025.629 |
| | N | + 316.248 | + 355.640 | 0,00 | +355.640 | +557.571 | + 201.931 |
| Investoinnit | | | | | | | |
| | M | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | T | 95.701 | 0 | 0 | 0 | 42.630 | + 42.630 |
| | N | +95.701 | 0 | 0 | 0 | +42.630 | + 42.630 |
| Liikelaitosjohtajan kuvaus talouden toteutumisesta: | | | | | | | |
| Talous toteutui suunnitellusti. | | | | | | | |

TYÖVOIMA (SIS. VARIKKO toteutuma 2008 29,9 SIS. TEKPAN TALOUS&HALLINTO toteutuma 2008 7,5)

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 211,8 | - | 208,6 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 8 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuunottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosten lukumäärä.

Kv: Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.

| TALOUSOHJELMA | | | | | | | |
|---|--|---------------------------------|----------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin | | | | | | | |
| Turun Kunnallistekniikkaliikelaitos | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Toimintatuotot | | 10 | 10 | | | | |
| 2. Toimitilat ja palvelupisteet | Vähennetään varastointia (huom. Itäharjun varastoalueesta luovutaan) | 20 | 20 | - 0,5 | -0,5 | | |
| 3. Henkilöstö | Vähennetään henkilöstöä eläköitymisen kautta | 80 | 80 | - 2 | -2 | | |

| | | | | | | | |
|------------------|---|----|----|-------|------|--|--|
| 4. Tuotantotavat | Supistetaan uudisrakennustuotantoa 1 ryhmä / 2 vuotta | 50 | 50 | - 1 | -1 | | |
| | Perustetaan kunnallistekniikkaliikelaitos ja yhdistetään varikko siihen | 30 | 30 | - 0,5 | -0,5 | | |
| | Toimitaan liiketaloudellisesti | 20 | 20 | - 0,5 | -0,5 | | |

Liikelaitosjohtajan yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

Kunnallistekniikkaliikelaitos saavutti sille asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Itäharjun varastoalueen tyhjentäminen toteutettiin pääosin vuoden 2009 aikana. Henkilöstön määrä supistui eläköitymisen seurauksena kolme henkilötyövuotta. Uudisrakentamisen osuutta vähennettiin ja painopistettä siirrettiin korjausrakentamiseen. Varikko ja Viherliikelaitoksen pienkonekorjaamo liitettiin Kunnallistekniikkaliikelaitokseen. Liiketaloudelliset tavoitteet saavutettiin.

Kv: *Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.*

| TALOUSOHJELMA | | | | | | | |
|---|--|---------------------------------|----------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin | | | | | | | |
| Kaupungin varikko | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Toimintatuotot | | | | | | | |
| 2. Toimitilat ja palvelupisteet | Vähennetään välivarastointia | 15 | 15 | | | | |
| | Vähennetään toimitiloja | 20 | 0 | | | - 350 | 0 |
| 3. Henkilöstö | Vähennetään henkilöstöä eläköitymisen kautta | 35 | 50 | - 2 | -2 | | |
| 4. Tuotantotavat | Hallintomalli | 50 | 50 | | | | |
| | Kalustovuokrien taso | 0 | 0 | | | | |

Varikon toimintaan kuulumattomista tiloista luopuminen.

Korjaamon ja Orikedon varaston pienentäminen.

Johtajan virka voidaan jättää täyttämättä. Eläkkeelle 2 henkilöä vuodessa.

Vuokratason muutoksesta vastakkainen vaikutus käyttäjälle. Suurimpana käyttäjänä Kunnallistekniikkaliikelaitos, jonka osaksi varikko 2009 yhtyy.

Liikelaitosjohtajan yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

Materiaalihankinnoissa siirryttiin enenevässä määrin suoraan hankintoihin ja välivarastointia vähennettiin. Orikedon varastoalueesta luovuttiin ja siirrettiin supistettu varastotoiminta Saramäen teollisuusalueelle. Varikon johtajan virka lakkautettiin ja henkilökunta väheni eläköitymisen johdosta kaksi henkilötyövuotta. Varikko liitettiin Kunnallistekniikkaliikelaitoksen sisäiseksi toimintayksiköksi ja sisäistä laskutusta vähennettiin.

Kv: *Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.*

| TALOUSOHJELMA | | | | | | | |
|---|--|---------------------------------|----------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin | | | | | | | |
| Teknisten palveluiden ltk & Talous- ja hallintokeskus | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Toimintatuotot | | | | | | | |
| 2. Toimitilat ja palvelupisteet | Luovutaan toimitiloista ja ne siirtyvät Kunnallistekniikka- ja Kiinteistöpalveluliikelaitokselle | 51 | 51 | | | - 500 | -500 |
| 3. Henkilöstö | Siirretään henkilökunta perustettavien liikelaitosten tai muun yksikön palvelukseen | 320 | 320 | - 7 | -7 | | |
| | Siirtyvät yksiköt ratkaisevat eläköityvien henkilöiden töiden hoitamisen | 0 | 0 | 0 | 0 | | |
| 4. Tuotantotavat | Erillinen hallintoyksikkö lopetetaan | | | | | | |

Toimitiloja tarvitaan edelleen ja ne siirtyvät Kunnallistekniikka- ja Kiinteistöpalveluliikelaitokselle.

Henkilöstö työllistetään perustettavien liikelaitosten tai muun yksikön palveluksessa.

Sijoittavat yksiköt ratkaisevat, millä tavoin eläköityvien henkilöiden työt voidaan hoitaa. Seuraava henkilö eläkkeelle v. 2011 lopulla, 3-4 henkilöä mahdollisesti v. 2012.

Tilat ja henkilöstö jäävät muun organisaation käyttöön, jolloin vaikutusta koko kaupungin tasolla ei ole. Luonnollinen poistuma vv. 2009–11 on hyvin pieni.

Liikelaitosjohtajan yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

Tekpan lautakunnan toiminta päättyi 31.12.2008 ja uusina luottamuseliminä aloitti 5 johtokuntaa. Talous- ja hallintokeskuksen henkilöstö siirtyi 1.1.2009 perustetun Kunnallistekniikkaliikelaitoksen hallintoyksiköksi, jota vahvennettiin liikelaitoslakimiehellä ja talouspäälliköllä, sillä yksikkö ryhtyi hoitamaan 5 johtokunnan sihteerin tehtäviä ja 3 johtokunnan teknisen sihteerin tehtäviä, hoiti tuotantoliikelaitosten johtoryhmän toiminnan järjestelyjä sekä antoi laki- ja taloudellista neuvontaa kaikille 5 tuotantoliikelaitokselle.

Organisaatio- ja toiminnalliset muutokset huomioiden talousohjelman tavoitteet Tekpan lautakunnan sekä Talous- ja hallintokeskuksen osalta toteutuivat, mutta toimintatilat ja henkilöstö 2 vakanssilla vahvistettuna siirtyivät Kunnallistekniikkaliikelaitokseen kuten taulukon lisätiedoissa on selvitetty.

Kv: *toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö – 9.640 euroa sisältää pankkipalvelumaksujen keskittämisen muutoksen*

Liikelaitosjohtajan yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

Kustannussäästö jäi tavoiteltua vähäisemmäksi.

Liikelaitosjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin.

VIHERLIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA, TURUN VIHERLIKELAITOS

Tilivelvollinen viranhaltija: Liikelaitosjohtaja Mari Helin

| SITOVAT TAVOITTEET | | | | | | |
|--|------------|------|------|------|------------|------------|
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoitteet | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Korvaus peruspääomasta (1.000 €) | | | | | 30 | 30 |
| Liikelaitosjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |

| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | |
|--|---|------------------|------------------|-----------|-----------------------|------------------|-----------|
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama |
| Viherliikelaitoksen johtokunta, Turun Viherliikelaitos | | | | | | | |
| 1 82 | T | 11.420.953 | 11.181.800 | -525.000 | 10.656.800 | 11.001.863 | + 345.063 |
| | M | 11.280.372 | 11.127.916 | -525.000 | 10.602.916 | 10.947.968 | + 345.052 |
| | N | + 140.581 | + 53.884 | 0,00 | +53.884 | +53.895 | - 11 |
| Investoinnit | | | | | | | |
| | M | 0 | 0 | 0 | 0 | 14.900 | - 14.900 |
| | T | 0 | 0 | 0 | 0 | 10.000 | + 10.000 |
| | N | 0 | 0 | 0 | 0 | -4.900 | - 4.900 |
| Liikelaitosjohtajan kuvaus talouden toteutumisesta: | | | | | | | |
| Toiminnan taloudellinen tulos saavutettiin. Tilikauden tulos on kuitenkin alijäämäinen rahoitustuottojen jäätyä arvioitua pienemmiksi sisäisen koron voimakkaan laskun vuoksi. | | | | | | | |

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 132,5 | - | 118,6 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 4 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuunottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosten lukumäärä.

Kv: Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.

| TALOUSOHJELMA | | | | | | | |
|---|--|---------------------------------|----------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin | | | | | | | |
| Viherliikelaitos | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Toimintatuotot | Pienkonekorjaamo yhdistetään varikkoon | + | - | - 4 | -4 | - 290 | -290 |
| 2. Toimitilat ja palvelupisteet | | | | | | | |

| | | | | | | | |
|------------------|---|-----|----|-------|------|-------|------|
| 3. Henkilöstö | Optimoidaan henkilötyövuosien käyttö (huom. uusista työtilauksista joudutaan luopumaan, mikä henkilötyövuosimäärä vähenee) | + 1 | +1 | | | | |
| | Vahvistetaan henkilökunnan koulutusta ja erikoistumista (huom. tulevaisuuden kannalta tärkeä asia, mutta arvoa mahdotonta mitata rahassa) | + | +1 | | | | |
| 4. Tuotantotavat | Lopetetaan kasvihuoneviljely (huom. ostopalveluihin siirtymisen viimeinen vaihe ja kasvihuoneiden purku) | + 1 | +1 | - 0,3 | -0,3 | - 650 | -650 |
| | Tehdään Taimiston erikoistuminen (huom. erikoistutaan, -isot puut luovutaan - pensaat perennat) | + 1 | +1 | - 0,3 | -0,3 | | |
| | Viherliikelaitos on perustettu | + | + | | | | |

Viherlaitos esittää seuraavia toimenpiteitä vuosille 2009–2011:

Selvitetään viherlaitoksen pienkonekorjaamon siirtyminen varikkoon. Henkilöstön siirtymisellä turvataan erikoisosaamisen jatkossakin sekä mahdollistetaan tilojen tehokas käyttö. Mahdollinen siirtyminen edellyttää osittaista tilojen yhteiskäyttöä varikon ja viherlaitoksen kesken. Sosiaalitulojen kartoituksen tarkoituksena on yhdessä työntekijöiden kanssa pohtia eri vaihtoehtoja nykyiseen toimintamalliin sosiaalitulojen käytön ja työkohteiden välisten liikkumisten suhteen. Pyrkimyksenä olisi saada keskitettyjä sosiaalituloja, jotka samalla mahdollistaisivat tietotekniikan hyödyntämisen esim. tuntikirjojen täyttämässä.

Luonnollisen poistuman kautta henkilöstön määrä laskee huomioiden töiden ympärivuotisuus. Henkilötyövuosimäärää ei kuitenkaan tule laskea, jotta uusista työtilauksista ei jouduta luopumaan resurssipulan takia.

Henkilökunnan koulutuksesta huolehtiminen on ensisijaisen tärkeää tulevaisuuden kannalta. Riittävä koulutus mahdollistaa myös erikoistumisen. Viherlaitos on ottanut käyttöön kaupungin osaamiskartoitusmallin. Koulutusohjelma laaditaan edelleen vuosittain.

Oma lasinalainen kasvihuoneviljely on lopetettu vaiheittain ja siirrytty ostopalveluihin. Vanhat lasihuoneet voidaan purkaa talven 2008–2009 aikana. Taimiston osalta viherlaitos on erikoistunut ainoastaan suurten puiden kasvatukseen, joita ei saa markkinoilta. Pensaiden ja perennojen kasvatusta on lopetettu.

Liikelaitosjohtajan yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

Talousohjelman tavoitteet toteutuivat suunnitelman mukaisesti.

Kv: *toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö – 3.884 euroa sisältää pankkipalvelumaksujen keskittämisen muutoksen*

Liikelaitosjohtajan yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

Tavoiteltu kustannussäästöä puhelin- ja tietoliikennepalveluissa ei aivan saavutettu, menot kyllä pienenevät.

Liikelaitosjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat varsin hyvin. Ylläpidetyt puistohehtaarit hoitoluokissa A-C kasvoivat, mutta hoidettu pinta-ala kasvoi henkilötyökuukautta kohti. Tähän vaikuttivat mm. henkilöstömenoihin kohdistetut säästötoimenpiteet. Hoidon tasoa jouduttiin säästöistä johtuen jonkin verran laskemaan tilaajan kanssa sovitulla tavalla. Ostopalvelujen osuus bruttomenoista kasvoi jonkin verran, johon oli syynä pienkonekorjaamon toiminnan siirtyminen omasta työstä ostopalveluksi.

TALOTOIMILIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA, TURUN TALOTOIMILIIKELAITOS

| | |
|-------------------------------|-----------------------------------|
| Tilivelvollinen viranhaltija: | Liikelaitosjohtaja Jouko Jortikka |
|-------------------------------|-----------------------------------|

| SITOVAT TAVOITTEET | | | | | | |
|--|------------|------|------|------|---------|------------|
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Korvaus peruspääomasta (1.000 €) | | | | | 30 | 30 |
| Liikelaitosjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |

| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | |
|--|---|------------------|------------------|------------|-----------------------|------------------|-------------|
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama |
| Talotoimiliikelaitoksen johtokunta, Turun Talotoimiliikelaitos | | | | | | | |
| 1 83 | T | 31.771.839 | 36.051.000 | -2.626.563 | 33.424.437 | 23.590.496 | - 9.833.941 |
| | M | 31.440.801 | 35.698.286 | -2.627.563 | 33.071.723 | 23.441.178 | + 9.630.545 |
| | N | + 331.038 | + 352.714 | 0,00 | +352.714 | +149.318 | - 203.396 |
| Liikelaitosjohtajan kuvaus talouden toteutumisesta: Liikevaihto pieneni huomattavasti toisaalta kaupungin säästötavoitteiden ja lisäksi Tilaliikelaitoksen tilausten (kunnossapito ja peruskorjaus) määrän vähenemisen vuoksi. | | | | | | | |

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 160,4 | - | 184,7 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 4 |

Huom. Vuoden 2008 luvussa ei ole LVI – yksikköä, joka liitettiin Talotoimiliikelaitokseen 2009.

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuunottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosten lukumäärä.

Kv: Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.

| TALOUSOHJELMA | | | | | | | |
|---|--|---------------------------------|----------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin | | | | | | | |
| Talotoimiliikelaitos | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Toimintatuotot | Kiinteistöjen hoidon LVI - yksikkö talotoimeen (huom. talotoimiliikelaitoksen tuotteiden hinnat tulevat suhteellisesti ottaen edullisemmaksi, koska organisoitiin tulevat paremmat mahdollisuudet entiseen verrattuna) | 20 | noin 20 | 35 | 35 | 300 | 300 |
| 2. Toimitilat ja palvelupisteet | | | | | | | |

| | | | | | | | |
|------------------|--|----|--|--|--|--|--|
| 3. Henkilöstö | Lisätään työnjohtoa korjausrakentamisessa ja kunnossapidossa (huom. henkilöstörakenteen muutos, eläköityvien tilalle työnjohtoa, jolloin voidaan organisoida töitä entistä paremmin) | 20 | työnjohtohenkilöstö on vähentynyt johtuen rekrytointikiellosta ja liikevaihdon pieneneemisestä | | | | |
| | Kehitetään tuotantohenkilöstön moniosaamista (huom. talotoimiliikelaitoksen tuotteiden hinnat tulevat suhteellisesti ottaen edullisemmaksi, koska työt voidaan tehdä joustavammin) | 20 | moniosaamiseen on panostettu jonkin verran. Aliurakointi on vähentynyt vastaavasti. | | | | |
| 4. Tuotantotavat | Hallitaan vuosittainen suhdannevaihtelu (Kaupungin päätöksenteko ja resurssien käyttö) (huom. talotoimiliikelaitoksen tuotteiden hinnat tulevat suhteellisesti ottaen edullisemmaksi, koska erityisesti hankinnassa voidaan käyttää edullisia ajankohtia) | 30 | ongelmaan ei toistaiseksi ole saatu ratkaisua | | | | |
| | Parannetaan asiakaslähtöisyyttä, yhteistyön muotojen kehittäminen tilalaitoksen ja hankinta- ja logistiikkakeskuksen kanssa (huom. talotoimiliikelaitoksen tuotteiden hinnat tulevat suhteellisesti ottaen edullisemmaksi, koska yhteinen tietous parantaa rakentamisen ja kunnossapidon kustannustehokkuutta) | 20 | yhteistyön muotoja on edelleen kehitelty | | | | |

Huom. Esitetyt taloudelliset vaikutukset kohdistuvat konserniin. Talotoimiliikelaitoksen liikevaihtojäämä ei muutu, koska käytännössä kulusäästöt alentavat vastaavasti laskutushintoja.

Eli jos menot vähenevät niin vastaavasti myös talotoimiliikelaitoksen tulot vähenevät.

Liikelaitosjohtajan yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

Tavoitteet toteutuivat pääosin.

Kv: *toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö – 7.714 euroa sisältää pankkipalvelumaksujen keskittämisen muutoksen*

Liikelaitosjohtajan yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

Toteutui pääosin.

Liikelaitosjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat.

KIINTEISTÖPALVELULIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA,
TURUN KIINTEISTÖPALVELULIIKELAITOS

Tilivelvollinen viranhaltija: Liikelaitosjohtaja Esko Heinonen

| SITOVAT TAVOITTEET | | | | | | |
|--|------------|------|------|------|------------------------------|------------|
| Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Korvaus peruspääomasta (1.000 €) | | | | | 10 | 10 |
| Kiinteistöjen hoito | | | | | Kiinteistöpalveluliikelaitos | |
| Liikelaitosjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |

| Toteutumisvertailu 31.12.2009 | | | | | | | |
|---|---|------------------|------------------|------------|-----------------------|------------------|-------------|
| € | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Muutokset | Talousarvio muutoksin | Tilinpäätös 2009 | Poikkeama |
| Kiinteistöpalveluliikelaitoksen johtokunta, Turun Kiinteistöpalveluliikelaitos | | | | | | | |
| 1 84 | T | 48.268.831 | 52.390.376 | -1.900.000 | 50.490.376 | 48.268.742 | - 1.221.634 |
| | M | 48.262.675 | 52.056.172 | -1.900.000 | 50.156.172 | 48.799.458 | + 1.356.714 |
| | N | + 6.156 | + 334.204 | 0 | +334.204 | +469.284 | + 135.080 |
| Liikelaitosjohtajan kuvaus talouden toteutumisesta: Talousarvion tavoitteet saavutettiin toiminnan kehittämisen myötä. Energian säästössä ei päästy tavoitteeseen edellistä selvästi kylmemmän talven johdosta. | | | | | | | |

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|--------------------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 410,7 | - | 757,1 |
| Eläkkeelle jääneet | | | 21 |

Vuoden 2009 alussa Katerinki liitettiin liikelaitokseen ja LVI-yksikkö siirtyi Talotoimiliikelaitokseen. Tätä ei ole huomioitu vuoden 2008 luvussa.

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuun ottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosten lukumäärä.

Kv: Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.

| TALOUSOHJELMA | | | | | | | |
|---|--|---------------------------------|-------------------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin | | | | | | | |
| Kiinteistöpalveluliikelaitos | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Toimintatuotot | Lvi -yksikkö talotoimeen (huom. vaikeuttaa tulostavoitteen saavuttamista) | - 20 | noin -20 | - 35 | -35 | - 300 | -300 |
| | Kehitetään työtapoja (huom. tuotteiden hinnat laskevat) | 20 | kehitystä on tapahtunut | | | | |
| 2. Toimitilat ja palvelupisteet | Kateringlin liittämisen (huom. keittiötilojen tarve vähenee rakenteellisten) | 0 | | | | 11.897 | 11.209 |

| | <i>muutosten yhteydessä</i> | | | | | | |
|------------------|---|----|---------------------------|----|---------------|--|--|
| 3. Henkilöstö | Keskitetään siivoushenkilökunta (huom. tuotteiden hinnat laskevat) | 0 | | 25 | ei toteutunut | | |
| 4. Tuotantotavat | Siivoushenkilökunta ja Katerinki (huom. tuotteiden hinnat laskevat) | 20 | positiivista kehittymistä | | | | |
| | Siivoushenkilökunta ja käyttäjäpalvelut (huom. tuotteiden hinnat laskevat) | 10 | on | | | | |
| | Koneiden tehokkaampi käyttö (huom. tuotteiden hinnat laskevat) | 10 | tapahtunut | | | | |

Huom. Esitetyt taloudelliset vaikutukset kohdistuvat konserniin. Liikelaitoksen liikeylijäämä ei muutu, koska käytännössä kulusäästöt alentavat vastaavasti laskutushintoja.

Eli jos menot vähenevät niin vastaavasti myös kiinteistöpalveluliikelaitoksen tulot vähenevät.

Liikelaitosjohtajan yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

Tavoitteet ovat toteutuneet osittain.

Kv: *toimintakulut; puhelin- ja tietoliikennepalvelujen kustannussäästö – 14.204 euroa sisältää talouspalvelukeskuksen palveluveloituksen muutoksen sisältää pankkipalvelumaksujen keskittämisen muutoksen*

Liikelaitosjohtajan yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

On toteutunut pääosin.

Liikelaitosjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Ovat toteutuneet.

KIINTEISTÖ OY LEHTOLAAKSO, emoyhtiö

Toimitusjohtaja Raine Tuominen

Turku-strategian painopistealueet**Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä**





Tarjotut asumismahdollisuudet tukevat kaupungin kasvua ja hyvinvointia sekä sen elinkeinopolitiikan tavoitteita. Toiminta on asukaslähtöistä ja talous pidetään tasapainossa. Rakennus- ja asuntokantaa hoidetaan pitkäjänteisesti. Toiminnassa noudatetaan ja edistetään asumisen sekä kiinteistönpidon ekologisia perusteita.

Hyvinvointia ja elämänlaatua

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden asumistarpeet ja odotukset otetaan huomioon. Asukkaita kannustetaan parantamaan yhdessä asuinympäristöä. Asumispalvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti. Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä.







Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä

Yhtiö ohjaa yhä tiiviimmällä yhteistyöllä eri alojen ammattilaiset parantamaan jatkuvasti asumisen laatua sekä rakennusten elinkaarihallintaa.

| TOIMINNALLISET TAVOITTEET | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
|--|------------|------|------|------|---------|------------|---|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Arviointikriteerit | | | | | | | |
| Käyttöaste, % | 98,2 | 98,2 | 98,2 | 98,3 | 98,2 | 98,0 |  |
| Vaihtuvuus, % | 25 | 24 | 24 | 23 | 24 | 23 |  |
| Voimassa olevia asunto hakemuksia vähintään, kpl | 750 | 820 | 790 | 760 | 750 | 680 |  |
| Asukastoimikuntien määrä, % asuintalokohdeista | 66 | 65 | 65 | 65 | 65 | 65 |  |

Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Saatujen asuntohakemusten määrä on pienempi kuin edellisinä vuosina huolimatta laajasta markkinoinnista.

| TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
|--|------------|--------|--------|--------|---------|------------|---|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Arviointikriteerit/konserni | | | | | | | |
| Liikevaihto (1.000 €) | 20.132 | 23.714 | 24.284 | 24.981 | 27.200 | 26.652 |  |
| Liikevoitto (1.000 €) | 5.707 | 6.411 | 6.394 | 6.474 | 6.400 | 6.987 |  |
| Voitto/tappio ennen tilinpäätös-siirtoja ja veroja (1.000 €) | 687 | 1.895 | 1.990 | 2.200 | 1.450 | 2.215 |  |
| Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI | 3,4 | 3,5 | 3,8 | 3,9 | 3,8 | 3,6 |  |
| Oman pääoman tuotto %, ROE | 3,4 | 3,6 | 3,0 | 3,3 | 3,0 | 3,2 |  |
| Vieras pääoma €/ asuinneliometri | 768 | 678 | 660 | 648 | 643 | 648 |  |

| | | | | | | | |
|--|--|-------|-------|-----|-------|-----|--|
| Nettoinvestoinnit (1.000 €) | 1.233 | 2.187 | 1.790 | 13 | 2.000 | 892 | |
| Gearing, % (nettovelkaantumisaste) | 253 | 237 | 230 | 227 | 215 | 224 | |
| Investointien tulorahoitus % | 40 | 100 | 100 | 100 | 40 | 100 | |
| Yhteenveto | Asuntojen käyttöasteeseen vaikuttava tekijä on vuokra-asuntojen kysynnän vaihtelu. Rakennukset ja asunnot on pystyttävä pitämään kilpailukykyisinä kulloisessakin markkinatilanteessa. Yhtiön pääomatalouteen vaikuttavat mm. lainojen korkotaso ja takaisinmaksu. | | | | | | |
| Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |
| Yhtiön talous toteutui lähes suunnitellun mukaisesti, vaikka asuntohakemusten määrä ja käyttöaste pienenevät. Suunniteltu asuintalokohde Ojarannan peruskorjauksen aloitus keskeytettiin kohonneen kustannustason selvittämiseksi. | | | | | | | |

| | | | | | | | |
|--|--|--|--|--|--|--|--|
| Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta: | | | | | | | |
| Käyttöasteen ja asunnonhakijoiden määrän pienenemiseen vaikuttavat: yleinen taloustilanne, mahdollisuus oman asunnon hankintaan alhaisen korkotason vuoksi ja asiakkaiden kokema epävarmuus vuokra-asunnon pysyvyydestä. | | | | | | | |

TURKU ENERGIA – KONSERNI

Toimitusjohtaja Risto Vaittinen

Turku-strategian painopistealueet

Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä

Turku Energia kehittää omaa sekä tytä- ja osakkuusyhtiöiden kilpailukykyistä päästövapaata ja vähäpäästöistä energiantuotantoa. Esimerkiksi lämpöpumpputekniikan hyödyntämisellä sekä maakaasun ja jätteenpolton liisäämisellä pyritään sekä itse että osakkuusyhtiön kautta vähentämään ympäristön kuormittumista verrattuna vaihtoehtoisiin tuotantomuotoihin.

Hyvinvointia ja elämänlaatua

Turkulaisille kotitalouksille tarjotaan elämänlaatua parantavia kilpailukykyisiä energiapalveluja.

Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä

Työntekijöiden osaamisen kehittäminen on Turku Energian elinvoimaisuuden kivijalka. Pitkäjänteinen henkilöstön kehittäminen perustuu yksikkötasolla tehtyihin osaamiskartoihin, joiden pohjalta osaamista rakennetaan ja osaamisen kehittymistä arvioidaan. Osaavan ja motivoituneen henkilöstön avulla saavutetaan konsernin arvojen ja strategian mukaiset tavoitteet.

Turku Energia on aktiivisesti mukana vaikuttamassa energia-alan tutkintojen kehittämiseen yritys-elämän tarpeita palvelevaksi. Oppilaitosyhteistyötä tehdään ensisijaisesti Turun alueen oppilaitosten kanssa.

| TOIMINNALLISET TAVOITTEET | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
|---|------------|------|------|------|---------|------------|--|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Arviointikriteerit | | | | | | | |
| Asiakastytyväisyys (kyselytutkimus, asteikko 1-5) | 3,97 | 3,88 | 3,8 | 3,8 | 3,9 | 3,8 | |
| Hyvä toimitusvarmuus | hyvä | hyvä | hyvä | hyvä | hyvä | hyvä | |
| Asiakkuuksien hoidon kustannustehokkuus (€/MWh) | 0,69 | 0,56 | 0,56 | 0,74 | 0,63 | 0,69 | |
| Sähkön ja lämmön myynti (GWh/v.) | 3220 | 3416 | 3416 | 3187 | 3350 | 3393 | |
| Henkilöstömäärä keskimäärin | 306 | 298 | 298 | 297 | 289 | 293 | |

Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Toimenpiteistä huolimatta asiakastytyväisyys ei ole tavoitteen mukaisella tasolla.

Uuden asiakaspalvelujärjestelmän käyttöönoton takia määräaikaista henkilöstöä tarvittiin suunniteltua enemmän.

| TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
|---|------------|---------|---------|---------|---------|------------|--|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Arviointikriteerit | | | | | | | |
| Liikevaihto (1.000 €) | 147.502 | 168.824 | 172.207 | 185.797 | 199.000 | 197.351 | |
| Liikevoitto (1.000 €) | 22.848 | 22.844 | 26.862 | 21.089 | 24.200 | 27.494 | |

| | | | | | | | |
|---|--|--------|--------|--------|-------------------|--------|--|
| Tilikauden tulos (1.000 €) | 18.565 | 21.320 | 21.170 | 13.199 | 15.900 | 23.175 | |
| Kaupungin avustukset (1.000 €) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI | 17,4 | 18,6 | 18,8 | 13,3 | 16,6 | 21,5 | |
| Oman pääoman tuotto %, ROE | 21,0 | 21,1 | 19,8 | 12,1 | 18,3 | 20,9 | |
| Osinkotuotto kaupungille, (1.000€) | 10.620 | 14.625 | 14.025 | 13.500 | Kv: 21.300 | 21.300 | |
| Nettoinvestoinnit, (1.000 €) | 13.900 | 12.800 | 15.100 | 19.000 | 17.700 | 12.300 | |
| Gearing (nettovelkaantumisaste) % | 41,3 | 26,5 | 21,1 | 25,1 | 15,7 | 17,6 | |
| Investointien tulorahoitus % | 242 | 228,7 | 290,5 | 129,8 | 193,6 | 231,3 | |
| Yhteenveto | Turku Energia tarjoaa asiakkailleen ympäristömyötäisiä, kilpailukykyisiä ja vaivattomasti käytettäviä energiapalveluita. Asiakastytyväisyys, -myyntivolyymi ja liiketoiminnan kannattavuus taataan kehittämällä toiminnan kustannustehokkuutta ja toimitusvarmuutta sekä varmistamalla riskienhallinnan onnistuminen ja investointien tuottavuus. Henkilöstön hyvinvointi ja oikea osaaminen ovat edellytyksiä edellä mainituissa tavoitteissa onnistumiselle. | | | | | | |
| Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |

Kv: *Turku Energia maksaa vuonna 2009 osinkotuloutusta 21.300.000 euroa.*

Toimitusjohtajan yleisarvio kaupunginvaltuuston päätöslauselmien toteutumisesta:

Turku Energia maksoi kaupungille kaupunginvaltuuston esittämän osingon 21,3 miljoonaa euroa.

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin.

TVT ASUNNOT OY, emoyhtiö

Toimitusjohtaja Raine Tuominen

Turku-strategian painopistealueet**Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä**





Tarjotut asumismahdollisuudet tukevat kaupungin kasvua ja hyvinvointia. Toiminta on asukaslähtöistä ja talous pidetään tasapainossa. Rakennus- ja asuntokantaa hoidetaan pitkäjänteisesti. Toiminnassa noudatetaan ja edistetään asumisen sekä kiinteistönpidon ekologisia perusteita






Hyvinvointia ja elämänlaatua

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden asumistarpeet ja odotukset otetaan huomioon. Aukkaita kannustetaan parantamaan yhdessä asuinympäristöä. Elämähallinnallista tukea tarvitsevista kannetaan vastuuta. Asumispalvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti.

Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä

Yhtiö ohjaa yhä tiiviimmällä yhteistyöllä eri alojen ammattilaiset parantamaan jatkuvasti asumisen laatua sekä rakennusten elinkaarihallintaa.

| TOIMINNALLISET TAVOITTEET | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
|--|------------|------|------|------|---------|------------|---|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Arviointikriteerit | | | | | | | |
| Käyttöaste, % | 97,6 | 98 | 98 | 98,1 | 97,8 | 97,0 |  |
| Vaihtuvuus, % | 24 | 23,5 | 23 | 23 | 23 | 23 |  |
| Voimassa olevia asunto hakemuksia vähintään, kpl | 750 | 820 | 790 | 760 | 750 | 680 |  |
| Asukastoimikuntien määrä, % asuintalokohteista | 67 | 66 | 66 | 67 | 65 | 65 |  |
| Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |
| Saatuja asuntohakemuksia oli edellisvuosia vähemmän huolimatta laajasta markkinoinnista. | | | | | | | |

| TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
|--|------------|--------|--------|--------|---------|------------|---|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Arviointikriteerit | | | | | | | |
| Liikevaihto (1000 €) | 33.561 | 35.242 | 36.192 | 36.919 | 38.400 | 38.137 |  |
| Liikevoitto (1.000 €) | 8.366 | 9.108 | 9.469 | 9.388 | 9.300 | 9.217 |  |
| Voitto/tappio ennen tilinpäätös-siirtoja ja veroja (1.000 €) | 1.142 | 1.410 | 1.150 | 1.037 | 800 | 1.390 |  |
| Sijoitetun pääoman tuotto % , ROI | 3,4 | 3,6 | 3,9 | 4,0 | 4,0 | 3,9 |  |
| Oman pääoman tuotto %, ROE | 6,6 | 5,5 | 4,3 | 3,8 | 5,5 | 4,8 |  |

| | | | | | | | |
|------------------------------------|--|-------|-------|-------|-------|-----|--|
| Vieras pääoma €/ asuinneliömetri | 668 | 642 | 629 | 614 | 599 | 573 | |
| Nettoinvestoinnit (1.000 €) | 1.097 | 443 | 583 | 81 | 1.000 | 172 | |
| Gearing, % (nettovelkaantumisaste) | 1.237 | 1.110 | 1.014 | 1.013 | 920 | 931 | |
| Investointien tulorahoitus % | 20 | 100 | 100 | 100 | 20 | 100 | |
| Yhteenveto | Yhtiön käyttöasteeseen vaikuttava tekijä on vuokra-asuntojen kysynnän vaihtelu. Rakennukset ja asuminen on pystyttävä pitämään kilpailukykyisinä kulloisessakin markkinatilanteessa. Yhtiön pääomatalouteen vaikuttavat mm. aravalainojen ehtoihin sekä takaisinmaksuun liittyvät mahdolliset muutokset. | | | | | | |

Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Yhtiön talous toteutui lähes suunnitellun mukaisesti, vaikka asunnonhakijoiden määrä ja käyttöaste jäivät alle tavoitteen. Uutta asuintalovarausta tehtiin 1.390.000 euroa.

Asuintalokohde Talpiankujan julkisivujen peruserparannus päästiin aloittamaan vasta syksyllä.

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Asuntohakemukset kohdistuivat yhä enemmän pieniin asuntoihin. Pienet asunnot ovat haluttuja, suuret asunnot ovat vaikeammin vuokrattavissa. Irtisanomisien syitä kartoitettiin, suurimpina syinä olivat muutto saman tai toisen vuokranantajan asuntoon, paikkakunnalta muutto tai omistusasunnon hankinta.

TURUN SEUDUN VESI OY

Toimitusjohtaja Jyrki Valtonen

Turku-strategian painopistealueet

Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä

Turun Seudun Vesi Oy ylläpitää ja luo kilpailukykyä toiminta-alueellaan tuottamalla korkealaatuista talousvettä mahdollisimman edullisesti. Talousvesi tuotetaan kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Hyvinvointia ja elämänlaatua

Mahdollisimman edullisesti saatava korkealaatuinen talousvesi on hyvinvoinnin ja elämänlaadun perusedellytys.

Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä

| TOIMINNALLISET TAVOITTEET | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
|--|------------|--------|-------|--------------|--------------|--------------|--|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Arviointikriteerit | | | | | | | |
| Veden saatavuutta koskevien reklamaatioiden määrä, kpl | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| Veden aistinvaraisessa laadussa havaitut poikkeamat | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| Veden teknisessä laadussa havaitut poikkeamat | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| Tekopohjavesihankkeen investointikustannukset ovat suunnitelman mukaiset (1 000 €) | 2.206 | 3.697 | 5.842 | 38.031 | 47.843 | 57.032 | |
| Veden veroton yksikköhinta on suunnitelman mukainen (€/m ³) | 0,067 | 0,096 | 0,101 | 0,069 | 0,1 | 0,064 | |
| Tekopohjavesihankkeen eteneminen suunnitellun aikataulun mukaisesti (+/- vko, kk, v) | -1,5 v | -2,5 v | | 0 vko (-3 v) | 0 vko (-3 v) | 0 vko (-3 v) | |
| Henkilöstömäärä 31.12. | 10 | 10 | 10 | 10 | 10 | 10 | |

Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Veden yksikköhinta vaihtelee toteutuneiden kustannusten mukaisesti, sillä yhtiön nykyisin toimittamalla vedellä ei ole taksa, vaan kunnilta veloitetään "läpilaskutuksena" toteutuneet kustannukset. Tekopohjavesihankkeen käynnistyessä vedelle määritetään taksa.

Vuonna 2007 aloitettu tekopohjavesihankkeen toteuttaminen on edennyt suunnitelmien, aikataulun ja kustannusarvion mukaisesti. Osa urakoiden maksueristä tulee maksukelpoisiksi arvioitua myöhemmin, jolloin vuodelle 2008 arvioiduista investointikustannuksista on osa kirjautunut vuodelle 2009.

| TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut | |
|---|------------|------|------|------|---------|------------|--|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 | |
| Arviointikriteerit | | | | | | | |
| Liikevaihto (1.000 €) | 220 | 306 | 349 | 254 | 237 | 251 | |
| Liikevoitto (1.000 €) | -431 | -326 | -141 | 695 | -1.900 | 680 | |

| | | | | | | | |
|---|---|-------|-------|--------|---------|--------|--|
| Tilikauden tulos (1.000 €) | -533 | -551 | -586 | -588 | -3.000 | -531 | |
| Kaupungin avustukset (1.000 €) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI | -1,89 | -1,97 | 0,20 | -3,14 | -5,39 | 0,64 | |
| Oman pääoman tuotto %, ROE | | | -3,9 | 3,62 | -29,7 | -3,38 | |
| Osinkotuotto kaupungille, (1.000€) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| Nettoinvestoinnit, (1.000 €) | 2.206 | 3.697 | 5.842 | 38.031 | 47.843 | 57.032 | |
| Gearing (nettovelkaantumisaste) % | 28,0 | 50,5 | 85,1 | 476,6 | 1.282,2 | 695,3 | |
| Investointien tulorahoitus % | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| Yhteenveto | Tekopohjavesihankkeen toteutus etenee nyt tarkennetun aikataulun ja kustannusarvion mukaisesti. | | | | | | |
| Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |
| Mittarit kuvaavat ”normaalilla tavalla” toimivan yhtiön taloutta. Tekopohjavesihankkeen toteutusvaiheen aikana edellä esitetyille mittareille ei voida määrittää ennustettavia tavoitearvoja. | | | | | | | |

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Vuonna 2007 aloitettu tekopohjavesihankkeen toteuttaminen on edennyt suunnitelmien, aikataulun ja kustannusarvion mukaisesti.

TURUN SEUDUN PUHDISTAMO OY

Toimitusjohtaja Timo Anttila

Turku-strategian painopistealueet**Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä**

Puhdistamon toteutuksessa on tavoitteeksi asetettu korkealaatuinen seudullinen jätevedenpuhdistus pitkällä elinkaarella ja kilpailukykyisellä hinnalla.

Hyvinvointia ja elämänlaatua

Puhdistamon toteutuksessa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan kaupunkiympäristön vaatimukset.

Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä

Puhdistamon käyttöhenkilökunta perehdytetään laitoksen käyttöön vuoden 2008 aikana. Käyttöä tehostetaan modernilla laitoksen kunnossapitojärjestelmällä ja kilpailutetuilla ostopalveluilla.

| TOIMINNALLISET TAVOITTEET | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|--|----------------|------------------------|------------|------|----------------------------------|-----------------------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Arviointikriteerit | | | | | | |
| Ympäristölupa Kaarinan siirtoviemäriä varten | hake-mus-tehty | hake-mus-käsitte-lyssä | lupa-saatu | | | |
| Lietteenkäsittelyn seudullinen kilpailutus yhdessä Turun Seudun Jätehuolto Oy:n kanssa | | sovittu | | | | Lietteenkäsittely ratkaistu |
| Osakaskuntien henkilöstön siirto Turusta | | | | | | Siirrot on tehty |
| Osakaskuntien henkilöstön perehdytys | | | | | | Henkilöstö perehdytetty |
| Kunnossapidon hallintajärjestelmän rakentaminen | | | | | | Järjestelmä käytössä |
| Henkilöstömäärä 31.12. | 4 | 4 | 5 | 10 | 11 | 10 |
| Puhdistamon käyttöönotto | | | | | Tuotannollinen käyttö alkaa 1.1. | Käyttö alkanut 1.1.2009 |

Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Lietteenkäsittely on ratkaistu ja toiminta aloitettu 2009 alussa. Henkilöstö on palkattu 2008 joulukuun alusta alkaen. Kunnossapitojärjestelmä on käytössä. Puhdistamo on otettu tuotannolliseen käyttöön 2009 alussa.

| TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|---|------------|------|------|-------|---------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Arviointikriteerit | | | | | | |
| Liikevaihto (1.000 €) | 0 | 0 | 0 | 0 | 12.300 | 12.010 |
| Liikevoitto (1.000 €) | 117,6 | 557 | 899 | 2.959 | 2.800 | 1.605 |

| | | | | | | | |
|--|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--|
| Tilikauden tulos (1.000 €) | -156,1 | -152 | -183 | | 0 | -129 | |
| Kaupungin avustukset (1.000 €) | | | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI | -0,8 | -0,13 | -3,20 | -5,61 | -3,19 | -2,26 | |
| Oman pääoman tuotto %, ROE | | | -2,50 | -2,06 | 5,13 | -0,63 | |
| Osinkotuotto kaupungille, (1.000€) | | | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| Nettoinvestoinnit (1.000 €) | 12.583 | 17.679 | 17.682 | 21.000 | 13.500 | 23.469 | |
| Gearing (nettovelkaantumisaste) % | | 494 | 626,9 | 627,7 | 548,5 | 313,1 | |
| Investointien tulorahoitus % | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 11,7 | |
| Yhteenveto | | | | | | | |
| Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |
| Tsp:n tilikauden tulos oli laadittu nollassi. Tilikauden tulos jouduttiin kirjaamaan miinukselle, kun todettiin, että Raision siirtoviemäriin investointi lasketaan yhtiön omaisuudeksi eikä Raision suunnan kuntien maksamaa omaisuutta huomioida investoinnin hankintamenoa laskettaessa. Nettoinvestoinnit ylittyivät edellä mainitusta syystä. Muilta osin taloudenpito onnistui suunnitellusti. | | | | | | | |

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin suunnitellulla tavalla.

VARSINAIS-SUOMEN ASUMISOIKEUS OY

Toimitusjohtaja Pekka Peltomäki

Turku-strategian painopistealueet**Kilpailukykyä ja kestäväää kehitystä**

Vaso on käytettävissä uusien asuinalueiden monipuolisen asukas- ja asuntorakenteen tuottajana. Yhtiö toimii tehokkaalla hallinnolla, asukkaiden omaan aktiivisuuteen asumiseen liittyvissä asioissa panostetaan, yhtiön lainanhoitokyky pidetään korkealla tasolla. Vaso toimii kuuden kunnan alueella seudullisena asumispalvelujen tuottajana; Vaso on valmis kehittämään asutokantaansa seudullisten ja kuntakohtaisten tarpeiden mukaisesti. Olemme jatkossakin aktiivinen ympäristöasioissa; ympäristöohjelma (YmpäristöASKI), mukana kiinteistöalan (KTM, YM, jne) energiansäästöohjelmassa, asukkaiden kannustaminen ympäristöä vähemmän rasittavaan asumiseen jatkuu.

Hyvinvointia ja elämänlaatua

Merkittävin asiakassegmenttimme on lapsiperheet; heidän asumisviihtyvyyden turvaaminen on keskeisintä, lasten ja erityisesti nuorten viihtymiseen kotipihalla panostetaan.

Seniори-aso-asuntoja tuotetaan monipuolisten palvelujen ääreen, jotta ikääntyvien kotona asuminen olisi mahdollista mahdollisimman pitkään. Taideteokset uudisrakennuksiin ja osaksi peruskorjaushankkeita, asukkaiden omia toimia kotikiinteistössä kulttuuri- ja harrastustoiminnan lisäämiseksi tuetaan.

Kansalaisten asumiseen liittyvien tarpeiden kehityksen seuranta on oltava tehokasta.

Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä

Vaso toimii Turun asunto/ympäristö-strategian mukaisesti vastaten työvoimapoliittisista ja nuorten aikuisten asumistarpeista. Aso-asuminen sopii erityisesti ”modernien” alojen työntekijöille. Riittävän monipuolisten asuntovaihtoehtojen tarjonta turvataan myös uustuotannolla, tuottaen uusia ja laadukkaampia vaihtoehtoja.

| TOIMINNALLISET TAVOITTEET | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|---|------------|-------|-------|-------|---------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Arviointikriteerit | | | | | | |
| Käyttöaste, % | 96,4 | 98,0 | 98,9 | 99,0 | 98,5 | 97,1 |
| Asukasvaihuvuus, % | 18,6 | 17,6 | 19,1 | 17,7 | 18,0 | 18,2 |
| Yli/alikysyntä: tyhjät asunnot kauden lopussa | 43 | 10 | 15 | 12 | 25 | 64 |
| Uudet aso-nro-hakemukset kuntiin, kpl | 1.678 | 2.390 | 2.566 | 2.841 | 1.900 | 2609 |

Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Samanaikaisesti globaalin taloustilanteen kanssa irtisanomisten määrä lisääntyi ja kysyntä heikkeni v. 2008 lopulta alkaen. Kesän 2009 jälkeen markkinatilanne palautui kohti tavoitetasoa.

| TALOUDELLISET TAVOITTEET | Toteutumat | | | | Tavoitteet | Toteutunut |
|------------------------------|------------|--------|--------|--------|------------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Arviointikriteerit | | | | | | |
| Liikevaihto (1.000 €) | 14.887 | 15.415 | 15.897 | 16.392 | 16.897 | 17.118 |
| Liikevoitto/tappio (1.000 €) | 3.563 | 3.751 | 3.581 | 3.308 | 3.842 | 3.644 |

| | | | | | | | |
|---|-------|-------|-------|-------|-------|-------|--|
| Voitto/tappio ennen tilinpäätös-siirtoja ja veroja (1.000 €) | 153,7 | 503,4 | 514,9 | 688,9 | 656,0 | 961,9 | |
| Sijoitetun pääoman tuotto % , ROI | 2,0 | 2,2 | 2,3 | 2,3 | 2,3 | 2,4 | |
| Oman pääoman tuotto %, ROE | 0,6 | 1,7 | 1,7 | 2,2 | 1,8 | 3,1 | |
| Vieras pääoma €/ asuinneliometri | 952 | 896 | 866 | 836 | 797 | 796 | |
| Nettoinvestoinnit (1.000 €) | 0 | 82 | 127 | 339 | | 981 | |
| Gearing, % (nettovelkaantumisaste) | 545 | 492 | 457 | 441 | 412 | 417 | |
| Investointien tulorahoitus, % | | 100 | 100 | 100 | | 19,4 | |
| Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |

Kestävän kehityksen budjetti 2009

Ilmastonmuutos

Vaso on liittynyt 6.11.2002 asuinkiinteistöalan energiansäästösopimukseen (AESS). Sopimuksen taustalla ovat ympäristöministeriö, kauppa- ja teollisuusministeriö, Motiva ja asuinkiinteistöalan etujärjestöt. Sopimukseen sisältyy lämmön, veden ja kiinteistösähkön ominaiskulutuslukujen alentaminen. Lähtökohtana on vuoden 1998 kulutusluvut, säästötavoitteet on kohdistettu vuosille 2008 ja 2012. Tavoitteena on kulutuksen kasvun pysäyttäminen, kääntäminen laskuun ja tietyt prosenttitason säästöt.

Itämeren tila

Vesistöön tapahtuvien päästöjen ja ilmastokuormituksen osalta AESS-sopimuksen vedenkulutuksen säästö, ympäristöystävälliset aineet ja työtavat kiinteistönhoidossa edistävät Itämeren hyvinvointia.

Kaupungin yhteiskuntavastuu

Vaso seuraa säännönmukaisesti asiakaskokemusta asiakastyytyväisyyskyselyillä (edellinen kesäkuussa 2008). Henkilökunnan keskuudessa tehdään vuosittain työiihtyvyys- ja työtyytyväisyysselektit, jotka ovat kehityskeskustelujen aineistona.

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat. Asuntojen kysynnässä tapahtunut heikentyminen on jäämässä lyhytaikaiseksi. Uudistuotannossa on käynnissä yksi työmaa (Raisiossa, valmistuu 31.10.2010), jonka asunnoista 89 % nyt myyty. Kestävän kehityksen tavoitteiden mukainen Vaso/Soininen kehitysprojekti uudistuotannossa käynnistyi lokakuussa.

| | |
|--------------------------------|---------------------------------|
| TURUN TEKSTILIHUOLTO OY | Toimitusjohtaja Miika Markkanen |
|--------------------------------|---------------------------------|

Turku-strategian painopistealueet**Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä**

Tehokas toiminta ja tasapainoinen talous. Valmius toimia markkinaehtoisesti osakeyhtiömuotoisena.

Hyvinvointia ja elämänlaatua

Asiakaslähtöinen palvelu ja verkottuminen.

Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä

Innovatiivisuutta tukeva yritysysteistyö.

| TOIMINNALLISET TAVOITTEET | Toteutumat | | | | Tavoitteet | Toteutunut |
|---|------------|------|--------|--------|------------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Arviointikriteerit | | | | | | |
| Ulkoisten asiakkaiden lukumäärä | | | | | | |
| Toiminnan tehokkuus – pesty pyykkimäärä/ | 31,8 | 32,8 | 31,3 | 27,1 | 31,6 | 28,5 |
| Työvoima yhteensä (ilman työllistettyjä) | 75 | 95 | | 105 | 104 | 97 |
| Liikevaihto/hlö, € | | | 64.500 | 67.600 | 65.000 | 77.500 |
| Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |
| Vuoden 2009 osalta kaikki toiminnalliset tavoitteet täyttyivät. | | | | | | |

| TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|--|------------|-------|-------|----------|-----------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Arviointikriteerit (Tunnusluvut: liikelaitoksena 2006 asti) | | | | | | |
| Liikevaihto (1.000 €) | 4.693 | 5.122 | 6.369 | 7.098 | 7.371 | 7.522 |
| Liikevoitto (1.000 €) | 360.2 | 478.0 | 329.0 | 79,4 | 262 | 158 |
| Tilikauden tulos (1.000 €) | 360.2 | 478.0 | 181.0 | -12,3 | 171 | 55 |
| Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI % | | | 13,8 | -0,2 | 15 | 5,2 |
| Kv (Kh): Osinkotuotto kaupungille, (1.000 €) | | | | 0 | 80 | 80 |
| Nettoinvestoinnit, (1.000 €) | 7.2 | 0 | | 190 | 100 | 32 |
| Gearing (nettovelkaantumisaste) % | | | 0,01 | 105 | 80 | 44,41 |

| | | | | | | | |
|---|--|--|--------|-----|----|--------|--|
| Investointien tulorahoitus % | | | 118,77 | 103 | 80 | 180,08 | |
| Yhteenveto | | | | | | | |
| Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |
| <p>Vuosi 2009 oli Turun tekstiilihuollon toiminnassa selvästi edellisvuotta parempi. Uusien asiakkuuksien myötä investoimme uusiin tekstiileihin runsaasti myös tänä vuonna. Laman vaikutus näkyy myös meidän tuloksesamme. Raskaan teollisuuden osalta volyymit puolittuivat kuluneen vuoden aikana. Laitosasiakkuuksissa taantumasta huolimatta liikevaihto tavoite saavutettiin.</p> | | | | | | | |

Kv: *Turun Tekstiilihuolto Oy maksaa vuonna 2009 osinkotuloutusta 80.000 euroa.*

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:
 Toiminta kahdessa vuorossa saatiin vuoden 2009 aikana hiottua tehokkaammaksi. Se näkyy myös täyttyneissä tavoitteissa. Maksoimme vuoden 2009 aikana osinkoa osakkaille 120 000 euroa.

TURUN YLIOPIILASKYLÄSÄÄTIÖ

Toimitusjohtaja Mikko Sedig

Turku-strategian painopistealueet

Kilpailukykyä ja kestävää kehitystä

Tarjota koti- ja ulkomaalaisille opiskelijoille heidän tarpeisiinsa suunniteltu viihtyisä ja laadukas asumisvaihtoehto kilpailukykyiseen hintaan. Oltava mukana kansainvälisessä vuorovaikutuksessa opiskelija-asumisen tuottajana.

Hyvinvointia ja elämänlaatua

Asukaslähtöinen toiminta asiakaspalvelussa ja heidän tarpeidensa huomioiminen huoneistomuutoksissa ja asuinympäristön kehittämisessä.

Elinvoimaa koulutuksesta, osaamisesta ja yrittäjyydestä

Tuottaa opiskelijan asumispalvelut sijainniltaan, varustukseltaan ja laadultaan opiskelua tukevaksi ja tehokkavaksi.

| TOIMINNALLISET TAVOITTEET | Toteutumat | | | | Tavoitteet | Toteutunut |
|---|------------|-------|-------|-------|------------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Arviointikriteerit | | | | | | |
| Käyttöaste, % | 95,8 | 95,7 | 95,8 | 96,3 | 95 | 96 |
| Vaihtuvuus, % | 49,3 | 47,8 | 51,2 | 53,1 | 50 | 55,5 |
| Voimassa olevia asunto hakemuksia vähintään, kpl (lukukauden aikana) | | 902 | 1 155 | 1 187 | 800 | 1 175 |
| Hakemusten määrä per 31.7 | | 2 114 | 2 005 | 2 028 | 2 000 | 2116 |
| Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | |

| TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|--|------------|--------|--------|--------|---------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Arviointikriteerit | | | | | | |
| Liikevaihto (1.000 €) | 18.131 | 18.727 | 19.663 | 20.765 | 21.000 | 22.046 |
| Liikevoitto/tappio (1.000 €) | 4.995 | 5.435 | 5.843 | 6.314 | 6.000 | 6.131 |
| Voitto/tappio ennen tilinpäätös-siirtoja ja veroja (1.000 €) | 1.068 | 1.319 | 1.360 | 1.605 | 800 | 1.104 |
| Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI | 4,6 | 4,3 | 4,2 | 4,8 | 5 | 4,5 |
| Oman pääoman tuotto %, ROE | 6,6 | 7,7 | 7,6 | 8,4 | 6 | 5,2 |
| Vieras pääoma €/ asuinneliömetri | 677 | 691 | 706 | 699 | 715 | 668 |

| | | | | | | | |
|--|-------|--------|-------|-------|-------|-------|--|
| Nettoinvestoinnit (1.000 €) | 2.098 | 11.400 | 8.205 | 1.983 | 4.250 | 3.076 | |
| Gearing, % (nettovelkaantumisaste) | 684 | 672 | 666 | 558 | 715 | 556 | |
| Investointien tulorahoitus % | 65,2 | 6,5 | 64,8 | 325 | 35 | 173 | |
| Yhteenveto | | | | | | | |
| Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu: | | | | | | | |
| Euromääräiset tavoitteet saavutettiin, mutta omakustannusperiaatteesta ja lähinnä ARA:n vuosimaksulainojen korko-osuudesta johtuen prosenttituotot jäivät arvioitua alhaisemmiksi. Ikituuri-kohteen rakentaminen alkoi pari kolme kuukautta arvioitua myöhemmin. | | | | | | | |

Toimitusjohtajan yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta:

Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin suunnitelmien mukaisesti.

TURUN KAUPUNKILIIKENNE OY

| | |
|-------------------------------|-----------------|
| Tilivelvollinen viranhaltija: | Toimitusjohtaja |
|-------------------------------|-----------------|

| TOIMINNALLISET TAVOITTEET Arviointikriteerit ja tavoitetasot | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|---|------------|------|------|------|---------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Osuus tuotetuista linjakilometreistä Turun sisäisessä liikenteessä, % | 18 | 18 | 18 | 18 | 18 | 16 |
| Liikevaihto/ linjakilometri, € | | | 2,71 | 2,73 | 2,79 | 2,93 |
| Kuljettajien myyty aika / maksettu aika | | | 86,5 | > 87 | > 87 | 87 |

Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

Osuus linjakilometreistä on alun perin ollut virheellinen ja vuonna 2009 toteutunut osuus vastaa todellista osuuttamme.

| TALOUDELLISET TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT Arviointikriteerit | Toteutumat | | | | Tavoite | Toteutunut |
|---|------------|-------|-------|-------|---------|------------|
| | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2009 |
| Liikevaihto (1.000 €) | 4.115 | 4.550 | 4.458 | 4.597 | 4.692 | 4.828 |
| Liikevoitto (1.000 €) | | | | | | 262 |
| Tilikauden tulos (1.000 €) | | | | | | 176 |
| Sijoitetun pääoman tuotto %, ROI | | | | | | 35,7 |
| Oman pääoman tuotto %, ROE | | | | | | 61,8 |
| Nettoinvestoinnit, (1.000 €) | | | | | | 1.607 |
| Gearing (nettovelkaantumisaste) % | | | | | | 24,68 |
| Investointien tulorahoitus % | | | | | | 10,96 |
| Yhteenveto | | | | | | |

Toimitusjohtajan kommentti siitä, miksi mittarin tavoitearvo ei toteudu:

TYÖVOIMA

| | 2008 (toteutuma) | 2009 (tavoitetaso) | 2009 (toteutuma) |
|----------|---------------------|-----------------------|---------------------|
| Työvoima | 70,8 | | 67,54 |

Työvoima = kaikkien henkilöiden kaikkien palvelussuhteiden (lukuunottamatta palkkionsaajia sekä omais- ja perhehoitajia, työllistettyjä ja harjoittelijoita) kalenteripäivät vähennettynä kaikkien palkattomien poissaolojen kalenteripäivillä = palkalliset päivät kalenteripäivinä. Tämä luku on jaettu tarkastelujakson kalenteripäivillä, jolloin on saatu keskimääräinen henkilöjaksosten lukumäärä.

TALOUSOHJELMA KV 16.6.2008 § 106

Mahdollinen liikennemäärän lisäys kasvattaa liikevaihtoa ja lisää kannattavuutta, mutta vaatii vastaavasti kalusto- ja kuljettajamäärän kasvattamista.

Liikennelaitoksen konttori muuttuu pienempiin tiloihin, jolloin vuokran määrä alenee, eikä sitä makseta enää konsernin ulkopuoliselle taholle.

Osakeyhtiön perustamisen myötä liikennelaitoksen henkilöstösivukulut laskevat konsultin selvityksen mukaan 260 -280 t€/v. Henkilöstö siirtyy pois emokaupungin palveluksesta. Liikennelaitoksen liiketoiminta myydään perustettavalle kaupungin kokonaan omistamalle yhtiölle. Osakeyhtiö maksaa kaupungille liiketoiminnasta sovitun kauppahinnan ja korot 10 - 15 vuoden aikana. Osakeyhtiö pystyy lisäksi uusimaan kalustoaan tulo-rahoituksella, sillä henkilöstösivukulujen säästö riittää bussikaluston vuosittaisiin uudisinvestointeihin (175 - 200 t€/v). Kalustoinvestoinnit ovat korvausinvestointeja yritykseltä vaadittavan kaluston keski-ikänsä pitämiseksi alle kahdeksan vuoden ja yksittäisen bussin iän osalta alle 15 vuoden.

Kv 16.6.2008 § 106 Kaupunginvaltuusto päätti, että osakeyhtiöksi vuoden 2009 alusta perustetaan liikennelaitos

Kv: Taulukossa esitettyjen toimenpiteiden toteutumista seurataan raportoinnin yhteydessä.

| TALOUSOHJELMA | | | | | | | |
|---|---|---------------------------------|----------------|----------------------------|----------------|---|----------------|
| Taulukko lautakunnan/toimielimen esittämän toimenpiteen talous-, henkilöstö- ja tilavaikutuksen arviointiin | | | | | | | |
| | Toimenpide | Taloudellinen vaikutus (1000 €) | | Vaikutus henkilötyövuosiin | | Vaikutus tilojen käyttöön, m ² | |
| | | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 | TA 2009 | TP 31.12. 2009 |
| 1. Toimintatuotot | | | | | | | |
| 2. Toimitilat ja palvelupisteet | Konttori pienempiin tiloihin (<i>huom. Järjestelyt tehty jo.</i>) | 5 | | | | 23 | |
| 3. Henkilöstö | Osakeyhtiössä kulut laskevat (<i>huom. PWC:n laskelma</i>) | 250 | | | | | |
| 4. Tuotantotavat | Osakeyhtiö pystyy uusimaan kalustoa tulo-rahoituksella (<i>huom. Hankinnan ajoitus</i>) | - 182 | | | | | |
| | Osakeyhtiö maksaa liiketoiminnan kauppahinnan (<i>huom. Maksuaika avoin</i>) | - 85 | | | | | |

Toimitusjohtajan yhteenveto talousohjelman tavoitteiden toteutumisesta:

Talousohjelman tavoitteet ovat toteutuneet.

14.2 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

| PALVELUJEN JA HALLINNON KÄYTTÖTALOUSOSAN JA INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2009 | | | | | | | | |
|---|---|---------------------|---------------------|------------------|---------------------|--------------------------------------|--|-------------------|
| Toimielin/Tulosalue | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Ta+muut. 2009 | Tilinpäätös 2009 | Muutos % Tilinpäätös 2009/2008 | Ta+muut.2009/ Tilinpäätös 2009 tot % | Poikkeama 2009 |
| 1 01 Keskusvaalilautakunta | T | 0 | 262 000 | 262 000 | 280 014 | 6,9 % | 106,9 % | -18 014,30 |
| | M | 388 560 | 388 942 | 388 942 | 344 839 | -11,3 % | 88,7 % | 44 103,32 |
| | N | -388 560 | -126 942 | -126 942 | -64 824 | | 51,1 % | -62 117,62 |
| 1 02 Kaupunginvaltuusto | T | 5 059 | 7 000 | 7 000 | 10 386 | 48,4 % | 148,4 % | -3 385,51 |
| | M | 701 075 | 990 236 | 990 236 | 781 973 | -21,0 % | 79,0 % | 208 263,15 |
| | N | -696 016 | -983 236 | -983 236 | -771 587 | | 78,5 % | -211 648,66 |
| 2 02 Kaupunginvaltuusto | M | 0 | 600 000 | 600 000 | 0 | -100,0 % | 0,0 % | 600 000,00 |
| | T | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,0 % | 0,0 % | 0,00 |
| | N | 0 | 0 | 0 | 0 | | 0,0 % | 0,00 |
| 1 03 Tarkastuslautakunta | T | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,0 % | 0,0 % | 0,00 |
| | M | 572 122 | 688 588 | 688 588 | 507 525 | -26,3 % | 73,7 % | 181 063,26 |
| | N | -572 122 | -688 588 | -688 588 | -507 525 | | 73,7 % | -181 063,26 |
| 1 04 Kaupunginhallitus | T | 27 093 542 | 26 423 506 | 35 533 775 | 32 488 942 | -8,6 % | 123,0 % | 3 044 833,32 |
| | M | 110 365 851 | 121 766 382 | 125 235 527 | 116 494 345 | -7,0 % | 95,7 % | 8 741 182,26 |
| | N | -83 272 309 | -95 342 876 | -89 701 752 | -84 005 403 | | 88,1 % | -5 696 348,94 |
| 2 04 Kaupunginhallitus | M | 476 802 | 396 688 | 396 688 | 781 175 | 96,9 % | 196,9 % | -384 486,97 |
| | T | 133 051 | 100 000 | 100 000 | 629 923 | 529,9 % | 629,9 % | -529 923,23 |
| | N | -343 751 | 0 | 0 | 0 | | 0,0 % | 0,00 |
| 1 11 Kh, kaupungin omarahoitus osuus V-S:n aluepelastuslauta- kunnan menoista | T | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,0 % | 0,0 % | 0,00 |
| | M | 10 243 251 | 11 086 842 | 11 086 842 | 10 854 353 | -2,1 % | 97,9 % | 232 489,06 |
| | N | -10 243 251 | -11 086 842 | -11 086 842 | -10 854 353 | | 97,9 % | -232 489,06 |
| 1 12 Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta | T | 35 549 571 | 36 723 134 | 36 723 134 | 36 737 323 | 0,0 % | 100,0 % | -14 188,84 |
| | M | 34 243 203 | 35 673 134 | 35 673 134 | 35 461 753 | -0,6 % | 99,4 % | 211 380,93 |
| | N | 1 306 368 | 1 050 000 | 1 050 000 | 1 275 570 | | 121,5 % | -225 569,77 |
| 2 12 Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta | M | 1 524 538 | 1 775 000 | 1 775 000 | 1 878 255 | 5,8 % | 105,8 % | -103 255,28 |
| | T | 236 805 | 725 000 | 725 000 | 702 957 | -3,0 % | 97,0 % | 22 043,39 |
| | N | -1 287 734 | -1 050 000 | -1 050 000 | -1 175 299 | | 111,9 % | 125 298,67 |
| 1 25 Sosiaali- ja terveystoimi | T | 89 630 243 | 80 200 254 | 80 200 254 | 81 048 843 | 1,1 % | 101,1 % | -848 589,02 |
| | M | 621 833 172 | 633 354 885 | 621 534 975 | 634 210 039 | 2,0 % | 100,1 % | -12 675 064,13 |
| | N | -532 202 929 | -553 154 631 | -541 334 721 | -553 161 196 | | 100,0 % | 11 826 475,11 |
| 2 25 Sosiaali- ja terveystoimi | M | 353 143 | 500 000 | 500 000 | 265 685 | -46,9 % | 53,1 % | 234 315,41 |
| | T | 44 551 | 0 | 0 | 41 037 | 0,0 % | 0,0 % | -41 036,72 |
| | N | -308 592 | -500 000 | -500 000 | -224 648 | | 44,9 % | -275 352,13 |
| 1 40 Opetuslautakunta | T | 5 216 226 | 4 400 021 | 5 350 021 | 6 175 373 | 15,4 % | 140,3 % | -825 352,23 |
| | M | 129 951 851 | 136 362 192 | 132 596 348 | 133 761 289 | 0,9 % | 98,1 % | -1 164 940,63 |
| | N | -124 735 625 | -131 962 171 | -127 246 327 | -127 585 915 | | 96,7 % | 339 588,40 |
| 2 40 Opetuslautakunta | M | 0 | 388 000 | 388 000 | 481 364 | 24,1 % | 124,1 % | -93 363,58 |
| | T | 0 | 0 | 0 | 112 876 | 0,0 % | 0,0 % | -112 875,94 |
| | N | 0 | -388 000 | -388 000 | -368 488 | | 95,0 % | -19 512,36 |
| 1 45 Ammattiopetuslautakunta | T | 6 687 832 | 6 728 263 | 6 928 263 | 6 960 638 | 0,5 % | 103,5 % | -32 374,65 |
| | M | 47 155 650 | 48 332 049 | 48 124 916 | 48 186 683 | 0,1 % | 99,7 % | -61 766,89 |
| | N | -40 467 818 | -41 603 786 | -41 196 653 | -41 226 045 | | 99,1 % | 29 392,24 |
| 1 46 Ammattikorkeakoulun hallitus | T | 9 541 282 | 9 276 767 | 11 384 578 | 9 579 978 | -15,9 % | 103,3 % | 1 804 599,88 |
| | M | 60 697 684 | 64 594 759 | 65 090 266 | 63 285 850 | -2,8 % | 98,0 % | 1 804 415,69 |
| | N | -51 156 402 | -55 317 992 | -53 705 688 | -53 705 872 | | 97,1 % | 184,19 |

| PALVELUJEN JA HALLINNON KÄYTTÖTALOUSOSAN JA INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2009 | | | | | | | | |
|---|---|---------------------|---------------------|------------------|---------------------|--------------------------------------|--|-------------------|
| Toimielin/Tulosalue | | Tilinpäätös 2008 | Talousarvio 2009 | Ta+muut. 2009 | Tilinpäätös 2009 | Muutos % Tilinpäätös 2009/2008 | Ta+muut.2009/ Tilinpäätös 2009 tot % | Poikkeama 2009 |
| 1 52 Liikuntalautakunta | T | 2 272 094 | 2 112 300 | 2 112 300 | 2 115 600 | 0,2 % | 100,2 % | -3 300,38 |
| | M | 17 392 051 | 17 660 616 | 17 418 845 | 17 269 398 | -0,9 % | 97,8 % | 149 446,89 |
| | N | -15 119 957 | -15 548 316 | -15 306 545 | -15 153 798 | | 97,5 % | -152 747,27 |
| 2 52 Liikuntalautakunta | M | 197 261 | 300 000 | 300 000 | 205 490 | -31,5 % | 68,5 % | 94 509,92 |
| | T | 35 000 | 50 000 | 50 000 | 63 220 | 26,4 % | 126,4 % | -13 220,00 |
| | N | -162 261 | -250 000 | -250 000 | -142 270 | | 56,9 % | -107 729,92 |
| 1 54 Nuorisolautakunta | T | 1 270 258 | 1 333 650 | 1 309 650 | 1 423 492 | 8,7 % | 106,7 % | -113 842,47 |
| | M | 9 741 110 | 10 221 226 | 10 120 061 | 9 644 569 | -4,7 % | 97,4 % | 475 491,74 |
| | N | -8 470 852 | -8 887 576 | -8 810 411 | -8 221 077 | | 92,5 % | -589 334,21 |
| 2 54 Nuorisolautakunta | M | 34 906 | 185 000 | 185 000 | 152 583 | -17,5 % | 82,5 % | 32 416,97 |
| | T | 11 613 | 72 500 | 72 500 | 68 387 | -5,7 % | 94,3 % | 4 113,00 |
| | N | -23 293 | -112 500 | -112 500 | -84 196 | | 74,8 % | -28 303,97 |
| 1 56 Kulttuurilautakunta | T | 5 631 226 | 5 299 999 | 5 299 999 | 5 327 745 | 0,5 % | 100,5 % | -27 746,31 |
| | M | 34 967 183 | 35 935 216 | 35 301 117 | 35 414 252 | 0,3 % | 98,6 % | -113 134,62 |
| | N | -29 335 957 | -30 635 217 | -30 001 118 | -30 086 506 | | 98,2 % | 85 388,31 |
| 2 56 Kulttuurilautakunta | M | 1 042 321 | 400 000 | 400 000 | 383 192 | -4,2 % | 95,8 % | 16 807,90 |
| | T | 103 550 | 0 | 0 | 2 000 | 0,0 % | 0,0 % | -2 000,00 |
| | N | -938 771 | -400 000 | -400 000 | -381 192 | | 95,3 % | -18 807,90 |
| 1 61 Joukkoliikennelautakunta | T | 18 474 212 | 20 166 000 | 18 801 000 | 18 222 529 | -3,1 % | 90,4 % | 578 471,27 |
| | M | 31 303 725 | 33 958 368 | 33 143 368 | 31 018 688 | -6,4 % | 91,3 % | 2 124 680,42 |
| | N | -12 829 513 | -13 792 368 | -14 342 368 | -12 796 159 | | 92,8 % | -1 546 209,15 |
| 2 61 Joukkoliikennelautakunta | M | 27 157 | 200 000 | 200 000 | 158 367 | -20,8 % | 79,2 % | 41 632,90 |
| | T | 20 522 | 60 000 | 60 000 | 9 128 | -84,8 % | 15,2 % | 50 872,11 |
| | N | -6 635 | -140 000 | -140 000 | -149 239 | | 106,6 % | 9 239,21 |
| 1 63 Ympäristö- ja kaavoituslautakunta | T | 5 941 919 | 5 533 377 | 5 533 377 | 5 813 769 | 5,1 % | 105,1 % | -280 391,84 |
| | M | 12 221 107 | 12 007 297 | 11 587 445 | 11 984 742 | 3,4 % | 99,8 % | -397 297,15 |
| | N | -6 279 189 | -6 473 920 | -6 054 068 | -6 170 973 | | 95,3 % | 116 905,31 |
| 2 63 Ympäristö- ja kaavoituslautakunta | M | 0 | 25 000 | 25 000 | 13 760 | -45,0 % | 55,0 % | 11 240,00 |
| | T | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,0 % | 0,0 % | 0,00 |
| | N | 0 | -25 000 | -25 000 | -13 760 | | 55,0 % | -11 240,00 |
| 1 64 Rakennuslautakunta | T | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,0 % | 0,0 % | 0,00 |
| | M | 124 884 | 89 112 | 85 757 | 62 213 | -27,5 % | 69,8 % | 23 544,38 |
| | N | -124 884 | -89 112 | -85 757 | -62 213 | | 69,8 % | -23 544,38 |
| Käyttötalousosa | T | 207 693 509 | 198 466 271 | 209 445 351 | 206 184 632 | -1,6 % | 103,9 % | 3 260 718,92 |
| | M | 1 122 503 668 | 1 163 109 844 | 1 149 066 367 | 1 149 282 509 | 0,0 % | 98,8 % | -216 142,32 |
| | N | -914 810 159 | -964 643 573 | -939 621 016 | -943 097 877 | 0,4 % | 97,8 % | 3 476 861,24 |
| Investointiosa | M | 3 656 128 | 4 769 688 | 4 769 688 | 4 319 871 | -9,4 % | 90,6 % | 449 817,27 |
| | T | 585 091 | 1 007 500 | 1 007 500 | 1 629 527 | 61,7 % | 161,7 % | -622 027,39 |
| | N | -3 071 036 | -3 762 188 | -3 762 188 | -2 690 343 | -28,5 % | 71,5 % | -1 071 844,66 |

Toimielimien sitovuus on esitetty rasteroinnein alkuperäisen talousarvion mukaan, kaupunginvaltuuston päättämät talousarviomuutokset sisältyvät Ta+muut. -sarakeeseen, mutta sarake sisältää myös määrärahan keskeiset siirrot.

| LIIKELAITOSTEN TOIMINTATULOJEN JA -MENOJEN SEKÄ INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2009 | | | | | | | | |
|---|---|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|---------------|---------------|----------------------|
| Toimielin/Tulosalue | | Tilinpäätös | Talousarvio | Ta+muut. | Tilinpäätös | Muutos % | Ta+muut.2009/ | Poikkeama |
| | | 2008 | 2009 | 2009 | 2009 | Tilinpäätös | Tilinpäätös | 2009 tot % |
| 1 70 Vesiliikelaivos | T | 37 611 231 | 43 312 500 | 42 247 000 | 37 093 810 | -12,2 % | 85,6 % | 5 153 189,64 |
| | M | 20 566 987 | 28 557 830 | 27 135 330 | 22 037 857 | -18,8 % | 77,2 % | 5 097 472,83 |
| | N | 17 044 244 | 14 754 670 | 15 111 670 | 15 055 953 | | 102,0 % | 55 716,81 |
| 2 70 Vesiliikelaivos | M | 9 957 795 | 8 850 000 | 8 850 000 | 11 441 052 | 29,3 % | 129,3 % | -2 591 052,16 |
| | T | 1 166 | 0 | 0 | 5 332 | 0,0 % | 0,0 % | -5 332,00 |
| | N | -9 956 629 | -8 850 000 | -8 850 000 | -11 435 720 | | 129,2 % | 2 585 720,16 |
| 1 74 Satamaliikelaivos | T | 24 897 981 | 30 376 681 | 30 376 681 | 23 363 404 | -23,1 % | 76,9 % | 7 013 277,30 |
| | M | 13 798 701 | 14 360 871 | 13 785 871 | 12 988 621 | -5,8 % | 90,4 % | 797 249,62 |
| | N | 11 099 280 | 16 015 810 | 16 590 810 | 10 374 782 | | 64,8 % | 6 216 027,68 |
| 2 74 Satamaliikelaivos | M | 6 157 012 | 5 000 000 | 5 000 000 | 6 613 323 | 32,3 % | 132,3 % | -1 613 323,13 |
| | T | 12 582 | 1 983 781 | 1 983 781 | 0 | -100,0 % | 0,0 % | 1 983 781,00 |
| | N | -6 144 430 | -3 016 219 | -3 016 219 | -6 613 323 | | 219,3 % | 3 597 104,13 |
| 1 75 Kiinteistöliikelaivos | T | 85 417 279 | 81 615 046 | 79 930 046 | 81 043 686 | 1,4 % | 99,3 % | -1 113 639,90 |
| | M | 47 672 523 | 49 604 964 | 47 499 964 | 49 638 564 | 4,5 % | 100,1 % | -2 138 599,59 |
| | N | 37 744 756 | 32 010 082 | 32 430 082 | 31 405 122 | | 98,1 % | 1 024 959,69 |
| 2 75 Kiinteistöliikelaivos | M | 24 279 912 | 29 193 000 | 29 193 000 | 31 623 587 | 8,3 % | 108,3 % | -2 430 587,40 |
| | T | 18 106 672 | 16 500 000 | 16 500 000 | 7 651 370 | -53,6 % | 46,4 % | 8 848 629,95 |
| | N | -6 173 241 | -12 693 000 | -12 693 000 | -23 972 217 | | 188,9 % | 11 279 217,35 |
| 1 77 Tilaliikelaivos | T | 123 584 090 | 136 230 000 | 136 230 000 | 122 170 464 | -10,3 % | 89,7 % | 14 059 536,04 |
| | M | 76 828 805 | 88 885 262 | 85 129 262 | 72 687 476 | -14,6 % | 81,8 % | 12 441 786,12 |
| | N | 46 755 285 | 47 344 738 | 51 100 738 | 49 482 988 | | 104,5 % | 1 617 749,92 |
| 2 77 Tilaliikelaivos | M | 29 219 280 | 33 070 000 | 27 061 000 | 19 487 273 | -28,0 % | 58,9 % | 7 573 726,76 |
| | T | 6 270 602 | 13 140 000 | 13 140 000 | 1 814 975 | -86,2 % | 13,8 % | 11 325 024,84 |
| | N | -22 948 678 | -19 930 000 | -13 921 000 | -17 672 298 | | 88,7 % | 3 751 298,08 |
| 1 78 Jätteenpolttoliikelaivos | T | 4 316 525 | 4 800 000 | 4 874 571 | 5 057 743 | 3,8 % | 105,4 % | -183 172,22 |
| | M | 3 960 015 | 4 051 328 | 3 991 328 | 4 063 824 | 1,8 % | 100,3 % | -72 495,67 |
| | N | 356 510 | 748 672 | 883 243 | 993 920 | | 132,8 % | -110 676,55 |
| 2 78 Jätteenpolttoliikelaivos | M | 0 | 3 500 000 | 3 500 000 | 248 984 | -92,9 % | 7,1 % | 3 251 015,94 |
| | T | 967 905 | 0 | 0 | 0 | 0,0 % | 0,0 % | 0,00 |
| | N | 967 905 | -3 500 000 | -3 500 000 | -248 984 | | 7,1 % | -3 251 015,94 |
| 1 81 Kunnallistekniikka- liikelaivos | T | 31 468 620 | 31 387 678 | 30 487 678 | 33 715 238 | 10,6 % | 107,4 % | -3 227 559,94 |
| | M | 31 151 507 | 31 032 038 | 30 132 038 | 33 157 667 | 10,0 % | 106,8 % | -3 025 629,28 |
| | N | 317 113 | 355 640 | 355 640 | 557 571 | | 156,8 % | -201 930,66 |
| 2 81 Kunnallistekniikkaliikelaivos | M | 0 | 0 | 0 | 0 | 0,0 % | 0,0 % | 0,00 |
| | T | 95 701 | 0 | 0 | 42 630 | 0,0 % | 0,0 % | -42 629,93 |
| | N | 95 701 | 0 | 0 | 42 630 | | 0,0 % | -42 629,93 |
| 1 82 Viherliikelaivos | T | 11 420 953 | 11 181 800 | 10 656 800 | 11 001 863 | 3,2 % | 98,4 % | -345 062,70 |
| | M | 11 280 372 | 11 127 916 | 10 602 916 | 10 947 968 | 3,3 % | 98,4 % | -345 052,06 |
| | N | 140 581 | 53 884 | 53 884 | 53 895 | | 100,0 % | -10,64 |
| 2 82 Viherliikelaivos | M | 0 | 0 | 0 | 14 900 | 0,0 % | 0,0 % | -14 900,00 |
| | T | 0 | 0 | 0 | 10 000 | 0,0 % | 0,0 % | -10 000,00 |
| | N | 0 | 0 | 0 | -4 900 | | 0,0 % | 4 900,00 |
| 1 83 Talotoimiliikelaivos | T | 31 771 839 | 36 051 000 | 33 424 437 | 23 590 496 | -29,4 % | 65,4 % | 9 833 940,85 |
| | M | 31 440 801 | 35 698 286 | 33 071 723 | 23 441 178 | -29,1 % | 65,7 % | 9 630 544,94 |
| | N | 331 038 | 352 714 | 352 714 | 149 318 | | 42,3 % | 203 395,91 |
| 1 84 Kiinteistöpalveluliikelaivos | T | 48 268 831 | 52 390 376 | 50 490 376 | 49 268 742 | -2,4 % | 94,0 % | 1 221 634,21 |
| | M | 48 262 675 | 52 056 172 | 50 156 172 | 48 799 458 | -2,7 % | 93,7 % | 1 356 713,73 |
| | N | 6 156 | 334 204 | 334 204 | 469 284 | | 140,4 % | -135 079,52 |
| Liikelaivokset yhteensä yhteensä | T | 403 793 446 | 427 345 081 | 418 717 589 | 386 305 446 | -7,7 % | 90,4 % | 32 412 143,28 |
| | M | 289 823 002 | 315 374 667 | 301 504 604 | 277 762 613 | -7,9 % | 88,1 % | 23 741 990,64 |
| | N | 113 970 443 | 111 970 414 | 117 212 985 | 108 542 832 | | 96,9 % | 8 670 152,64 |
| Liikelaivosten investointiosa yhteensä | M | 69 613 998 | 79 613 000 | 73 604 000 | 69 429 120 | -5,7 % | 87,2 % | 4 174 880,01 |
| | T | 25 454 628 | 31 623 781 | 31 623 781 | 9 524 307 | -69,9 % | 30,1 % | 22 099 473,86 |
| | N | -44 159 371 | -47 989 219 | -41 980 219 | -59 904 813 | | 124,8 % | 17 924 593,85 |

Liikelaivosten netto = liikeylijäämä/ -alijäämä + poistot

Liikelaivoksissa sitova tavoite on kaupungille maksettava peruspääoman korko.

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILUT 2009

Sisältää liikelaitokset ja omat rahastot, mukaan lukien sisäiset erät.

| TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU | Talousarvio 2009 | Talousarvio- muutokset | Talousarvio muutosten jälkeen | Toteutuma | Poikkeama |
|---|---------------------|---------------------------|-------------------------------------|------------------------|-----------------------|
| Toimintatuotot + | 591 861 352 | 2 126 588,00 | 593 987 940,00 | 559 898 792,74 | -34 089 147,26 |
| Valmistus omaan käyttöön + | 33 950 000 | 225 000,00 | 34 175 000,00 | 32 552 737,41 | -1 622 262,59 |
| Toimintakulut - | 1 478 484 511 | -27 913 540,00 | 1 450 570 971,00 | 1 427 153 620,67 | 23 417 350,33 |
| TOIMINTAKATE | -852 673 159 | 30 265 128,00 | -822 408 031,00 | -834 702 090,52 | -12 294 059,52 |
| Verotulot | 594 312 000 | -38 412 000,00 | 555 900 000,00 | 574 487 974,15 | 18 587 974,15 |
| Kunnan tulovero (+) | 501 500 000 | -12 700 000,00 | 488 800 000,00 | 497 108 245,74 | 8 308 245,74 |
| Osuus yhteisöveron tuotosta (+) | 62 046 000 | -25 746 000,00 | 36 300 000,00 | 44 985 201,66 | 8 685 201,66 |
| Koiravero (+) | 0 | 0,00 | 0,00 | 96,14 | 96,14 |
| Kiinteistövero (+) | 30 766 000 | 34 000,00 | 30 800 000,00 | 32 394 430,61 | 1 594 430,61 |
| Valtionosuudet (+) | 286 383 921 | 1 775 772,00 | 288 159 693,00 | 293 173 720,00 | 5 014 027,00 |
| Rahoitustuotot- ja kulut | 15 684 000 | 6 400 000,00 | 22 084 000,00 | 39 840 312,49 | 17 756 312,49 |
| Korkotuotot (+) | 17 741 445 | -1 500 000,00 | 16 241 445,00 | 15 916 500,03 | -324 944,97 |
| Muut rahoitustuotot (+) | 24 545 000 | 1 700 000,00 | 26 245 000,00 | 38 799 824,73 | 12 554 824,73 |
| Korvaus peruspo:lle (liikel.)(+) | 27 275 059 | | 27 275 059,00 | 27 275 059,00 | 0,00 |
| Korkokulut (-) | 24 225 445 | -6 200 000,00 | 18 025 445,00 | 11 111 902,40 | 6 913 542,60 |
| Muut rahoituskulut (-) | 29 652 059 | | 29 652 059,00 | 31 039 168,87 | -1 387 109,87 |
| VUOSIKATE | 43 706 762 | 28 900,00 | 43 735 662,00 | 72 799 916,12 | 29 064 254,12 |
| Poistot ja arvonalentumiset | 55 529 103 | | 55 529 103,00 | 55 977 240,46 | -448 137,46 |
| Suunnitelman mukaiset poistot (-) | 55 529 103 | | 55 529 103,00 | 55 977 240,46 | -448 137,46 |
| Arvonalentumiset (-) | 0 | | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Satunnaiset tuotot ja kulut | 0 | | 0,00 | 777 645,02 | 777 645,02 |
| Satunnaiset tuotot (+) | 0 | | 0,00 | 777 645,02 | 777 645,02 |
| Satunnaiset kulut (-) | 0 | | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| TILIKAUDEN TULOS | -11 822 341 | 28 900,00 | -11 793 441,00 | 17 600 320,68 | 29 393 761,68 |
| Poistoeron lisäys (-) tai väh.(+) | 718 000 | | 718 000,00 | -5 616 044,24 | -6 334 044,24 |
| Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+) | 300 000 | | 300 000,00 | -1 266 719,75 | -1 566 719,75 |
| Rahastojen lis.(-) tai väh.(+) | 0 | 4 135 018,00 | -4 135 018,00 | -3 499 738,36 | 635 279,64 |
| TILIKAUDEN YLI-/ALIJAAMA | -10 804 341 | 4 163 918,00 | -14 910 459,00 | 7 217 818,33 | 22 128 277,33 |

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILUT 2009

Sisältää peruskaupungin, omat rahastot ja liikelaitokset nettoperiaatteella, mukaan lukien sisäiset erät.

| TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU | Talousarvio 2009 | Talousarvio- muutokset | Talousarvio muutosten jälkeen | Toteutuma | Poikkeama |
|---|---------------------|---------------------------|-------------------------------------|------------------------|----------------------|
| Toimintatuotot + | 198 466 271 | 10 979 080,00 | 209 445 351,00 | 206 165 721,81 | -3 279 629,19 |
| Valmistus omaan käyttöön + | 0 | 0,00 | 0,00 | 280 571,07 | 280 571,07 |
| Toimintakulut - | 1 163 109 844 | -14 043 477,00 | 1 149 066 367,00 | 1 149 691 215,76 | -624 848,76 |
| TOIMINTAKATE | -964 643 573 | 25 022 557,00 | -939 621 016,00 | -943 244 922,88 | -3 623 906,88 |
| Verotulot | 594 312 000 | -38 412 000,00 | 555 900 000,00 | 574 487 974,15 | 18 587 974,15 |
| Kunnan tulovero (+) | 501 500 000 | -12 700 000,00 | 488 800 000,00 | 497 108 245,74 | 8 308 245,74 |
| Osuus yhteisöveron tuotosta (+) | 62 046 000 | -25 746 000,00 | 36 300 000,00 | 44 985 201,66 | 8 685 201,66 |
| Koiravero (+) | 0 | 0,00 | 0,00 | 96,14 | 96,14 |
| Kiinteistövero (+) | 30 766 000 | 34 000,00 | 30 800 000,00 | 32 394 430,61 | 1 594 430,61 |
| Valtionosuudet (+) | 286 383 921 | 1 775 772,00 | 288 159 693,00 | 293 173 720,00 | 5 014 027,00 |
| Rahoitustuotot- ja kulut | 44 074 504 | 6 400 000,00 | 50 474 504,00 | 68 028 457,37 | 17 553 953,37 |
| Korkotuotot (+) | 15 561 445 | -1 500 000,00 | 14 061 445,00 | 14 608 205,83 | 546 760,83 |
| Muut rahoitustuotot (+) | 24 540 000 | 1 700 000,00 | 26 240 000,00 | 37 522 004,69 | 11 282 004,69 |
| Korvaus peruspo:lle(liikel.)(+) | 27 275 059 | | 27 275 059,00 | 27 275 059,00 | 0,00 |
| Korkokulut (-) | 20 925 000 | -6 200 000,00 | 14 725 000,00 | 7 786 307,42 | 6 938 692,58 |
| Muut rahoituskulut (-) | 2 377 000 | | 2 377 000,00 | 3 590 504,73 | -1 213 504,73 |
| VUOSIKATE | -39 873 148 | -5 213 671,00 | -45 086 819,00 | -7 554 771,36 | 37 532 047,64 |
| Poistot ja arvonalentumiset | 6 338 481 | | 6 338 481,00 | 6 128 602,97 | 209 878,03 |
| Suunnitelman mukaiset poistot (-) | 6 338 481 | | 6 338 481,00 | 6 128 602,97 | 209 878,03 |
| Arvonalentumiset (-) | 0 | | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Satunnaiset tuotot ja kulut | 0 | 0,00 | 0,00 | 777 645,02 | 777 645,02 |
| Satunnaiset tuotot (+) | 0 | | 0,00 | 777 645,02 | 777 645,02 |
| Satunnaiset kulut (-) | 0 | | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| TILIKAUDEN TULOS | -46 211 629 | -5 213 671,00 | -51 425 300,00 | -12 905 729,31 | 38 519 570,69 |
| Poistoeron lisäys (-) tai väh.(+) | | | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Vapaaeht. varausten lis. (-) tai vähennys (+) | | | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Rahastojen lis.(-) tai väh.(+) | | | 0,00 | -4 026 520,01 | -4 026 520,01 |
| TILIKAUDEN YLI-/ALIJAAMA | -46 211 629 | -5 213 671,00 | -51 425 300,00 | -16 932 249,32 | 34 493 050,68 |

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

PALVELUJEN JA HALLINNON INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2009

| PALVELUT JA HALLINTO INVESTOINTIOSA | Talousarvio 2009 | Talousarvio- muutokset | Talousarvio- muutosten jälkeen | Toteutuma | Poikkeama |
|---|---------------------|---------------------------|--------------------------------------|------------------|----------------|
| Kaupunginvaltuusto | 600 000 | | 600 000 | 0,00 | 600 000,00 |
| Kaupunginhallitus | 100 000 | | 100 000 | 0,00 | 100 000,00 |
| Kh, Varaus Suomen Joutsenen kunnostusta varten | 100 000 | | 100 000 | 0,00 | 100 000,00 |
| Kh, Kuntainliitot ja muu yhteistoiminta | 28 500 | | 28 500 | 0,00 | 28 500,00 |
| Kh, Arvopaperit | 168 188 | | 168 188 | 0,00 | 168 188,00 |
| Kh, Alfa-hanke | | | 0 | 781 174,97 | -781 174,97 |
| Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta | 1 775 000 | | 1 775 000 | 1 878 255,28 | -103 255,28 |
| Sosiaali- ja terveystoimi | 500 000 | | 500 000 | 265 684,59 | 234 315,41 |
| Opetuslautakunta | 388 000 | | 388 000 | 481 363,58 | -93 363,58 |
| Liikuntalautakunta | 300 000 | | 300 000 | 205 490,08 | 94 509,92 |
| Nuorisolautakunta | 185 000 | | 185 000 | 152 583,03 | 32 416,97 |
| Kulttuurilautakunta | 400 000 | | 400 000 | 383 192,10 | 16 807,90 |
| Joukkoliikennelautakunta | 200 000 | | 200 000 | 158 367,10 | 41 632,90 |
| Ympäristö- ja kaavoituslautakunta | 25 000 | | 25 000 | 13 760,00 | 11 240,00 |
| INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ | 4 769 688 | 0 | 4 769 688 | 4 319 871 | 449 817 |

| VALTIONOSUUDET JA MUUT RAHOITUSOSUUDET | | | | | |
|--|------------------|----------|------------------|-------------------|--------------------|
| Kh, Varaus Suomen Joutsenen kunnostusta varten | 100 000 | | 100 000 | 0,00 | -100 000,00 |
| Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta | 725 000 | | 725 000 | 591 653,40 | -133 346,60 |
| Sosiaali- ja terveystoimi | 0 | | 0 | 31 200,65 | -31 200,65 |
| Opetuslautakunta | 0 | | 0 | 112 875,94 | -112 875,94 |
| Liikuntalautakunta | 50 000 | | 50 000 | 63 220,00 | 13 220,00 |
| Nuorisolautakunta | 72 500 | | 72 500 | 68 387,00 | -4 113,00 |
| Joukkoliikennelautakunta | 60 000 | | 60 000 | 9 127,89 | -50 872,11 |
| VALTIONOSUUDET JA MUUT RAHOITUSOSUUDET YHTEENSÄ | 1 007 500 | 0 | 1 007 500 | 876 464,88 | -419 188,30 |

| MYYNTITULOT | | | | | |
|---|----------|----------|----------|-------------------|-------------------|
| Kh, Arvopaperit | | | | 20 520,83 | 20 520,83 |
| Kuntainliitot ja muu yht.toim. | | | | 552 891,95 | 552 891,95 |
| Liikennelaitos | | | | 56 510,45 | 56 510,45 |
| Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta | | | | 111 303,21 | 111 303,21 |
| Sosiaali- ja terveystoimi | | | | 9 836,07 | 9 836,07 |
| Kulttuurilautakunta | | | | 2 000,00 | 2 000,00 |
| MYYNTITULOT YHTEENSÄ | 0 | 0 | 0 | 753 062,51 | 753 062,51 |

| | | | | | |
|----------------------------------|------------------|----------|------------------|---------------------|-------------------|
| INVESTOINTITULOT YHTEENSÄ | 1 007 500 | 0 | 1 007 500 | 1 629 527,39 | 333 874,21 |
|----------------------------------|------------------|----------|------------------|---------------------|-------------------|

TILALAITOKSEN INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2009

| TILALAITOKSEN INVESTOINTIOSA | Hankkeen kustannusarvio | Talousarvio 2009 | Talousarvio-muutokset | Talousarvio muutosten jälkeen | Toteutuma | Poikkeama | Toteutamis-aikataulu |
|---|-------------------------|------------------|-----------------------|-------------------------------|---------------------|---------------------|----------------------|
| UUDISRAKENNUKSET | | | | | | | |
| PERUSPALVELUT | | | | | | | |
| Ympäristöterveydenhuolto Eläinhoitola Pieneläinklinikka (Turun Eläinsuojeluyhdistys ry:n rahoitusosuus) | 3 624 000 | 2 000 000 | -1 200 000 | 800 000 | 10 834,93 | 789 165,07 | 2007-2012 |
| Kohmon päiväkotia, Ritavuoreнкуja VUOKRAHANKE: perustukset ja liittymät | 600 000 | 600 000 | 30 000 | 630 000 | 635 954,00 | -5 954,00 | 2006-2011 |
| Lakkatie erityislastenkoti (hs) | 1 750 000 | 700 000 | -200 000 | 500 000 | 16 620,40 | 483 379,60 | 2009-2012 |
| Mäntyrinteen vanhainkodin lisärakennus (purettavan rivitalon tilalle) VUOKRAHANKE: perustukset ja liittymät | 400 000 | 400 000 | | 400 000 | 0,00 | 400 000,00 | 2009-2011 |
| Nummenpuistikadun päiväkotia (hs) - sis. Valmistuskeittiö (peruskorjaus muutettu uudisrakennukseksi) | 3 316 000 | 2 000 000 | -800 000 | 1 200 000 | 605 124,95 | 594 875,05 | 2003-2012 |
| Nuorten vastaanottokodin laajennus (Paaskunta) | | 50 000 | | 50 000 | 0,00 | 50 000,00 | |
| Runosmäen vanhainkodin laajennus 130 paikkaa (sis. Liinahaan korvaavat paikat) | 13 000 000 | 50 000 | | 50 000 | 0,00 | 50 000,00 | 2009-2013 |
| KOULUTOIMI | | | | | 0,00 | 0,00 | |
| Vuorelan koulu (Luolavuoren laajennus) | 5 610 000 | 50 000 | | 50 000 | 49 494,91 | 505,09 | 2006-2010 |
| Paattisten koulu - sis. Päiväkotia ja palvelukeittiö | 7 767 000 | 100 000 | | 100 000 | 38 465,18 | 61 534,82 | 2009-2013 |
| Ahtela huoltorakennus, uudisrak. Vo myönnetty | 550 000 | 550 000 | | 550 000 | 9 505,00 | 540 495,00 | 2005-2011 |
| KULTTUURITOIMI | | | | | | | |
| Pääkirjasto (uudisrak.) (sis. Maaherran kanslian peruskorjauksen) | 18 887 000 | 0 | 50 000 | 50 000 | 35 052,00 | 14 948,00 | 1996-2009 |
| | | 6 500 000 | -2 120 000 | 4 380 000 | 1 401 051,37 | 2 978 948,63 | |

| | | | | | | | |
|---|------------|-------------------|-------------------|-------------------|----------------------|---------------------|-----------|
| PERUSKORJAUKSET | | | | | | | |
| PERUSPALVELUT | | | | | | | |
| Työterveyshuollon toiminnan sijoitus Hämeenkatu 10:n kiinteistöön | 2 050 000 | 350 000 | -350 000 | 0 | 0,00 | 0,00 | 2008-2011 |
| SoTe-hallinnon tilat (hs) | 11 000 000 | 50 000 | | 50 000 | 0,00 | 50 000,00 | 2009-2013 |
| Päätterveysaseman 2. kerroksen muutostyöt (hs) | 1 800 000 | 1 800 000 | | 1 800 000 | 1 482 037,34 | 317 962,66 | 2009-2011 |
| Runosmäen vanhainkodin talotekniikan osittainen uusiminen sekä siihen liittyvät rakennustekniset korjaustyöt | 2 400 000 | 1 000 000 | | 1 000 000 | 519 316,24 | 480 683,76 | 2008-2012 |
| Liinahaan vanhainkodin perusparannus (hs) - wc:t asukashuoneisiin | 9 700 000 | 50 000 | | 50 000 | 25 291,24 | 24 708,76 | 2009-2014 |
| Paattisten huoltokodin peruskorjaus (ei erillisasunnot) (Vuokrahanke) | 4 500 000 | 400 000 | | 400 000 | 0,00 | 400 000,00 | 2009-2013 |
| KOULUTOIMI | | | | | | | |
| Pansion koulun peruskorjaus, suunnittelu | | 50 000 | | 50 000 | 0,00 | 50 000,00 | |
| Topeliuksen koulun peruskorjaus | 3 150 000 | 50 000 | -50 000 | 0 | 0,00 | 0,00 | 2007-2010 |
| Puolalan koulu (luokat 1-9) ja Puolanmäen lukio (2. vaihe) Puolanmäen koulu (hs) | 6 575 000 | 100 000 | | 100 000 | 18 197,27 | 81 802,73 | 2009-2013 |
| LIIKUNTATOIMI | | | | | | | |
| Impivaaran uimahalli peruskorjaus + laajennus Hyvinvointikeskuksen rahoitusosuus selviää myöhemmin, vo 2009 670.000 € | 21 260 000 | 6 000 000 | -3 500 000 | 2 500 000 | 731 077,58 | 1 768 922,42 | 2005-2013 |
| KULTTUURITOIMI | | | | | | | |
| Pääkirjasto (peruskorjaus) | 8 848 000 | 0 | 100 000 | 100 000 | 97 944,32 | 2 055,68 | 1999-2010 |
| MUUT | | | | | | | |
| Linnankatu 31 (Kivipaino), perustukset | 2 020 000 | 1 970 000 | | 1 970 000 | 1 726 698,24 | 243 301,76 | 2008-2011 |
| KH PÄÄTTÄÄ: | | | | | | | |
| KESKUSHALLINTO | | | | | | | |
| Villa Solin (rannan pengerrys) | 500 000 | 0 | 80 000 | 80 000 | 81 491,31 | -1 491,31 | 2006-2009 |
| LIIKUNTATOIMI | | | | | | | |
| Impivaaran jäähalli, jäädytystekniikka, uusiminen | 1 450 000 | 0 | 81 000 | 81 000 | 80 780,00 | 220,00 | 2006-2009 |
| KULTTUURITOIMI | | | | | | | |
| Kaupunginteatterin päänäyttämön ja Sopukan näyttämötekniikka, vaihe 4 | 1 000 000 | 550 000 | -250 000 | 300 000 | 227 380,44 | 72 619,56 | 2008-2011 |
| MUUT PERUSKORJAUKSET | | 14 000 000 | | 14 000 000 | 12 965 949,00 | 1 034 051,00 | |
| PERUSKORJAUKSET YHTEENSÄ | | 26 370 000 | -3 889 000 | 22 481 000 | 17 956 162,98 | 4 524 837,02 | |

| | | | | | | | |
|---------------------------------------|--|----------------|----------|----------------|-------------------|------------------|--|
| TOIMITILOJEN HANKINTA | | | | | | | |
| Nimeämättömät kohteet | | 200 000 | | 200 000 | 130 059,00 | 69 941,00 | |
| TOIMITILOJEN HANKINTA YHTEENSÄ | | 200 000 | 0 | 200 000 | 130 059,00 | 69 941,00 | |

| | | | | | | | |
|----------------------------------|--|-------------------|-------------------|-------------------|----------------------|---------------------|--|
| INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ | | 33 070 000 | -6 009 000 | 27 061 000 | 19 487 273,35 | 7 573 726,65 | |
|----------------------------------|--|-------------------|-------------------|-------------------|----------------------|---------------------|--|

VALTIONOSUUEDET

| | | | | | | |
|--|--|----------------|----------|----------------|-------------------|------------------|
| Ahtela huoltorakennus, uudisrakennus | | 140 000 | | 140 000 | 0,00 | -140 000,00 |
| Impivaaran jäähalli, jäädytystekniikka | | | | 0 | 71 800,00 | 71 800,00 |
| Wäinö Aaltosen koulu, maalämpö | | | | 0 | 106 350,00 | 106 350,00 |
| VALTIONOSUUEDET YHTEENSÄ | | 140 000 | 0 | 140 000 | 178 150,00 | 38 150,00 |

MYYNTITULOT

| | | | | | | |
|-----------------------------|--|-------------------|----------|-------------------|---------------------|-----------------------|
| Käyttöomaisuuden myynti | | 13 000 000 | | 13 000 000 | 1 636 825,16 | -11 363 174,84 |
| MYYNTITULOT YHTEENSÄ | | 13 000 000 | 0 | 13 000 000 | 1 636 825,16 | -11 363 174,84 |

INVESTOINTITULOT YHTEENSÄ

| | | | | | | |
|--|--|-------------------|----------|-------------------|---------------------|-----------------------|
| | | 13 140 000 | 0 | 13 140 000 | 1 814 975,16 | -11 325 024,84 |
|--|--|-------------------|----------|-------------------|---------------------|-----------------------|

MUIDEN LIIKELAITOSTEN INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2009

| VESILIIKELAITOKSEN INVESTOINTIOSA | Talousarvio 2008 | Talousarvio-muutokset | Talousarvio-muutosten jälkeen | Toteutuma | Poikkeama |
|-----------------------------------|------------------|-----------------------|-------------------------------|----------------------|----------------------|
| Palvelut | 50 000 | | 50 000 | 0,00 | 50 000,00 |
| Vedenkäsittely | 220 000 | | 220 000 | 120 989,40 | 99 010,60 |
| Vesijohtoverkosto | 3 190 000 | | 3 190 000 | 3 018 908,49 | 171 091,51 |
| Viemäriverkosto | 5 390 000 | | 5 390 000 | 8 301 154,27 | -2 911 154,27 |
| Jätevedenkäsittely | 0 | | 0 | 0,00 | 0,00 |
| INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ | 8 850 000 | 0 | 8 850 000 | 11 441 052,16 | -2 591 052,16 |

SATAMALIIKELAITOKSEN INVESTOINTIOSA

| | | | | | |
|----------------------------------|------------------|----------|------------------|---------------------|----------------------|
| Kanavaniemi | 330 000 | | 330 000 | 163 843,00 | 166 157,00 |
| Linnanaukko | 435 000 | | 435 000 | 227 672,00 | 207 328,00 |
| Länsisatama | 1 240 000 | | 1 240 000 | 1 065 756,00 | 174 244,00 |
| Väylät ja satama-altaat | 250 000 | | 250 000 | 710 968,00 | -460 968,00 |
| Pansion satama | 2 320 000 | | 2 320 000 | 4 078 803,00 | -1 758 803,00 |
| Yhteiset alueet | 325 000 | | 325 000 | 366 281,00 | -41 281,00 |
| Irtain omaisuus | 100 000 | | 100 000 | 0,00 | 100 000,00 |
| INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ | 5 000 000 | 0 | 5 000 000 | 6 613 323,00 | -1 613 323,00 |

JÄTTEENPOLTTOLIIKELAITOKSEN INVESTOINTIOSA

| | | | | | |
|----------------------------------|----------|----------|----------|-------------------|-------------------|
| SNCR-laitteisto | 0 | | 0 | 117 191,14 | 117 191,14 |
| Pystykattiloiden saneeraus | 0 | | 0 | 3 019,83 | 3 019,83 |
| Pussisuodattimet | 0 | | 0 | 128 773,09 | 128 773,09 |
| INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ | 0 | 0 | 0 | 248 984,06 | 248 984,06 |

VIHERLIIKELAITOKSEN INVESTOINTIOSA

| | | | | | |
|----------------------------------|----------|----------|----------|------------------|------------------|
| Kaluston hankinta | 0 | | 0 | 14 900,00 | 14 900,00 |
| INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ | 0 | 0 | 0 | 14 900,00 | 14 900,00 |

MUIDEN LIIKELAITOSTEN INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2009

| | Talousarvio 2008 | Talousarvio- muutokset | Talousarvio muutosten jälkeen | Toteutuma | Poikkeama |
|---|---------------------|---------------------------|-------------------------------------|----------------------|----------------------|
| KIINTEISTÖLIIKELAITOKSEN INVESTOINTIOSA | | | | | |
| KIINTEÄN OMAISUUDEN HANKINNAT JA MYYNNIT (Kik) | 3 500 000 | | 3 500 000 | 5 085 966,93 | -1 585 966,93 |
| ISO-HEIKKILÄN VEDENPUHDISTAMO | 0 | | 0 | 8 925,00 | -8 925,00 |
| PÄÄLIIKENNEVÄYLÄT JA KESKUSTAN KEHITTÄMINEN (Kh) | 5 555 000 | -1 360 000 | 4 195 000 | 3 487 218,27 | 707 781,73 |
| Pääväylät | | | 0 | 766 026,49 | -766 026,49 |
| Kauppatori ja keskustan kehittäminen | | | 0 | 2 721 191,78 | -2 721 191,78 |
| KORVAUSINVESTOINNIT (Kik) | 6 400 000 | -400 000 | 6 000 000 | 6 653 053,74 | -653 053,74 |
| UUSINVESTOINNIT (Kik) | 13 738 000 | 1 760 000 | 15 498 000 | 16 250 521,78 | -752 521,78 |
| RAKENTAMINEN | | | | 137 901,68 | -137 901,68 |
| INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ | 29 193 000 | 0 | 29 193 000 | 31 623 587,40 | -2 430 587,40 |
| VALTIONOSUUDET JA MUUT RAHOITUSOSUUDET | | | | | |
| Korvausinvestoinnit | 400 000 | | 400 000 | 795 348,18 | -395 348,18 |
| Uusinvestoinnit | 100 000 | | 100 000 | 239 400,00 | 139 400,00 |
| VALTIONOSUUDET JA MUUT RAHOITUSOSUUDET YHTEENSÄ | 500 000 | 0 | 500 000 | 1 034 748,18 | 534 748,18 |
| MYYNTITULOT | | | | | |
| Maa- ja vesialueiden myynti | 16 000 000 | | 16 000 000 | 6 583 884,16 | -9 416 115,84 |
| Aineeton käyttöomaisuus | | | | 32 737,71 | 32 737,71 |
| MYYNTITULOT YHTEENSÄ | 16 000 000 | 0 | 16 000 000 | 6 616 621,87 | -9 383 378,13 |
| INVESTOINTITULOT YHTEENSÄ | 16 500 000 | 0 | -16 500 000 | 7 651 370,05 | -8 848 629,95 |

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2009

Kaupunki + liikelaitokset + rahastot

| RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU | Talousarvio 2009 | Talousarvio- muutokset | Talousarvio muutoksineen | Toteutuma | Poikkeama* |
|---|---------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------|-----------------------|
| Toiminnan rahavirta | | | | | |
| Vuosikate +/- | 43 706 762 | 28 900 | 43 735 662 | 72 799 916,12 | 29 064 254,12 |
| Satunnaiset erät +/- | 0 | | 0 | 777 645,02 | 777 645,02 |
| Tulorahoituksen korjauserät +/- | -28 102 573 | | -28 102 573 | -8 700 671,70 | 19 401 901,30 |
| | 15 604 189 | 28 900 | 15 633 089 | 64 876 889,44 | 49 243 800,44 |
| Investointien rahavirta | | | | | |
| Investointimenot - | -84 382 688 | 6 009 000 | -78 373 688 | -73 748 990,72 | 4 624 697,28 |
| Rahoitusosuudet investointimenoihin + | 1 647 500 | | 1 647 500 | 2 089 363,06 | 441 863,06 |
| Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot + | 30 983 781 | | 30 983 781 | 9 064 471,47 | -21 919 309,53 |
| | -51 751 407 | 6 009 000 | -45 742 407 | -62 595 156,19 | -16 852 749,19 |
| Toiminnan ja investointien rahavirta | -36 147 218 | 6 037 900 | -30 109 318 | 2 281 733,25 | 32 391 051,25 |
| Rahoituksen rahavirta | | | | | |
| Antolainauksen muutokset | | | | | |
| Antolainasaamisten lisäykset - | -2 000 000 | | -2 000 000 | -10 920,00 | 1 989 080,00 |
| Antolainasaamisten vähennykset + | 8 880 496 | | 8 880 496 | 8 918 552,07 | 38 056,07 |
| | 6 880 496 | 0 | 6 880 496 | 8 907 632,07 | 2 027 136,07 |
| Lainakannan muutokset | | | | | |
| Pitkäaikaisten lainojen lisäys + | 100 000 000 | | 100 000 000 | 100 000 000,00 | 0,00 |
| Pitkäaikaisten lainojen vähennys - | -44 000 000 | | -44 000 000 | -59 000 516,86 | -15 000 516,86 |
| Lyhytaikaisten lainojen muutos +/- | 0 | | 0 | -47 907 620,54 | -47 907 620,54 |
| | 56 000 000 | 0 | 56 000 000 | -6 908 137,40 | -62 908 137,40 |
| VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN | 26 733 278 | 6 037 900 | 32 771 178 | 4 281 227,92 | -28 489 950,08 |

* = talousarvio muutoksineen - toteutuma

| TULOSLASKELMA | 2009 | 2008 |
|--|--------------------------|--------------------------|
| | € | € |
| Toimintatuotot | 258 937 724,54 | 263 083 999,58 |
| Myyntituotot (+) | 130 447 645,54 | 122 776 605,31 |
| Maksutuotot (+) | 50 696 602,84 | 50 143 375,84 |
| Tuet ja avustukset (+) | 31 847 408,50 | 31 316 592,76 |
| Vuokratuotot (+) | 32 346 393,42 | 30 043 357,89 |
| Muut toimintatuotot (+) | 13 599 674,24 | 28 804 067,78 |
| Valmistus omaan käyttöön (+) | 32 552 737,41 | 35 191 042,85 |
| Toimintakulut | -1 126 156 879,34 | -1 099 448 314,80 |
| Henkilöstökulut | | |
| Palkat ja palkkiot (-) | -419 760 469,52 | -415 206 102,85 |
| Henkilösivukulut | | |
| Eläkekulut (-) | -107 029 681,58 | -105 653 226,58 |
| Muut henkilösivukulut (-) | -28 553 492,95 | -32 163 415,72 |
| Palvelujen ostot (-) | -386 309 373,51 | -363 177 702,44 |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat | -67 059 537,95 | -67 211 194,90 |
| Avustukset (-) | -70 281 429,56 | -71 738 825,32 |
| Vuokratulut (-) | -37 560 312,59 | -35 198 192,55 |
| Muut toimintakulut (-) | -9 602 581,68 | -9 099 654,44 |
| TOIMINTAKATE | -834 666 417,39 | -801 173 272,37 |
| Verotulot | 574 487 974,15 | 573 480 324,94 |
| Kunnan tulovero (+) | 497 108 245,74 | 483 987 748,32 |
| Osuus yhteisöveron tuotosta (+) | 44 985 201,66 | 58 943 177,60 |
| Koiravero (+) | 96,14 | 119 516,32 |
| Kiinteistövero (+) | 32 394 430,61 | 30 429 882,70 |
| Valtionosuudet (+) | 293 173 720,00 | 270 637 980,00 |
| Rahoitustuotot ja -kulut | 39 804 639,36 | -19 758 193,79 |
| Korkotuotot (+) | 11 587 359,59 | 16 769 034,84 |
| Muut rahoitustuotot (+) | 38 764 151,60 | 19 346 793,62 |
| Korkokulut (-) | -6 782 761,96 | -15 375 920,25 |
| Muut rahoituskulut (-) | -3 764 109,87 | -40 498 102,00 |
| VUOSIKATE | 72 799 916,12 | 23 186 838,78 |
| Poistot ja arvonalentumiset | -55 977 240,46 | -57 439 502,18 |
| Suunnitelman mukaiset poistot (-) | -55 977 240,46 | -57 436 121,60 |
| Arvonalentumiset (-) | 0,00 | -3 380,58 |
| Satunnaiset erät | 777 645,02 | 0,00 |
| Satunnaiset tuotot (+) | 777 645,02 | 0,00 |
| TILIKAUDEN TULOS | 17 600 320,68 | -34 252 663,40 |
| Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) | -5 616 044,24 | -3 609 472,26 |
| Varausten lisäys (-) tai vähennys (+) | -1 266 719,75 | 4 435 462,42 |
| Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+) | -3 499 738,36 | 180 470,60 |
| TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ | 7 217 818,33 | -33 246 202,64 |

TASE

| VASTAAVAA | 31.12.2009 | 1.1.2009 |
|--|-------------------------|-------------------------|
| | € | € |
| PYSYVÄT VASTAAVAT | 1 017 989 110,48 | 1 012 690 531,87 |
| Aineettomat hyödykkeet | 3 326 195,87 | 2 909 398,23 |
| Aineettomat oikeudet | 1 569 162,10 | 1 270 935,37 |
| Muut pitkävaikutteiset menot | 1 733 984,28 | 1 615 413,37 |
| Ennakkomaksut | 23 049,49 | 23 049,49 |
| Aineelliset hyödykkeet | 739 971 459,50 | 725 497 673,62 |
| Maa- ja vesialueet | 108 297 094,26 | 104 563 194,22 |
| Rakennukset | 298 595 417,22 | 305 314 019,18 |
| Kiinteät rakenteet ja laitteet | 301 788 785,27 | 278 636 339,68 |
| Koneet ja kalusto | 15 270 506,30 | 19 099 640,59 |
| Muut aineelliset hyödykkeet | 1 942 750,15 | 1 805 183,42 |
| Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat | 14 076 906,30 | 16 079 296,53 |
| Sijoitukset | 274 691 455,11 | 284 283 460,02 |
| Osakkeet ja osuudet | 194 414 025,36 | 195 098 398,20 |
| Muut lainasaamiset | 80 265 209,75 | 89 183 761,82 |
| Muut saamiset | 12 220,00 | 1 300,00 |
| TOIMEKSIANTOJEN VARAT | 97 099 389,28 | 94 781 302,14 |
| Valtion toimeksiannot | 83 991 170,65 | 85 759 837,60 |
| Lahjoitusrahastojen erityiskatteet | 13 107 547,81 | 9 020 102,54 |
| Muut toimeksiantojen varat | 670,82 | 1 362,00 |
| VAIHTUVAT VASTAAVAT | 235 596 267,72 | 232 983 629,22 |
| Vaihto-omaisuus | 2 833 602,41 | 3 210 783,15 |
| Aineet ja tarvikkeet | 2 810 222,92 | 3 149 004,37 |
| Valmiit tuotteet | 23 379,49 | 48 501,18 |
| Ennakkomaksut | 0,00 | 13 277,60 |
| Saamiset | 78 567 401,41 | 68 412 368,69 |
| Pitkäaikaiset saamiset | 6 993 546,25 | 7 058 068,14 |
| Lainasaamiset | 1 698 535,22 | 1 187 798,53 |
| Muut saamiset | 5 195 675,39 | 5 789 343,01 |
| Siirtosaamiset | 99 335,64 | 80 926,60 |
| Lyhytaikaiset saamiset | 71 573 855,16 | 61 354 300,55 |
| Myyntisaamiset | 24 589 558,56 | 24 438 415,27 |
| Lainasaamiset | 249 263,32 | 195 930,00 |
| Muut saamiset | 32 645 363,72 | 17 147 879,48 |
| Siirtosaamiset | 14 089 669,56 | 19 572 075,80 |
| Rahoitusarvopaperit | 133 612 594,94 | 159 279 166,33 |
| Osakkeet ja osuudet | 17 958 271,44 | 17 177 790,99 |
| Joukkovelkakirjalainasaamiset | 83 654 323,50 | 98 631 375,34 |
| Muut arvopaperit | 32 000 000,00 | 43 470 000,00 |
| Rahat ja pankkisaamiset | 20 582 668,96 | 2 081 311,05 |
| VASTAAVAA YHTEENSÄ | 1 350 684 767,48 | 1 340 455 463,23 |

TASE

| VASTATTAVAA | 31.12.2009 | 1.1.2009 |
|---|-------------------------|-------------------------|
| | € | € |
| OMA PÄÄOMA | 710 498 578,36 | 697 426 390,70 |
| Peruspääoma | 601 956 248,89 | 601 956 248,89 |
| Muut omat rahastot | 23 254 279,07 | 19 247 204,30 |
| Edellisten tilikausien ylijäämä | 78 070 232,07 | 109 469 140,15 |
| Tilikauden yli-/ alijäämä | 7 217 818,33 | -33 246 202,64 |
| POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET | 43 105 783,45 | 38 577 650,43 |
| Poistoero | 33 535 317,66 | 27 919 273,42 |
| Vapaaehtoiset varaukset | 9 570 465,79 | 10 658 377,01 |
| PAKOLLISET VARAUKSET | 18 169 734,10 | 19 282 110,85 |
| Eläkevaraukset | 14 525 700,00 | 15 528 200,00 |
| Muut pakolliset varaukset | 3 644 034,10 | 3 753 910,85 |
| TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT | 98 137 928,40 | 96 809 857,68 |
| Valtion toimeksiannot | 84 652 306,41 | 86 393 447,52 |
| Lahjoitusrahastojen pääomat | 13 484 181,73 | 10 411 619,18 |
| Muut toimeksiantojen pääomat | 1 440,26 | 4 790,98 |
| VIERAS PÄÄOMA | 480 772 743,17 | 488 359 453,57 |
| Pitkäaikainen | 227 820 453,20 | 162 656 904,65 |
| Joukkovelkakirjalainat | 100 000 000,00 | 0,00 |
| Lainat rah. ja vak.laitoksilta | 114 962 711,86 | 149 962 711,86 |
| Liittymismaksut ja muut velat | 12 857 741,34 | 12 694 192,79 |
| Lyhytaikainen | 252 952 289,97 | 325 702 548,92 |
| Lainat rah. ja vak.laitoksilta | 20 000 000,00 | 44 000 000,00 |
| Lainat julkisyhteisöiltä | 0,00 | 516,86 |
| Lainat muilta luotonantajilta | 94 150 217,47 | 142 057 838,01 |
| Ostovelat | 49 462 028,83 | 46 093 026,31 |
| Muut velat | 18 750 698,02 | 20 877 136,10 |
| Siirtovelat | 70 589 345,65 | 72 674 031,64 |
| VASTATTAVAA YHTEENSÄ | 1 350 684 767,48 | 1 340 455 463,23 |

RAHOITUSLASKELMA

| | 2009 | 2008 |
|--|----------------------|-----------------------|
| | € | € |
| Toiminnan rahavirta | | |
| Vuosikate | 72 799 916,12 | 23 186 838,78 |
| Satunnaiset erät | 777 645,02 | 0,00 |
| Tulorahoituksen korjauserät | -8 700 671,70 | -21 361 111,01 |
| | 64 876 889,44 | 1 825 727,77 |
| Investointien rahavirta | | |
| Investointimenot | -73 748 990,72 | -73 270 125,96 |
| Rahoitusosuudet investointimenoihin | 2 089 363,06 | 2 282 534,72 |
| Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot | 9 064 471,47 | 23 757 184,32 |
| | -62 595 156,19 | -47 230 406,92 |
| Toiminnan ja investointien rahavirta | 2 281 733,25 | -45 404 679,15 |
| Rahoituksen rahavirta | | |
| Antolainauksen muutokset | | |
| Antolainasaamisten lisäykset | -10 920,00 | 0,00 |
| Antolainasaamisten vähennykset | 8 918 552,07 | 8 934 247,65 |
| | 8 907 632,07 | 8 934 247,65 |
| Lainakannan muutokset | | |
| Pitkäaikaisten lainojen lisäys | 100 000 000,00 | 45 000 000,00 |
| Pitkäaikaisten lainojen vähennys | -59 000 516,86 | -15 000 516,88 |
| Lyhytaikaisten lainojen muutos | -47 907 620,54 | -36 779 360,32 |
| | -6 908 137,40 | -6 779 877,20 |
| Muut maksuvalmiuden muutokset | | |
| Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset | -990 016,42 | 1 135 940,25 |
| Vaihto-omaisuuden muutos | 377 180,74 | -616,64 |
| Saamisten muutos | -10 155 032,72 | 705 862,88 |
| Korottomien velkojen muutos | -678 573,00 | 310 490,70 |
| | -11 446 441,40 | 2 151 677,19 |
| Rahoituksen rahavirta | -9 446 946,73 | 4 306 047,64 |
| Rahavarojen muutos | -7 165 213,48 | -41 098 631,51 |
| Rahavarojen muutos | -7 165 213,48 | -41 098 631,51 |
| Rahavarat 31.12. | 154 195 263,90 | 161 360 477,38 |
| Rahavarat 1.1. | 161 360 477,38 | 202 459 108,89 |

| KONSERNITULOSLASKELMA | 2009 | 2008 |
|---|--------------------------|--------------------------|
| | € | € |
| Toimintatuotot | 657 556 282,82 | 645 647 002,90 |
| Myyntituotot (+) | 516 557 224,41 | 496 527 514,42 |
| Maksutuotot (+) | 57 228 113,10 | 56 603 350,87 |
| Tuet ja avustukset (+) | 36 159 231,23 | 35 036 868,25 |
| Vuokratuotot (+) | 29 668 047,83 | 26 200 072,14 |
| Muut toimintatuotot (+) | 17 943 666,25 | 31 279 197,22 |
| Valmistus omaan käyttöön (+) | 112 946 899,55 | 95 462 483,85 |
| Toimintakulut | -1 505 837 513,16 | -1 448 175 901,54 |
| Henkilöstökulut | | |
| Palkat ja palkkiot (-) | -526 548 090,16 | -517 190 603,29 |
| Henkilösivukulut | | |
| Eläkekulut (-) | -130 614 342,91 | -128 290 671,57 |
| Muut henkilösivukulut (-) | -35 079 161,06 | -39 420 975,95 |
| Palvelujen ostot (-) | -351 285 497,54 | -333 016 112,53 |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat | -314 572 772,95 | -285 110 648,32 |
| Avustukset (-) | -69 425 590,84 | -68 269 344,25 |
| Vuokratulut (-) | -39 832 823,52 | -38 550 771,36 |
| Muut toimintakulut (-) | -42 476 001,90 | -38 848 891,78 |
| Osuus osakkuusyhtiön voitosta/tappiosta | 3 996 767,72 | 522 117,51 |
| TOIMINTAKATE | -735 334 330,79 | -707 066 414,79 |
| Verotulot | 573 003 107,37 | 573 480 324,94 |
| Kunnan tulovero (+) | 573 003 107,37 | 573 480 324,94 |
| Valtionosuudet (+) | 293 173 720,00 | 270 637 980,00 |
| Rahoitustuotot- ja kulut | -7 470 042,32 | -66 537 584,69 |
| Korkotuotot (+) | 8 694 974,53 | 18 599 960,31 |
| Muut rahoitustuotot (+) | 18 246 715,57 | 7 257 998,34 |
| Korkokulut (-) | -30 177 021,46 | -47 902 039,31 |
| Muut rahoituskulut (-) | -4 234 710,96 | -44 493 504,03 |
| VUOSIKATE | 123 372 454,26 | 70 514 305,46 |
| Poistot ja arvonalentumiset | - 96 903 649,58 | - 97 001 038,11 |
| Suunnitelman mukaiset poistot (-) | -96 852 409,26 | -94 461 447,84 |
| Tilikaudella tuloutettu alipariarvo | -51 240,32 | 3 939,40 |
| Arvonalentumiset (-) | 0,00 | -2 543 529,67 |
| Satunnaiset erät | 778 399,79 | 0,00 |
| Satunnaiset tuotot (+) | 778 399,79 | 0,00 |
| Satunnaiset kulut (-) | 0,00 | 0,00 |
| TILIKAUDEN TULOS | 27 247 204,47 | -26 486 732,65 |
| Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) | -9 910 620,60 | -6 083 818,25 |
| Varausten lisäys (-) tai vähennys (+) | -5 904 390,61 | 469 314,25 |
| Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+) | -3 499 738,36 | 180 470,60 |
| Vähemmistöosuus | -876 169,24 | -1 330 442,94 |
| TILIKAUDEN ALI-/YLIJÄÄMÄ | 7 056 285,66 | -33 251 208,99 |

KONSERNITASE

| VASTAAVAA | 2009 | 2008 |
|---|-------------------------|-------------------------|
| | € | € |
| PYSYVÄT VASTAAVAT | 2 042 538 445,27 | 1 943 928 862,19 |
| Aineettomat hyödykkeet | 10 293 269,43 | 7 270 111,48 |
| Aineettomat oikeudet | 3 521 743,70 | 3 673 331,13 |
| Konserniliikearvo | -36 508,08 | |
| Muut pitkävaikutteiset menot | 6 286 373,50 | 3 291 278,08 |
| Ennakkomaksut | 521 660,31 | 305 502,27 |
| Aineelliset hyödykkeet | 1 947 756 443,29 | 1 857 991 337,93 |
| Maa- ja vesialueet | 180 365 395,46 | 176 089 178,68 |
| Rakennukset | 1 131 880 596,59 | 1 056 579 973,19 |
| Kiinteät rakenteet ja laitteet | 403 056 808,43 | 376 229 542,88 |
| Koneet ja kalusto | 68 192 291,88 | 56 274 474,45 |
| Muut aineelliset hyödykkeet | 12 078 019,60 | 12 244 973,79 |
| Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat | 152 183 331,33 | 180 573 194,94 |
| Sijoitukset | 84 488 732,55 | 78 667 412,78 |
| Osakkuusyhteisöosuudet | 34 457 694,18 | 29 194 416,97 |
| Osakkeet ja osuudet | 41 418 232,20 | 41 693 513,25 |
| Joukkovelkakirjasaamiset | 2 638 875,43 | 2 601 175,00 |
| Muut lainasaamiset | 878 802,76 | 916 779,88 |
| Muut saamiset | 5 095 127,98 | 4 261 527,68 |
| TOIMEKSIANTOJEN VARAT | 23 632 906,16 | 19 941 356,20 |
| Valtion toimeksiannot | 5 662 113,82 | 7 836 425,29 |
| Lahjoitusrahastojen erityiskatteet | 13 210 037,80 | 9 119 808,20 |
| Muut toimeksiantojen varat | 4 760 754,54 | 2 985 122,71 |
| VAIHTUVAT VASTAAVAT | 295 752 463,27 | 313 902 748,44 |
| Vaihto-omaisuus | 7 020 057,67 | 7 638 967,88 |
| Aineet ja tarvikkeet | 6 992 989,71 | 7 574 689,10 |
| Valmiit tuotteet | 23 379,49 | 48 501,18 |
| Muu vaihto-omaisuus | 3 300,00 | 2 500,00 |
| Ennakkomaksut | 388,47 | 13 277,60 |
| Saamiset | 118 615 607,51 | 127 850 597,15 |
| Pitkäaikaiset saamiset | 7 006 236,40 | 7 694 804,96 |
| Lainasaamiset | 1 942 878,22 | 1 880 315,35 |
| Muut saamiset | 5 063 324,99 | 5 789 343,01 |
| Siirtosaamiset | 33,19 | 25 146,60 |
| Lyhytaikaiset saamiset | 111 609 371,11 | 120 155 792,19 |
| Myyntisaamiset | 55 890 687,00 | 58 409 338,93 |
| Lainasaamiset | 703 622,20 | 724 583,51 |
| Muut saamiset | 35 525 005,55 | 35 420 316,72 |
| Siirtosaamiset | 19 490 056,36 | 25 601 553,03 |
| Rahoitusarvopaperit | 135 192 077,85 | 162 455 922,34 |
| Osakkeet ja osuudet | 17 958 452,10 | 17 177 971,65 |
| Sijoitukset rahamarkkinainstr. | | |
| Joukkovelkakirjalainasaamiset | 83 654 323,50 | 99 130 875,34 |
| Muut arvopaperit | 33 579 302,25 | 46 147 075,35 |
| Rahat ja pankkisaamiset | 34 924 720,24 | 15 957 261,07 |
| VASTAAVAA YHTEENSÄ | 2 361 923 814,70 | 2 277 772 966,83 |

KONSERNITASE

| VASTATTAVAA | 2009 | 2008 |
|--|-------------------------|-------------------------|
| | € | € |
| OMA PÄÄOMA | 777 892 009,44 | 762 909 960,20 |
| Peruspääoma | 601 956 248,89 | 601 956 248,89 |
| Muut omat rahastot | 98 096 535,22 | 91 843 527,03 |
| Ed. tilikausien yli-/alijäämä | 70 782 939,67 | 102 361 393,27 |
| Tilikauden yli-/alijäämä | 7 056 285,66 | -33 251 208,99 |
| VÄHEMMISTÖOSUUDET | 52 378 768,38 | 48 281 963,25 |
| POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET | 129 145 089,96 | 110 326 089,86 |
| Poistoero | 89 816 666,36 | 79 905 802,88 |
| Vapaaehtoiset varaukset | 39 328 423,60 | 30 420 286,98 |
| PAKOLLISET VARAUKSET | 21 798 463,98 | 22 756 048,35 |
| Eläkevaraukset | 14 644 284,00 | 15 647 611,20 |
| Muut pakolliset varaukset | 7 154 179,98 | 7 108 437,15 |
| TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT | 24 948 501,88 | 22 136 742,89 |
| Valtion toimeksiannot | 6 323 249,58 | 8 470 035,21 |
| Lahjoitusrahastojen pääomat | 13 863 728,32 | 10 672 761,46 |
| Muut toimeksiantojen pääomat | 4 761 523,98 | 2 993 946,22 |
| VIERAS PÄÄOMA | 1 355 760 981,06 | 1 311 362 162,28 |
| Pitkäaikainen | 965 191 103,59 | 895 664 116,17 |
| Joukkovelkakirjalainat | 100 000 000,00 | |
| Lainat rah. ja vak.laitoksilta | 316 216 853,78 | 310 688 392,76 |
| Lainat julkisyhteisöiltä | 226 649 705,31 | 236 128 323,89 |
| Lainat muilta luotonantajilta | 281 205 597,40 | 310 401 944,69 |
| Liittymismaksut ja muut velat | 41 118 947,10 | 38 445 454,83 |
| Lyhytaikainen | 390 569 877,47 | 415 698 046,11 |
| Lainat rah. ja vak.laitoksilta | 88 941 432,03 | 113 339 754,46 |
| Lainat julkisyhteisöiltä | 9 366 571,13 | 8 426 982,02 |
| Lainat muilta luotonantajilta | 79 186 426,98 | 73 468 786,86 |
| Saadut ennakot | 1 905 507,39 | 2 463 530,37 |
| Ostovelat | 72 670 887,47 | 73 682 430,06 |
| Muut velat | 36 482 115,01 | 36 869 599,15 |
| Siirtovelat | 102 016 937,46 | 107 446 963,19 |
| VASTATTAVAA YHTEENSÄ | 2 361 923 814,70 | 2 277 772 966,83 |

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

| | 2009 | 2008 |
|--|----------------------|-----------------------|
| | € | € |
| Toiminnan rahavirta | | |
| Vuosikate | 123 372 454,26 | 67 977 865,00 |
| Satunnaiset erät | 778 399,79 | |
| Tulorahoituksen korjauserät | -11 448 137,01 | -25 196 801,86 |
| | 112 702 717,04 | 42 781 063,14 |
| Investointien rahavirta | | |
| Investointimenot | -232 154 505,70 | -200 891 752,78 |
| Rahoitusosuudet investointimenoihin | 2 101 542,88 | 2 388 928,33 |
| Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot | 46 000 892,58 | 64 777 085,46 |
| | -184 052 070,24 | -133 725 738,99 |
| Toiminnan ja investointien rahavirta | -71 349 353,20 | -90 944 675,85 |
| Rahoituksen rahavirta | | |
| Antolainauksen muutokset | | |
| Antolainasaamisten lisäykset | -870 739,03 | -2 931 783,57 |
| Antolainasaamisten vähennykset | 37 977,12 | 569 439,24 |
| | -832 761,91 | -2 362 344,33 |
| Lainakannan muutokset | | |
| Pitkäaikaisten lainojen lisäys | 203 783 209,74 | 67 202 937,36 |
| Pitkäaikaisten lainojen vähennys | -155 354 986,84 | -33 602 599,72 |
| Lyhytaikaisten lainojen muutos | 589 096,79 | -2 923 944,90 |
| | 49 017 319,69 | 30 676 392,74 |
| Oman pääoman muutokset | | |
| Oman pääoman muutokset | 5 690 278,93 | -2 540 742,69 |
| Muutokset vähemmistön osuudessa | 2 616 697,63 | |
| | 8 306 976,56 | -2 540 742,69 |
| Muut maksuvalmiuden muutokset | | |
| Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset | -880 322,01 | 1 107 549,83 |
| Vaihto-omaisuuden muutos | 626 828,24 | -407 500,50 |
| Saamisten muutos | 11 630 349,45 | -9 574 897,86 |
| Korottomien velkojen muutos | -4 815 422,15 | 12 715 908,14 |
| | 6 561 433,53 | 3 841 059,61 |
| Rahoituksen rahavirta | 63 052 967,87 | 32 155 108,02 |
| Rahavarojen muutos | -8 296 385,33 | -58 789 567,83 |
| Rahavarojen muutos | -8 296 385,33 | -58 789 567,83 |
| Rahavarat 31.12. | 170 116 798,08 | 178 413 183,41 |
| Rahavarat 1.1. | 178 413 183,41 | 237 202 751,24 |